sinema

İSTANBUL FİLM FESTİVALİ REHBERİ

SAYI: 2009-04 5.5 TL KKTC Fiyatı: 7 TL

TURKUVAZ

28. İSTANBUL FİLM FESTİVALİ
40 film önerisi

ŞAMPİYON
Mickey Rourke'un muhteşem dönüşü

4 film röportaj
Hayat Var
REHA ERDEM
Yengeç Oyunu
ALİ ÖZGENTÜRK
Dilber'in Sekiz Günü
CEMAL ŞAN
Pazar: Bir Ticaret Masalı
BEN HOPKINS

YAZ BOMBALARI

HARRY POTTER 6

ICE AGE 3 | STAR TREK
TERMINATOR SALVATION | PUBLIC ENEMIES
INGLOURIOUS BASTERDS | WOLVERINE | ANGELS & DEMONS

adidas.com/originals

adidas

İÇİNDEKİLER

sinema@turkuvazdergi.com.tr

sinema

TURKUVAZ

İmtiyaz Sahibi
Turkuvaz Gazete Dergi Basım A.Ş adına
Ahmet Çalık

Tüzel Kişi Temsilcisi ve Genel Müdür
Levent Tayla
Genel Müdür Yardımcısı
Yonca Ertürk

Yayın Direktörü
Aslıhan Sarp İşman
Genel Yayın Yönetmeni
Senem İşmen
Sorumlu Müdür
Yusuf Yazıcıoğlu
Editörler
Müjde Işıl
Ebru Çeliktuğ
Murat Emir Eren

Fotoğraf Editörü: Muzaffer Sağlam
Marka Müdürü: Gözde Güleryüz Türkel
Üretim Planlama Yönetmeni:
Nuray Kavuncubaşı
Üretim Planlama Sorumlusu:
Ufuk Can

TURKUVAZ GRUBU HİZMETLERİ
Marka ve Pazarlama Grup Başkanı:
Sinan Köksal
Kurumsal İletişim Grup Başkanı:
Fecir Alptekin
Mali İşler Müdürü: Özgür Sarışık

REKLAM SATIŞ PAZARLAMA
Turkuvaz Reklam Grup Başkanı: Ümit Önal
Genel Müdür: Rana Karlıdağ
Genel Müdür Yard.(Pazarlama): Aynur Atalık
Genel Müdür Yard. (Satış): Hakan Yonsul
Reklam Müdürü: Rahşan Kürkçü
Rezervasyon
Tel: (0212) 354 33 61/63/65
Fax: (0212) 354 33 75
Ankara Bölge Reklam Müdürü: Elif Ezer
Tel: (0312) 292 51 53
Fax: (0312) 292 51 43

SİNEMA Dergisi'nin imtiyaz ve yayın hakkı Turkuvaz Gazete Dergi Basım A.Ş.'ye aittir.
Turkuvaz Dergi Tel: (0212) 411 23 23
Fax: (0212) 354 47 85
Yazışma: Turkuvaz Dergi Grubu
Tevfik Bey Mahallesi, 20 Temmuz Caddesi, No: 24, 34295 - Sefaköy / İstanbul
Yönetim Yeri: Barbaros Bulvarı, Cam Han, No: 153, 80700 Beşiktaş İstanbul
Yayının Türü: Yerel Süreli
Basıldığı Tarih: MART 2009
Dağıtım
Turkuvaz Dağıtım Pazarlama A.Ş.
(0216) 585 91 00 (PBX)
Yayımcı:
Turkuvaz Gazete Dergi Basım A.Ş.
Basımcı:
Turkuvaz Matbaacılık Yay. A.Ş.
Basıldığı Yer:
Akpınar Mah. Hasan Basri Cad. No:4 Samandıra/KARTAL/İSTANBUL
İşletme Müdürü: Kemal Erginsoy

Bu dergi basın meslek ilkelerine uymaya söz vermiştir.

TURKUVAZ DERGİ ABONE HİZMETLERİ
Tel: 0216 651 5 651
e-mail: abone@turkuvazdergi.com.tr
(Hafta içi 09:00-18:00saatleri arası hizmet verilmektedir)
www.turkuvazabone.com

GÜNDEM

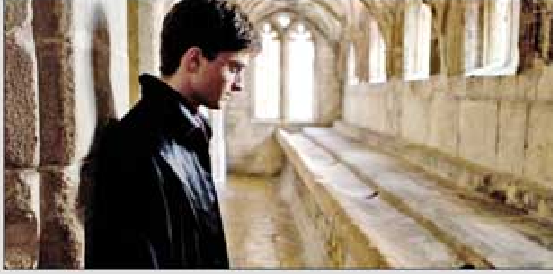

İÇİNDEKİLER

sinema@turkuvazdergi.com.tr

DOSYA

ARMAĞANLAR

Koleksiyon Kartı: "Caz Şarkıcısı"

Afişetler: "Gran Torino", "Okuyucu", "Hayat Var", "Sahtekârlar".

HER AY

ayın filmleri

Kıymık, Son Oyun, Marley ve Ben, Vahşet Partisi, Hızlı ve Öfkeli 4, Ay Prensesi, Parti Solucanları, Canavarlar Yaratıklara Karşı, Kehanet, Deli Deli Olma, Kız Kardeşim, Devlet Oyunları, Pembe Panter 2, 13. Gün,

Erkekler Ne Söyler Kadınlar Ne Anlar, İşkence Tarikatı, Beverly Hills Çuvava, Yaşam Arsızı, U23D, Yengeç Oyunu, Pazar: Bir Ticaret Masalı, How to Loose Friends & Alienate People, Şampiyon, Hayat Var, Dilber'in Sekiz Günü

www.ttnetwifi.com.tr

444 0 375

TTNET
İNTERNET

AYIN FİLMLERİ

KIYMIK

SPLINTER

Yönetmen: Toby Wilkins. Oyuncular: Shea Whigham, Paulo Costanzo, Jill Wagner, Rachel Kerbs, Charles Baker, Laurel Whitsett. Senaryo: Toby Wilkins, Ian Shorr, Kai Barry. Görüntü Yönetmeni: Nelson Cragg. Kurgu: David Michael Maurer. Müzik: Elia Cmiral. Yapım Tasarımcısı: Jennifer Spence. Yapımcı: Kai Barry, Ted Kroeber. Süre: 82 dk. Yapım: ABD (2008). İthalatçı: Avşar Film. Dağıtımcı: WB.

Gösterim Tarihi: 3 Nisan 2009

Polly (Jill Wagner) ve sevgilisi Seth (Paulo Costanzo) o hafta sonu uzun süredir planladıkları romantik yıldönümü kutlaması için yola çıkarlar. Ancak, polisten kaçan mahkûm Dennis (Shea Whigham) ve onun kızarkadaşı Lacey (Rachel Kerbs) tarafından rehin alınırlar. Yolda arabanın lastiği aniden patlar. Dennis ve Polly lastiği değiştirirken, Seth ve Lacey de lastiği neyin patlattığını araştırır. İlk anda yerde buldukları ezilmiş canlının ölü bir köpek olduğunu düşünürler. Ancak, bu organik canlının kanla beslendiğini ve insan bedenini ele geçiren bir parazit olduğunu bilmemektedirler.

NOTLAR: "Red Dragon/Kızıl Ejder" ve "The Manchurian Candidate/Mançuryalı Aday" gibi birçok yapımın görsel efekt tasarımcılığını yapmış Toby Wilkins'in ilk sinema filmi yönetmenliği "Splinter". Korku türüne, özellikle de yaratık temasına özel ilgi duyan Wilkins, bir süredir arkadaşı George Heyward ile birlikte denizkestanesini andıran ölümcül bir yaratık tasarlamaktaydı. Ancak ortada bir öykü yoktu. "Splinter"ın senaryosu eline geldiğinde hikâyenin kendi tasarladığı yaratık ile gayet iyi uyuştuğunu görünce filmin de temelleri atılmış oldu. Konusundan anlaşılacağı üzere "Splinter"ın referansları "Invasion of the Body Snatchers", "The Thing" ve "Alien". Ancak Toby Wilkins hikâyenin sadece yaratık kısmına odaklanmadı. 'The Bourne Supremacy filmini 30-40 kez izledim. Bu durum, "Splinter"daki kamera kullanımı hakkında bilgi verebilir seyirciye' diyor Wilkins. Korku filmleri festivali Screamfest'te geçtiğimiz sene En İyi Film ve En İyi Yönetmen başta olmak üzere 6 ödül kazanan "Splinter"ın popülaritesine bakılırsa devam filminin gelmesi kimseyi şaşırtmayacak.

SON OYUN

THICK AS THIEVES

Yönetmen: Mimi Leder. Oyuncular: Morgan Freeman, Antonio Banderas, Radha Mitchell, Katie Chonacas, Robert Forster, Velizar Binev, Antony Byrne, Constantine Gregory, Tom Hardy, Marcel Iures. Senaryo: Ted Humphrey. Görüntü Yönetmeni: Julio Macat. Kurgu: Martin Nicholson. Müzik: Atli Örvarsson. Yapım Tasarımcısı: Nelson Coates. Yapımcı: Randall Emmett, Avi Lerner, Danny Lerner, Johnny Martin, Lori McCreary, Les Weldon. Süre: 104 dk. Yapım: ABD, Almanya (2009). Dağıtımcı: Sinetel.

Gösterim Tarihi: 3 Nisan 2009

Usta soyguncu Ripley (Morgan Freeman) hırsızların kurallarına birebir uymaktadır: İşini yap, ortağının arkasını kolla, asla teslim olma, polisle işbirliği yapma. Ripley'in önceki ortağı bu kurallara uymamış ve bunu hayatıyla ödemiştir. Gabriel (Antonio Banderas) ise New York sokaklarında hırsızlık yapmaktadır. Ripley kendisinin de peşinde olduğu bir mücevher satıcısının Gabriel tarafından soyuluşuna tanık olur. Ripley planladığı büyük soygun için aradığı ortağı bulmuştur. Silahlı korumalar, kilitli kasalar ve parmak izi ile açılan kapılar ardında korunan servet ile Ripley, hem eski ortağının Rus mafyasına borcunu ödeyecek hem de vaftiz kızı Alex'in (Radha Mitchell) hayatını kurtaracaktır. Büyük soygun günü geldiğinde ise iki hırsız ustalıkla kale gibi korunan binaya girmeyi başarır. Ancak bir sorun vardır. Birisi hırsızların kuralını bozmuştur.

NOTLAR: 80'lerden itibaren TV sektöründe aktif olarak çalışan Mimi Leder, 90'ların sonunda beyazperdeye geçiş yapmış; "The Peacemaker/Barışçı", "Deep Impact/Derin Darbe" ve "Pay It Forward/İyilik Bul, İyilik Yap"tan müteşekkil kısa filmografisi ile sinemada da başarılı işlere imzasını atmıştı. 2000'den sonra sinemaya ara verip televizyon dünyasına odaklanan Leder, yaklaşık 8 sene sonra "Thick as Thieves" ile yeniden beyazperdeye geri döndü. Film, Alec Baldwin ve Rebecca De Mornay'li 1998 yapımı "Thick as Thieves" ile karıştırılmasın diye "The Code" önadıyla gösterime giriyor. Yönetmenin ağabeyi Reuben Leder'ın hikâyesinden senaryolaştırılan film, Morgan Freeman ve Antonio Banderas'ı ilk defa karşı karşıya getiriyor. Mimi Leder, Freeman'la "Deep Impact"ta da birlikte çalışmıştı. "Thick as Thieves"in ülkesi ABD'de vizyona girmeden önce İngiltere'de DVD'sinin çıkmış olması da ilginç bir ayrıntı.

Hazırlayan:
Müjde Işıl
mujde.isil@turkuvazdergi.com.tr

MARLEY VE BEN

MARLEY & ME

Yönetmen: David Frankel. Oyuncular: Owen Wilson, Jennifer Aniston, Eric Dane, Kathleen Turner, Alan Arkin, Haley Bennett, Haley Hudson, Tom Irwin, Alec Mapa, Sandy Martin. Senaryo: Scott Fran, Don Roos (John Grogan'ın aynı adlı kitabından). Görüntü Yönetmeni: Florian Ballhaus. Kurgu: Mark Livolsi. Müzik: Theodore Shapiro. Yapım Tasarımcısı: Stuart Wurtzel. Yapımcı: Gil Netter. Süre: 111 dk. Yapım: ABD (2008). Dağıtımcı: Tiglon Film.

Gösterim Tarihi: 3 Nisan 2009

John (Owen Wilson) ve Jennifer Grogan (Jennifer Aniston) evlendikten sonra Florida'ya taşınmış gazeteci bir çifttir. Jennifer'ın çocuk sahibi olmak istediğini hisseden John, bu konudaki korkularını arkadaşı Sebastian (Eric Dane) ile paylaşır. Sebastian ona, aileyi genişletmek istiyorlarsa kendilerini denemeleri için işe bir köpek almakla başlamalarını tavsiye eder. Böylece genç çiftin hayatına Marley adlı Labrador cinsi köpek girer. Şirin görünümlü bu yavru köpek, büyüdükçe tatlı bir belaya dönüşür ve John ile Jennifer'ın hayatını altüst eder.

NOTLAR: Gazeteci John Grogan ve karısı Jenny, 1991'de sarı renkli Labrador cinsi yavru bir köpek alırlar. Bob Marley'den esinlenerek ona Marley ismini verirler. Ele avuca sığmayan ve yaramazlıklarıyla dünyanın en kötü köpeği ünvanını alan bu köpek, ailenin bir parçası olur. 2003'te ölen Marley'in ardından John Grogan, köpeğiyle yaşadıklarını kitap haline getirir. Marley & Me adlı bu anı kitabı 2005'te yayımlanır ve en çok satanlar listesinin müdavimi olur. İşte bu kitaptan uyarlanan aynı isimli filmin yönetmeni, "The Devil Wears Prada/Şeytan Marka Giyer"den tanıdığımız David Frankel. Owen Wilson ve Jennifer Aniston'lı oyuncu kadrosundaki sürpriz isimler ise köpek eğitmeni Ms. Kornblut rolündeki Kathleen Turner ve John'un huysuz editörü Arnie Klein rolündeki Alan Arkin. Gerçek John Grogan ve karısını ise köpek eğitimi sahnesinde görmek mümkün. Grogan, kitabının senaryolaştırılma süreci boyunca ekibe danışmanlık yapmış ve kitabın ruhuna sadık kalındığı için de çok memnun olmuş. Filmin yapımcıları da Marley'in anısına Grogan'a Woodson adında Labrador cinsi bir köpek hediye etmişler. Marley'i canlandırmak için filmde 22 farklı köpeğin rol aldığını da not düşelim.

VAHŞET PARTİSİ

ALL THE BOYS LOVE MANDY LANE

Yönetmen: Jonathan Levine. Oyuncular: Amber Heard, Anson Mount, Whitney Able, Michael Welch, Edwin Hodge, Aaron Himelstein, Luke Grimes, Melissa Price, Adam Powell, Peyton Hayslip. Senaryo: Jacob Forman. Görüntü Yönetmeni: Darren Genet. Kurgu: Josh Noyes. Müzik: Mark Schulz. Yapım Tasarımcısı: Thomas S. Hammock. Yapımcı: Chad Feehan, Felipe Marino, Joe Neurauter. Süre: 88 dk. Yapım: ABD (2006). İthalatçı: FilmPop. Dağıtımcı: Tiglon Film.

Gösterim Tarihi: 3 Nisan 2009

Teksaslı güzel Mandy Lane (Amber Heard) lisenin prensesidir. Chloe (Whitney Able) ve Red (Aaron Himelstein) Mandy'yi Red'in aile çiftliğinde hafta sonunu geçirmek için davet eder. Mandy bunu arkadaşlıklarını ilerleteceği bir fırsat olarak görür. Erkekler ise onu elde etmek için can atmaktadır. Yolculuk boyunca emellerine ulaşamasalar da çiftliğe vardıklarında Mandy'ye ilk defa sahip olan erkek ünvanını kapmak için bin bir numaraya başvururlar. Fakat gece ilerleyip alkol, uyuşturucular ve hormonlar da işin içine karışınca, sözlerin ve hareketlerin yönü değişir. Reddettiği erkeklerden biri bunu iyice ciddiye aldığında Mandy de kendini birden hayatı pahasına bir mücadelenin içinde bulur.

NOTLAR: Amerikan yapımı ve 2006 tarihli bu mütevazı teen slasher, ilk olarak aynı yıl Toronto Film Festivali'nde seyirci karşısına çıktı. Çeşitli bağımsız film festivallerinde gösterilen film, ilginçtir Avrupa'da ticari gösterime girdiği halde ülkesinde henüz vizyon şansı bulamadı. 750 bin dolara mal olan filmin ülke dışındaki gösterimlerinden elde ettiği gişe hasılatı ise 1.5 milyon doları aştı. "All the Boys Love Mandy Lane", Jonathan Levine'ın ilk uzun metrajı. Filmde kullanılan çiftlik evi, genç aktris Hilary Duff'ın ailesine ait (bu evin perili olduğu hatta Lincoln'u vuran John Wilkes Booth'un paçayı kurtarmak için bu çiftliğin bekçisi olduğunu söylediği gibi efsaneler mevcut). Mekan kullanımı ve 'bakireye dokunulmaz' kuralı başta olmak üzere ihtiva ettiği teen slasher klişeleriyle özellikle "Friday the 13th/13. Cuma"yı anımsatan "All the Boys Love Mandy Lane", "Scream/Çığlık"ın izinde ilerleyerek türe tazelik getirdiği yönünde olumlu eleştiriler aldı.

AYIN FİLMLERİ

HIZLI VE ÖFKELİ 4

FAST & FURIOUS

Yönetmen: Justin Lin. Oyuncular: Vin Diesel, Paul Walker, Michelle Rodriguez, Jordana Brewster, Laz Alonso, Gal Gadot, John Ortiz, Sung Kang, Kofi Natei, Wilmer Calderon. Senaryo: Chris Morgan. Görüntü Yönetmeni: Amir M. Mokri. Kurgu: Fred Raskin, Christian Wagner. Müzik: Brian Tyler. Yapım Tasarımcısı: Ida Random. Yapımcı: Vin Diesel, Neal H. Moritz. Süre: 99 dk. Yapım: ABD (2009). Dağıtımcı: UIP.

Gösterim Tarihi: 3 Nisan 2009

Los Angeles sokaklarında yeni bir suç dalgası başlayınca kaçak yaşayan eski dolandırıcı Dominic Toretto (Vin Diesel) ile ajan Brian O'Conner (Paul Walker) arasındaki eski husumet yeniden alevlenir. Ancak ortak düşmanlarıyla mücadele etmek zorunda kalınca ikisi arasında belli belirsiz de olsa yeni bir güven ortamı oluşmaya başlar. Ortak düşmanı saf dışı etmenin başka yolu olmadığı için birbirlerine güvenmek zorundadırlar. Omuz omuza mücadeleye girişen iki erkek intikam almanın en iyi çaresini bulmuştur: Direksiyon başındayken mümkün olan en yüksek limitleri zorlamak... Los Angeles caddelerinden Meksika çöllerine uzanan bir macera onları beklemektedir.

NOTLAR: Rob Cohen yönetimindeki 2001 yapımı "The Fast and the Furious"dan sonra filmin hem oyuncu hem de kamera arkasındaki çekirdek takımı dağılmıştı. Serinin dördüncü filminde özlenen kahramanlar yeniden biraraya geliyor. Tüm sayısal eklerden ve ekstra başlıklardan arınarak adete özüne dönen film, kısa ve öz bir isime sahip. "Fast & Furious"ın kadrosunda Vin Diesel ve Paul Walker'la birlikte Michelle Rodriguez ve Jordana Brewster da var. Serinin ikinci filminden Tyrese Gibson ve üçüncü filmden Sung Kang da eski rollerine geri dönüyorlar "Fast & Furious"da. Yeni filmin yönetmeni ise "The Fast and the Furious: Tokyo Drift"teki gibi Justin Lin. Paul Walker'ın tanımıyla dördüncü film serinin ilk gerçek devam filmi. 145 milyon dolarlık yüksek bütçesiyle de önceki yapımlara meydan okuyor.

AY PRENSESİ

THE SECRET OF MOONACRE

Yönetmen: Gabor Csupo. Oyuncular: Dakota Blue Richards, Ioan Gruffudd, Tim Curry, Natascha McElhone, Juliet Stevenson, Augustus Prew, Andy Linden, Michael Webber, Zoltán Barabás Kis, George Mendel. Senaryo: Graham Alborough, Lucy Shuttleworth (Elizabeth Goudge'ın The Little White Horse adlı romanından). Görüntü Yönetmeni: David Eggby. Kurgu: Julian Rodd. Müzik: Christian Henson. Yapım Tasarımcısı: Sophie Becher. Yapımcı: Michael Cowan, Meredith Garlick, Samuel Hadida, Monica Penders, Jason Piette. Süre: 103 dk. Yapım: İngiltere, Fransa, Macaristan (2008). İthalatçı: Fida Film. Dağıtımcı: Tiglon Film.

Gösterim Tarihi: 17 Nisan 2009

13 yaşındaki Maria Merryweather (Dakota Blue Richards), babasının ölümünden sonra amcası Sir Benjamin (Ioan Gruffudd) ile birlikte yaşamak zorunda kalır. Bakıcısı Heliotrope (Juliet Stevenson) ile birlikte amcasının Ay Vadisi'ndeki evine gider. Amcası, Maria'ya babasından kalan kitabı merak etmektedir. Bu kitap, Merryweather ve De Noir aileleri arasındaki eski çağlara uzanan ve sihirli incilerle ilgili rekabeti anlatmaktadır. Kitaba göre Maria, vadinin son Ay Prensesi'dir. Maria, bir dahaki dolunaya kadar sihirli incileri bulup iki aile arasındaki savaşı bitirmezse Merryweather ailesi üzerindeki lanet vadiyi yok edecektir.

NOTLAR: "The Secret Of Moonacre", İngiliz yazar Elizabeth Goudge'un 1946'da yayımlanmış The Little White Horse adlı fantastik çocuk romanından beyazperdeye uyarlandı. J. K. Rowling'in 'çocukken en sevdiğim kitaptı' dediği bu eser, Harry Potter'a esin kaynağı olmuştu. Kariyerine animatör olarak başlayan Gabor Csupo'nun "Bridge to Terabithia/ Terabithia Köprüsü"nden sonraki ikinci filmi olan yapımın başrolünde "The Golden Compass/Altın Pusula"da yine benzer bir rolde izlediğimiz Dakota Blue Richards var.

PARTİ SOLUCANLARI

DISCO ORMENE

Yönetmen: Thomas Borch Nielsen. Seslendirenler: Jason Graae, Frank Lenart, Heather Carino, David Bateson, Helle Dolleris, Trine Dyrholm, Peter Frödin, Lars Hjortshoj, Troels Lyby, Tesz Millan. Senaryo: Morten Dragsted. Kurgu: Kirsten Skytte. Müzik: Jörg Lemberg. Yapımcı: Nina Crone. Süre: 75 dk. Yapım: Danimarka, Almanya (2008). Dağıtımcı: Tiglon Film.

Gösterim Tarihi: 23 Nisan 2009

Solucan Barry'nin sıkıcı bir hayatı vardır. Ta ki babası ona eski bir plak hediye edene dek... Çok iyi dans eden Barry, her sene düzenlenen şarkı yarışmasına katılmak için bir grup kurmaya karar verir. Böylece monoton hayatına heyecan katacaktır. Ancak Barry ve arkadaşları yaşadıkları yerden alınır ve canlı yem olarak satılmak üzere bir makineye yerleştirilir. Barry'nin ve hayallerinin sonu gelmiş gibi görünmektedir.

NOTLAR: Danimarka yapımı bu 3D animasyon, Hollywood'da geleneksel formatta hazırlanmış bir animasyon için bile imkânsız sayılabilecek küçücük bir bütçeyle gerçekleştirildi. 4 milyon dolara mal olan filmin prömiyeri geçen sene Toronto Film Festivali'nde yapıldı ve yapım 40'tan fazla ülkeye satıldı.

AYIN FİLMLERİ

CANAVARLAR YARATIKLARA KARŞI

MONSTERS VS. ALIENS

Yönetmen: Rob Letterman, Conrad Vernon. Seslendirenler: Reese Witherspoon, Seth Rogen, Hugh Laurie, Paul Rudd, Kiefer Sutherland, Rainn Wilson, Will Arnett, Stephen Colbert, Jimmy Kimmel. Senaryo: Rob Letterman, Maya Forbes, Wallace Wolodarsky, Jonathan Aibel, Glenn Berger. Kurgu: Joyce Arrastia, Eric Dapkewicz. Müzik: Henry Jackman. Yapımcı: Lisa Stewart. Süre: 94 dk. Yapım: ABD (2009). Dağıtımcı: UIP.

Gösterim Tarihi: 10 Nisan 2009

Susan Murphy, evleneceği gün uzaydan gelen yapışkan maddelerle dolu bir meteor çarpınca 16 metrelik bir deve dönüşür. Bunun üzerine askeri yetkililer Susan'ı yakalayıp devlete ait gizli bir tesise götürürler. Orada Susan'a Ginormica adı verilir ve bir grup canavarla birlikte hapse atılır. Bu canavarlar grubunun üyeleri hamamböceği kafalı Dr. Cockroach, yarı-maymun yarı-balık The Missing Link, jelatin kaplı B.O.B. ve Insectosaurus adlı dev tırtıldır. Ancak uzaydan gelen esrarengiz bir robotun dünyaya inmesi ve adım attığı her yeri kasıp kavurması üzerine canavarlar grubunun esaret günleri kısa sürer. Çaresiz kalan ABD Başkanı, uzaylı robota karşı mücadele etmeleri ve dünyayı kurtarmaları için canavarları görevlendirmeyi kabul eder.

NOTLAR: "Monsters vs. Aliens"; Intel'in geliştirdiği, görüntü ve ses kalitesini daha da yükselten InTru 3D teknolojisinin kullanıldığı ilk DreamWorks animasyonu. DreamWorks Animation'ın CEO'su Jeffrey Katzenberg'in deyimiyle 'seyirci kalınacak değil, içine girilecek ve büyüleyici bir deneyim'. "Monsters vs. Aliens"ın yapımında klasik 3D animasyonlarından farklı bir yol izlendi. Bittikten sonra 3 boyutluya dönüştürmek yerine baştan sona 3D formatında hazırlandı. Böylece 150 milyon dolar gibi normal bir film için bile hayli yüksek sayılabilecek maliyetin üzerine 15 milyon dolar daha eklenmiş oldu. "Monsters vs. Aliens", "Shark Tale/Köpekbalığı Hikâyesi"nin yönetmenlerinden Rob Letterman ve "Shrek 2"nin yönetmenlerinden Conrad Vernon'ın işbirliğinin ürünü. Küçüklerden çok büyükler için hazırlanan animasyonlardan olan "Monsters vs. Aliens", adından da anlaşılacağı üzere birçok yaratıklı, uzaylı filme gönderme yapıyor. Bunlar arasında "Attack of the 50 Foot Woman", "Godzilla", "The Day the Earth Stood Stil", "Mars Attacks!" ve hatta "Dr. Strangelove" (toplantı odası sahnesiyle) dikkat çekiyor.

KEHANET

KNOWING

Yönetmen: Alex Proyas. Oyuncular: Nicolas Cage, Rose Byrne, Chandler Canterbury, Sally Anne Arnott, Clem Maloney, Ben Mendelsohn, Adrienne Pickering, Danielle Carter, Liam Hemsworth, Lara Robinson. Senaryo: Ryne Douglas Pearson, Juliet Snowden, Stiles White, Stuart Hazeldine. Görüntü Yönetmeni: Simon Duggan. Kurgu: Richard Learoyd. Müzik: Marco Beltrami. Yapım Tasarımcısı: Steven Jones-Evans. Yapımcı: Alex Proyas, Steve Tisch, Jason Blumenthal, Todd Black. Süre: 122 dk. Yapım: ABD (2009). İthalatçı: Fida Film. Dağıtımcı: WB.

Gösterim Tarihi: 10 Nisan 2009

1959'da bir grup öğrenciden geleceğin neye benzeyeceğini resmetmeleri istenir. Resimleri bir zaman kapsülüne konacak ve 50 yıl boyunca kapsülde saklanacaktır. Gizemli bir kız kağıdını rastgele gibi görünen rakamlarla doldurur. Yarım asır sonra, yeni bir nesil öğrenci kapsülün içeriğini inceler ve kızın şifreli mesajı genç Caleb Koestler'ın (Chandler Canterbury) eline geçer. Caleb'ın astrofizik profesörü babası John Koestler (Nicolas Cage) mesajın geçen 50 yıl içinde yaşanan tüm büyük felaketlerin tarihini ve ölü sayısını şaşmaz bir doğrulukla tahmin ettiğini keşfeder. Baba Koestler belgenin içindeki sırlara vakıf oldukça, üç büyük felaketin daha yaşanacağını ve bunlardan sonuncusunun küresel çapta bir yıkıma yol açacağını anlar.

NOTLAR: "I, Robot/Ben, Robot"un fütürist yönetmeni Alex Proyas, 5 sene ara verdiği sinemaya bir kıyamet filmiyle geri dönüyor. "Knowing", Bruce Willis'li "Mercury Rising/Şifre Merkür"e temel teşkil eden Simple Simon adlı romanın yazarı Ryne Douglas Pearson'ın bir öyküsüne dayanıyor. 50 yıl önce gömülmüş bir zaman kapsülü ve bunun içindeki kehanetlerin orta çıkmasını anlatan bu öykü yaklaşık 8 sene boyunca birçok aşamadan geçip farklı isimler tarafından üzerinde değişiklikler yapılarak senaryolaştırıldı. Önceleri Richard Kelly'nin yöneteceği söylenen bu proje Alex Proyas'a emanet edildiğinde sene 2005'i gösteriyordu ama mali sorunlar nedeniyle (film 50 milyon dolar gibi türüne göre düşük sayılabilecek bir bütçeye sahip) çekimler ancak 2008'in ortalarında başlayabildi. Konusu Boston'da geçen filmin çekimleri Avustralya-Melbourne'de yapıldı. Filmde Nicolas Cage'in oğlunu "The Curious Case of Benjamin Button"da Brad Pitt'in 8 yaşındaki halini canlandıran Chandler Canterbury oynadı.

DELİ DELİ OLMA

Yönetmen: Murat Saraçoğlu. Oyuncular: Tarık Akan, Şerif Sezer, Levent Tülek, Zuhal Topal, Barış Üregül, Deniz Arna, Korel Cezayirli, Havin Funda Saç, Murat Aydın, Halil Kumova. Senaryo: Hazel Sevim Ünsal. Görüntü Yönetmeni: Mustafa Kuşçu. Kurgu: Mustafa Preşeva. Müzik: Mehmet Erdem, Özgür Akgül. Sanat Yönetmeni: Adalı Aksoy. Yapımcı: Tolga Aydın. Yapım: Aydın Film - Türkiye (2009). Dağıtımcı: Pinema.

Gösterim Tarihi: 17 Nisan 2009

93 Harbi sonrasında Çar'ın Rusya'da yaşamasını istemediği Malakan kavminin bir kısmı Kars'a göçe zorlanır. Göç edenler arasında Mişka'nın (Tarık Akan) ailesi de vardır. Mişka artık 70'li yaşlardadır. Bir zamanlar köyün değirmenini işletirken modern makineler çıktıktan sonra işini yapamamış ve maddi sıkıntıya düşmüştür. Köyün huysuz ihtiyarı Popuç (Şerif Sezer), Mişka'dan nefret eder ve köyde yaşamasını istemez. Köylüler bir zarar görmedikleri hatta sevdikleri kendi halinde, barışçı, yardımsever Mişka ile Popuç arasında kalmışlardır. Mişka hastadır. Köyde onun yakında öleceği konuşulur. En sonunda Mişka ile Popuç geçmişlerini sorgularlar ve aralarındaki büyük sır ortaya dökülür.

NOTLAR: Kars geçtiğimiz aylarda iki filme birden evsahipliği yapmıştı. Bu yapımlardan önce "Güneşi Gördüm" vizyona girdi; kısa bir süre sonra da "Deli Deli Olma". Kars'ın Eşmeyazı Köyü'nde gerçekleştirilen "Deli Deli Olma"nın çekimleri, Aralık-Ocak aylarında ve -33 dereceye ulaşan soğukta 5 haftada tamamlandı. Filmin adı Kars'ta 'aklını başına al' anlamına gelen deyimden geliyor. "Deli Deli Olma", Saraçoğlu'nun ikinci solo filmi. Sevim Hazel Ünsal (Ferhunde Hanımlar dizisinin senaristlerinden) "Deli Deli Olma"nın senaryosunu gönderdiğinde Saraçoğlu, Özhan Eren ile birlikte yönettiği "120"yi yeni bitirmiş, hemen ardından "O.. Çocukları" için tek başına kamera arkasına geçmişti. Bir seneyi aşkın bekleme sürecinden sonra hayata geçen "Deli Deli Olma", Tarık Akan ve Şerif Sezer'in "Yol"dan sonra birlikte rol aldıkları ikinci film. Üstelik bu sefer çocukları ile birlikte kamera karşına geçtiler. Filmde Tarık Akan'ın gençliğini oğlu Barış Üregül, Şerif Sezer'in gençliğini ise Sezer'in kızı Deniz Arna canlandırdı. Akan'ın seyirciye bir de sürprizi var. Usta aktör, rolü için Kars Konservatuvarı'nın hocalarından piyano dersi aldı.

KIZ KARDEŞİM

MOMMO

Yönetmen: Atalay Taşdiken. Oyuncular: Elif Bülbül, Mehmet Bülbül, Mete Dönmezer, Mustafa Uzunyılmaz, Mehmet Usta, Ali Bakır, Mehmet Çiğdem. Senaryo: Atalay Taşdiken. Görüntü Yönetmeni: Ali Özel. Kurgu: Serhat Solmaz. Müzik: Erkan Oğur. Sanat Yönetmeni: Fazilet Sezgin. Yapımcı: Atalay Taşdiken. Süre: 94 dk. Yapım: Atyapım - Türkiye (2008). Dağıtımcı: Tiglon Film.

Gösterim Tarihi: 17 Nisan 2009

Hasan Dede (Mete Dönmezer), Ahmet (Mehmet Bülbül) ve Ayşe (Elif Bülbül) isimli iki torunuyla beraber yaşamaktadır. İki kardeş, üvey anneleri onları eve almadığı için Hasan Dede'nin yanına sığınmışlardır. Ahmet, kardeşini bir ağabeyden çok bir baba gibi koruması altına almıştır. Ayşe ise 'mommo'dan çok korkmaktadır. Ahmet, ona bu korkusunun yersizliğini anlatmaya çalışır. Çok uzaklardan gelen bu mektup onlara umut ışığı olur. Hasan Dede'nin Almanya'da yaşayan diğer kızı Fatma, mektubunda çocukları yanına aldırmak istediğini söyler. İki kardeş birlikte hayaller kurar. Hayallerinde adının Almanya olduğunu öğrendikleri memlekete giderler. Sonra Almanya'dan bir mektup daha gelir. Heyecanla açılan mektup bu kez kötü haberler vermektedir.

NOTLAR: 59. Berlin Film Festivali Generation K Plus bölümüne seçilen ilk Türk filmi olan "Mommo", uzun yıllar reklam sektöründe çalışan Atalay Taşdiken'in ilk sinema filmi. İki kardeşin birbirine tutunarak ayakta kalma hikâyelerini anlatan Taşdiken, sosyal sorumluluk projesi olarak tasarladığı bu filmin senaryosunu çocukluğunda tanık olduğu bir olaydan yani gerçek bir yaşam öyküsünden esinlenerek yazmış. 1964 Konya-Beyşehir doğumlu yönetmen, "Mommo"yu memleketi olan şehrin Hüyük ilçesinin Çavuş kasabasında çekmiş. Filmin adı da yörede 'öcü' anlamına gelmekte. Taşdiken, filmde oynatacağı çocukları yörenin ilkokullarındaki araştırmaları sonucu bulmuş. Mehmet Bülbül ve Elif Bülbül, soyadları aynı olmasına rağmen kardeş değiller. Filmde rol icabı Almanya hayalleri kuran küçük oyuncular, "Mommo"nun Berlin Film Festivali'ndeki gösterimi vesilesiyle hem hayallerini gerçekleştirdiler hem de ilk defa sinema salonunda film izleme tecrübesi yaşadılar.

DEVLET OYUNLARI

STATE OF PLAY

Yönetmen: Kevin Macdonald. Oyuncular: Russell Crowe, Rachel McAdams, Ben Affleck, Robin Wright Penn, Jason Bateman, Viola Davis, Helen Mirren, Harry Lennix, Jeff Daniels, Maria Thayer. Senaryo: Matthew Michael Carnahan, Tony Gilroy, Billy Ray. Görüntü Yönetmeni: Rodrigo Prieto. Kurgu: Justine Wright. Müzik: Alex Heffes. Yapım Tasarımcısı: Mark Friedberg. Yapımcı: Tim Bevan, Eric Fellner, Andrew Hauptman. Süre: 118 dk. Yapım: ABD, İngiltere (2009). Dağıtımcı: UIP.

Gösterim Tarihi: 17 Nisan 2009

Amerikan kongre üyesi Stephen Collins (Ben Affleck), savunma harcamalarını denetleyen komitenin başkanlığını yapmaktadır. Yaklaşan başkanlık seçimleri nedeniyle tüm gözler onun üzerine çevrilmişken metresinin öldürülmesi üzerine işler değişir. Araştırmacı gazeteci Cal McAffrey'nin (Russell Crowe) bu olaya ilgi duymasının iki sebebi vardır: Birincisi Collins onun eski arkadaşıdır, ikincisi de editörü Cameron Lynne'dan (Helen Mirren) bu olayı araştırma görevi almıştır. Gazeteci, katilin kimliği üzerindeki esrar perdesini kaldırmaya yaklaştıkça ülkenin güç dengelerini sarsacak bir tehdit oluşturmaya başlar. Milyar dolarlar tehlikeye girmişse hiç kimsenin sadakati, güvenirliliği, sevgisi ve hayatı güvencede değildir.

NOTLAR: Forest Whitaker'a Oscar kazandıran "The Last King of Scotland/İskoçya'nın Son Kralı"nın yönetmeni Kevin Macdonald, yeni filmi "State of Play"de birbirinden ünlü oyuncuları biraraya getiriyor. Başından beri 'yıldız filmi' olarak tasarlanan yapım, Brad Pitt ile Edward Norton'ı "Fight Club/Dövüş Kulübü"nden sonra yeniden biraraya getirme iddiasıyla yola çıkmıştı. Araya yazarların grevi girip oyuncular da başka projeler için imza atınca Pitt'in rolü Johnny Depp, Nicolas Cage ve Tom Hanks gibi güçlü adayların arasından Russell Crowe'a, Norton'ınki de Ben Affleck'e gitti. "State of Play", 2003'te BBC'de yayınlanmış 6 bölümlük aynı adlı diziden sinemaya uyarlandı. Senaryosu defalarca yeniden yazılan film her ne kadar anahikâyenin çekirdeğini muhafaza etse de Hollywood'un 70'lerde Watergate Skandalı sonrası ivme kazanan "Three Days of the Condor/ Akbabanın Üç Günü", "All the President's Men/Başkanın Bütün Adamları" gibi politik gerilimlerini fazlasıyla anımsatıyor. "Gone Baby Gone" ile yönetmenliğe adım atıp oyunculuğa ara veren Ben Affleck'i hem "State of Play"de hem de "He's Just Not That Into You"da izleyeceğiz bu ay.

PEMBE PANTER 2

THE PINK PANTHER 2

Gösterim Tarihi: 17 Nisan 2009

Yönetmen: Harald Zwart. Oyuncular: Steve Martin, Jean Reno, Emily Mortimer, Andy Garcia, Alfred Molina, John Cleese, Yuki Matsuzaki, Aishwarya Rai, Jeremy Irons, Lily Tomlin. Senaryo: Scott Neustadter, Michael H. Weber, Steve Martin. Görüntü Yönetmeni: Denis Crossan. Kurgu: Julia Wong. Müzik: Christophe Beck. Yapım Tasarımcısı: Rusty Smith. Yapımcı: Robert Simonds. Süre: 92 dk. Yapım: ABD (2009). Dağıtımcı: WB.

Aralarında paha biçilmez Pembe Panter Elması'nın da olduğu, dünyanın dört bir yanındaki efsanevi hazineler çalınmaktadır. Başmüfettiş Dreyfus (John Cleese), Müfettiş Clouseau'yu (Steve Martin) hırsızı yakalamakla görevlendirir. Clouseau, uluslararası dedektiflerden ve uzmanlardan oluşan bir takım kurar. Başşüpheli, usta hırsız Tornado'dur. Müfettiş Clouseau ve ekibi, Pembe Panter Elması'nı ve çalınan diğer mücevherleri bulmak için uzun soluklu bir araştırmaya girişirler.

NOTLAR: Peter Sellers'la özdeşleşen Müfettiş Jacques Clouseau karakteri, ikinci kez Steve Martin tarafından canlandırılıyor. 2006 yılındaki filmin devamı olan "The Pink Panther 2"da kayıp elmasın peşinde sadece Müfettiş Clouseau değil, kalabalık bir ekip var. Martin'in yanı sıra Clouseau'nun gönlünü kaptırdığı Nicole rolünde Emily Mortimer ve yardımcısı Ponton rolünde Jean Reno, önceki filmden tanıdık simalar. Yeni filmde oyuncu kadrosu Andy Garcia, Alfred Molina, Jeremy Irons ve Yuki Matsuzaki ile iyice zenginleştirilmiş. Clouseau'dan nefret eden Başmüfettiş Dreyfus rolü ise Kevin Kline'dan John Cleese'e transfer olmuş. İlk filmde yönetmen koltuğunda oturan Shawn Levy'nin yerini de bu sefer "One Night at McCool's/Onunla Bir Gece"den hatırlayacağımız Harald Zwart almış. Önceki filmin senaryo ortağı olan Steve Martin, devam filminde de Scott Neustadter ve Michael H. Weber'in yazdığı metne son halini vermiş. Film ekibi, Clouseau'nun Paris'ini hem günümüzde geçen hem de çağdışı unsurlara sahip bir atmosferde tasarlamışlar. Bir yanda sokak sanatçıları, kafeleri ve çiçekçileriyle klasik, bir yanda da tuhaf otomobilleriyle absürd bir şehir yaratılmış. Bunun için film ekibi "Ratatouille", "Madeleine", "Le Ballon Rouge" ve Jacques Tati'nin filmlerini referans almış.

AYIN FİLMLERİ

13. GÜN

FRIDAY THE 13TH

Yönetmen: Marcus Nispel. Oyuncular: Jared Padalecki, Derek Mears, Danielle Panabaker, Amanda Righetti, Travis Van Winkle, Aaron Yoo, Jonathan Sadowski, Julianna Guill, Ben Feldman, Arlen Escarpeta. Senaryo: Damian Shannon, Mark Swift. Görüntü Yönetmeni: Daniel Pearl. Kurgu: Ken Blackwell. Müzik: Steve Jablonsky. Yapım Tasarımcısı: Jeremy Conway. Yapımcı: Michael Bay, Andrew Form, Bradley Fuller. Süre: 97 dk. Yapım: ABD (2009). Dağıtımcı: UIP.

Gösterim Tarihi: 24 Nisan 2009

Kayıp kızkardeşi Whitney'yi (Amanda Righetti) aramak için Kristal Göl ormanlarının yolunu tutan Clay Miller (Jared Padalecki), yosun kaplı ağaçların arkasındaki eski ve çürümüş kulübe kalıntıları arasında araştırmaya girişir. Polisin ve yöre halkının uyarılarına kulak asmayan Clay, o bölgeye hafta sonu tatili için gelen üniversiteli gençlerden biri olan Jenna'nın (Danielle Panabaker) yardımını alır. Ancak orada hiç hesaba katmadıkları büyük bir tehlikeyle karşılaşmak üzeredirler. Farkında olmadan, Kristal Göl'ü mesken tutan ünlü katil Jason Voorhees'in (Derek Mears) yaşam alanına girmişlerdir.

NOTLAR: "The Texas Chainsaw Massacre/Teksas Katliamı"nın yeniden çevrimine imza atan yapımcı Michael Bay ve yönetmen Marcus Nispel, seriye dönüşmüş bir başka korku klasiğine daha el attı. "Friday the 13th" aslında ilk filmin yeniden çevrimi değil. Serinin ilk üç yapımından beslenen; özellikle de 2. ve 3. filmi birleştiren bir yapıya sahip. "Freddy vs. Jason"ın senaryosunu da yazmış olan Damian Shannon ve Mark Swift, "Friday the 13th" için eskiye ihanet etmeyen ancak yeniliklere de açık olacak bir senaryo yarattı. Hatırlanacağı gibi serinin ikinci filminde kafasında çuvalla görünen Jason Voorhees, kendisiyle özdeşleşen o ünlü hokey maskesini üçüncü filmde takmaya başlamıştı. "Friday the 13th"de Jason'ı Jason yapan hokey maskesini nasıl keşfettiğini göreceğiz. Hokey maskesinin ardında ise "The Hills Have Eyes II"nun mutantlarından Derek Mears var. Mears'ın seçilmesinde, cüsseli

oluşunun büyük oynadığını belirtelim. Clay ve Whitney kardeşlerin soyadının Miller olması ise, 13. Cuma serisinin yaratıcısı ve orijinal filmin senaristi Victor Miller'a saygı duruşu niteliği taşıyor.

ERKEKLER NE SÖYLER KADINLAR NE ANLAR

HE'S JUST NOT THAT INTO YOU

Yönetmen: Ken Kwapis. Oyuncular: Ben Affleck, Jennifer Aniston, Drew Barrymore, Jennifer Connelly, Kevin Connolly, Bradley Cooper, Ginnifer Goodwin, Scarlett Johansson, Kris Kristofferson, Justin Long. Senaryo: Abby Kohn, Marc Silverstein (Greg Behrendt ve Liz Tuccillo'nun aynı adlı kitabından). Görüntü Yönetmeni: John Bailey. Kurgu: Cara Silverman. Müzik: Cliff Eidelman. Yapım Tasarımcısı: Gae S. Buckley. Yapımcı: Nancy Juvonen. Süre: 129 dk. Yapım: ABD, Almanya, Hollanda (2009). İthalatçı: Fida Film. Dağıtımcı: WB.

Gösterim Tarihi: 24 Nisan 2009

Gigi (Ginnifer Goodwin) ve Conor (Kevin Connolly) ilk randevularına çıkarlar. Gigi'nin, Conor'ın Anna'ya (Scarlett Johansson) aşık olduğundan haberi yoktur. Ancak Anna, onunla vakit geçirmekten hoşlansa da Conor'la uzun vadeli bir ilişki kurmayı düşünmemektedir. Anna tavsiye almak için sık sık Mary (Drew Barrymore) ile konuşur. Kendine bir sevgili bulmak için çok uğraşan Mary ise hep başarısız olmaktadır. Beth (Jennifer Aniston) ile Neil (Ben Affleck) yedi yıldır birliktedir. Evliliğe inanmayan Neil'in aksine Beth evlenmeyi ister. Beth ve Gigi bir baharat şirketinin pazarlama bölümünde, Ben'in (Bradley Cooper) eşi Janine'le (Jennifer Connelly) çalışmaktadır. Janine'in arzusu ise çocuk sahibi olmaktır.

NOTLAR: Sex and the City dizisinin 2003'te yayınlanmış 6. sezonunun Pick-A-Little, Talk-A-Little adlı 4. bölümünde Miranda, Carrie'nin sevgilisi Jack Berger'dan, buluşmalarından sonra evine davet ettiği adamın niye bu daveti geri çevirdiğini analiz etmesini ister. Berger'ın cevabı kısa ve nettir: "He's just not that into you/Sana ilgi duymuyordur sadece." Son dönemde dizinin yaratıcı ekibinde yer alan Liz Tuccillo ve Greg Behrendt, işte bu cümleden ilham alarak kadın-erkek ilişkileri hakkında He's just not that into you adlı kişisel gelişim kitabını yazdı. İzleyeceğimiz film, 2004'te yayımlanan bu kitaptan uyarlandı ve The Office dizisiyle adını duyuran Ken Kwapis tarafından yönetildi. Beş kadın ve dört erkek karakterin iç içe geçmiş hikâyelerini anlatan ve ilişki rehberi de diyebileceğimiz film için Kwapis şu yorumu yapmış: "Geleneksel romantik komedilerde bir adam ile bir kadın vardır ve soru, nasıl biraraya geleceklerididir. Bizim filmimizde ise dokuz karakter var ve soru 'onlardan herhangi biri, diğeriyle mutlu olabilecek mi?"

İŞKENCE TARİKATI

MARTYRS

Yönetmen: Pascal Laugier. Oyuncular: Mylène Jampanoi, Morjana Alaoui, Catherine Bégin, Robert Toupin, Patricia Tulasne, Juliette Gosselin, Xavier Dolan-Tadros, Isabelle Chasse, Jessie Pham, Erika Scott. Senaryo: Pascal Laugier. Görüntü Yönetmeni: Stéphane Martin, Nathalie Moliavko-Visotzky. Kurgu: Sébastien Prangère. Müzik: Alex Cortés, Willie Cortés. Yapım Tasarımcısı: Jean-Andre Carriere. Yapımcı: Richard Grandpierre, Simon Trottier. Süre: 97 dk. Yapım: Fransa, Kanada (2008). İthalatçı: Bir Film. Dağıtımcı: Tiglon Film.

Gösterim Tarihi: 24 Nisan 2009

Fransa.. 1970'lerin başı... 10 yaşındaki Lucie (Jessie Pham) yolda başıboş dolaşırken bulunur. Kıza şiddet uygulanmıştır ancak hiçbir cinsel taciz izi yoktur. Kaçırılma nedeni bir türlü açıklanamaz. Şoktaki kız hastaneye kaldırılır ve burada aynı yaştaki Anna (Erika Scott) ile arkadaş olur. Aradan 15 sene geçer. Bir ailenin kapısı çalınır. Evin babası kapıyı açtığında karşısında Lucie'yi (Mylène Jampanoi) görür. İşkencecisini bulduğuna inan Lucie, elindeki av tüfeğiyle ateş etmeye hazır bir şekilde beklemektedir.

NOTLAR: Son yıllarda şiddet içerikli korku filmleri furyasında Hollywood'dan geri durmadığını "A l'intérieur/İçerde" ve "Frontière(s)/Sınırda" gibi örneklerle kanıtlayan Fransız sineması yoluna "Martyrs" ile devam ediyor. Yönetmen Pascal Laugier, ilk uzun metrajı "Saint Ange/Kutsal Bakire"de psikolojik gerilime soyunmuş ancak ortaya çıkan sonuç hiç de parlak olmamıştı. Dört sene aradan sonra ikinci filmi "Martyrs" için kolları sıvayan yönetmenin bu yeni projesi Fransa'nın büyük stüdyoları tarafından geri çevrilirken, başrol için düşündüğü kadın oyuncuların da ret cevabıyla karşılaşmıştı. Ancak ortaya çıkan sonuç Laugier'in turnayı gözünden vurduğunu ispatlıyor. Zira "Martyrs"in Hollywood'da yeniden çevrimi yapılacağı yönünde haberler çıktı bile.

BEVERLY HILLS ÇUVAVA

BEVERLY HILLS CHIHUAHUA

Yönetmen: Raja Gosnell. Oyuncular ve Seslendirenler: Drew Barrymore, Piper Perabo, Andy Garcia, George Lopez, Cheech Marin, Paul Rodriguez, Plácido Domingo, Jamie Lee Curtis, Edward James Olmos, Loretta Devine. Senaryo: Jeffrey Bushell, Analisa LaBianco. Görüntü Yönetmeni: Phil Meheux. Kurgu: Sabrina Plisco. Müzik: Heitor Pereira. Yapım Tasarımcısı: Bill Boes. Yapımcı: David Hoberman, John Jacobs, Todd Lieberman. Süre: 91 dk. Yapım: ABD (2008). Dağıtımcı: UIP.

Gösterim Tarihi: 24 Nisan 2009

Chloe, sahibesi Vivian'ın (Jamie Lee Curtis), koruması altında, lüks içinde yaşamaya alışmış, şımarık ve zor beğenen Çuvava cinsi bir köpektir. Vivian onu bir süreliğine yeğeni Rachel'a (Piper Perabo) bırakınca olanlar olur. Rachel'la Meksika'ya giden Chloe, sahibesinden ayrılınca kaybolur. Artık Meksika'nın acımasız sokaklarında tek başınadır. Hayatında ilk kez yapayalnız kalan Chloe hayatta kalabilmek ve alıştığı lüks hayata geri dönebilmek için atalarının anavatanında edineceği yeni arkadaşlarına güvenmek zorundadır.

NOTLAR: Chihuahua, adını Meksika'nın Chihuahua eyaletinden alan dünyanın en küçük köpek cinsi. Gerçek köpeklerin rol aldığı filmde Chloe'yi Drew Barrymore seslendiriyor. Film, ülkemizde Türkçe seslendirilmiş versiyonuyla vizyona girecek. Chloe'yi Arzu Doğan seslendirecek. Aile komedileri ile tanınan Raja Gosnell'in yönettiği, 20 milyon dolar bütçeli "Beverly Hills Chihuahua"nın sadece ülkesindeki hasılatı 95 milyon dolara ulaşmış durumda.

mart sürprizleri

YAŞAM ARSIZI

Yönetmen: Yasemin Alkaya. Oyuncular: Elif Çağlayan, Yasemin Alkaya, Aysun Çağlayan, Funda Çağlayan. Görüntü Yönetmeni: Bernadette Paassen. Kurgu: Thomas Balkenhol. Müzik: Cem Adıyaman. Yapımcı: Yasemin Alkaya. Süre: 115 dk. Yapım: Türkiye (2008). Dağıtımcı: Umut Sanat.

Gösterim Tarihi: 6 Mart 2009

Elif ve iki kız kardeşi, yıllar önce anne-babalarını bir trafik kazasında kaybetmiştir. Bu feci olaydan sonra Elif, 10 yıl boyunca kardeşlerine bakar. Ancak evlenip iki çocuk sahibi olduktan sonra evlatlarıyla şizofren kız kardeşleri arasında bir seçim yapmak zorunda kalır. Çocuklarını seçer. Kardeşleri ise yıllarca sokaklarda tecavüze uğrar, aç kalır. Elif çocuklarının karnını doyurabilmek için pavyonlarda çalışır.

NOTLAR: 1992'de "Kurt Kanunu"yla Ankara Film Festivali'nde En İyi Yardımcı Kadın Oyuncu, 1996'da da "Mum Kokulu Kadınlar"daki performansıyla Antalya ve Adana Film Festivali'nde En İyi Kadın Oyuncu ödülü kazanan Yasemin Alkaya'nın ikinci belgeseli "Yaşam Arsızı". Hikâyenin başkahramanı Elif, Alkaya'nın 70'li yıllarda Ankara'dan çocukluk arkadaşı. Film, yolları ayrıldıktan uzun zaman sonra Elif'in Alkaya'ya ulaşıp trajik hayat hikâyesini anlatması ile ortaya çıkıyor. Türkiye'de yaklaşık 700 bin şizofreni hastası var ve bunların bir kısmı sokaklarda yaşıyor; tecavüze uğruyor. Bu soruna dikkat çekmek isteyen Aklaya, "Seyirci, seyrettiğinin yalnız bir film olmadığını, aynı zamanda gerçek bir hayat hikayesi olduğunu bilerek seyredecek filmi ve 'böyle şeyler gerçek hayatta olmaz, benim çevremde böyle şeyler yaşanmıyor' kaçamağını yapamayacak. Amacım seyircinin bu trajedideki kendi rolüyle yüzleşebilmesini ve artık seyirci kalmamasını sağlamak" diyor.

AYIN FİLMLERİ

mart sürprizleri

U2 3D

Yönetmen: Catherine Owens, Mark Pellington. Oyuncular: Bono, The Edge, Adam Clayton, Larry Mullen Jr. Görüntü Yönetmeni: Peter Anderson, Tom Krueger. Kurgu: Olivier Wicki. Yapımcı: John Model, Catherine Owens, Jon Shapiro, Peter Shapiro. Süre: 85 dk. Yapım: ABD (2007). Dağıtımcı: Mars Entertainmet Group.

Gösterim Tarihi: 13 Mart 2009

Belgeselde, U2'nun 2006'da Güney Amerika'yı kapsayan Vertigo turnesinde Mexico City, Sao Paulo, Santiago ve Buenos Aires'de gerçekleşen, dijital 3 boyutlu kameralar ile çekilmiş 7 stadyum konserinden görüntüler yer alıyor.

NOTLAR: Geçen sene yine bu zamanlarda Martin Scorsese'nin elinden, Rolling Stones'un 2006'da Beacon Theater'daki konser kaydını yani "Shine a Light"ı izlemiştik beyazperdede. Şimdi ise sırada U2 var. "U2 3D" İrlandalı rock grubunun ilk beyazperde ziyareti değil aslında. Grubun 1987'de gerçekleştirdiği Kuzey Amerika turnesi de "Rattle and Hum" adıyla gösterime girmişti ABD ve Avrupa'da. "U2 3D"nin en önemli özelliği baştan sona dijital 3 boyutlu çekilmiş olması. Bu sayede seyirci hem sahnede grup üyeleriyle burun buruna gelebiliyor hem de konseri stadyumdaymış gibi izleyebiliyor. Dolayısıyla film hem müzikseverleri hem de teknoloji meraklılarını aynı potada buluşturuyor. Film konser odaklı olduğundan, sahne arkası röportajlar ve kamera arkası görüntülerden kaçınıyor. 100 saatten fazla süren kayıtta 26 şarkı yer alıyordu. Ancak filmin son kurgusunda şarkı sayısı 14'e düşürüldü. Bu şarkılar; Pride (In the Name of Love), New Year's Day, Sunday Bloody Sunday, Miss Sarajevo, Where the Streets Have No Name, With or Without You, Bullet the Blue Sky, One, Beautiful Day, Love and Peace or Else, Vertigo, Sometimes You Can't Make It On Your Own, The Fly ve Yahweh. Filmin iki yönetmeni var. Catherine Owens, 15 senedir U2'nun stadyum konserlerinin görsel tasarımını yapıyor. Mark Pellington'ı ise "Arlington Road/Arlington Yolu" ve "The Mothman Prophecies/Gecenin Nefesi"nden tanıyoruz. Pellington, 1992'de grubun One adlı şarkısının klibini de çekmişti.

ŞAMPİYON

THE WRESTLER

Yönetmen: Darren Aronofsky. Oyuncular: Mickey Rourke, Marisa Tomei, Evan Rachel Wood, Mark Margolis, Todd Barry, Wass Stevens, Judah Friedlander, Ernest Miller, Dylan Keith Summers, Tommy Farra. Senaryo: Eric Singer. Görüntü Yönetmeni: Maryse Alberti. Kurgu: Andrew Weisblum. Müzik: Clint Mansell. Yapım Tasarımcısı: Tim Grimes. Yapımcı: Darren Aronofsky, Scott Franklin. Süre: 111 dk. Yapım: ABD, Fransa (2008). İthalatçı: Bir Film. Dağıtımcı: Tiglon Film.

Gösterim Tarihi: 20 Mart 2009

Filmle ilgili yazı 48. sayfada

HAYAT VAR

Yönetmen: Reha Erdem. Oyuncular: Elit İşcan, Erdal Beşikçioğlu, Levend Yılmaz, Banu Fotocan, Handan Karaadam, Nebil Sayın, Erhan Tekin, Metin Yıldırım, Önder Açıkbaş, Aynur Tokluoğlu. Senaryo: Reha Erdem. Görüntü Yönetmeni: Florent Herry. Kurgu: Reha Erdem. Sanat Yönetmeni: Ömer Atay. Yapımcı: Ömer Atay. Süre: 121 dk. Yapım: Atlantik Film - Türkiye (2008). Dağıtımcı: Tiglon Film.

Gösterim Tarihi: 27 Mart 2009

Filmle ilgili yazı 52. sayfada

YENGEÇ OYUNU

Yönetmen: Ali Özgentürk. Oyuncular: Ayça İnci, Ayşe Kökçü, Melda Yılmaz, Ensar Kılıç, Özcan Varaylı, Sevgi Onat, Burcu Tutkun Oruç, Pelin Acar, Devrim Özder Akın. Görüntü Yönetmeni: Marton Miklauzic. Senaryo: Ali Özgentürk. Kurgu: Aylin Zoi Tinel. Yapımcı: Ali Özgentürk. Yapım: Asya Film - Türkiye (2009). Dağıtımcı: UIP.

Gösterim Tarihi: 3 Nisan 2009

Filmle ilgili yazı 64. sayfada

PAZAR: BİR TİCARET MASALI

Yönetmen: Ben Hopkins. Oyuncular: Tayanç Ayaydın, Genco Erkal, Şenay Aydın, Hakan Şahin, Rojin, Sertel Uğur, Eren Karakuş, Şeval Bozbay, Cengiz Bozkurt, Melih Düzenli. Senaryo: Ben Hopkins. Görüntü Yönetmeni: Konstantin Kröning. Kurgu: Alan Levy. Müzik: Cihan Sezer. Yapımcı: Roshanak Behesht Nedjad. Süre: 93 dk. Yapım: Türkiye, Almanya, İngiltere, Kazakistan (2007). Dağıtımcı: Tiglon Film.

Gösterim Tarihi: 10 Nisan 2009

Filmle ilgili yazı 56. sayfada

HOW TO LOSE FRIENDS & ALIENATE PEOPLE

Yönetmen: Robert B. Weide. Oyuncular: Simon Pegg, Megan Fox, Kelan Pannell, Janette Scott, Gillian Anderson, Kelly Jo Charge, Christian Smith, Katherine Parkinson, Felicity Montagu, Thandie Newton. Senaryo: Peter Straughan (Toby Young'ın aynı adlı kitabından). Görüntü Yönetmeni: Oliver Stapleton. Kurgu: David Freeman. Müzik: David Arnold. Yapım Tasarımcısı: John Beard. Yapımcı: Elizabeth Karlsen, Stephen Woolley. Süre: 110 dk. Yapım: İngiltere (2008). İthalatçı: Umut Sanat. Dağıtımcı: Özen Film.

Gösterim Tarihi: 24 Nisan 2009

Filmle ilgili yazı 58. sayfada

DİLBER'İN SEKİZ GÜNÜ

Yönetmen: Cemal Şan. Oyuncular: Nesrin Cevadzade, Fırat Tanış, Osman Akça, Necmettin Çobanoğlu, Macit Sonkan, Ahmet Saraçoğlu, Mustafa Üstündağ, Hatice Altan Gençler, Arzutan Bayraktutan, Aslıhan Erguvan. Senaryo: Cemal Şan. Görüntü Yönetmeni: Cengiz Uzun. Kurgu: Şenol Şentürk. Müzik: Nail Yurtsever. Sanat Yönetmeni: Zeynep Özgüç. Yapımcı: Cemal Şan. Süre: 106 dk. Yapım: Şan Film - Türkiye (2008). Dağıtımcı: Medyavizyon.

Gösterim Tarihi: 24 Nisan 2009

Filmle ilgili yazı 62. sayfada

BOX OFFICE

Hazırlayan: Tolga Akıncı
tolga.akinci@boxofficeturkiye.com

TÜRKİYE box office — 13 - 15 Mart 2009

Filmin Adı	Dağıtım	Salon	Hafta	Seyirci	Top. Seyirci
1. Güneşi Gördüm	Pinema	640	1	507.932	616.531
2. Recep İvedik 2	Özen Film	305	5	45.847	4.212.812
3. Milyoner	Chantier	54	3	21.326	209.054
4. Yedi Yaşam	Warner Bros.	58	1	17.726	17.726
5. Köpek Oteli	UIP	51	1	16.876	16.876
6. Watchmen	UIP	90	2	11.736	71.769
7. Umut	Özen Film	166	3	11.514	154.259
8. Cüceler Devlere Karşı	Tiglon	39	2	6.327	21.647
9. Hayallerin Peşinde	UIP	38	3	5.708	67.556
10. Gran Torino	Warner Bros.	38	2	5.476	25.174

1 Yıl Önce — 2008
14 - 16 Mart
1. Recep İvedik
2. M.Ö. 10.000
3. 120
4. Cengiz Han
5. Spiderwick Günceleri

2 yıl önce — 2007
09 - 15 Mart
1. Mavi Gözlü Dev
2. 23 Numara
3. Kirli Sırlar
4. Çirkin Ördek Yavrusu ile Farecik
5. Rehine

3 yıl önce — 2006
10 Şubat - 09 Mart
1. Kurtlar Vadisi: Irak
2. Babam ve Oğlum
3. Hacivat Karagöz N. Öldürüldü?
4. Dabbe
5. Bir Geyşanın Anıları

2009'da seyirci sayısı

Herkes aynı şeyi söylüyor: Seyirci rakamları krize karşı artışta, herkes sinemaya koşuyor. Hangi köşe yazarına baksak hepsinin dilinde aynı nakarat... Hatta ekonomi gazeteleri bile bu durumu araştırıp bazı rakamlar veriyor. Bunun üzerine son 4 yılın ilk 10 haftasının seyirci sayısının karşılaştırmalarını çıkardım. Bu tabloya göre birçok yorum yapılabilir. Benim gözüme çarpan esas sonuç ise şu: Geçen yıla göre seyirci sayısında %3'lük artış olsa da 2006'ya göre %20'lik düşüş var. Bakalım yıl sonunda neler olacak? Tahminim, toplam seyirci sayısının 40 milyonu aşacağı yönünde.

	2009	2008	2007	2006
10. Hafta	643.232	1.247.776	653.353	688.248
9. Hafta	967.386	1.662.934	674.174	877.252
8. Hafta	1.542.181	2.015.397	775.453	1.288.447
7. Hafta	2.575.383	663.678	828.596	1.683.549
6. Hafta	745.162	767.631	1.151.691	2.423.165
5. Hafta	964.840	953.505	1.224.814	962.612
4. Hafta	1.070.453	1.009.900	976.981	1.120.461
3. Hafta	1.080.372	912.932	856.442	1.781.768
2. Hafta	832.035	981.817	694.014	2.101.959
1. Hafta	793.660	703.551	1.122.820	974.566
Toplam	11.214.704	10.919.121	8.958.338	13.902.027

Kaynak: www.boxofficeturkiye.com

ABD box office — 13 - 15 Mart 2009

Filmin Adı	Dağıtım	Salon	Hafta	Hasılat	Top. Hasılat
1. Sihirli Dağ	Buena Vista	3.187	1	24.402.214	24.402.214
2. Watchmen	Warner Bros.	3.611	2	17.817.301	85.751.993
3. The Last House on the Left	Universal	2.401	1	14.118.685	14.118.685
4. 96 Saat	Fox	2.858	7	6.568.651	126.752.054
5. Tyler Perry's Madea Goes...	Lions Gate	2.203	4	5.108.532	83.187.594
6. Milyoner	Fox	2.578	18	5.002.777	132.602.820
7. Paul Blart: Mall Cop	Sony	2.281	9	3.119.151	137.785.983
8. He's Just Not That Into You	Warner Bros.	1.890	6	2.939.484	89.038.259
9. Coraline	Focus	1.768	6	2.718.231	69.240.852
10. Miss March	Fox	1.742	1	2.409.156	2.409.156

Rakamlar Amerikan Doları.

İNGİLTERE box office — 13 - 15 Mart 2009

Filmin Adı	Dağıtım	Salon	Hafta	Hasılat	Top. Hasılat
1. Marley ve Ben	Fox	467	1	3.540.010	4.412.207
2. Watchmen	Paramount	417	2	1.288.413	5.791.401
3. Gran Torino	Warner Bros.	310	4	818.576	5.692.214
4. Milyoner	Pathe	456	10	755.379	29.522.025
5. The Young Victoria	Momentum	403	2	633.353	2.558.362
6. Bir Alışverişkoliğin İtirafları	Walt Disney	400	4	425.631	7.667.618
7. Doğmamış	UIP	273	3	389.948	3.370.673
8. Köpek Oteli	Paramount	432	5	383.820	6.504.465
9. Bronson	Vertigo	85	1	254.491	254.491
10. Bolt 3D	Walt Disney	127	5	251.492	6.931.823

Rakamlar İngiliz Sterlini.

Ben Affleck — Devlet Oyunları

2006	Şehrin Adamı	20.240
2004	Babasının Kızı	13.124
2004	Hesaplaşma	86.643
2003	Korkusuz	129.185
2002	Çarpışma	133.843

Jennifer Aniston — Marley ve Ben

2006	Ayrılık	94.429
2006	Raydan Çıkanlar	49.404
2006	Gerçek Dedikodu	139.650
2004	Polly Gelince	114.163
2003	Aman Tanrım!	622.836

ELEŞTİRMENLERİN YILDIZ TABLOSU

	Mehmet Açar	Kerem Akça	Okan Arpaç	Alkan Avcıoğlu	Burcu Aykar	Cumhur Canbazoğlu	Cüneyt Cebenoyan	Atilla Dorsay	Murat Erşahin	Engin Ertan	Ömür Gedik	Burak Göral	Senem İşmen	Tunca Arslan	Nil Kural	Ege Görgün	Müjde Işıl	Murat Özer	Uygar Şirin	Murat E. Eren	Alin Taşçıyan	Ali Ulvi Uyanık	Uğur Vardan	Burçin S. Yalçın	Fırat Yücel	Ortalama
Açlık		5		4.5		3.5	4	3.5		3.5	3.5	4	3.5	3.5	4.5			4.5	3		4.5	5	4.5		4	4.02
Başka Semtin Çocukları			2			3	2		1.5			2	2.5	2		2.5		1.5			3		2.5		2.5	2.25
Cüceler Devlere Karşı		1.5																				1				1.25
Dilber'in Sekiz Günü			5		3	3.5		3	2.5			3.5	3	3.5				3			3		3.5		2.5	3.25
Gran Torino	3.5	1.5	3	3.5	2	4.5	2.5	4	3.5		4	2.5		3	2	4.5	2.5	2.5		3.5	4	4	4.5	2.5		3.21
Güneşi Gördüm	3	3	2			3	2.5	3.5	1.5		3.5	3		1.5	3	3.5	2.5	2.5		2			3	2.5	2	2.63
Hayallerin Peşinde	3.5	3	2.5	4.5	3.5	4	3	2	4.5	3	3	4.5	4.5		4		4	4.5	4		4.5	5	4	4	4.5	3.81
Hayat Var		5		5	3	4.5	4	5	3.5	4		4	4.5	4	4.5	4	3.5	5			3		4	4.5	4	4.15
Kasabanın Yenisi								3				2										2.5				2.50
Köpek Oteli		2		2.5				3														3				2.62
Mahşerin Dört Atlısı	3	3.5	3.5			2.5	1	1			3	1		1.5	2							3.5		2		2.29
Niko ve Yıldızlara Yolculuk		1.5				2.5																3.5				2.50
13. Gün		2	2						1			1										2.5				1.70
Pazar: Bir Ticaret Masalı					2	3	4		3	3	3.5	3.5		2	2.5			3			4		3		4	3.11
Sahtekârlar	2.5	2		3.5		3		1			2			2	2		2					2.5	2			2.22
Sıradan Bir Gündü		3	3	2.5	1.5	2	1.5		3													3				2.43
Sihirli Dağ	2	1.5									3				2							3.5				2.40
Şampiyon	3	4	3.5	3.5	2.5	3	4	3	3.5	2	4	4	4	2.5	3	4	3	3.5		5	3	3.5	2.5	5	4.5	3.47
U2 3D		2				5	3	3	3.5		5	4						3			4	4	3			3.59
Umut		0.5					0.5							1		2	0.5					1.5				1.00
Watchmen	3	4.5	4	3		4	2.5	2.5	4		3.5	3	3.5		3.5	5	2.5	2.5			2.5	5	3.5	3.5		3.44
Yaşam Arsızı					4				2.5					2					2.5		2			3		2.66
Yedi Yaşam		2	2.5	2	1.5	4		3	4			4			2.5		2.5	3.5	1.5	2.5		4	2	2		2.71

Koyu renkte olan bantlar en yüksek yıldız ortalamasına sahip olan filmleri gösterir.

UYGAR ŞİRİN
uygarsirin@merkezdergi.com.tr

* "Slumdog Millionaire", zeki bir numarayla sağlam bir yapı kuran senaryosu sağ olsun, gayet iyi başlıyor. Yarım saat sonra sözkonusu numara cazibesini yitirmesin diye senaryo keskin bir viraj almak zorunda kalıyor. Tamam, normal. Fakat o virajla en demodesinden bir aşk hikayesi olma yoluna giriyor ki sonu uçurum. "Ama Bollywood filmiymiş gibi yapıyor, Bollywood'da aşk hikayeleri böyledir" demesin kimse. Bunun adı sığlıktır, "homage" değil.

* Rüya sinemasının aklanıp paklanıp Yeni Rüya olduğundan bahsetmiştim. Şimdi de Yeni Rüya'nın Festival sinemaları arasına katıldığı haberi geldi. Gözüm açık gitmez artık. "Ustalara Saygı: Joe D'Amato" ve "Yıllara Meydan Okuyanlar: Zalman King" seçkileri düzenleme hayallerim gerçeğe dönüşebilir mi acaba?

* Son zamanlarda gördüğüm en iyi filmi If'te izledim. Guillermo Arriaga'nın "The Burning Plain"i, özgün senaryoya dayanmasına karşın, (iyi) bir roman tadı bırakıyor insanın ruhunda. İyi oyunculuğun, oyuncular kadar canlandırdıkları karakterlerin adam gibi yazılmış olmasına da bağlı olduğunu anımsatıyor. Bir yazar/yönetmenin aynı temalar, hatta anlar etrafında dolaşmasına rağmen kendini yenileyebileceğini kanıtlıyor. Ve enfes finaliyle Arriaga'nın kariyerini (utanmasam "insanoğlunun hayatını" da diyeceğim) özetleyiveriyor.

* En aklı başında insanlar bile konu jüri, seçim, ödül filan olunca tuhaflaşabiliyor. Bu seferki meselemiz "Güz Sancısı"nın İstanbul Film Festivali'nin yarışmalı bölümüne alınmaması. Festival, kriterlerini ilan etmeliymiş. Ön jüri neye göre onu değil de bunu seçiyormuş... Hanımlar beyler, Avrupa Birliği'nden bahsetmiyoruz, sinemadan bahsediyoruz. Dünyada hiçbir jüri kriterlerini açıklamaz, açıklayamaz, çünkü somut ve objektif bir kriter yoktur ortada (ve bu gayet normaldir). Jüriler kimi zaman ödül verirken "gerekçe"lerini açıklar, ki bu gerekçeler de aslına bakarsanız fevkalade muğlak ve özneldir. Dünyanın en anlı şanlı festivallerine katılacak filmleri, bırakın jüriyi müriyi, bir tek kişi belirler (ve adına "festival yönetmeni" denir). Kimse de "Niye onları seçtin? Kriterlerini açıkla!" diyerek abesle iştigal etmez. Zira herkesin kriteri kendi sinema anlayışıdır.

* "Revolutionary Road", "hayat denen rüya nasıl kabusa dönüşür" filmlerine yeni bir halka eklemektense, kabustan uyanma hayalinin çekiciliği ve uçuculuğuna odaklanıyor. Dostlarının, seni içine çeken bataklığın kenarında durup seyretmekle yetinebileceklerini, hatta bizzat bataklığın kendisi olabileceklerini söylemesi de cabası.

* Bir bilgisayar programı icat edilmiş. Programa birtakım kelimeler giriyormuşsun, sana yazı veriyormuş. Mesela "bitti", "yeniyetme", "mastürbasyon", "seyrettiği", "seyretmediği" yazıyorsun, SİYAD Ödülleri'yle ilgili bir yazı çıkıyor, imzanı atıp yayımlıyorsun. Tabii her yıl aynı kelimeleri girersen her yıl aynı yazı çıkıyor.

* Ben "Recep İvedik"i bıraksam da Recep peşimi bırakmıyor. Geçen gün sinemadayız, Recep'li bir reklam filmi çıktı. Biz gülle oynaya izlerken önümüzdeki üç kişi dönüp öyle bir baktı ki, yüzlerindeki "Recep İvedik'e gülen bu kültürsüz, bayağı insanlar da kim?" ifadesini görmeliydiniz. Sonra da filmi cep telefonlarıyla mesajlaşarak ve poşetlerini haşırdatarak izlediler. Onların davranışı gayet normal, bizim Recep'e gülmemiz büyük görgüsüzlük! Sen beni Türk "elit"lerinden koru yarabbim.

* "Yaşam Arsızı"ndan bahsederken film dahil her şey Elif'in hikayesinin gölgesinde kalıyor. Hikayenin hakkını yazıyla vermek zor, ben filmin müziklerini not düşmek isterim. Cem Adıyaman imzalı müzikler, kimi Türk filmlerinin sözümona iddialı müziklerine ders olacak cinsten.

* 1985-95 arasında boy gösteren "üst-orta sınıf sorunları" filmleri, Türk sinema tarihinin unutmak istediğimiz sayfalarındadır. Selim Evci "İki Çizgi"yle bu sayfayı yeniden açıyor ama önemli bir farkla: Dersini iyi çalışmış. Örneğin bu tür hikayelerin diyaloglar aracılığıyla değil, asıl olarak durumlar ve anlar üzerinden anlatılabileceğinin pekala farkında. (Gerçi samanyolu-şampuan muhabbetinde olduğu gibi diyalog tuzağına düşmekten de kendini alamıyor.) Ayrıca Kadın'la Erkek'in ilişkisini kapalı bir dünya gibi resmetmeyip kenarına köşesine hayattan ayrıntılar iliştiriyor, ilişkilerine en büyük tehdidin "gerçek hayat"tan geldiğini ima ediyor.

"İki Çizgi", kahramanlarının arasındaki iletişimsizliğin altını çizmeyi abarttığı veya "yol"a çıkıp hayatı geride bıraktığı bölümlerde tökezliyor. Erkek'i, görmeye yanaşmadığı sorunlarının aynası niteliğindeki bir "fantezi dünya"da yaşayan bir çocuk olarak çizerken ise Türk sinemasının nadiren girdiği sulara dalmayı beceriyor.

TELDEKİ ADAM KUTLUKHAN KUTLU kutlukhan@gmail.com

Ölümle çerçevelenmiş yaşam

James Marsh'ın filminin temel başarısı insanı rahatlıkla kişisel bir yere çekip, perdede gördüklerine yönelik çıplak bir tepkiye sürüklemesi.

Filmin daha başlarında Fransız genç adam dişçide beklerken gazeteyi açıyor ve henüz inşa edilmemiş Dünya Ticaret Merkezi ikiz kulelerinin çizimini görüyor. Eline bir kalem alıp neredeyse içgüdüsel şekilde bir binayı öbürüne bağlayan bir çizgi çekiyor – bir ip.

Yıllar sonra o kişi, yani Philippe Petit, kamera karşısında bize o çizimi gördüğünde neler hissettiğini, kafasında hayâlinin nasıl ansızın biçimlendiğini anlatıyor. Sesinde müthiş bir coşku, gözlerinde bir ışıltı var. Öyle ki 60'ına merdiven dayamış bu adamın gözlerinden geriye gidip o çizginin üzerinde yürüme hayâlini tüm somutluğuyla görebiliyorsunuz. Öyle tevazuya öncelik veren biri izlenimi vermiyor bu adam – hiç çekinmeksizin yaşadıklarına romantik bir önem yüklüyor. İşte bu noktada onun coşkusunu paylaşıp paylaşmayacağınız, muhtemelen filme yönelik hislerinizi de belirleyecek. Petit'nin kendini ve eylemlerini fazla önemsediğini, şan şöhret meraklısı olduğunu mu düşüneceksiniz?... Yoksa eylemine mi odaklanacak, yaptığı işte derin bir güzellik, coşkusundaysa bulaşıcı bir şey mi bulacaksınız?

Kendi adıma Petit daha rüyâsının başlangıç ânını anlattığı anda onun peşine takıldım. Tıpkı fotoğrafçı dostu gibi, uzun uzadıya açıklamaya gerek duymaksızın, birkaç kelimenin kafamda yarattığı imgeler sağanağıyla. Benim için de tamamen kişisel bir tercihti bu; gereklilik, işlev ya da ahlaki doğruluk gibi "çerçeve"lerin bütünüyle dışında gerçekleşen – ve tam da bu yüzden gazetecilerin daha sonra Petit'ye yönelteceği "Neden?" sorusunu anlamsız kılan – hayret verici girişimlere zaafımın doğal bir uzantısı. Bu "kişisellik" penceresinden bunca söz ediyorum, çünkü James Marsh'ın filminin temel başarısı insanı rahatlıkla böylesine kişisel bir yere çekip, perdede gördüklerine yönelik çıplak bir tepkiye sürüklemesi. Sergei Bubka'nın sırıkla atlayışını ya da Usain Bolt'un 100 metre sprintini izlerken verdiğiniz türden içgüdüsel bir tepki bu; artık bağlamın belli bir insan olmaktan çıktığı bir ruh halinin ürünü. Bu noktada "şan şöhret" bile anlamını sonucundan çok kaynağındaki eylemin kendisinde bulduğu kadim bir biçimine dönüyor.

Nitekim 400 küsür metre yükseklikteki iki kulenin çatısı arasına gerilen bir telde 45 dakika boyunca bir o yana bir bu yana (43 metrelik bir hatta toplam 8 defa) yürüme fikri kağıt üzerinde etkileyici görünebilir, ama arkadaşı Jean-Louis Blondeau'nun çektiği tek bir kareye bile bakınca, salt "etkileyici"nin ötesinde bir şeye dönüşüyor: Düpedüz ezici bir heybet kazanıyor, ancak düşlere ya da masallara ait olabilecek bir şey haline geliyor (Artık var olmayan iki devasa sütunun arasındaki boşlukta, neredeyse bulutların üzerinde, incecik bir çizgide yürüyen, oturan, yatan, siyahlar içinde bir genç). Yönetmen de bu fotoğraflar eşliğinde Michael Nyman'ın harika müzikleriyle (Peter Greenaway sinemasının hayranları bazı melodileri hemen tanıyacaklar) manzaraya sürreal büyüleyiciliğini teslim ediyor. Bu yürüyüşün gerçek video görüntülerinin olmaması başta bir talihsizlik gibi görünebilir ama James Marsh resimlerle müziği birarada öyle etkileyici bir şekilde yönetiyor ki, bu talihsizlik bir avantaja dönüşüyor ve ipin üzerindeki o dondurulmuş anlar tam da filmin meramı olan türden bir sonsuzluk hissi kazanıyor.

"Man on Wire" stilize bir belgesel. Özellikle Marsh'ın canlandırmalarda kullandığı 60'lar usülü siyah/beyaz suç filmi estetiği öyküye farklı bir hava veriyor. Petit ve arkadaşlarının Dünya Ticaret Merkezi'ne yığınla malzemeyi gizlice sokup gizlice çatıya çıkmaları, incelikle planlanmış ve gerilimli bir soygun hikâyesine dönüşüyor: Ekiple ilgili tedirginlikler, son dakika sürprizleri, ne isterseniz var; bir kurmaca öykü heyecanıyla akıp gidiyor her şey... Ama sonuçta "Man on Wire"ı özel kılan bu mu, yani bir yerde "belgesel sevmeyenler için belgesel" olmayı başarması mı?

Belki hakikaten böyle bir şey de başarıyordur ama, filmin asıl gücü bu değil. Sidney Limanı Köprüsü yürüyüşünün görüntüsü üzerine konuşurken (film ikiz kulelerdekinin dışında yanısıra buna ve Notre Dame Katedrali kulelerindeki yürüyüşe de yer veriyor), "İp cambazlığının çerçevesinin ölüm olması çok iyi bir şey" diyor Petit... Gerçi sonra bunu başka bir yere bağlıyor ama girişi duyduktan sonra "ölümle çerçevelenmiş olma"nın nihayetinde tam da ölümün çerçevelediği asıl şeyi, yani yaşamı vurguladığını düşünmemek mümkün mü?

"Man on Wire"da da tüm o şık dramatik numaraların asıl gücü, nihayetinde tüm çıplaklığıyla Petit'nin gerçek numarasının çerçevesi haline gelmesinde, onu vurgulamasında. Çünkü filmi sürükleyici kılan şey dramatik numaralarıysa, bir "deneyim" haline getiren şey, normalde "insana yasak bir evren" olarak algılayacağımız o gerçek anların içine çekilmek.

MAN ON WIRE ✪✪✪✪

Yönetmen: James Marsh.
Oyuncular: Philippe Petit, Annie Allix, Jean-Louis Blondeau, Ardis Campbell, David Demato, David Forman, David Roland Frank, Barry Greenhouse, Aaron Haskell, Jean François Heckel.
Görüntü Yönetmeni: Igor Martinovic.
Yapım: ABD, İngiltere (2008).
Süre: 90 dk.
Gösterim Tarihi: 13 Mart

Sportive

GÖLGE ENGİN ERTAN engin_ertan@yahoo.com

İstanbul'un gölgesi

Türk sinemasında örneği az görülen dönem filmlerinden birisi.

Eski İstanbul kısa zamanda şehrin yaşadığı hızlı değişim kadar, geriye pek bir izinin bırakılmaması nedeniyle de bugün çoğumuz için bir muamma. Hem özlemle anılan ve idealize edilen, hem de o hâliyle korunmasına pek imkân tanınmamış bir "geçmiş"... Bu nedenle idealize etmekten çok, fetişleştirmek daha doğru bir tanım olabilir. Sanki şiddetle arzulanan ama ulaşılması/çözülmesi aynı ölçüde tehlikeli bir gizemden bahsediliyor "eski İstanbul" dendiğinde.

Mehmet Güreli'nin yönettiği "Gölge" de büyük ölçüde bu gizeme odaklanmış sanki. Peyami Safa'nın "Selma ve Gölgesi" isimli romanından uyarlanan film, Türk sinemasında örneği az görülen dönem filmlerinden birisi. Açıkçası Türkiye'de bu kadar az dönem filmi çekilmesi de benzer şekilde ilginç bir konu. Prodüksiyon imkânlarının kısıtlayıcılığı kadar, sözkonusu gizemin görselleştirilmesinden duyulan çekince de dönem filmlerinin önüne bir engel olarak dikilir âdeta. İlginç şekilde "Gölge"nin mekân tercihleri de bu algıyla oynuyor sanki.

"Gölge" ülkemiz sinemasında örneğine az rastlanan bir diğer türe de selam çakıyor, kara filme. Kaldı ki Safa'nın romanı da az sayıdaki Türk polisiyesinden biri. Fakat, tıpkı "Selma ve Gölgesi"nin alışıldık bir polisiye olmayışı gibi, "Gölge" de alışıldık bir kara film değil. Film, türün ikonografisinden "femme fatale" figürü başta olmak üzere çeşitli unsurları ödünç almasına alıyor, ancak akla daha ziyade kara filmin de öncülü sayılacak başka bir akımı, Alman Dışavurumcu Sineması'nı getiriyor. Neredeyse bir "kammerspiel" gibi tasarlanmış olan "Gölge"de dış mekân çekimlerinin sayısı son derece az. Buradan "eski İstanbul'u görselleştirme" mevzuuna dönersek ortaya ilginç bir sonuç çıkıyor.

Öncelikle "Gölge"nin seyircisine bir "eski İstanbul" hissiyatı geçirmeyi fazlasıyla başardığını söylemek gerek. Burada oyuncu seçimi kadar, senarist Nilgün Öneş'in Safa'nın romanındaki diyaloglara sadık kalışının da etkisi var. Zaman ve mekân algısı bu kadar yerini bulmuşken, İstanbul'un bazen bir restoranın buğulu camlarının ardına saklanmış bir karaltı olarak perdeye yansıması, çoğu zamansa hiç gözükmemesi elbette dikkat çekiyor. Başka bir deyişle "Gölge"den bahsederken konu "eski İstanbul" olunca, göstermek veya göstermemek de bilinçli bir tercih gibi duruyor.

Bu noktada bir kez daha Safa'nın romanına dönmekte fayda var. "Selma ve Gölgesi" birisi memur, diğeri şair iki arkadaşın aynı kadının gizemine kapılmasını konu alır. Bir yan karakter olarak, bilim adamı arkadaşları da bu ikiliye eklenir. Her biri "Avrupa görmüş", hatta bir dönem Paris'te yaşamış bu üç "modern" adamın mantık ve akıl dışılık arasında kalarak Selma'yı çözme çabası romanın ana eksenini oluşturur. Bir bakıma, Türkiye'nin Batı'yla Doğu veya modernlikle gelenekçilik arasında kalmış hâli, romanda Selma ve etrafındaki erkekler arasındaki ilişki aracılığıyla cisimleşir. Finalde düğümün çözülmesi için seçilen mekânsa Venedik'tir. Bu arada kalmışlık hâlinde Selma'nın her iki tarafı da temsil etmesiyse ayrıca ilginçtir. Kadın cinsel cazibesiyle tanıştığı erkeklere büyük ölçüde Batı'yı anımsatır. Diğer yandan vampirizmden yamyamlığa uzanan bir benzetmeler zincirinde eş tutulduğu şiddet güdüsüyse kuvvetle muhtemel aynı erkeklere Doğu'yu çağrıştırmaktadır. Dolayısıyla Selma'nın gizemi Batı'ya duyulan merak ve ilgi kadar, Türkiye'nin Doğu'da kendi ötekisini yaratma hâline de denk düşer.

Roman bugünün algısıyla filme alındığındaysa anlamlar ister istemez değişiyor. Bu sefer Selma ve onun fetişleştirilmesi, sanki "eski İstanbul fetişi"yle örtüşüyor. "Gölge" geçtiği dönemin o çok merak edilen ve arzulanan İstanbulu'nu ısrarla göstermeyip, başka araçlarla bir hissiyat olarak yeniden yaratıyor. Böylece seyircide de ister istemez bir farkındalık duygusu oluşuyor. Birden Selma'yı ve onun gizemini çözmeye çalışan erkeklerin yerinde kendimizi buluyoruz. Bizim kadrajlarda yakalamaya, görmeye ve çözmeye çalıştığımızsa "eski İstanbul"dan başka bir şey değil.

Bilinçli olduğunu varsaydığımız bu tercihin, bir dönem filmi olarak "Gölge"yi Türk sinemasında farklı bir konuma yerleştirdiğini belirtmek gerek. Örneğin yakın dönemde izlediğimiz "Güz Sancısı"nın yine "eski İstanbul"u Hitchcockvari röntgencilik numaralarıyla erotize edişini hatırlayınca, "Gölge"nin bu fetişleştirme hâlinin kendi içinde barındırdığı tutarsızlığa işaret ettiğini bile söyleyebiliriz. Bu saplantı hikâye dünyasında bir "kara dul"a yem olmakla, gerçek hayattaysa geçmişle bağların iyice kurgusal bir boyuta ulaşmasıyla sonuçlanabilir. Kaldı ki, Selma'yı bir "kara dul"a dönüştüren de etrafındaki erkeklerin onu anlamak ve olduğu gibi kabul etmektense fetişleştirmelerinden başka bir şey değildir.

GÖLGE

Yönetmen: Mehmet Güreli. Oyuncular: Görkem Yeltan, Serkan Ercan, Kaan Çakır, Memet Ali Alabora, Ünal Silver, Hikmet Körmükçü, Zeynep Konan. Senaryo: Nilgün Öneş (Peyami Safa'nın Selma ve Gölgesi adlı romanından). Görüntü Yönetmeni: Ahmet Sesigürgil.

Yapım: Türkiye (2008). Süre: 115 dk.

Gösterim Tarihi: 20 Mart

Sanki terk edilmiş bir viraneyim

Filmin dünyasındaki Amerikan güreşçisi Randy 'The Ram' Robinson, yirmi yıl öncesinde kalan şöhretinin trajik mirasıyla yaşamıyor sadece. The Ram'i yıllarca yiyip bitiren, saçlarını yıllanmış bir halata, yüzünü yer bezine döndüren tek şey düşmüş bir şöhret olması değil. Randy The Ram, tükenmeye, yok olmaya yüz tutmuş, bir daha asla geri dönmeyecek birçok şeyle birden yaşıyor. İmajlarla yaşıyor, gözünün önünden gitmeyen. Seslerle yaşıyor, kulağına musallat olan. Kendisini kapadığı herhangi bir yerde, herhangi bir elektronik cihazdan fırlayan yirmi yılını devirmiş atari oyunları, şarkılar, Dio'lar, Quiet Riot'lar, Accept'ler, Guns N' Roses'lar, glam metal, heavy metal, hard rock parçalar peşini bırakmıyor. Ringe çıkarken boş yere mi salonda bangır bangır bu parçaları dinletiyor dersiniz? Hem de izleyiciler arasında adını andığımız isimleri hatırlayan bile olmamasına rağmen… The Ram, geride kalanlar, yok olmaya, zamana karşı kaybetmeye mahkum olanlar ve kimsenin umursamadığı herkes için acı çekip, onlar için matem tutuyor. Normalde en ufak bir acıya dahi dayanamayacak olan izleyiciler için ringde etini satıp, kendisini delik deşik ederek, çılgın kalabalığın fantezilerini yerine getirdiği gibi, yine hiç kimsenin hatırlamadığı yitik devirlerin, üzerine sifon çekilmiş müzisyenlerin, elbiselerin, filmlerin, hatta savaşların (bkz. Ayatollah, bkz. İran-ABD gerginliği) anısıyla yaşamaya devam ediyor. Zihninde yaşadığı acıyı sergilemek, göstermek, hissettirmek mümkün değil. Zira The Ram, her birini sadece içinde duyumsuyor. Güreşse, fiziksel acıyı tam olarak hissedebildiği, ringin dışındaki zihinsel acıların bu kez de vücuduna sirayet ettiği bir iş sadece. Anlamsızca her gün hissettiği acıya en azından gerçek bir sebep bulduğu, hissettiği acının nedenini bildiği, hem de bunun için nihayetinde takdir gördüğü, acısını cümle aleme sergileyebildiği bir alan. Dışarının aksine anlaşılabildiği bir yer. Anlaşılabildiği tek yer. The Ram, gündelik yaşamda dinlediği müzikler, Axl Rose'dan ödünç aldığı saçları, aldığı ilaçlarla şişen yüzü, solaryumlu teniyle fark edilemiyor! "Günün birinde ne denli acı çektiğimi ve bilgeliğimi anlayacaksınız" kabilinden bir yüz ifadesiyle ortalıkta dolanıyor. Elbette ne çalıştığı depoda, ne de ringde yaptığına benzer bir şekilde yine et satmaya mahkum olduğu şarküteri reyonunda uğraştığı insanlar onun ruh halini fark edebiliyor. The Ram'in her gün içerisinde yüzdüğü his, imaj ve ses deryasını fark edebilmeleri mümkün değil. İşte bu noktada çıkıp gelen kalp krizi de, yaşadığı hayatın bir getirisi olarak karşısına çıkıyor. Güreşe uzun süre devam edebilmek için kimyasal ilaçlara başvuran çoğu sporcu gibi kalbini fazlasıyla yoran The Ram, ring dışında da sergileyebileceği bir acıya kavuşuyor. Yıllardır görmediği kızının karşısına çıktığında ona kendini anlatabilmesi için bir bahane, yaşadığı hayatın o anlaşılamayacak, asla sezilemeyecek çilesini ifade edebilmek için dalgalandırabileceği bir bayrak geçmiş oluyor eline. Yahut kendisini sadece bir müşteri olarak gören takıntısı striptizci Cassidy'yle gerçek bir konuşma gerçekleştirebilmeye ciddiyet dolu bir sebep bulmuş oluyor.

Darren Arnosfsky ve senaryo yazarı Robert D. Siegel'ın yakaladığı başarıysa, uzaktan bakıldığında hikayenin yaratabileceği tüm önyargıları kırabilmelerinde, The Ram'in etrafını saran görünmez acı yığınını anlatabilmelerinde ve melodram geleneğini kusurlarından arındırabilmelerinde yatıyor. Aronofsky, bunun sıradan bir düşmüş şöhret hikayesi olmadığını defalarca ispat eden bir yönetim sergiliyor. Açılış sahnesinden itibaren, The Ram'in hayatıyla ilgili hissettirmesi çok güç şeyleri hissetmemizi, filmin dünyasındaki sıradan insanlardan ayrılmamızı sağlıyor. Mickey Rourke'un ekran personasından da beslenen oyunculuğunun da devasa etkisiyle, hayatında ıstıraptan başka bir şey görmemiş, ezelden beri çilelerle boğuşmuş birini idrak etmeniz, dahası onunla aynı kişi haline gelmeniz olası. Kaybettiği sevdiklerini, sırt döndüğü eski dostlarını, kendisine sırt dönenleri, mahvolan hayatını görmek için geçmişe bakmaya ihtiyaç duymayan, her sabah bunlarla uyanan bir insanın zihnine yolculuk etmeniz mümkün. The Ram'in ensesinden, zihninin içinden, derisinin altından ayrılmayan Aronofsky, metnin de desteğiyle, bir Ram Jam sahnesini dahi kadraj tercihleriyle can yakıcı kılmayı başarıyor (Ram Jam: The Ram'in ringin kenarına çıkıp rakibin üzerine atlayarak gerçekleştirdiği özel hareketi). Sırf bu sahne bile, filmin sıklıkla karşılaştığı o "düşmüş şöhretin klişe yükseliş/kutsanış öyküsü" suçlamalarını boşa çıkarıyor. Herhangi bir sporcu filminin en gaz sahnesi olabilecek bir sahne, "Şampiyon"nun en dramatik sahnesi haline geliyor. Aronofsky, senarist D. Siegel'den aldığı topu ayrı, kaleciyi ayrı köşelere gönderiveriyor.

Darren Aronofsky, yaşayan mefta Randy 'The Ram' Robinson'un derisinin altına kadar girip, duyduğu acıyı bize yansıtmayı başarıyor.

THE WRESTLER ✪✪✪✪✪

Yönetmen: Darren Aronofsky. Oyuncular: Mickey Rourke, Marisa Tomei, Evan Rachel Wood, Mark Margolis, Todd Barry, Wass Stevens, Judah Friedlander, Ernest Miller, Dylan Keith Summers, Tommy Farra. Senaryo: Eric Singer. Görüntü Yönetmeni: Maryse Alberti.

Yapımı: ABD, Fransa (2008). Süre: 111 dk.

Gösterim Tarihi: 20 Mart

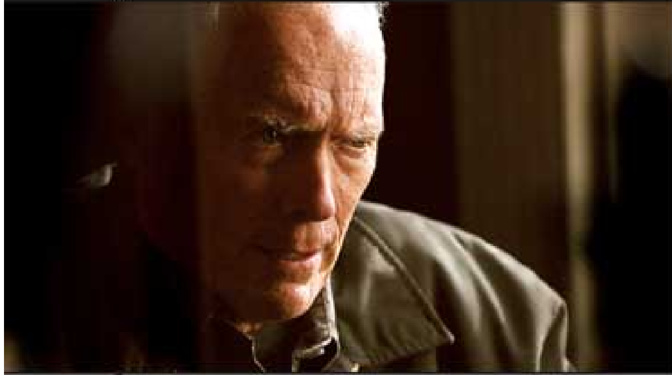
GRAN TORINO UYGAR SİRİN uygarsirin@yahoo.com

Eski kafalı ile eski toprak

Tek bir yüzün içinden görünen iki adam, Clint Eastwood ve Walt Kowalski, benzer kaderleri paylaşıyorlar.

"Gran Torino"da Clint Eastwood'u beyazperdede ilk gördüğünüz andan itibaren aynı anda iki kişiyi seyretmeye başlıyorsunuz.

Bir tanesi, Clint Eastwood'un canlandırdığı karakter, yani Walt Kowalski. Görmüş geçirmiş, Kore'de savaşmış, asık suratlı, hiç kimseyi ve hiçbir şeyi sevmeyen bir adam. İkincisi ise Clint Eastwood'un sinema personası, "bir oyuncu olarak Clint Eastwood". Onu seyretmek "İyi, Kötü, Çirkin" ve "Kirly Harry"den "Affedilmeyen"e, "Milyonluk Bebek"e ve nihayet "Gran Torino"ya kadar gelen bir yüzü, bir sinema ikonunu seyretmek demek.

40 yıldır tanıdığımız bu herifi, bugüne dek hayat verdiği karakterlerin izlerini kırışıklıklarında taşıyan bu yüzü görmek, ister istemez "Gran Torino"yla ikinci bir düzlemde ilişki kurmak anlamına geliyor. Kowalski'nin hikayesiyle Eastwood'un beyazperdedeki hikayesi arasında paralellikler bulmak, zaman zaman bu iki hikayeyi birbirine karıştırmak, hikayelerden birini seyrederken farkında olmadan ikincisini seyretmeye başlamak... Bir nevi "Affedilmeyen" sendromu.

Kowalski, sertliği, hoşgörüsüzlüğü, ırkçılığı, maçoluğu ve silah düşkünlüğüyle kâh Eastwood'un "İyi, Kötü, Çirkin"de canlandırdığı İsimsiz Adam'ı, kâh "Kirly Harry"de canlandırdığı Harry Callahan'ı hatırlatıyor. Piercing'li torunlarını günahı kadar sevmeyen, beyaz Hristiyanlar dışında Amerika'daki her tür insanı fazlalık olarak gören, mahallesinin Uzak Doğulular'la dolmasından nefret eden bu adama eski kafalı demek az olur. Kowalski adeta geçmişte yaşıyor. Sene 1955, Kore'den dönmüş ve zamanı orada durdurmuş: Dünyada Soğuk Savaş hüküm sürüyor, Amerika tehdit altında, tüm çekik gözlüler düşman.

Perdedeki ikinci adamın, Clint Eastwood'un durumu ise çok farklı. O, 40 yıl önce oynadığı filmlerden bu yana bayağı bir yol almış durumda. Filmografisinin 80'lerin sonlarından beri devam eden seyri, koltuğunun altında iki adet "en iyi yönetmen" Oscar'ı ve "Atalarımızın Bayrakları"nı çekmeyi planlarken "Benim savaşın diğer yüzünü de göstermem lazım" diyerek "Iwo Jima'dan Mektuplar"a girişmesine yol açan cesareti ve lüksüyle yaşayan efsane konumunda. Eastwood'daki bu değişim nicedir karakterlerine de yansıyor. "Affedilmeyen"de kovboyluk günlerini temize çekiyordu ya, "Gran Torino"da da polis teşkilatındaki kariyeri için günah çıkartıyor. Hem de "Affedilmeyen"in (ya da Eastwood'un son 20 yılda çektiği pek çok filmin) inceliğinden uzakta, çok daha kaba bir şekilde yapıyor bunu. Her şeyin altını kalın kalın çizerek, her şeyi uzun uzun, tekrar tekrar göstererek. Can havliyle.

Alın size Kowalski'yle Eastwood'un hikayelerinin iç içe geçtiği yerlerden biri. Günah çıkarmak, Kowalski'nin hikayesinde de kilit bir tema. Film boyunca genç bir pederi peşinden koşturan Kowalski, onun günah çıkartma taleplerini ısrarla reddediyor. Ta ki sertliğini, ırkçılığını ve bilumum at gözlüklerini bir kenara bırakmaya karar verene kadar. İşte o zaman kiliseye gelip pederin karşısına oturuyor. Gelin görün ki müthiş itiraflarla dolu olacağını sandığımız bu buluşma, Kowalski'nin günah bile sayılmayacak birkaç basit hatasını açıklamasıyla son buluyor.

Acaba bu, Kowalski'nin günahlarının az olduğu anlamına mı geliyor? Hiç sanmıyorum. Tam tersi, günahları (hoşgörüsüzlüğü, sevgisizliği, ırkçılığı, yani bütün bir kişiliği) o kadar büyük ki temizlenmeleri için kiliseye gitmek yetmiyor, mezara gitmek gerekiyor. Bu yüzden Kowalski günahlarının bedelini canıyla ödüyor. Hem de ne ölmek. Sayılamayacak kadar kurşunla delik deşik olarak. Tıpkı Harry'nin zamanında birilerini öldürdüğü gibi. Clint Eastwood'la "Clint Eastwood" işte böyle ödeşiyor. Dişe diş, kana kan.

Kowalski'nin ölmesi şu açıdan da anlamlı: Eastwood bunun perdedeki son rolü olacağını söylemiş. Kowalski'yle Eastwood'un kaderi bir kez daha kesişiyor, Kowalski ölürken Eastwood da ölüyor gibi görünse de gerçek resim pek öyle değil. Billy Crystal'ın yıllar önce bir Oscar töreninin açılışında Eastwood'un kucağına oturup hayranlıkla "Senin yaşındaki adamlar ya öldüler ya da ölmekteler" diye söylediği şarkıyı hatırlayalım. O günden bu yana bir şey değişmedi. Kowalski'ler öldükçe dokuz canlı Eastwood tekrar tekrar diriliyor.

GRAN TORINO

Yönetmen: Clint Eastwood. **Oyuncular:** Clint Eastwood, Christopher Carley, Bee Vang, Ahney Her, Brian Haley, Geraldine Hughes, Dreama Walker, Brian Howe, John Carroll Lynch, William Hill. **Senaryo:** Nick Schenk. **Görüntü Yönetmeni:** Tom Stern.

Yapım: ABD, Avustralya (2009). **Süre:** 116 dk.

Gösterim Tarihi: 6 Mart

Yaşamanın cazibesi

Gerçek hayat: Elif, Funda ve Aysun bir trafik kazasında anne ve babalarının ölümlerine şahit olur. Kaza sonrası onlarla ilgilenen akraba ve eş dost, çocukları sakinleştiricilerle yatıştırır. Acı çekip, yas tutmalarına müsaade edilmez. 15 yaşındaki Elif çalışmaya yollanır. Bir süre sonra iki küçük kardeşte ruhsal sorunlar baş gösterir. Bu arada Elif evlenir, iki de çocuk sahibi olur. Alkolik kocası yüzünden aileden kalan iki evi kaybedince Elif pavyonda çalışmaya başlar. Şizofreni tanısı konan kardeşlerine ve çocuklarına bakabilmek için her yolu dener. Sonuçta hayat onu çocukları ve kardeşleri arasında bir seçim yapmaya zorlar. Funda ve Aysun artık sokaklardadır. Defalarca dövülür, tecavüze uğrar, hayatta kalma mücadelesi verirler. Elif ise pavyonda çalışarak iki çocuğunu büyütmeye çalışır.

Gerçek hayatın kurgusu: Cihangir sokakları, yavru kediler etrafta oynuyor. Derken oyuncu-yönetmen-yapımcı Yasemin Alkaya geliyor, kedileri beslemek, onlarla ilgilenmek için. Sokakta yaşayan binlerce hayvan için duyulan vicdan azabını biraz olsun hafifleten bir davranış, en yakındakileri beslemek. Elinden geleni yapmak. Gözden ırak olanlar gönülden de ırak olacak mecburen.

Sonra film ekibinin ilk çekim mekanına ilerleyişine tanık oluyoruz. Belgeselin konusu, Elif Çağlayan'ın hayatı. Çağlayan'ın bir akrabasıyla yönetmenin yaptığı soğuk telefon konuşması mahrem bir bölgeye gireceğimizin işaretini veriyor. Akraba bu konuda konuşmakta isteksiz, belki de kelimelerin böyle bir hikayenin yanında ne kadar güçsüz kaldığının farkında. Az sonra bir pavyona buyur edildiğimizde Elif Çağlayan nasıl olup da burada çalışmaya başladığını anlatmaya başlayacak. Önce kıyısından kıyısından, yaranın kabuklaşmış tabakasından; giderek daha derinlerden, cerahatli bölgelerden söz edecek. İçtikçe anlatacak, anlattıkça açılacak, açıldıkça acılaşacak.

Yasemin Alkaya seneler sonra yeniden buluştuğu çocukluk arkadaşının hikayesini kaydederken mesafeli, tarafsız duramazdı elbet; rolü bir belgeleyicinin ötesinde. Çünkü filmin ana ekseni hem Alkaya'nın kendi içinde vermiş olduğunu tahmin ettiğimiz savaşa, hem de Çağlayan'ın ömür boyu boğuştuğu manevi savaşa denk düşüyor: Ağır bir vicdan/sorumluluk hissi ile egosantrik bir kendini kurtarma itkisinin yarattığı çelişkide boğulmak. Filmin başındaki kedili sahneler veya Alkaya'nın Elif'in hayatına girmesiyle süreçten nasıl etkilendiğine tanık olmamız boşuna değil. Bu belgesel bir yönüyle, Elif Çağlayan'ın kardeşleri için bir noktadan sonra pek bir şey yapamamasına dair günah çıkarmasıysa, biraz da Alkaya'nın bir noktaya kadar arkadaşı için bir şey yapamamış olmasının günah çıkarması gibi duruyor.

Hikayelerini kendi ağızlarından dinlediğimiz Çağlayan ailesinin başına gelmeyen kalmamış. Fakat çıkmadık candan ümit kesilmez... Elif, ailesinin, kardeşlerinin, kendisinin yaşadığı tüm felaketlere rağmen "arsız arsız yaşamaya" devam ettiğini söylüyor. (Filmin mükemmel adı da buradan geliyor.) Bu özeleştiriyi yapabilme ve aynı zamanda yaşam kavgasına devam etme gücünü kendinde bulabilme yetisi onu ruhen öylesine derin bir insan yapıyor ki, film de onun "pavyon hikayesi" olarak katman katman açılıyor. Esas olarak "yaşam arsızlığı" damarından ilerlese de konusu dallanıp budaklanıyor: Şizofreni, evsizlik, kadına şiddet, toplumsal kuralların ve ahlak anlayışının ikiyüzlülüğü, komşuluk, sosyal sorumluluk...

Elif Çağlayan dibin de dibine vurduktan, tüm toplumsal değer yargıları onun için anlamını ve önemini kaybettikten, hayal edebileceğinin de ötesinde fenalıklar gördükten sonra öyle bir noktaya varmış ki, karşımızda tüm maskelerden arınmış, "gerçek" bir insan olarak duruyor. Ruhani çıplaklığından ve hayata tutunuşundan etkilenmemek mümkün değil. Filmin son kısmı, onu hayata bağlayan çocuklarına ait daha çok. Gelecek planları, her şeyin unutulup kahkahaların atılabildiği anlar, iyi bir şeyler olabileceğine dair bir ümit, hep onlara ait. Geçmişin izini bu çocukların ruhlarında da sürmek mümkün ama onlar daha çok geleceğe bakıyorlar, -çok iyi anlamda- "arsızca".

Elif, ailesinin, kardeşlerinin, kendisinin yaşadığı tüm felaketlere rağmen "arsız arsız yaşamaya" devam ettiğini söylüyor.

HER TUTKUNUN BİR DERGİSİ VARDIR

Her derginin de
seçkin zevklere sahip okuru…

%69'a ulaşan oranıyla, tüm mecralar arasında 'AB sosyo-ekonomik gruba en yüksek oranda ulaşan';
%45'e ulaşan oranıyla, tüm mecralar arasında 'reklamlarına en çok güvenilen';
%67'ye ulaşan oranıyla, tüm mecralar arasında 'içerdiği reklamlarla okurun satın alma kararını en yüksek oranda etkileyen' mecra dergidir.*

AV ZAMANI
YENİ
SAYI: 21 YIL: 2
AV SEZONU AÇILDI!
IZGARA HAZIRLAMA SANATI
TOP 10 AVLANMA BÖLGESİ
İYİ BİR SAFARİ'NİN PÜF NOKTALARI
YENİ AV YASASININ

ETKİLİ
REKLAM
İÇİN
DERGİ
ŞART

OSCARLAR'IN ARDINDAN

Kim "Milyoner" Olmak İster?

Akademi Ödülleri 81. kez sahiplerini buldu. Geceyi 8 Oscar heykelciği ile kapayan "Milyone/ Slumdog Millionaire" büyük zaferini kutlarken, Hindistan'da, öykünün geçtiği Mumbai'de değişen bir şey yoktu. Bizim evde de öyle… Çayı demlemiş, kahvenin miktarını kontrol etmiş, kendime birkaç sandviç hazırlamış, ekranın karşısındaki kanepeye uzanıp, töreni beklemeye başlamıştım. Saatler, Pazar'ı terk etmiş, Pazartesiye yığılmıştı. Yelkovanla akrep 01:30'u gösteriyordu ve geleneksel kırmızı halı işkencesi başlamıştı. İki saat daha bekleyecektim. Yok, uyuyup saati kursam iki saatlik uyku ve boş gözlerle, elektroşok tedavisinden çıkmış biri gibi öyle bakacaktım karşımdaki ekrana muhtemelen. Uyumadım. Zap yaparken NTV'de gördüğüm her seneki kırmızı halı eziyetine sinirlendim en çok. Yahu, bize ne milletin ne giyip çıkardığından. Halimize bak; milletin poposunda don yok, koca koca adamlar, o ne giymiş, bu ne takmış, yakışmış mı yakışmamış mı onu konuşuyorlar… Amerika'da, Kanada'da, İsviçre'de, Norveç'te doğal. Bizde değil… Canımızla uğraşırken biz, alay ediyor milletle, entelektüel görünümlü her şeyi bilen kanaat önderleri. Bu kadar popülarite yeter deyip, gergedanların sosyal yaşamlarını anlatan belgeseli izlerken uyumuşum. Koalaların cinsel hayatlarından bahsedilirken uyandım. Baktım saat 03.00. Açtım bir yabancı kanalı; Oscar törenini, yorumsuz, halısız, perdesiz veren. Başladım izlemeye. Gecenin sunucusu Hugh Jackman. Avustralyalı aktör ne adammış. 41 yaşında, 41 kere maşallah dedirtti. Adam sadece yakışıklı bir jön olmadığını ilan etti dünyaya. Şarkı söylüyor, dans ediyor, teklemeden konuşuyor, sahneye hâkim. Komple bir sanatçı. Birçoğu böyle bu yıldız aktörlerin. Stepten tut, tiyatroya, şarkıcılıktan, pandomime dek hemen her sanattan büyük ölçüde anlıyorlar. Boşuna 'aktör' veya 'star' denmiyor bu isimlere. Törenin yıldızı değil sadece, 81 yıllık serüvenin en başarılı isimlerinden oldu Jackman… Acılı Hindistan soslu, ince hesapçı "Milyoner", hızlı girdi törene. En İyi Görüntü Yönetimi, En İyi Uyarlama Senaryo, En İyi Kurgu derken işin rengi belli oldu… Penélope Cruz kendine yine hayran bırakıyor, Heath Ledger'ın yokluğu yürek burkuyordu. Kate Winslet, En İyi Kadın Oyuncu Oscarı'nı, Altın Küre'ye yardımcı dalda aday gösterildiği "The Reader" ile alıyor, "Revolutionary Road"daki müthiş performansı ödüllendiriliyordu sanki. Bilge aktör Sean Penn, "Milk" ile kazandığı En İyi Erkek Oyuncu Oscarı'nı alırken yaptığı konuşmada, Mickey Rourke'un 'geri dönüşünü' kutluyor, arkadaşına selam ve saygı gönderiyordu. Mickey ise, bu yıl gereken ilgiyi gördüğünü düşünüyordu muhtemelen, bir dolu kafasıyla Penn'i dinlerken. "Benjamin Button'ın Tuhaf Hikâyesi", tuhaf bir biçimde görmezden gelinmişti. Güçlü rakipleri arasından sıyrılıp En İyi Yabancı Film Oscarı'nı kazanan Japon filmi "Okuribito"nun sürprizi gibiydi, Benjamin Button'ın ödül kısırlığı da… En İyi Sanat Yönetimi, En İyi Makyaj ve En İyi Görsel Efekt'le (ki bu da tuhaftı, "Kara Şövalye" ve "Iron Man" dururken) yetindi Fincher'ın sinema okullarında ders olarak okutulacak sahnelere sahip, yüzde yüz sinema vaat eden incelikli filmi. Saatler ilerliyor, "Milyoner" şovuna devam ediyordu. Sahneye ilk çıktığında, Kapalıçarşı'da halı satıcısı olduğunu düşündüğüm A.R. Rahman, En İyi Orijinal Müzik ve En İyi Orijinal Şarkı Oscarları'nı alıp, Los Angeles'ta oryantalist rüzgârlar estirirken nihayet Danny Boyle, En İyi Yönetmen Oscarı'nı bütün yüzünü kaplayan gülümsemesiyle alıyor, ardından sahneye yaklaşık yüz kişi çıkıp, En İyi Film ödülünü kabul ediyorlardı. Filmin finalinde, tren garında cümbür cemaat dans ederlerkenki gibiydiler. Bütün dünya rahatlamıştı. Hindistan'da gerçekleştiği söylenen coşkulu kutlamalar, bir dakika sonra gündelik sefalet ve çıkmaza bırakmıştı yerini yine. Gezegenimizde çok sevilen, yönetmenlerden, senaristlere dek bütün birlik, dernek ve sinema akademilerinden kazandığı onlarca ödüle karşın, yeni bir şey söylemeyen, biçim ve mesele olarak ortaya yeni bir şey koymayan, doğru ve dürüst olamayan film için, sadece 'yaşadığımız dünyanın böylesine bir öyküye ihtiyacı vardı sanırım' yorumunu yapabilirim. Çıldırmış ve midesi bozulmuş kapitalizmin, 'kadere', 'şansa' inanmaya ve yırtma umudu taşıyan başarı öykülerine ihtiyacı vardı kesinlikle. Üçüncü dünyaya ait acıyla yüklü gerçek öykülerin yüzlercesini daha önce seyretmiş olduğumuza göre -ki Fernando Meirelles'in 2002 Brezilya yapımı "Tanrıkent/City of God" bu filmlerin en önde gelenlerindendir- yanıldığımı zannetmiyorum. Politik ve etik olarak ciddi soru işaretlerine sahip ve toplu bir hezeyan olarak adlandırılabilecek olan "Milyoner", benim sinemaya, yedinci sanata bakışıma göre, sadece hoş ama ötesi olmayan, sıradan bir filmdi. Ne iyi filmler vardı oysa bu yıl, Oscar adaylığı için adı bile geçmeyen. Filmin o sevimsiz oğlanı otuz iki diş gülümseyip, havalara sıçrarken, sadece kendi yırtmışlığına seviniyor, kaderine şükrediyordu… "Baba, sen çıldırdın mı?" sorusuyla kendime geldim. "Uyumadın mı sabaha dek?" diye sordu kızım, giyinmiş; sabahın köründe okul servisini beklerken. "Ne yapalım, meslek hastalığı" dedim. "Kim kazandı?" diye sormasın istedim, ama sordu. "Sistem" dedim, "Sistem kazandı yine"… Sonra, "Son kararım bu" deyip, yatağa girdim. Ayaklarımın çarşafa değdiği andı sanırım; her şeyi, adımı bile unutup uyudum.

Murat Erşahin
murat.ersahin@superonline.com

HAYALLERİN PEŞİNDE

"Demek buraya yaşanacak yer diye geliyorlar; burası ölünecek yer desem daha doğru."
RAINER MARIA RILKE

Rilke'den aldığım spotu Tayfun Pirselimoğlu'nun "Rıza" filmini yazarken de kullanmıştım. O filme de cuk oturmuştu. Sam Mendes'in filmiyle de birebir örtüşüyor. Sinema tuhaf bir iş. Evrensel, güçlü… "Revolutionary Road", Amerikan orta sınıf çekirdek ailesinin ve Amerikan hayat tarzının kalbine saplanan bir bıçak olan Richard Yates'in (1926-1992) aynı adlı ünlü romanından beyazperdeye uyarlanmış. 'Amerikan rüyası' denilen ideal hayat biçiminin aslında yok edici bir kâbus olduğunu sarsıcı biçimde ortaya koyan film, tavizsiz, dürüst, yalın ve rahat anlatımıyla dikkat çekiyor. April ve Frank Wheeler, 1950'lerin ortasında, Amerikan rüyasının pompalandığı ve sanal bir ideal hayat şeklinin örnek olarak gösterildiği Amerikan banliyösünde yaşayan, iki çocuklu bir çift. Sürdürdükleri hayat, dışardan mükemmel gözüküyor. Oysa ikisi de ideallerini yitirmişler. Hayata dair umut ve düşlerinden uzaklaşmışlar, banliyö hayatının bunaltıcı atmosferi ve yok edici monotonluğu arasında, aynı orta sınıf komşuları gibi farkında olmadan bir yarı açık cezaevine girmişler. İdeallerine ve geleceklerine tutunmak adına ülkeyi terk edip, Fransa'ya yerleşmeye karar veriyorlar. Ama yeni dünyanın, bu genç, güzel ve enerjik çifti azat etmeye niyeti yok. Firar kararı almış birçokları gibi, onları bekleyen trajik sona adım adım yaklaşmaktalar. Makine öğütmeye devam ediyor. Sorgulamayan kadın ve erkekler lazım ona. Robotlaşmış, sevgisiz ve duyarsız tüketici nesiller. Mendes filminde, Amerika'nın temellerinin üzerine kurulduğu özgürlük ve demokrasi kavramlarının anlam ve geçerliliğini kaybedişini, Amerikan rüyası yanılsamasını ve Amerikan hayat tarzının sıradan orta sınıf insanı sürüklediği kaos ve uçurumu ustaca ve çok 'şık' anlatmış. Aynı film gibi, oyuncular da müthiş. Kate Winslet, En İyi Kadın Oyuncu Oscar'ını April Wheeler rolüyle almalıydı bence. Leonardo DiCaprio ise, kariyerinin en iyi oyununu oynamış. Yardımcı erkek oyuncu adayı Michael Shannon ve 'Amerikalı anne' Kathy Bates de unutulmaz birer kompozisyon çiziyorlar. Winslet'ın 'yok olma' kararı verdiği sabah, kocasının ardından ne yapacağını, ne söyleyeceğini bilmez hali, yürek parçalıyor. DiCaprio'nun o çaresiz zavallılığı… Sistemin insana ettikleri… Benim için "Hayallerin Peşinde", En İyi Yönetmen, En İyi Uyarlama Senaryo, En İyi Kadın, En İyi Erkek ve Thomas Newman'ın hüzün yüklü ezgisiyle En İyi Orijinal Müzik Oscarları'nın sahibi zaten. "Amerikan Güzeli"nin ardından Sam Mendes, sistemin karanlık ve kanayan kalbine haklı saldırısını sürdürüyor. Bizi hüzünle sarsıp, kalplerimizde geniş bir yer edinirken…

GRAN TORINO

"Yaşadıklarımız, öldürdüklerimizdir."
ORUÇ ARUOBA

Clint baba, yine döktürmüş. Eastwood, ne söylediğini bilen, dokunaklı filmi "Gran Torino"da başrolü de üstleniyor. Polonya asıllı Kore gazisi Walt Kowalski, karısını henüz kaybetmiş. Çocukları ve torunlarıyla arasında uçurumlar var. Yıllarca Ford fabrikasında çalışıp emekli olmuş orta sınıf bir Amerikalı o. 1972 model Gran Torino'su, hayatla bağlantı kurduğu tek şey belki de. Ölüm ile yaşamın ne olduğunu gerçekten bilen ama uzun süreler önce ölmüş, ölümü seçmiş biri o. Son nefesini vermeden önce, kendini suçlu bulduğu bütün o 'şeylerin' kefaretini ödemek zorunda. Sanayi bölgesi Michigan'ın tek renk atmosferinde, komşusu olan bir Hmong ailesiyle yakınlaşıyor. Onların da yine bir Hmong çetesiyle başı dertte. (Hmong'lar, Laos, Vietnam, Tayland ve Asya'nın diğer bölgelerinden toplam 18 klanın oluşturduğu etnik bir kabile. Vietnam Savaşı'nın ardından ABD'ye göçmek zorunda kalmışlar.) Walt Kowalski, hayatının son virajında kendine yakın hissettiği insanlar için kolları sıvıyor. Belki de ölüm ve yaşamla ödeşmesi için son şansı bu. Her şeyi, bilerek yapılmış, oldukça incelikli ve insan kokan bir film "Gran Torino". Senaryosuna yönelik 'didaktik, ayrımcı, acemi boşluklarla yüklü' gibi eleştirilerle ilgisi olmayan, çok usta işi bir film bence Eastwood'unki. Yalın, basit ama derin. Çok yaşanmışlık, çok duyumsamak, çok görmüşlükle ilgisi olan bir şey. Eastwood, gecenin bir yarısı üstündeki yorganı düşüren çocuğunun üstünü örten bir baba şefkati ve olgunluğuyla çekmiş bu filmi. Hele, oğluyla birlikte yazıp ses verdiği, filmle aynı adı taşıyan enfes şarkıyı, son jenerikler akarken arkanıza yaslanıp dinlerken, tarifi zor duygular uyanıyor içinizde… Sizin de bir 'Gran Torino'nuz vardır elbet. Ve akıp giden hayatta herkes gibi yol alırsınız.

PEK YAKINDA

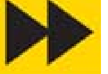
ŞİMDİ YAKALADIM SENİ

ÜNLÜ DEDEKTİF SHERLOCK HOLMES, GUY RITCHIE'NİN YÖNETİMİNDE VE ROBERT DOWNEY JR.'IN BEDENİNDE SİNEMASEVERLERİ SELAMLAMAYA HAZIRLANIYOR.

Dikkati, zekası ve tecrübesiyle en küçük ipuçlarını bile değerlendirip çözülmez denilen olayları açıklığa kavuşturan Sherlock Holmes, sinemada Basil Rathbone'dan Raymond Massey'ye, Peter Cushing'ten Michael Caine'e kadar pek çok aktör tarafından canlandırılmış; maceraları sayısız TV dizisine konu olmuştu. Arthur Conan Doyle'un ünlü dedektifini şimdi de Guy Ritchie'nin yeni filminde izleyeceğiz. Genel kanaat, Ritchie'nin bu bilindik karaktere yenilik getireceği ve klasik olay örgüsünü de aksiyonla süsleyeceği yönünde.

Filmlerinde çoğunlukla günümüz Londra'sını mesken tutan Guy Ritchie "Sherlock Holmes"te dönem filmine soyunuyor. Bu sefer fonda 19. yüzyıl sonu Londra'sı var. Ünlü dedektifimiz ve araştırmalarındaki yardımcısı, ara sıra atışsa da hep kadim dostu olan Dr. Watson yine zor bir davanın peşine düşüyorlar. Filmdeki en büyük sürpriz ise Rachel McAdams'ın canlandırdığı Irene Adler adlı femme fatale karakter. Bu Amerikalı kadın kahraman, Doyle'un sadece bir eserinde, A Scandal in Bohemia adlı hikâyesinde görünmekte. Filmde ise Holmes ve Watson kadar önemli bir yere sahip. Holmes ile gönül ilişkisi yaşayan Irene Adler, Dr. Watson'ın gözünde şüpheli bir kadın.

Filmde Sherlock Holmes'u canlandıran Robert Downey Jr.'ın bu rolü kapması hiç de kolay olmadı. Ritchie'ye göre aktör bu rol için fazla yaşlıydı ve Holmes'u genç bir aktör oynamalıydı. Sherlock Holmes hikâyelerini hatmeden aktör, kusursuz İngiliz aksanının da yardımıyla Ritchie'yi ikna edip amacına ulaştı. Bu ikna sürecinde filmin yapımcılarından olan eşi Susan Downey'nin de katkısı büyük. Önceleri Colin Farrell için düşünülen Dr. Watson rolünde ise Jude Law yer aldı. Çekimleri tamamlanmak üzere olan "Sherlock Holmes", Türkiye'de 2010 başında vizyona girecek.

Beyaz **kâbus**

WHITEOUT

Greg Rucka'nın yazdığı ve Steve Lieber'in siyah-beyaz resmettiği çizgi roman serisi Whiteout, 90'ların sonunda piyasaya çıkmış, çıkar çıkmaz da sinema uyarlaması için hakları satın alınmıştı. 2000'in hemen başında senaryolaştırılan "Whiteout" stüdyo stüdyo dolaştı; hikâyesi birçok kez değiştirildi. Vakti zamanında oyuncu kadrosuna Reese Witherspoon bile katıldı ancak o da kalıcı olmadı. Aradan geçen uzunca bir zamandan sonra "Whiteout"u beyazperdede görebileceğiz nihayet. Filmi Dominic Sena ("Swordfish/Kodadı Kılıçbalığı", "Gone in Sixty Seconds/60 Saniye") yönetiyor; başrolde ise Kate Beckinsale var. Carrie Stetko (Beckinsale) ABD'nin Antarktika'daki araştırma istasyonunda güvenlik görevlisidir. Bölgede işlenen cinayet genç kadını tehlikeli bir maceranın ortasına sürükler. Kutup fırtınası yaklaşırken katil de cinayetlerine devam etmektedir. Araştırması sırasında Stetko'nun yolu, Birleşmiş Milletler görevlisi Robert Pryce (The Spirit'te izlediğimiz Gabriel Macht) ile kesişir ve durum daha da esrarengiz bir hal alır.

PEK YAKINDA

Kana kan, **intikam**

Wes Craven, yönettiği ilk film olan 1972 tarihli "The Last House On The Left"in yeniden çevrimine soyundu. Ancak bu sefer kendisi filmin sadece yapımcılığını üstleniyor; yönetmen koltuğunu Dennis Iliadis'e devrediyor. Craven "The Last House On The Left"i Ingmar Bergman'ın "Jungfrukällan/The Virgin Spring" adlı filminden (o da eski bir İsveç halk şarkısından ilham almıştı) esinlenmiş ancak ortaya çıkan yapım cinselliğin sapkınlığa ulaştığı bir şiddet pornografisine dönüşmüştü. Film, içerdiği şiddet ve işkence sahneleri yüzünden ABD'de sansürlenerek gösterilmiş, birçok ülkede ise yasaklanmıştı. "The Last House On The Left", hapishane kaçakları tarafından kaçırılıp işkenceye maruz kalan kızlarının (Sara Paxton) öcünü almak için şiddete başvuran bir anne-babanın (Tony Goldwyn ve Monica Potter) intikam öyküsünü anlatmakta. Orijinal filmde ailenin kızı sapıklar tarafından öldürülüyordu. Yeniden çevrimde ise genç kızı yaralı vaziyette göreceğiz ki bu da şiddet sahnelerinin orijinaline göre daha makul bir seviyeye indirgendiğinin belirgin kanıtı.

THE LAST HOUSE ON THE LEFT

Sony Pictures Home Entertainment'tan En İyiler En Yeniler!

Punisher The War Zone
Cezalandırıcı Savaş Hattı
Artık İntikamın Bir Adı Var!
Eski Özel Kuvvetler subayı Frank Castle tüm silahlarını bilemiş halde Cezalandırıcı olarak geri dönüyor.

Cadillac Records
Aşkın Müziği
Tehlikenin Ritmi ve Özgürlüğün Müziği Birarada!
Adrien Brody ve Beyonce'den ekranları ateşe verecek müzik dolu bir macera.

Rachel Getting Married
Rachel Evleniyor
Kuzuların Sessizliği filminin yönetmeni Jonathan Demme'den!
Filmdeki performansıyla Oscar®'a aday olan Anne Hathaway'den unutulmayacak bir romantizm.

Nick and Norah's Infinitive Playlist
Aşk Listesi
Filmlerin Büyüsünü Yeniden Yaşamanızı Sağlayacak Eğlence Dolu Bir Macera!
Nick ve Norah'nın müzik ve aşk dolu yolculuğu sizleri bekliyor.

tiglon

ŞİMDİ DVD VIDEO™ VCD VIDEO™ VE Blu-ray Disc™ 'DE!

SONY PICTURES HOME ENTERTAINMENT

BİLGİ: www.tiglon.com.tr

HAZIRLIK AŞAMASINDAKİLER

INDIAN SUMMER

"Pride & Prejudice/Aşk ve Gurur", "Atonement/Kefaret" ve henüz ülkemizde vizyona girmeyen "The Soloist"in ardından Joe Wright'ın yeni projesi belli oldu. Yönetmen, 4. sinema filmi "Indian Summer"da yine bir uyarlamaya soyunacak. Filmin kaynağı, tarihçi/yazar Alex von Tunzelmann'ın 2007'de yayımlanmış Indian Summer: The Secret History of the End of an Empire adlı kitabı. Hindistan'ın bağımsızlığını ilan ettiği 1947 yılında geçen hikâye, Britanya Hindistanı'nın son valisi Lord Mountbatten ve eşinin ülkedeki varlığı üzerinden İngiliz sömürgeciliğinin sona erişini anlatıyor. Senaryoyu "Gladiator/Gladyatör"ün Oscar adayı senaristi William Nicholson yazacak. Filmin çekimlerine 2010'un ilk aylarında Hindistan'da başlanacak.

THE COMPANY MEN

Kevin Costner ve Tommy Lee Jones "JFK"den tam 18 yıl sonra aynı filmde biraraya geliyor. Ben Affleck'in de rol alacağı "The Company Men" adlı bu bağımsız yapım, televizyonda ve sinemada yapımcı kimliğiyle önplana çıkan John Wells'in imzasını taşıyacak. Wells, hem senaryoyu yazacak hem de filmi yönetecek. "The Company Men"de olaylar, işten çıkarmaların yaşandığı bir şirketin ve üç anakarakterin etrafında gelişiyor. Affleck işten çıkarılan şirket çalışanını, Costner ona inşaat işi veren kayınbiraderini, Jones da şirketin açgözlü ortaklarıyla mücadele eden, prensip sahibi üst düzey yöneticiyi canlandıracak.

FROM PARIS WITH LOVE

"Taken/96 Saat"ten tanıdığımız Fransız yönetmen Pierre Morel, yeni filmini de yine Luc Besson'un kanatları altında gerçekleştiriyor. Senaryosunu Besson'un yazdığı ve yapımcılığını da üstlendiği "From Paris With Love" (Ian Fleming'in Bond macerası From Russia with Love'ı anımsatıyor) Fransa'da geçen bir casusluk hikâyesine ve John Travolta ile Jonathan Rhys Meyers gibi iki ünlü oyuncuya sahip. Filmde, ABD'nin Fransa'daki büyükelçiliğinde çalışan haberalma uzmanı Richard Stevens (Meyers), bir terörist saldırıyı önlemek için Paris'e gönderilmiş FBI ajanı Charlie Wax (Travolta) ile gizli bir görev için işbirliği yapmak zorunda kalıyor.

IF I STAY

"Twilight/Alacakaranlık"ı yöneten Catherine Hardwicke, seriye devam etmeyeceğini ilan etmişti. Yönetmenin yeni projesi yine bir roman uyarlaması olacak. Hardwicke, Gayle Forman'ın yeni piyasaya çıkan If I Stay adlı romanını beyazperdeye uyarlamak için imza attı. Hikâyenin başkahramanı 17 yaşındaki yetenekli müzisyen Mia. Genç kız için müzik; sevgilisinden, arkadaşlarından hatta ailesinden bile daha önemlidir. Ancak ailesiyle birlikte çıktığı bir araba yolculuğu hayatını aniden değiştirecek; onu zor bir tercihle baş başa bırakacaktır.

Size baba demeyeceğim

Yönetmenliğe "House of Wax/Mumya Evi"nin yeniden çevrimiyle başlayan Jaume Collet-Serra, filmografisine yine bir korku filmiyle devam ediyor. "Orphan", bebeklerini kaybeden bir karı-kocanın evlat edinmeye karar vermesiyle başlıyor. 9 yaşındaki bu kız çocuğu masum görüntüsü ile genç çifti hayli etkiliyor. Ancak göründüğü gibi olmayan kız, zamanla aileyi tehdit etmeye başlıyor. Filmde genç karı-kocayı Peter Sarsgaard ve Vera Farmiga canlandırıyor. Şeytani yetim Esther rolünde ise Isabelle Fuhrman'ı izleyeceğiz.

ORPHAN

Hayaller gerçek olsa

"Dreamgirls"teki dramatik performansıyla En İyi Yardımcı Erkek Oyuncu dalında Oscar'a aday olan Eddie Murphy, arayı hiç uzatmadan eski sulu komedi günlerine geri dönmüştü. Bu yaz izleyeceğimiz "Imagine That" de aktörün aşina olduğumuz komedilerinden... Murphy'nin canlandırdığı Evan, finans sektöründe çalışan başarılı bir yöneticidir. İşi her zaman birinci plandadır. 7 yaşındaki kızıyla ilgilenecek zamanı yoktur. Ancak kariyeri baş aşağı gitmeye başlayan ve kendini tehlike altında hisseden Evan, sorunlarının çözümünü kızı Olivia'nın hayalinde yarattığı, aslında var olmayan bir dünyada bulacaktır. "Imagine That", daha çok senarist kimliğiyle tanınan ve yönetmenliğe adımını "Over the Hedge/Orman Çetesi" adlı animasyon ile atan Karey Kirkpatrick'in imzasını taşıyor.

IMAGINE THAT

23 Nisan'ı sinemada kutlayalım

Garanti Bankası ve Türkiye Sinema ve Audiovisuel Kültür Vakfı (TÜRSAK) işbirliğiyle gerçekleştirilen Garanti Mini Bank Uluslararası Çocuk Filmleri Festivali'nin bu sene 6.sı düzenlenecek. Festival, ilk defa geçtiğimiz sene İstanbul dışına çıkmış; İzmir ve Ankara'daki minik sinemaseverlere de ulaşmıştı. Bu sene rotasında daha da büyük bir değişikliğe giden festival 24 - 27 Nisan tarihleri arasında Şanlıurfa'da, 29 Nisan - 2 Mayıs tarihleri arasında da Mardin'deki çocuklarla buluşacak. Dünyanın dört bir yanından gelen animasyonların, çizgi filmlerin ve son yılların ürünü olan birbirinden güzel ödüllü filmlerin gösterileceği festivali her iki kentte de tüm çocuklar aileleriyle beraber ücretsiz olarak izleyebilecek. Küçük sinemaseverler böylece dünyanın çeşitli ülkelerinden gelen filmlerle farklı coğrafyalar, kültürler, gelenekler ve değişik yaşam tarzlarıyla tanışma imkanı bulacak. Şanlıurfa'daki gösterimler Urfa Emek Sineması'nda, Mardin'de de Sinemardin Sinema Salonu'nda gerçekleştirilecek.

Çocukların gelişim basamaklarına ve pedagojik yapılarına göre 3-6, 6-9, 9-15 yaş ve üzeri çocuklara uygun olarak hazırlanan festival programında, 3-6 ve 6-9 yaşlara yönelik filmlerin gösterimi önceki yıllarda olduğu gibi masalcı abla eşliğinde, 9 yaş ve üzerine yönelik filmlerin gösterimi ise Türkçe seslendirme ile gerçekleştirilecek. Festival boyunca çocuklar; Çizgi Kahramanların Maceraları, Eyvah Büyüyorum, Hayvanlar Alemi, Oyun Bahçesi ve Miniklere Masallar gibi renkli bölüm başlıkları altında gösterilecek, aralarında çizgi filmlerin de bulunduğu uzun ve kısa metrajlı 30'a yakın film izleyecek.

"Phoebe in Wonderland/ Phoebe Harikalar Diyarında"

Video festivali yenilendi

Türkiye'nin en geniş video arşivine sahip olan Kurye Video Organizasyonu, dört senedir Kargart Uluslararası Video Festivali adı altında video alanında yerel ve uluslararası arenada sayısız etkinliğe imza atmıştı. Bu sene ise kendi ismiyle organize edeceği Kurye Uluslararası Video Festivali kapsamında ve Aksanat işbirliğiyle Türkiye'nin ve dünyanın en önemli video festivallerinden biri olmaya hazırlanıyor. Kurye Uluslararası Video Festivali yeni ismi ve yenilenmiş yapısıyla 2-12 Haziran tarihleri arasında Aksanat'ta gerçekleşecek.

Festival, yerel ve uluslararası video seçkileri sunarken düzenleyeceği workshop, panel, seminer ve performanslarla hem bu sektörde çalışan hem de bu sektörü merak eden kişilere eğitici bilgiler vermeyi amaçlıyor. Bu seneki festival, Türkiye'de video ve yeni medya alanındaki gelişme ve hareketliliklerin paralelinde 3 alana odaklıyor: Animasyon ve türleri, Motion Graphics/Müzik Videoları, Performans video ve dökümantasyonları. Sadece DVD formatına aktarılmış videoların kabul edildiği festivale katılım için son başvuru tarihi 20 Nisan.

Detaylı bilgi için:
info@kuryevideo.org
www.kuryevideo.org

Mutluluğun filmini çeker misiniz?

Garanti Emeklilik Sinema Kulübü, 'mutluluk' temalı kısa film yarışması düzenliyor. Katılımcılar, çektikleri en fazla 15 dakikalık 'mutluluk' temalı filmleri ile yarışmaya başvurabilecek. Kısa Film Yarışması'nda birinciye Canon HV-30 HD Video Kamera ve Plato Film Okulu'ndan Sinema Eğitimi; ikinciye Canon HV-30 HD Video Kamera; üçüncüye ise Plato Film Okulu'ndan Sinema Eğitimi ödülü verilecek. Yarışmaya son başvuru tarihi 15 Nisan. Yarışma ile ilgili ayrıntılı bilgiye www.hobimlemutluyum.com/mutlulugunfilmi adresinden ulaşılabilir. Sonuçlar 30 Nisan'da yine bu sitede açıklanacak.

Garanti Emeklilik
Sinema Kulübü

Türk filmleri Melbourne'de

T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı'nın katkılarıyla AKSAV (Antalya Kültür Sanat Vakfı) tarafından ilki düzenlenecek olan Melbourne Türk Filmleri Festivali, Türk sinemasının 2008'de gişede yoğun ilgi gören yapımlarının yanısıra Türk sinemasının unutulmaz klasiklerine ve son dönem uluslararası festivallerde ödül kazanan eserlerine de yer veren 8 filmlik bir seçkiyi izleyiciyle buluşturacak. 19-24 Nisan tarihleri arasında gerçekleştirilecek festivalde "Üç Maymun", "Süt", "Sonbahar", "Issız Adam", "Pandora'nın Kutusu", "Dilber'in Sekiz Günü" ve "Selvi Boylum Al Yazmalım" gösterilecek. 35 mm kopyası uzun yıllardır kayıp olan ve 2008 yılında Fatih Akın'ın yoğun çabaları sayesinde Martin Scorsese'nin başkanlığını yaptığı World Cinema Foundation'ın da desteğiyle bulunan ve restore edilen Metin Erksan'ın Altın Ayı ödüllü filmi "Susuz Yaz" da Melbourne'de izleyici karşısına yeni kopyasıyla çıkacak.

"Susuz Yaz"

Süpürge uçmaya hazır

7-14 Mayıs tarihleri arasında düzenlenecek 12. UÇAN SÜPÜRGE ULUSLARARASI KADIN FİLMLERİ FESTİVALİ, ünlü konukları ve zengin programı ile sinemaseverlere dopdolu bir hafta yaşatacak.

Uçan Süpürge Uluslararası Kadın Filmleri Festivali'nin bu seneki teması yeni yaşıyla paralel. 12. yılında 12 Eylül'e yakından bakan festival, temasını 80'ler olarak belirledi. Bu kapsamda el yazısından ses kaydına, videodan grafiğe her türlü aracın kullanıldığı "12 Eylül'de…" başlıklı bir mektup sergisi de düzenleyen festival, 80'lerin politik, sosyal ve kültürel tarihini Türkiye ve dünya sinemasından filmlerle tartışmaya açıyor.

Uçan Süpürge Onur Ödülü bu sene Suna Selen'e takdim ediliyor. Bilge Olgaç Başarı Ödülü ise Yeşim Ustaoğlu ile sanat yönetmeni Zepür Hanımyan'a veriliyor. Festivalin bu seneki ödüllerine yeni bir dal ekleniyor; Genç Cadı Ödülü… Bu ödül için Mayıs 2008-2009 tarihleri arasında gösterime girmiş ve girecek olan Türk filmlerindeki genç kadın oyuncular değerlendirilecek.

Festivalin bu seneki gösterim ve söyleşi mekânları Kızılırmak Sineması ve Ankara Alman Kültür Merkezi. Tam/öğrenci ayrımı olmaksızın tüm bilet fiyatları 6 TL olarak belirlendi.

Programdan seçmeler

Sinema tarihine unutulmaz filmler armağan etmiş, dünyanın önde gelen yönetmenlerinin son filmleri Ankara'da ilk kez Uçan Süpürge'de seyirciyle buluşacak. 2008'de pek çok festivalde heyecanla karşılanmış, ödüllerle taçlandırılmış Helma Sanders-Brahms'ın "Geliebte Clara/Clara", Doris Dörrie'nin "Kirschblüten - Hanami" ve Agnes Varda'nın "Les Plages d'Agnès/Agnes'in Plajları" adlı son filmleri usta yönetmenlerin takipçilerini fazlasıyla memnun edecek.

Uçan Süpürge'nin Sinema Yazarları Derneği'ne (SİYAD) üye kadın sinema yazarları arasında düzenlediği 'en iyi kadın filmleri' soruşturmasından seçtiği filmler bu senenin merakla beklenen bir başka bölümünü oluşturuyor. Bu bölümde; Agnes Varda'nın feminist sinemanın köşetaşlarından sayılan "Cléo de 5 à 7 / 5'ten 7'ye Cleo"su, Lars Von Trier'in unutulmaz aşk filmi "Breaking the Waves/Dalgaları Aşmak" ve Çek sinemasının ilk feminist yönetmeni Vera Chytilová'nın yıkıcı filmi "Sedmikrásky / Papatyalar" gösterilecek.

Bilge Olgaç Başarı Ödülleri'nin sahiplerinden Yeşim Ustaoğlu'nun yer aldığı retrospektifte yönetmenin bütün filmleri gösterilecek. Ustaoğlu, sineması konuşacağı bir söyleşiye de katılacak.

Dünyada Uluslararası Film Eleştirmenleri Birliği'nin (FIPRESCI) jüri göndererek bir filmi ödüllendirdiği tek kadın filmleri festivali olma özelliğini taşıyan Uçan Süpürge yine genç yetenekleri seyirciyle buluşturacak. Festivalin yarışmalı bölümü olan Her Biri Ayrı Renk'te 2007-2009 yılları arasında çekilmiş filmler gösterilecek. Dünyanın çeşitli ülkelerinden yarışmaya katılacak filmlerden biri FIPRESCI Ödülü'nün sahibi olacak.

"Geliebte Clara"

Ünlü konuklar

Festival bu sene iki önemli sinemacıyı ağırlıyor. Alman sinemasının sıra dışı yönetmeni ve kışkırtıcı sesi Ulrike Ottinger filmleriyle birlikte Ankara'ya geliyor. Ottinger ayrıca fotoğraf sergisiyle de Ankaralılar'la buluşacak. Ottinger'in yönettiği ilk film olan 1973 tarihli "Berlinfieber - Wolf Vostell/Berlin Ateşi" başta olmak üzere "Dorian Gray im Spiegel der Boulevardpresse/Dorian Gray'in Magazin Basınındaki Portresi", "Freak Orlando/Ucube Orlando", "Johanna D'Arc of Mongolia/Moğolistanlı Joan D'arc", "Exil Shanghai/Sürgün Şangay" ve "Die Koreanische Hochzeitstruhe/Kore Çeyiz Sandığı"ndan oluşan 6 filmi festivalde gösterilecek. Yönetmen, gösterimlerin ardından seyirciyle söyleşi gerçekleştirecek.

Festivalin bir diğer önemli konuğu da, ilk kez Türkiye'ye gelecek olan İspanyol aktris Antonia San Juan. İspanya'nın haşarı kızı olarak tanımlanan oyuncu, aynı zamanda faal bir yönetmen ve stand-up'çı. Juan festivalde 5 filmiyle yer alacak. Pedro Almodovar'ın unutulmaz "Todo sobre mi madre/Annem Hakkında Her Şey"inde oyunculuğunu izleyeceğimiz aktris; "V.O.", "Te llevas la palma", "La China" adlı kısa filmleri ve "Tú eliges" adlı ilk uzun metrajı ile de yönetmenlik tecrübesini sergileyecek.

"Kirschblüten - Hanami"

Adam Elliot

Yetişkinlere hitap eden animasyon filmiyle 2010 senesinde Akademi Ödülleri'nin sahnesine tekrar çıkabilir.

ALKAN AVCIOĞLU

Avustralyalı bağımsız animasyon yönetmeni Adam Elliot önümüzdeki on yıllık döneme damga vurabilecek ve peşinde bir hayran kitlesi oluşturabilecek bir isim. 2004 yılındaki kısa metrajlı animasyonu "Harvie Krumpet" ile Oscar kazandığından beri Adam Elliot'ın sıradaki çalışması merakla bekleniyordu. Nitekim Elliot, özellikle de kendine özgü vizyonu ve temaları ile kuşağının en yetenekli stop-motion yönetmenlerinden biri olarak gösteriliyordu. "Harvie Krumpet" ve öncesindeki 3 kısa metraj animasyonu ("Uncle"/1996, "Cousin"/1998, "Brother"/1999) 500'ün üzerinde festivalde gösterilmiş ve 100'ün üzerinde ödül toplamıştı. 2004 senesinde Geoffrey Rush'un muhteşem anlatıcı sesinin eşlik ettiği "Harvie Krumpet" ile Oscar'ı kazandığında yönetmenin önünde fırsat kapıları aralanmıştı. Ancak Elliot'ın sırada ne yapacağını merakla bekleyenler 5 sene beklemek zorunda kaldı. Yönetmenin tamamlamak için üzerine 4 seneden fazla çalıştığı ilk uzun metraj çalışması "Mary and Max" geçtiğimiz Ocak'ta düzenlenen Sundance Film Festivali'nin açılış filmi oldu. "Mary and Max" Sundance festivalini açan ilk animasyon filmi olduğu gibi aynı zamanda açılışı yapan ilk Avustralya filmiydi. Ardından Berlin Film Festivali'nde gösterilen film oradan ödülle döndü.

Görünen o ki "Mary and Max" beklenen onca zamana değmişti. Nitekim yönetmen Elliot sinemasının kendine has bütün özelliklerini "Mary and Max"te koruyor. Zihinsel veya fiziksel engelli karakterlerin, yönetmenin kendi deyimiyle "kusurlu" karakterlerin sıradan dünyasını dokunaklı ve özgün bir mizah duygusuyla perdeye yansıtıyor. Diane Arbus'u ilham perisi konumuna yerleştiren bu yaklaşım, "başarısız" karakterlerini ve hayatta birçok şeyin yolunda gitmeyişini ince ve zarif bir şekilde saygın bir hale getiriyor. Nitekim "Mary and Max"in başındaki New York montaj sekansında Arbus'a selam duran yönetmen, pencereden dışarı bakan bir kadını Diane Arbus üzerine modelleyerek yaratmış.

Her zaman olduğu gibi hikayesini de kendisi yazan Adam Elliot "Mary and Max"te Asperger sendromlu orta yaşlı bir New York'lu Max ile Avustralya'lı 8 yaşında yalnız bir kızın (Mary) mektup arkadaşlığını anlatıyor. Her ne kadar mizahi de olsa hikayesine karanlık bir tonda yaklaşan filmde Mary'yi Toni Colette, Max'i ise Philip Seymour Hoffman seslendiriyor.

Animasyon filmleri artık sinema endüstrisinin çok önemli bir parçası ve her geçen sene daha da fazla ilgi çekiyor. Lakin, birçok film eleştirmeni animasyonların sadece teknik becerileri nedeniyle koşulsuz olarak övülmesinden rahatsızlık duyuyor. Hikaye bazında son derece özgün işler de çıkmıyor değil. Pixar bu kulvarı senelerdir tek başına domine ediyor. Ancak Elliot'ın animasyonu ve yönetmenin tarzı bu alanda çok uzun süredir hasreti çekilen bağımsız/yeni bir bakış açısını getiriyor. Sıradan insanlara odaklanan ve meramını yetişkinlere anlatmaya çalışan bir animasyon ortalıkta neredeyse yok gibi. Adam Elliot'ın ilk uzun metrajı "Mary and Max"te yakaladığı tarz "Wallace ve Gromit" ile Sam Mendes'in Amerikan yaşamına dair karanlık bakış açısını bir araya getirsek ne olurdu sorusunun cevabı gibi. Eğer animasyon filmleri sinema sektöründe gitgide daha önemli bir hale gelecekse Adam Elliot ve benzeri yaklaşımı sürdüren bağımsız yönetmenler de bunun bir parçası olacaktır. Şimdilik Elliot bu yaklaşımı sürdürmekteki tek temsilci gibi. Hem temalarını hem de yaratıcılığını sonuna kadar kullandığı "Mary and Max" 2009 yılında hak ettiği başarıyı yakalayacaktır. Dahası, eğer Pixar animasyon dalında bu seneyi de Wall-E benzeri bir başarı yakalayarak süpüremezse, Akademi kuşkusuz ki seneye Adam Elliot'ın 5 senelik bu çalışmasını ödüllendirecektir.

"SETTE HİPNOTİZE OLUYORUM"

"Beş Vakit"ten sonra bir kez daha yönetmen Reha Erdem'in yazıp yönettiği "Hayat Var"da oldukça zor bir rolün altından dikkat çekici bir başarıyla kalkmayı başaran genç oyuncu, okul ve oyunculuk çalışmalarını birlikte sürdürüyor.

Reha Erdem'in "Beş Vakit"teki Yıldız karakteri için oyuncu arayışı Elit İşcan'ın keşfiyle sonuçlanmış ve bu ilk sinema deneyimi Elit'e 2006 yılında Adana Altın Koza Film Festivali'nde Umut Veren Genç Kadın Oyuncu ödülünü kazandırmıştı hatırlarsanız. "Hayat Var"a sıra geldiğindeyse, çok farklı ve sıradışı bir karakter vardı ortada. Elit'in bu karaktere pürüzsüz oyunculuğuyla, başarıyla hayat vermesi, Antalya Film Festivali'ndeki gösterim sonrasında övgü ve heyecanla karşılandı.

1994 doğumlu olan genç oyuncu, bu yıl lise birde okuyor. Anaokulundan beri devam ettiği kolejin, öğrencileri yeteneklerine göre yönlendirdiğini, bu modern anlayış sayesinde de birkaç yıl önce arkadaşlarıyla birlikte bir kısa film çektiklerini söylüyor: "Ben görüntü yönetmeniydim. Her şeyi kendimiz hallettik. Yapımcılık, mekan bulmak, oyuncuları belirlemek -zaten kendimiz oynadık-, senaryo, her şey bize aitti. Sinema biletimiz bile vardı, gösterimimiz de oldu! İsmi 'Duvarın Arkasında Kim Var?'dı. Maddi açıdan iyi durumda bir çocuk ile onun yaşadığı yerde maddi açıdan kötü ama mutlu bir çocuk arasındaki ilişkiyle ilgiliydi." Altıncı sınıftaysa, "Gözlerimi Kaparım, Vazifemi Yaparım"ı oynamışlar. Beşinci sınıfın sonunda "Beş Vakit"in kastı için okula gelen Reha Erdem ile yolları kesişmiş.

Yıldız'dan sonra Hayat'ı canlandırmak ve başrolü üstlenmek konusunda neler yaşadığını merak ediyoruz tabii: "Aslında ikisi de içine kapanık. Az konuşuyorlar. Ama Reha'nın filmlerinde fazla diyalog yok ya, herkes az konuşuyor. İkisinin de anneleriyle sorunu var. Yıldız babasıyla iyi anlaşıyordu, Hayat da babası ve dedesiyle yaşıyor ama ne kadar anlaşıyor bilmiyorum. 'Hayat Var' için teklif geldiğinde gözüm kapalı kabul ettim. Nasıl bir film olduğu önemli değildi."

Reha Erdem'in nasıl bir yönetmen olduğunu, bu zor rolü kendisine nasıl oynattığını ise şu sözlerle açıklıyor Elit: "Bunu Almanya'da da sormuşlardı. Ben Reha'yla beraber çalışırken, mesela bir olay oluyor, komik bir şey oluyor, ben sonra bunu hayal meyal hatırlıyorum. Sanki hipnotize edilmiş gibi oluyorum sette. Çok acayip bir şey! Çekimdeyken de bana ne dediğini, nasıl anlattığını hatırlamıyorum. Başka bir dünya... Reha'nın işiyle ilgili kafasında hiçbir şüphesi yok, ne istediğini çok iyi biliyor, o yüzden de çok çok iyi anlatabiliyor. Ama ben çok fazla bir şey söylediğini de hatırlamıyorum, sadece 'yürüyeceksin, sağa gideceksin, sola gideceksin', o kadar. Bazen konuşmadan anlaşıyorduk."

"A Ay"ı izledikten sonra Vivaldi dinlemeye başladığını söyleyen Elit, boş zamanlarında kitap okumayı, film izlemeyi sevdiğini söylüyor. Reha Erdem'in kızıyla da iyi arkadaş. Gelecekle ilgili planlarına gelince; her ne kadar kariyer konusunda karar vermek için çok genç olsa da, şimdilik oyunculuk ve yönetmenlik konusunda kararlı!

Atilla Dorsay
al.dorsay@superonline.com

FESTİVALE BAKIŞ VE KİŞİSEL BİR ÖNERİ LİSTESİ

Yeni bir festival, yeni sinema şölenleri... Lafı uzatmadan, bu yılın gerçekten zengin programına toplu bir bakış atalım ve öneriler sunalım.

Uluslararası Yarışma

Festival, bu bölüme hepsi taptaze ve de ilginç 12 film bulmayı başarmış. Olivier Assayas ("Yaz Saati"), Ventura Pons ("Yabancılar") gibi bildiklerin yanısıra, "Rumba"dan "Şarkı Söylemenin Keyfi"ne, "Zift"ten "Utanç"a, "Bir Buçuk Oda"dan "Tony Manero"ya, hepsi genç yönetmenlerin elinden çıkma birbirinden ilginç görünümlü filmler var. Ayrıca Hırvat filmi "Buick Riviera" ve yarışma-dışı olarak sunulacak Stephen Eliott ("Evlilik Sınavı") ve Ed Harris ("Kanun Benim") filmleri de iştah açıcı.

Sinemada İnsan Hakları

Bir Avrupa Konseyi Ödülü için yarışacak 10 filmin içinde Siddiq Barmak, Bruno Barreto, Marco Bechis, Samira Makhmalbaf, Deepa Mehta gibi saygın isimlerin filmleri var. Yarışma-dışı oynayacak "8" filmiyse, birbirinden ünlü sekiz yönetmenin çeşitli insan hakları ve çağımızın önemli sorunları üzerine skeçlerinden oluşan, çarpıcı olmaya aday bir film.

Türk sineması

Çoğu genç yönetmenlerin ilk filmleri olan 14 film yarışıyor. Bunları günü gelince değerlendirmek gerekecek. Ama illa da yerli yapımları önceden görmek isteyenler için, yeni filmler arasında (tümüyle kişisel olarak) "Uzak Ihtimal", "Kara Köpek Havlarken", "Ali'nin Sekiz Günü", "11'e 10 Kala" tavsiyeye değer gözüküyor. Yeni Türk Sineması bölümündeki ilk filmleriyse meraklıları keşfetmeli. Oldukça zengin Belgeseller bölümünde benim gözdelerim "Aya Seyahat", "Nazım'ın Küba Seyahati", "Şavaklar" ve "Türk Gibi Başla, Alman Gibi Bitir". Türk Sineması Yeniden bölümünde, bu yıl restore edilip yepyeni bir kopyadan sunulacak olan film ise, Lütfi Akad'ın ilk filmi, sinemamızda Yönetmenler Çağı'nı başlatan film olarak büyük önem taşıyan "Vurun Kahpeye" (1949). Umarım Lütfi hoca ve Sezer Sezin galada aramızda olurlar!...

"Kontes"

Akbank galaları

İşte en ilgi çeken ve gösterişli filmleri toparlayan bölümlerden biri... Bu bölümdeki dokuz filmden Sean Penn'in taze Oscar'ıyla bilinen Gus van Sant filmi "Milk", Alman Uli Edel'in ülkesinin Oscar adayı "Bir Terör Filmi: Baader Meinhof", François Ozon'un son Berlin'te sevilmiş filmi "Ricky", Paolo Sorrentino'nun Italyan politik sahnesine amansız bir ışık tuttuğu "Il Divo", Kathryn Bigelow'un Irak üzerine filmi "Düşman Hattı" özellikle tavsiye edilir (Çok parlak görünen kimi kof filmlerse tavsiye edilmez!).

Aşk üzerine filmler

Bu bölümde hayli şaşırtıcı filmler var. Sanki aşkın hep şaşırtıcı olduğunu bir kez daha simgelemek istercesine... İsveçli Thomas Anderson'un bir çocukla bir vampirin aşkını anlattığı "Gir Kanıma", Fransız Claire Denis'in baba-kız sevgisini işlediği "35 Tek Rom", Alman Veit Helmer'in Antalya'nın bir köyündeki kadınların "sevişme grevi"ni anlattığı (herhalde "Şalvar Davası"ndan esinlenmişler!) "Absürdistan", Christophe Honore'nin liselilerin sevdalarını konu edindiği "Güzel İnsan", İsveçli Simon Staho'nun evlilik kurumunu didiklediği "Cennetin Yüreği" ilginç filmler. Ama 84 yaşındaki Polonyalı Andrzej Wajda'nın biri gerçek, öbürü hayal ürünü iki öyküyü içiçe harmanladığı "Sazlıkta", Alman Doris Dörrie'nin Japon kültürüne şapka çıkardığı "Kiraz Çiçekleri", İtalyan Antonello Grimaldi'nin bir ölüm acısını işlediği "Sessiz Kaos" bence daha da iyiler.

Yıllara meydan okuyanlar

Bu bölümde sinemanın hala işbaşında olan yaşlı ustalarının son filmleri var. Rekor elbette artık kırılmaz biçimde, 101 yaşındaki Manoel de Oliveira'da: "Sarışın Bir Kızın Tuhaflıkları"yla. Yönetmen şu günlerde yeni filmini çekmeye başlıyor!... Ona kıyasla genç sayılsalar da yaşını-başını iyice almış ustalardan Theo Angelopoulos, üçlemesinin ikinci halkası "Zamanın Tozu"yla karşımıza geliyor. Çetin ceviz olduğunu söylemiş olayım!.. Fransa'dan Claude Chabrol'un "Bellamy" ve Bertrand Tavernier'nin "Sislerin İçinden" filmleri çok düzeyli. Agnes Varda'nın ölen eşi Jacques Demy'yi de andığı "Agnes'in Plajları" harika bir belgesel. İsveç'ten Jan Troell ustanın son Oscar'da aday olan "Ölümsüz Anlar", İngiliz Terence Davies'in dönüş filmi "Zaman ve Şehre dair" belgeseli ve Polonya'nın biraz unutulan ustası Jerzy Skolimovski'nin başarılı dönüş filmi "Anna ile Dört Gece" diğer ilgiye değer yapımlar.

Dünya Festivallerinden

Bu bölümde Julie Delpy'nin ilk tarih-

sel denemesi "Kontes", Arnaud Desplechin'in kalabalık kadrolu ve bol konuşmalı büyük aile filmi "Bir Noel Masalı", Agnes Jaoui'nin yine hınzır bir mizahla işlediği kadın-erkek ilişkileri dökümü "Bana Yağmurdan Bahsedin", Ursula Meier'den Isabelle Huppert'in harika performansıyla parlayan 'tersine yol filmi' "Yuva", Philippe Lioret'nin Londra'ya kapağı atmaya çalışan Kürt göçmenlerin sorunlarına eğildiği "Hoşgeldiniz" filmleri Fransa'yı temsil ediyor. Son Berlin'in ödüllü filmi "Hoşgeldiniz" aralarından en iyisi... Bol ödüllü Kazak filmi "Tulpan", son Oscar'da adaylardan biri olan başarılı Avusturya karafilmi "Rövanş", Japonya'dan kült yönetmen Kiyoshi Kurosawa'nın "Tokyo Sonatı", Kore'den yine kültleşmiş Kore-Eda imzalı "Bitmeyen Yürüyüş", İzlanda'dan hep ilgiye değer Baltasar Kormakur'un son filmi "Belalı Düğün", Finlandiya'dan Mika Kaurismaki imzalı "Üç Bilge Adam" gibi ilginç filmler var. Meraklıları Berlin'den Altın Ayı ile dönen Peru filmi "Acı Süt" ve oraya dek gitmişken Kolombiya'dan "İt İti Isırır"ı da izleyebilirler. Ne de olsa sinema merak demektir!...

Gümüş Ülke, Altın Sinema: Arjantin

Kendi adıma çok ayılıp bayılmıyorsam (ve örneğin bu toplamdaki en azından iki filmi -"Başsız Kadın" ve "Balık Çocuk"- hiç savunamasam) bile, Arjantin sineması hep sürprizler yapabilecek ilginç bir sinema. Ancak görmediğim diğer filmler üzerine yargıda bulunamıyor ve meraklılarını bu bölümle başbaşa bırakıyorum.

Genç ustalar ve belgeseller

Genç Ustalar'da Berlin 2008'in çok beğenilen Meksika filmi "Tahoe Gölü", son Berlin'in ödüllü Norveç filmi "Kuzey", Rusya'dan son dönemin en başarılı filmlerinden "Ben Hariç Herkes Ölsün", Macar filmi "İz Sürücü" en ilginçleri gibi gözüküyor. NTV belgesel kuşağındaysa birbirinden iyi tam 17 belgesel var. Hakkında birşey bildiklerim: efsanevi görüntü ustası Michael Ballhaus'un yanına Ciro Cappellari'yi de alarak çektiği "Berlin'de", ünlü Afrikalı müzikçi üzerine "Youssou N'Dour: Sevgiyle Geldim", Şilili ünlü müzik grubunu anlatan "Inti Illimanı", Katrina felaketi üzerine "Su Belası", Yunanlı bir yönetmen gözüyle Büyükada'daki Aya Yorgi olayına eğilen "Çanlar, İplikler ve Mucizeler", Mihri Belli'nin Yunan iç savaşında komünistlerin yanında çarpışmasını yine Yunan gözüyle anlatan "Kaptan Kemal-Bir Yoldaş", terör liderinin izini süren "Nerede bu Usame bin Ladin?" vs.

"Düşman Hattı"

Mayınlı Bölge

Bu bölümde şu veya bu açıdan farklı filmler var. Örneğin, günümüzde Endonezya'yı tanımak için "Kör Domuz Uçmak İstiyor", neredeyse sessiz film sadeliğiyle anlatılmış bir psikolojik gerilim izlemek için "Göl", Abbas Kiarostami'nin en son ne yaptığını öğrenmek için "Şirin", Takeshi Kitano'nun son filmini tanımak için "Akileus ve Kaplumbağa", deneyci Alman Werner Schroeter'i yıllar sonra bulmak için "Bu Gece", görülmemiş bir aşk öyküsü izlemek için "Uzaklık" filmleri görülebilir. Geceyarısı Çılgınlığı bölümünü, her zaman olduğu gibi geceyarısından sonra şoke edici çılgın şeyler izlemek isteyenlere, Çocuk Mönüsü'nü çocuklara (ve ebebeynlerine), Canlandırma Sineması: Bill Plympton bölümünü bu türü seven ve modern ustalarından Amerikalı Plympton'u merak edenlere bırakıyorum.

"Agnes'in Plajları"

Çeşitli bölümler

Ve geliyorum çok ilginç Asiler, Azizler, Aşıklar bölümüne... Sinema tarihini yukardaki üç sözcük çerçevesinde tarayan bölümde, özellikle Dreyer'in sessiz dönem başyapıtı "Jeanne d'Arc'ın Tutkusu", Ingmar Bergman'ın "Kaynak" diye bilinip bu kez "Genç Kız Pınarı" diye sunulan filmi, Luis Bunuel'in "Nazarin", Mizoguchi'nin "Oharu'nun Yaşamı", Rosi'nin "Salvatore Giuliano", Tarkovsky'nin "Andrei Roublev", Paradjanov'un "Aşık Garip" gibi başyapıtları var. Derek Jarman'ın "Sebastiane"ı eşcinsel bir estetiği sevenleri mest edecek. Lütfi Akad'ın "Kızılırmak Karakoyun"u ise umarım onarılmış bir kopyadan gösterilir. Ustalara Saygı bu yıl ünlü Fransız belgecisi Raymond Depardon'a ayrılmış. Bu türü sevenler için önemli bir fırsat...Anılarına bölümündeyse geçen yıl ölenlerden Paul Newman "Kızgın Damdaki Kedi", Sydney Pollack "Atları da Vururlar", Yusuf Şahin "Sessizlik Lütfen... Çekim Var" filmleriyle anılıyor. Elia Kazan'ın 100. doğum yılı ise "Viva Zapata" ile anılıyor. Ayrıca kısa filmler için de özel bir bölüm var.

Bir öneri paketi

Böylesine zengin bir programda, o klasik "Görülmesi Gerekenler" türünden listeler yapmak artık buyurgan bir tavır sayılmalı. Yine de gelenekleri tümüyle bozmamak için, öyle bir adla değil, ama sadece benden kişisel bir 'öneri paketi' olarak, şu 30 filmlik listeyi sunuyorum. Yeniler-eskiler karışık, bölümleri izleyerek ve Türk filmlerini dışarıda bırakarak (onlar bizim filmlerimiz, nasılsa izleriz!): Yaz Saati/ Utanç/ Zift// Tony Manero/ Yabancılar/ Evlilik Sınavı/ Buick Riviera/ 8 / Bir Terör Filmi: Baader Meinhof/ Ricky/ Milk/ Gir Kanıma/ Sessiz Kaos/ Sazlıkta/ Bellamy/ Zaman ve Şehre Dair/ Ölümsüz Anlar/ Agnes'in Plajları/ Tulpan/ Belalı Düğün/ Hoşgeldiniz/ Rövanş/ Tahoe Gölü/ Akileus ve Kaplumbağa/ Genç Kız Pınarı/ Nazarin/ Jeanne d'Arc'ın Tutkusu/ Oharu'nun Yaşamı/ Andrey Roublev/ Atları da Vururlar.

ÜÇ SIÇRARSIN ÇEKİRGE...

MICKEY ROURKE, üçüncü baharını yaşıyor. Gerçi çantada keklik gördüğü Oscar'ı alamadı ama, geri kalan ödüllerin çoğu onda. Bakalım gerisini getirecek mi, yoksa gene kendi kendini mi mahvedecek?

SEVİN OKYAY

İlk yıllarını unutmak mümkün mü? Yaşınız tutuyorsa, tabii. "Rumble Fish", örneğin. Francis Ford Coppola, 1980'lerin başında, parlak döneminde S.E. Hinton'ın iki kitabını beyazperdeye uyarlamıştı. "Outsiders", o dönemin en makbul genç oyuncularıyla doludur. Aynı yılın (1983) diğer Hinton filmi "Rumble Fish"te (hani siyah beyazdı da, bir tek balıklar renkliydi) öyle biri vardır ki, hepsinin yerini tutar. Mickey Rourke'un Motorcycle Boy'unun, o günlerin gençlerinin akıllarından yıllarca çıkmadığından eminim. Düpedüz bir efsaneydi, adeta bir James Dean karakteri. Sonra, bir yıl önceki "Diner" var. 1959 Baltimore'unda, üniversite çağında birkaç arkadaş, büyüklüğe geçiş sorununu aşmaya çalışıyordu. Rourke'un Robert 'Boogie' Sheftell'i oynadığı filmin kendisinden çok, "Video Today" dergisindeki o filmden alınma siyah-beyaz resmi aklımda kalmış, nedense. Kendisi ise, "'The Diner' ile 'Body Heat'e bakıyorum, o kişiyi tanımıyorum," diyor.

O sıralarda uzun boyuyla çok yakışıklıydı. Boksörlükten geldiği halde yüzü hiç zarar görmemişti. Yakışıklılıktan da öte bir şeyi vardı: belki bir tehdit, belki kırılganlık. New York'lu İrlandalı-Fransız melezi Phillip Andre Rourke, Jr. o dönemin en büyük umutlarından biriydi. İzini üstünden silemediğini söylediği mutsuz bir çocukluğun ardından, boksa yeteneği olduğunu fark etmişti. İlk maçını kazandığında 12 yaşındaydı. Başarılı bir meslek hayatı oldu, dünya şampiyonlarıyla antrenman yaptı. Hem amatör, hem profesyonel olarak dövüştü. 1964'te çıktığı ringi terk etmeye 1972'de karar verdi. Aslında kendisi daha parlak bir portre çiziyor ama, Miami Beach polisi üveybabası Eugene Addis, onun söylediklerini yalanlıyor. Rourke'a göre, hayattaki bütün acıları Addis'in cinsel olmayan tacizlerinden kaynaklanmakta. Hatta tacize uğrayan köpekleri de bu yüzden koruyor, kendisine benzettiği için. Öte yandan, Addis elbette şiddet iddialarını da reddediyor.

Gerçek ne olursa olsun, Rourke'un kendince mutsuz olduğu anlaşılıyor. Ama, gene kendi ifadesine göre, starlığı hazmedememesinin nedeni bu değil. İlk parlak döneminin arkasından düşüşe geçmesini, yeterince akıllı ve eğitimli olmayışına bağlıyor. Üzücü konulardan, özellikle de Antalya'ya yanında getirdiği, chihuahua cinsi köpeği Loki'nin kısa süre önce on altı yaşında ölmesinden söz ederken sık sık ağlıyor. Yıllar boyunca pek çok köpeği olmuş, küçük köpekleri seviyor. Hayatta sevdiği başka şeyler de var: İkinci eşi Carré Otis ile (ki kavga dövüş, saldırı nedeniyle ayrılmışlardı) on yedi yaşında kanserden ölen erkek kardeşi Joey. Tupac Shakur ile de çok iyi arkadaş olduğu söylenir. Sean Penn ise Oscar töreninde Rourke'u kardeş ilan etmişti, hatırlarsınız. "Milk"teki performansını beğenmediği yolundaki iddiaları kapatmak için olsa gerek.

Mickey Rourke Hollywood semalarında yıldız gibi parladığı dönemde, yani 1980'li yılların hemen başında henüz yirmili yaşlarındayken, yukarıda sözü geçen "Body Heat" ve "Diner"da oynamıştı. İlk başrolüne ise, ne yazık ki hakettiği ilgiyi bulamayan, benim çok muhabbetle hatırladığım "Pope of Greenwich Village" ile kavuştu. Arada da, unutulmaz "Rumble Fish" geldi. Aslında Motorcycle Boy, bu araca olan sevgisiyle, asiliği, gözünü budaktan esirgememesiyle Rourke'a çok benziyordu. Akılda kalan, özgün karakterleri ve performanslarıyla hem eleştirmenlerin ilgisini çekti, hem de seyircilerin sevgisini kazandı.

Sonra da gençken gelen bu yıldızlığı kendi yaktı yıktı. Kendini beğenmişlik ettiğini söylüyor. Alışkanlıklarını devam ettirdi, yeni alışkanlıklar da edindi. Lafını esirgemedi. Nicole Kidman'a "buz küpü" dedi, Michael Cimino'ya "kaçık", yapımcı Samuel Goldwyn Jr.'a da "yalancı". İnsanlar onunla aynı filmde oynamayı reddetti. Eski halinin gölgesi gibiydi, sadece hareketleri tekrarlıyordu. Çok iyi filmlerde oynamayı reddettiği söyleniyor: "48 Hrs.", "Beverly Hills Cop", "Pulp Fiction", "Platoon", "Rain Man", "The Silence of the Lambs", "Top Gun", "Tombstone". Onların yerine ikinci sınıf filmlerde oynadı. Sonra her şeyi bırakıp yeniden boksa döndü. Kötü bir dönemdi. Kendinden küçük boksörlerle karşılaştı, gerçi çoğunlukla yendi ama yüzüne çok yumruk aldı, kemikleri kırıldı. Yalnız kaldı, her şeyi kaybetti.

Şimdi ise, 50'li yaşlarının ortasında, üçüncü kez sıçradı, parlak bir dönüş yaptı. Birkaç filmde küçük rollerde beğenilmişti ama, insanlar onunla çalışmaya çekiniyordu. Sonra Darren Aronofsky, ona "The Wrestler"da eski şampiyon Randy (the Ram) Robinson'ı oynamasını teklif etti. Mickey oynuyor diye, kimse filme para yatırmadı. Sonunda 6 milyon doları gözden çıkaran bir finansör buldular. Rourke hiçbir beklentisi olmadığını söylüyor. Oysa meslek hayatının en büyük başarısına erişti. Altın Küre, BAFTA, Bağımsız Ruh ödüllerini aldı. On kadar eleştirmen grubu (Londra eleştirmenleri dahil) onu En İyi Erkek Oyuncu Seçti.

Filmde yıkılmış görünen yüze gelince, yakın plandan öyle görünmüyor. Üstat Antalya'da beni kucaklayıp yanağımı okşadığında, karizmasını birinci plandan hissettim. Gerçi hiçbir hayranı Mickey ile karakterlerini birbirinden ayırmayı düşünmez ama, doğrusu Mickey, Randy'den daha çekici.

Görkemli kaybedenler için bir ağıt

Bağımsız sinemacı Darren Aronofsky'nin, yaşı geçkin, profesyonel bir güreşçi olan Randy "The Ram" Robinson'ın iç burkan öyküsünü anlattığı "ŞAMPİYON" (The Wrestler) , başroldeki Mickey Rourke'un kariyerinin yeniden doğuşunu da müjdeliyor.

EBRU ÇELİKTUĞ

Şampiyon"un kahramanı Randy ile onu canlandıran Mickey Rourke arasındaki benzerlik ve bağlar o kadar kuvvetli ki, filme yönetmen Darren Aronofsky'den çok onun damgası vurulmuş durumda diyebiliriz. Orta yaşlı sinemaseverler, 1980'ler boyunca farklı bir "cool" oyuncu olarak çıkış yapan Rourke'un, özellikle doksanlar boyunca nasıl bir "özyıkım abidesi"ne dönüştüğünü hatırlayacaklardır. Git gide parlamakta olan kariyerini bir kenara atıp boksa başlayan, aldığı darbelerden, geçirdiği estetik operasyonlardan sonra bambaşka bir tipe bürünen Rourke, hayranlarının içini sızlatan bir dönüşüme uğradı. Randy de, bir ara filmde Cassidy'ye (Marisa Tomei) seksenlerin rock ve metal müziğine, kendi parlak günlerine duyduğu özlemi dile getiriyor; Kurt Cobain'in ortaya çıkmasıyla nasıl her şeyin berbat (!) olduğunu söyleyip doksanlarla ilgili verip veriştiriyor. Bu sahne, filmin bütününe yayılan, seksenlere ve orada gömülü kalmış gençliğin umut dolu, güzel günlerine duyulan nostaljinin en belirgin olduğu sahnelerden biri gerçekten de. Randy ile Mickey'nin başına çok benzer şeyler geliyor aslında.

Seksenlerden beri Rourke'ta baki kalan ve etkisi azalmayıp bilakis artan şeyse, şüphesiz bir oyuncunun en değerli hazinesi olan gözlerindeki anlam. İşte, "Şampiyon"da Aronofsky'nin ısrarla Mickey Rourke'u tercih etmesinin en önemli nedenlerinden biri de hala anlamını yitirmeyen gözleriymiş: "Milyon kere yüzüne darbe almış olmalı. Bana göre en önemli şey bir aktörün gözleridir. Gözleri hiç değişmemişti, ruhunun en derin yerlerini görebilirdiniz. Bu yüzden iyi bir şey yaptığımı biliyordum. İnsanların filmlere gitme sebebi, sonuçta karanlık bir salonda oturup kendisini unutarak Paul Newman'ın gözlerine bakmaktır, hem de onun kendisine bakacağı korkusuna kapılmadan. Ben de Mickey'nin ruhunu gözleri aracılığıyla seyirciye gösterebileceğimi biliyordum. Hatta bu yüzden film boyunca onun güneş gözlüğü takmasını engelledim. Böylece yüzündeki bütün hareketleri yakaladık, bence onun yüzünde başka oyunculardakinden yüzde doksan daha fazla hayat vardı."

Randy rolü ilk başta Nicolas Cage'e teklif edilse de Cage, Aronofsky'nin mutlaka Mickey Rour-

ke ile çalışmak istediğini anladığı anda projeden çekilmiş çünkü kendisi de Rourke'un dostu ve hayranı olarak ona artık iyi bir fırsat vermenin zamanının geldiğini düşünmüş.

Aslında başrolü Mickey Rourke'un oynayacağı bir film çekme konusunda, herkes gibi Darren Aronofsky de projenin büyük bir risk taşıdığının farkındaymış. Ama Rourke ile tanışıncaya kadar sürmüş bu şüphe. Eskiden beri "Şeytan Çıkmazı/Angel Heart" ve "Bar Kelebeği/Barfly" filmlerinin favori filmleri olduğunu, aradaki dönemde Rourke'un ortadan kaybolup boksa dönüşünü her zaman şaşkınlıkla karşıladığını da söylüyor. Uyumsuzluğu ve arızalı kişiliğiyle tanınan birini başrolde oynatma fikrinin zaten yapımcıları projeden soğutmaya ve kaçırmaya yettiğini belirtiyor Aronofsky: "Onunla tanıştığımda, hayatta bulunduğu yeri ve kariyerine ne yaptığını çok iyi biliyordu, bunu net olarak gördüm. Yeniden çalışma konusunda dürüsttü. Fakat onunla anlaştığım zaman, gittiğim tüm mali kaynakların hepsi, senaryoyu çok beğendikleri halde Mickey'nin adını duyunca 'Hayır' dediler. Bu kadar 'hayır'ı duyduktan sonra tabii kendinizi sorgulamaya başlıyorsunuz. Ama bu filmde göstereceği performansı kafamdan atamıyordum!". Bu durumda projenin sınırlarını daraltıp, kapsamını değiştiren ve bu sayede Wild Bunch yapım şirketinden mali desteği alan yönetmen, 6-7 milyon dolarlık bütçeyi denkleştirmiş ve bağımsız sinemacı şapkasını takıp işe koyulmuş.

"Şampiyon", biçim ve tarz olarak yenilikçi ve deneysel işlere imza atmış Aronofsky'nin çektiği en düz ve sade filmi olarak şaşırtıyor da. "Milyon Dolarlık Bebek" ve "Rocky" serisinin taşıdığı melodram lezzetini "Şampiyon"da da bulmak mümkün; öte yandan aktüel kamera ve gerçek güreşçilerle çalışıp pek çok doğaçlama sahnenin yaratılmış olması, filme müthiş bir dinamizm de katıyor. Aslında sinema okulunu bitirdiğinde, gelecekle ilgili plan yapan genç Aronofsky'nin hazırladığı film temaları listesinde, profesyonel güreşçilerle ilgili bir madde de varmış: "Profesyonel güreşle ilgili özel bir bağım yoktu ama 90'ların başında film okulundan mezun olurken filme çekmek istediğim konuları listelediğimde, o günlerde kimsenin ciddi bir bakışla ele almadığını düşündüğüm güreşçilerle ilgili bir film yapmak isteğimi de belirlemiştim. Bu, ABD'nin en büyük fenomenlerinden biriydi. Uzun bir tarihi vardı ve geniş çaplı, popüler bir spordu. Ve daha önce hiç kimse belgeselini çekmemişti. Pek çok insanın bu sporu sahte bulduğunu ve şaka olarak ele aldığını düşünüyorum. Ama benim için kim olursa olsun 100 kiloluk bir adamın, ipin tepesinden piste atlamasının sahte bir tarafı yoktu. Tamamen gerçek bir şey oluyordu o anda."

Bir türlü emekli olamayan Randy'ye çocuklar hayranlık duyuyor.

Marisa Tomei "Şeytan Duymadan Önce"den sonra bir kez daha güzelliğiyle ve oyunculuğuyla göz kamaştırıyor.

Darren Aronofsky'nin 1998'de adını duyuran, 60.000 dolarlık minik bütçesine karşılık üç milyon dolarlık gişe geliriyle bağımsız sinemanın yüzaklarından biri olarak hatırlanan "Pi" ve 2000'de filme çektiği, başrolde "bağımlılık canavarı"nın olduğu "Bir Rüya İçin Ağıt" gibi hızlı, hareketli, "hip hop montaj"ı uyguladığı çok daha deneysel filmlerinin ardından, "Kaynak" gelmişti hatırlarsınız. Başlangıçta Brad Pitt ve Cate Blanchett'ı oynatmak istediği ama Pitt'in "yaratıcı düşünce farklılıkları" mazeretini öne sürerek çekildiği proje, daha sonra Aronofsky'nin eşi Rachel Weisz ve Hugh Jackman'ı bir araya getirmişti. Gişede hayal kırıklığı yaratan, eleştirmenlerden de yüz bulamayan filmin ardından gelen "Şampiyon" ise, ABD'de vizyona girdiğinden beri, hem iyi bir gişe elde etti hem de adeta bir "ödül canavarı"na dönüştü. ABD'nin pek çok festivalinde yarışan film, Mickey Rourke'a yıllar sonra yeniden itibarını iade etti, başta "Independent Spirit" ve Altın Küre Ödülleri'nde en iyi erkek oyuncu ödülleri olmak üzere, bu dalda ilk Oscar adaylığını da kazandırdı.

Yaşlılık, hastalık, yalnızlık: "Yes Future!"

1980'lerin ünlü profesyonel güreşçilerinden biri olan Randy "The Ram" Robinson (Mickey Rourke) eski parlak günlerinin bittiğinin farkındadır. New Jersey'nin kenar mahallelerinden birinde, derme çatma bir karavanda yaşar, hayatını devam ettirmek için hala gösterilere katılmaktadır. Randy, bu maçlardan birinde rakibi Necro Butcher (Dylan Summers) ile –her ne kadar danışıklı dövüş olsa da- birbirine raptiye, zımba ve dikenli telle saldırdıkları bir güreşe tutuşur. Ayrıca seksenlerde kendisinin adıyla anılan (Ram Jam) özel bir atlayış da yapar. Tüm bu hırpalayıcı maç sonrasında, rahatsızlanıp hastaneye götürüldüğünde, yıllardır kullandığı do-

Randy'nin kızı Stephanie'yi genç oyuncu Ewan Rachel Wood oynuyor.

Bir güreşçinin tezgahtarlıkla imtihanı.

"ŞAMPİYON", BİÇİM VE TARZ OLARAK YENİLİKÇİ VE DENEYSEL İŞLERE İMZA ATMIŞ ARONOFSKY'NİN ÇEKTİĞİ EN DÜZ VE SADE FİLMİ OLARAK ŞAŞIRTIYOR DA.

ping ilaçları yüzünden kalp krizi geçirdiğini ve baypas olması gerektiğini öğrenir.

Daha sakin bir hayat sürmeye çalışır ve bir süpermarkette tezgahtarlığa başlar. Artık ölümle karşı karşıya kalan Randy, uzun zamandır kopuk olduğu kızı Stephanie ile yeniden baba-kız ilişkisi kurmaya çalışır. Ama geçmişlerindeki sorumsuz tavrını unutmak Stephanie için çok zordur. Randy'nin duygusal bağ kurmaya çalıştığı bir başkası ise, kendisi gibi, yaptığı iş için yaşı geçmekte olan striptizci Cassidy'dir (Marisa Tomei). Bu arada organizatörlerden biri, daha önceki maçlarından yirmi yıl sonra, ezeli rakibi Ayetullah (Ernest Miller) ile bir kez daha dövüşmeleri için bir maç teklif eder. Çünkü birlikte ilk maçları, Madison Square Garden'da gerçekleşmiş ve kapalı gişe oynanmıştır. Randy'nin hayata tutunma ve ilişki kurma çabaları, başarısızlığa mahkum gibidir. Belki de bu son maç, kendisini her şeyden kurtaracaktır.

"Şampiyon", konusundan da anlaşılacağı üzere bir melodramın tüm özelliklerini barındırıyor. Özellikle Randy'nin son maçına çıkmadan önce yaptığı konuşmaya kayıtsız kalmak mümkün değil. Çünkü bu konuşmayı bizzat Mickey Rourke kaleme almış. Ama filmi sıradan bir melodram olmaktan kurtaran en önemli kozu, tabii ki Darren Aronofsky faktörü. Her şeyden önce bu geçmiş zaman gladyatörlerinin heybetini taşıyan kocaman adamların, pist dışında, aslında ne kadar zorluklar içinde geçen bir hayatları olduğuna şahit oluyoruz. Sosyal hakları yok, geçmişin pırıltılı günleri belli ki çok azı için şans getirmiş, belki de çok kazanıp çok harcamış ve "no future" deyip sadece günlerini gün etmişler. Piste çıktıklarında birbirlerinin canını okuyan bu adamlar, aslında kuliste şakalaşan, birbirlerine en az zararı verecek yöntemler üreten ve birbirlerini sevip kollayan arkadaşlar aslında. Aronofsky, filme bu doğallığı kazandırmak için tesadüflerden de faydalanmış. Randy'nin öyküsündeki tüm güreşçiler, gerçek hayatta, hali hazırda, profesyonel güreşle hayatlarını kazanıyorlar ve maç sahnelerinde de gerçek hayranlarla çalışılmış. Kulis sahnelerinin bazıları, sadece Aronofsky, kameraman Maryse Alberti ve Rourke'un içinde olduğu, tamamen doğaçlama sahnelerden oluşuyor. Filmin hazırlık aşamasında üç ay boyunca yoğun bir egzersiz programına katılan Mickey Rourke, profesyonel güreş antrenörlerinden yardım almış. 16 yıl oynadığı boksta yaralanmadığı kadar üç ayda güreş yaparken yaralandığını söyleyen Rourke, üç kez de MR çektirmek zorunda kalmış! 52 yaşındaki oyuncu için bu sakatlıklar normal aslında: "Boksla uğraşırken altı kez burun ameliyatı geçirdim, (kulağımın arkasından kıkırdak alındı bunun için), kısa süreli hafıza kaybına uğradım, denge problemim vardı ve bir sürü dişimi de kaybettim!" diyor.

Filmin bir diğer yıldızıysa şüphesiz, son dönem filmlerinde cesur sahnelerde görmeye başladığımız Marisa Tomei. Yıllardır yardımcı rollerde oynamak gibi bir kaderi olan başarılı oyuncu, gene en iyi yardımcı kadın oyuncu dalında Oscar adayı oldu bu rolüyle. Canlandırdığı Cassidy karakteriyle Randy karakteri arasında da pek çok benzerlik var. Her ikisi de iş için, takma isimler kullanan, parıltısıyla kirliliğini örtmeye çalışan bir gösteri dünyasında var olmaya çalışan kaybeden karakterler aslında. Tomei de tıpkı Rourke gibi, rolüne hazırlanırken meslek erbabıyla bolca vakit geçirmiş. Geçmişinde caz dansı eğitimi almasının ve 45 yaşında olmasına rağmen formda olan bedeninin de bir striptizciyi başarıyla canlandırmasında olumlu etkisi olduğu bir gerçek.

Filmin müziği de seksenlerin rock müziğini bir kez daha gündeme getiriyor. Arenaya çıkarken Gun's and Rose's'ın unutulmaz parçası "Sweet Child O'Mine" çalıyor, Bruce Springsteen ise, çok sevdiği ve hayatta yepyeni bir başlangıç yapacak fırsatı yakaladığını düşündüğü Mickey Rourke için filme özel bir beste yapıyor.

"Şampiyon", pek çok olumlu eleştiri aldı ve Mickey Rourke'un adeta yeniden doğuşunun simgesi haline geldi. Aronofsky'nin yarı belgesel nitelikte çektiği ve bağımsız sinemanın tüm nimetlerini içerisinde taşıyan film, Rourke'un kayıp ve heder olmuş geçmişi kadar, seksenlerin rock kültürüne de bir ağıt niteliğinde.

Randy'nin buluşu olan "Ram Jam" atlayışı.

İsyana davet

Reha Erdem'in yeni filmi "HAYAT VAR" da, önceki filmi "Beş Vakit" gibi bir büyüme hikâyesi. Sert yaşam koşulları içerisinde, yetişkinliğe adım atmak üzere olan Hayat'ın hikayesi. Başkarakterinin ruh halini ve dünyasını perdeye yansıtırken sinema sanatının çeşitli unsurlarını birbiriyle uyumlu bir bütün içinde son derece etkili kullanmayı başaran yönetmen "Bu bir isyan filmi" diyor. "İsyanda hayat var ve ben hep isyandan yanayım."

EBRU ÇELİKTUĞ

İstanbul'a bir de denizden bakmayı deneyen Reha Erdem, çarpıcı bir görsellik yakalıyor.

Usta oyuncu Levend Yılmaz'ı, Hayat'ın yatalak dedesi rolünde izliyoruz.

Yönetmen Reha Erdem.

"İstanbul'un denize açılan bir dere ağzında, basit bir gecekonduda yatalak dedesi ve babasıyla yaşayan 14 yaşındaki Hayat adlı bir kız çocuğunun hikayesi" diyerek "Hayat Var"ı basitçe tarif etmek, karşı karşıya olduğumuz filmin sertliği hakkında yeterli ipucu veriyor aslında. Bu kadarıyla bile, Hayat'ın yaşadığı ortamın zorluğunu, örneğin büyük ihtimalle küçük kızın evin yükünü ayrılıp başka bir yaşam kurmuş olan annesinden devraldığını, yaşıtlarının pek çoğunun tersine evin "küçük kadın"ı olarak fazlaca sorumluluk üstlendiğini tahmin edebilirsiniz. Bazen balıkçılık, bazen de demirlemiş gemilere içki ve kadın sağlayarak geçinmeye çalışan bir baba (Erdal Beşikçioğlu), başka bir adamla evlenmiş ve ondan da bir çocuk doğurmuş ilgisiz bir anne (Banu Fotocan) ve oksijen tüpüne bağlı yaşayan dedesi (Levend Yılmaz) arasında var olmaya çalışan Hayat'ın (Elit İşcan) iç burkan öyküsü, Reha Erdem'in kendine has sinemasının pek çok rengini içinde barındırıyor. Filme eşlik eden İstanbul'u bu kez farklı bir açıdan, denizden izliyoruz. Filmin ses düzeni ve Orhan Gencebay şarkılarının da içinde olduğu müzikleri, Hayat'ın öyküsünü çok daha etkili ve anlamlı kılan öğeler olarak hizmet ediyor. Ülkemizdeki ilk gösterimi Ekim ayında, Antalya Film Festivali'nde gerçekleşen ve Antalya'daki SİYAD jürisinin en iyi film ödülünü kazanan "Hayat Var", yurtdışı festivallerde de ilgi toplamaya devam ediyor. 59. Berlin Film Festivali'nde Tagesspiegel Gazetesi Okurları Jürisi Özel Ödülü'nü kazanan film, gene Şubat ayında Jameson Dublin Film Festivali'ne katıldı. Şu sıralarda Doğu Anadolu'da yeni filmi "Kozmos"un çekimlerini sürdürmekte olan Reha Erdem, bu ay gösterime girecek filmiyle ilgili sorularımızı e-posta yoluyla yanıtladı.

"Beş Vakit", zamanın çok zor geçtiği, büyümemiş ebeveynlerin büyütmeye çalıştığı, ergenliğin kıyısındaki çocukların şiirsel öyküsüydü, diyebiliriz herhalde. Onun arkasından "Hayat Var", bayağı sert bir film olarak karşımıza çıktı. İstanbul'un belki de hiç görmediğimiz -ya da bu derece çıplak ve net olarak gösterilmeyen- uç yaşantılarına tanıklık ettiriyorsunuz. Sizi bu filmi yazmaya ve çekmeye iten nedenleri öğrenmek istiyoruz.

"Hayat Var" da bir büyüme filmi. Büyümenin her aşaması ayrı, zorlu bir etap. Fakat bu filmde, aşkın yer almadığı bir çevrede büyümenin peşine düştüğümüz için sonuç daha sert gözüktü. Bu filmdeki sertlik ve sefalet 'aşksızlık'tan geliyor. Aşkın olmadığı yerde insanlar doymuyor, küçücük çarpışmalar büyük yaralar açıyor. Büyümek bu durumda bir isyana dönüşüyor. Bu durumda isyan edemeyen de zaten büyüyemiyor. Çocukluğu bitmiş bir büyümemişlik büyük bir yoksulluk. Film benim için bir isyan filmi. Hayat film boyunca, filmin içinde yaralı bir hayvan gibi dolaşıyor. Sonunda da bir isyan adımı atıyor. Önemli olan o adım, o adım atıldıktan sonra tekrar başa dönülemiyor çünkü. "Hayat Var" bir isyana teşvik filmi. İsyanda hayat var ve ben hep isyandan yanayım.

Elit İşcan'ın canlandırdığı Hayat'ın etrafı adeta sarılı! Bir yanda parçalanmış ailesi, babasının yasadışı ve karmaşık ilişkileri, komşu kadının sinir bozucu sevgi gösterileri, annesinin uzaklığı; öte yandan, yaklaşan ergenlik, cinsel sömürüye çok açık olması gibi pek çok olumsuz ve sağlıksız unsur arasında varolmaya çalışan Hayat'ı Elit nasıl bu derece başarıyla canlandırdı sizce? Böyle bıçak sırtı bir rolü ele alırken nasıl bir işbirliği kurdunuz?

Elit benim için bir sinema mucizesi. Kameranın karşısındaki o çok özgün varoluşundan öte, aklı, düşünme ve algılama düzeyi çok farklı. Ondaki bu adlandırılamayan kuvveti 'Beş Vakit'te fark etmiştim. Aslına bakarsanız 'Hayat'ı Elit için yaz-

mamıştım. Daha farklı bir figür vardı hayalimde. Ama bir gün aklıma girdi ve bütün filmi onunla bir hayal ettim, sonra da o hayalden çıkamadım. Biz o rol için yaşı küçük gösteren daha büyük bir oyuncu peşindeydik. Elit'i iyi tanıdığım için onunla yapabileceğimizi düşündüm. Önce psikoloğa, sonra anne ve babasına danıştık. Sonra da bize önerilen biçimde onunla konuştuk. Filmin çekimleri filmin kendisinin tersine neşeli, hafif, sıcak ve sevgi dolu geçti. Sanki naif bir çocuk filmi çekiyorduk.

Benim için filmlerin kendileri kadar yapılış süreçleri de çok önemli. Çekimler boyunca hepimiz yaşadığımız süreçten pozitif değişimlerle, güzel anılarla, yeni bilgilerle çıkalım istiyorum. Bu yüzden bu filmlerin yapım süreçlerine de kendisi kadar özen ve sevgi gösteriyoruz. Yoksa zaten yapılan işin bir anlamı olmaz. Elit'in de bu süreçten aldıkları dilerim ona hayatı boyunca nefes verir.

Erdal Beşikçioğlu, Hayat'ın babasını canlandırıyor.

“HER GÜN YAŞADIĞIMIZ BİR YERE FARKLI BAKMAK, FARKLI ZENGİNLİKLER, HEM TANIDIK HEM TANIDIK OLMAYAN FARKLI HEYECANLAR ÇIKARTABİLİYOR.”

Antalya'daki gösterim sonrasında, Hayat'ı bir tür “Lolita” olarak gösterdiğiniz konusunda eleştiriler de yapıldı, bu konuda ne düşünüyorsunuz?

Bir filme nereden bakarsanız, baktığınız yere göre, bakma referanslarınıza göre bir görüntü bulursunuz. Hayat bir film figürü, içinde bulunduğu filmin kendisi dışında başka bir referansı, dayanağı yok. Gözüktüğü şekil filmin şekli zaten.

Hayat, en sıkışık, umutsuz ve berbat anlarda, kendisini nefes alıp vererek, adeta bu nefes alışverişlerle medite ederek kurtarıyor. Aslında Doğu felsefelerinde, özellikle yoga ve meditasyonda en önemli noktalardan biri nefes almak. Hatta Batı dünyasının “new age” felsefelerinde de büyük yer kaplayan, doğru nefes tekniklerinin mucizelere neden olacağını söyleyen akımlar var. Hayat için bu çözümü bulmak nasıl aklınıza geldi?

Hayat aslında nefes almaya çalışıyor. Hayatındaki her tıkanıklık onun nefesini de tıkıyor. Sonra da direnci ve isyanı nefesiyle buluyor. Onun tıkanıklığı mecazi bir tıkanıklık değil, fiziki bir tıkanıklık. Kendi çocukluğumdan iyi hatırladığım, zaman zaman çok yakınımda bulduğum bir tıkanıklık. Ben de sürekli Hayat gibi doğru nefes almanın yollarını arıyorum.

Büyüme sancısı, yetişkinliğe adım, hayatın belirsizliği “Hayat Var”da da yinelediğiniz, bir kez daha işlediğiniz temaların başını çekiyor. Ebeveynleri mecazi anlamda öldürerek ruhunu kurtarmak da “Beş Vakit” ve “Korkuyorum Anne”de karşımıza çıkmıştı. Neden bu temalar sizin için bu kadar önemli ve sıklıkla işliyorsunuz?

Filmlerimdeki meseleler kendi meselelerim. Kendi meselelerime çare aramak, hayatımın anlamını geliştirmek için uğraşırken oluyor bu filmler. Dolayısıyla filmlerimdeki bütün sorular benim sorularım ve de benim dileklerim. Cevap aramıyorum, daha akıllı sorulara varmaya çabalıyorum. Bu uğraşı verirken de bütün bu konularda, rastladığım, insanlık kültürüne ait ne kadar akıllı soru sorulmuşsa, hemen onlar da benim sorularım oluveriyor. Bana bu temanın önemi, herkese ait olmasından geliyor. Herkesin bir ana ve babası var ve herkes aşk ve yemek arıyor. Sonra kendini bulduğu yerde toplumsal sorumlulukları başlıyor. Ya da başlayamıyor. Kendini bulamamışların oluşturduğu toplulukların da ne kadar kaotik, insafsız ve inançsız olduklarını, nelere yol açtıklarını görmüyor muyuz?

İstanbul'un her filminizde (Beş Vakit hariç) rol çaldığı aşikar. Çok farklı açılardan bu kente bakmayı ve şaşırtmayı başarıyorsunuz. Genelde İstanbul'da yaşarken denizi belki pek çok insan sadece vapurlar ve daha da klostrofobik olarak deniz otobüsü gibi araçlarla yaşıyor. Hayat'ın ise pek çok kişiye göre çok daha farklı ve iç içe bir ilişkisi var denizle. Deniz ayrıca düşlerde libido, cinsellik ve yaşamı ifade ediyor. İstanbul'u ve denizi bu derece ön plana çıkarmanızın nedenlerinden bahseder misiniz?

Denizlerle çevrili bir şehirde denize arkamız dönük yaşıyoruz. Denizden sadece geçiyoruz. İstanbul'da denize inildiğinde her şey değişiyor. Oradan şehrin sadece görünüşü değil, sesleri, homurtuları, şarkıları bile farklılaşıyor. Her gün yaşadığımız bir yere farklı bakmak farklı zenginlikler, hem tanıdık hem tanıdık olmayan

Elit İşcan, Hayat rolünde çok etkili bir performans çıkarıyor.

Hayat'ın acıklı öyküsüne İstanbul tüm renkleri ve sesleriyle fon oluşturuyor.

farklı heyecanlar çıkartabiliyor. Sadece şehre değil, her şeye, birbirimize bile biraz farklı bakmayı deneyince kabul etme şansımızın yüzdeleri artıyor. Kabul etme cömertliği de farklı olanı, sıradan olmayanı cesaretlendiriyor.
İstanbul sinema için sonsuz zenginlikte bir şehir, daha bakılacak çok açısı, bulunacak çok kokusu var.
Özellikle "Hayat Var"da denizi seçmemizin nedeni öncelikle, kapalı hayata büyük bir açıklık kontrastı koymak, açıklığın ve özgürlüğün çekiciliğiyle korkutuculuğunu yan yana dizmek içindi. Projeye denizden başladık, o nedenle Hayat'ın evini de bir su kenarına kurduk. Sonuçta diğer filmlerimdeki İstanbul'lar gibi bu İstanbul'un da gerçek İstanbul'la pek bir alakası yok. Kesip yapıştırarak "Hayat Var"ın İstanbul'unu oluşturmaya çalıştık.
İkinci bir neden de, yeni şeyler denemek içindi diyebilirim. Su üzerinde film çekmenin çok zor olduğunu biliyordum. Bu zorlukları yenmek, teknik çözümler bulmak, çekim aşamasının zevkli yanları. Bu yüzden şimdi de karlar altındayız!

Filmin en abartılı ve grotesk karakteri olarak Levend Yılmaz'ın canlandırdığı dede dikkat çekiyor. Dede'nin bencilliği ve açgözlülüğü adeta bizi iğrendiriyor ve rahatsız ediyor. Neden dedeyi böyle gösterdiniz?
Dede filmin diğer figürleri gibi maddi sefaletin yanında, hiç aşkın bulunmadığı bir dünyanın kurbanı. Bence Hayat kadar masum, Hayat kadar yaralı. Dedede gördüğümüz açlık, sadece karın açlığı değil, hiçbir inancın, cömertliğin olmadığı, aşkın olmadığı bir açlık... Bu açlık yaşlılarda hastalıkla birleştiğinde çok daha trajik oluyor. Sizi belki de bu trajedi iğrendiriyor.

Bundan önce çektiğiniz beş film, adeta ince bir göbek bağıyla birbirine bağlı. Aralarındaki ince göndermeler ve organik bağları keşfetmek, farkına varmak, seyirciyi de oyununuza katıyor aslında ve ayrı bir keyif veriyor. (Hayat'ın nezdinde "A Ay"daki Yekta'yı anımsamamak mümkün değil, her ne kadar ait oldukları sınıflar farklı olsa da). Sizi bu seçime iten sebeplerden ve sinemanızda kurgunun öneminden bahseder misiniz?
Özellikle "Korkuyorum Anne"yi yaptıktan sonra, birbirinden neden bu kadar farklı filmler yaptığım soruluyordu hep. Ben de, 'farklı değiller, sinemanın malzemelerini farklı farklı kullanıyorlar ve ritimleri farklı' diyordum. 'Yedi sekiz film sonra bir bütün resim çıkar herhalde' diyordum. Demek artık böyle gözüküyor diyorsunuz. Ne güzel! Ben aynı filmi yeniden yeniden çekmenin bir üslup olduğunu düşünmüyorum. Sinema gibi çok zengin bir formatta hep aynı ıslığı çalmak yazık geliyor bana. Ayrıca çok da sıkıcı geliyor. Sorunuzdaki gibi bu filmlerin ve bundan sonrakilerin en önemli ortaklığı 'kurgu filmleri' olmaları. Ben dekupe edilmiş hikayelerden oluşmuş bir sinema yerine, basitçe üç farklı resmin arka arkaya farklı dizilmesiyle, dile getirilmesi kimi zaman zor, bir görsel-işitsel anlam arayan sinemanın peşindeyim.

"Hayat Var" hem biçimsel hem içerik olarak önceki filmlerinizin bir toplamı gibi. ("A Ay"ın deneysel sinemaya yakınlığı, "Kaç Para Kaç" ve "Korkuyorum Anne"deki İstanbul'u kullanışınız, kameranın Hayat'ı "Beş Vakit"teki gibi arkadan izlemesi, diğer tematik benzerlikler vb). Bu filmde böyle bir toplama ulaşmak bilinçli bir tercih miydi yoksa kendiliğinden mi gelişti?
Bunları siz söyleyince fark ediyorum. Bazıları zevklerim, bazıları meselelerim, bazıları da herhalde takıntılarım. Bir toplama ulaşmak filan gibi niyetlerim asla yok. Açıkçası toplamlardan hep ürkerim, geniş ve dağınık bir dizge bana daha uygun. Ama hepsini ben ve hep belli yönde bir sinemanın arayışıyla yapınca ister istemez benzerlikler çıkıyor işte.

Filmde kullanılan ses ve müzik, filmin duygusal dünyasını yansıtmakta çok etkili ve baskın. Hem İstanbul'un karmaşasını sesle vermek, hem de Hayat'ın acıklı öyküsünü Arabesk müzikle desteklemek konusundaki tercihinizden bahseder misiniz?
Ses, sinemada sesli filme geçildikten sonra en ihmal edilmiş öğe olarak kaldı. Dünyada bu konuda çok büyük atılımlar yapmış (mesela Godard) ve yapan yönetmenler varsa da sesin genel olarak tek işlevi görüntüye eşlik etmek oldu. Sinemada ses, görüntüden bağımsız kullanılabilecek temel bir öğe. "Hayat Var"da diğerlerinden daha farklı bir şekilde kullanmayı denedik. Şehirdeki şiddet ve gerginliği sadece sesle, herkesin hayaline bıraktık. Hayat'ın iç seslerini dış sesleriyle karıştırarak ona o karmaşık macerasında görünmeden eşlik ettik.
Müzik seçimi daha yazarken oldu, aslında aşağı yukarı hep öyle oluyor. Nedeni? Seviyorum o müzikleri. Film gibi, hiçbir şeye ait olmayan parçalar gibi geliyor bana. İnsanlığın sesi gibi. Filmdeki aşksızlığı bir nebze umuda döndürmek için belki de.

Yeni projenizden bahseder misiniz?
Yeni proje "Kosmos". Bir kainat masalı diyelim. Ön figürü ise mucizeler yaratabilen bir hırsız!

Pazar: Bir Ticaret Masalı

"GÜLDÜRMEYİ SEVEN BİR KARAMSARIM"

45. Altın Portakal Film Festivali'nden En İyi Film dahil 4 ödülle dönen "PAZAR: BİR TİCARET MASALI" bu ay vizyona giriyor. Komedi ve dram arasında gidip gelen bu özgün yol filmi, İngiliz yönetmen Ben Hopkins'in imzasını taşıyor.

ENGİN ERTAN

Ben Hopkins

Ben Hopkins'i Gezici Festival müdavimleri "Simon Magus" ve "Tomas Katz'ın Dokuz Yaşamı" filmleriyle tanımıştı. Yıllar sonra Türkiye'de çektiği bir belgeselle, Pamir Kırgızları'nın göç hikâyesini yeniden canlandırmalar marifetiyle anlatan "Ölmüş Bir Koyunu Değerlendirmenin 37 Yolu" ile tekrar karşımıza çıktı Hopkins. Geçtiğimiz yıl ise yine Türkiye'de çektiği "Pazar: Bir Ticaret Masalı" ile Altın Portakallar'ı silip süpürdü. Nihayet bu ay vizyonda seyirci karşısına çıkacak olan "Pazar" 90'lı yılların ortasında, Doğu Anadolu'da bir sınır kasabasında geçiyor. Ailesine daha iyi bir gelecek sağlamak için karaborsaya bulaşan ve en nihayetinde kendisini kaçakçılık yaparken bulan Mihram'ın (Tayanç Ayaydın) hikâyesi yer yer dramatik, bazense komik anlarla perdeye yansıyor. İleride tekrar Türkiye'de çalışmayı planlayan Hopkins, "Pazar"ın en gerçekçi ve en iyi kotarılmış filmi olduğu kanısında.

Tayanç Ayaydın, bu filmdeki performansıyla 45. Antalya Altın Portakal Film Festivali'nde En İyi Erkek Oyuncu ödülünü kazandı.

Öncelikle Türkiye'ye olan ilginizin nasıl ve ne zaman başladığını sormak isteriz.

Sanırım bundan daha önce pek bahsetmedim ama babam Türkiye'ye birçok kez gelmişti. Keza kız kardeşim de. Her ikisi de Türkiye'ye hayran kalmışlardı. Benim ülkenize ilk gelişim 30 yaşındayken olsa bile, bunun öncesinde ailemden Türkiye hakkında çok fazla şey duymuştum. 1999 yılında ilk uzun metraj filmim "Simon Magus" Gezici Festival'de gösterildiğinde ben de Bursa'ya davet edilmiştim ve bu daveti memnuniyetle kabul ettim. Bursa'nın pek ilginç bir şehir olduğunu söyleyemem ama genel atmosfer beni çok etkilemişti. Özellikle insanlarla iletişim kurulan etkinlikler; örneğin filmlerin ertesinde yapılan tartışmalar veya beraber gidilen yemekler gibi. Türk toplumunu çok misafirperver ve cana yakın bulmuştum. Samimiyetle söylüyorum ki burada kendimi evimde gibi hissediyorum. Aynı şeyi Berlin için de söyleyebilirim.

Peki Londra?

Evet Londra'yı da çok seviyorum. Fakat bana sorarsanız İngiltere'nin geri kalanı sular altında kalsa ve bir daha hiç ortaya çıkmasa umurumda olmaz (gülüyor). Şaka bir yana, alışıldık anlamda bir İngiliz olmadığımı söylemeliyim.

Türkiye'ye dönersek, ertesi yıl ikinci filmim "Tomas Katz'ın Dokuz Yaşamı" yine Gezici Festival'de gösterilmiş ve ben de tekrar davet edilmiştim. Bu iki ziyaretin ardından herhangi özel bir sebep olmadan da Türkiye'ye gidip gelmeye başladım. Bunlar zaman içerisinde Türkiye'de çektiğim iki filmle sonuçlandı.

"Pazar"ın bir proje olarak başlaması ne zamana denk geliyor?

Net bir tarih vermek aslında zor. Yanımda taşıdığım ve aklıma gelen fikirleri not aldığım bir defterim vardı. Bazen buradaki fikirlerden birisi bir diğerine, o da bir başkasına dönüşür. "Pazar" da bu şekilde ortaya çıkan bir proje oldu. Fakat en başına gidecek olursak, '90lı yıllarda okuduğum bir gazete haberi vardı. Belki de bir televizyon programındaydı, şu an kesin olarak hatırlayamıyorum. Bu Moldovya'da komünizmin çöküşü ertesinde oluşan karaborsayla ilgili bir haberdi. İnsanlar istedikleri malları çeşitli aracılara sipariş ediyorlar ve bunlar başka ülkelerden illegal şekilde ülkeye sokuluyordu. Haberi okuduğum zaman, arz talep ilişkisiyle bağlantılı olarak bu durumun kapitalizmin temellerine iyi bir örnek oluşturduğunu düşünmüştüm. Aynı zamanda kapitalizmin yol açtığı çeşitli yaratıcı çözümlere de... Düşünürseniz bu adamlar piyasada bir boşluk görüyorlar ve bu durumdan faydalanarak para kazanmak için kendi yöntemlerini geliştiriyorlar.

Bu haberden yola çıkarak bir film yapmayı düşünüyordum ama Moldovya

hakkında hiçbir şey bilmiyordum. Zamanla Türkiye'yi daha yakından tanımaya başlayınca aynı hikâyeyi buraya uyarlayıp uyarlayamayacağım fikri aklıma geldi. Çeşitli arkadaşlarıma danıştığımda bu hikâyenin Türkiye'nin doğusuna uyarlanabileceği konusunda onay aldım. Böylece "Pazar"ı hayata geçirme macerası da başladı. Senaryonun ilk versiyonunu 2001'de yazdığımı düşünürsek, 6 yıllık bir süreçti.

Bu durumda "Ölmüş Bir Koyunu Değerlendirmenin 37 Yolu" için "Pazar" üzerinde çalışırken arada çıkmış bir proje diyebilir miyiz?
Evet. Aslında "arada çıkmış bir proje" demek de istemem, çünkü o filmi çok seviyorum. Daha ziyade tesadüf eseri ortaya çıkmış diyelim. Başka bir proje ("Footprints" isimli, televizyon için çekilmiş bir belgesel) üzerinde çalışmak için Afganistan'a gittiğimde tanıştığım bazı insanlar, bana Van civarında yaşayan bu boydan bahsetmişlerdi. "Pazar"ı da aynı bölgede çekmeyi düşündüğüm için bu hikâye bana çok ilginç geldi ve onlarla ilgili bir belgesel çekmeye karar verdim.

Eğer tür filmleri olarak bakacak olursak hem "Simon Magus", hem de "Tomas Katz'ın Dokuz Yaşamı" fantastik olarak tanımlanabilirler. Fakat sonraki iki filminiz, "Ölmüş Bir Koyunu..." ve "Pazar" için böyle bir şey söylemek güç.
Bana soracak olursanız "Pazar" ziyadesiyle gerçekçi bir film. En azından benim standartlarımda epey gerçekçi olduğunu söyleyebilirim. İtiraf etmeliyim ki, bütünüyle gerçekçi bir film çekmem mümkün değil. İlk dönem filmlerimden tanıdık olan tarzdan bir şeyler ister istemez sonraki işlerime de yansıyacaktır. Örneğin "Pazar"da Rojin'in olduğu müzikal sahnelerin böyle bir işlevi olduğunu söyleyebilirim. Her şeye rağmen eski filmlerime kıyasla "Pazar" klasik sinemaya çok daha yakın, daha düz bir film. Açıkçası böyle bir film çekmek benim için çok zordu. Mesela "Pazar"ı çekerken karakterlerin nasıl bir araba kullanacakları sözkonusu olduğunda insanlara danışmak, araştırma yapmak zorundaydım. Fakat "Tomas Katz'ın..." gibi bir filmde sözkonusu olan benim zihnimde yarattığım gerçeklik olduğu için istediğim modeli seçebilirdim. Başka bir deyişle, "Pazar" gibi klasik anlatıya yakın bir film çekerken ister istemez gerçek tarafından sınırlanıyorsunuz. Sınırlar dahilinde çalışmak benim için hiç eğlenceli değil ama Lars von Trier'in söylediklerini düşünürsek, bazen böylesi bir çalışma metodu bize yeni şeyler de katabilir. Sanırım "Pazar" için en iyi kotarılmış filmim demem yanlış olmayacaktır. Kişisel olarak "Tomas Katz'ın..."na daha yakın olduğumu söyleyebilirim ama o biraz dağınık bir filmdi.

Bazen dağınık daha iyi olabilir...
Kesinlikle... Fakat "Pazar" gerçekten klasik anlamda daha iyi çekilmiş, daha derli toplu bir film. Böyle bir projenin altından kalktığım için de çok gururluyum. Yine de "Tomas Katz'ın..." gerçek Ben Hopkins'e daha yakın bir film.

"Pazar" öncesinde Doğu'da geçen Türk filmlerini izleme imkânı buldunuz mu?
Mesela "Vizontele"yi izlemiştim, veya Yılmaz Güney'in bazı filmlerini...

Sormak istediğim şöyle bir şey, Doğu'da veya köylerde geçen Türk filmlerinin çoğunlukla mümkün olduğunca gerçekçi ve sert olmak gibi bir derdi de vardır. "Pazar" ise çok daha iyimser bir film.
Evet, "Yol"u geçenlerde tekrar izledim. Gerçekten çok etkileyici ve çok iyi bir film. Fakat ben asla bu kadar mizahsız, bu kadar umutsuz bir film çekemezdim. Ne de olsa mizah anlayışıyla tanınan bir ülkeden geliyorum (gülüyor). Aslında "Pazar"ın da mutlu bir sonla bittiğini söyleyemeyiz. Sanırım mutsuz şekilde biten ama finale doğru giderken beni güldüren filmleri daha çok seviyorum. Bu bağlamda "güldürmeyi seven bir karamsarım" demem yanlış olmaz.

"Pazar"ın bazı sahneleri veya karakterlerin bazı mimikleri bana Batı kaynaklı suç filmlerinden tanıdık bir ikonografiyi hatırlattı. Özellikle melez bir film çekmeye çalıştığınızı söyleyebilir miyiz?
Eğer "Pazar"da Batı sinemasını hatırlatan imgeler varsa bu bütünüyle bir tesadüf. Elbette dünyanın dört bir yanından filmler izleyerek büyüdüm ama bu filmlerin büyük bölümü Amerikan yapımlarıydı. Her ne kadar "Pazar" için çoğunlukla Doğu Türkiye'nin gerçekçi bir portresi olduğuna dair yorumlar alsam bile, benim kişiliğimin veya dışarıdan bakıyor olmamın mutlaka bir etkisi vardır. Fakat özellikle melez bir film çekmeye çalıştığımı söyleyemem.

Açıkçası ben filmi yorumlarken bu "melez" fikrine yoğunlaştığım için, bu yapı aracılığıyla kapitalizmin her coğrafyada aynı şey olduğunu söylemeye çalıştığınız sonucuna varmıştım.
Elbette... Sonuçta ticaret her yerde aşağı yukarı aynı şekilde yürüyor. Eğer ortada bir pazar varsa, elinde en fazla anapara bulunanlar bu pazarı yönetiyorlar. Karaborsa için de durum farklı değil. Nasıl IMF veya herhangi bir banka yasal pazarı yönetiyorsa, mafya da karaborsayı yönetiyor. Bu iki durum birbirinden farklı olmadığı gibi, farklı coğrafyalarda da aynı şekilde işliyor.

Filmin anakahramanı Mihram (Tayanç Ayaydın), ailesine daha iyi bir gelecek sağlamak isterken kendini kaçakçılık yaparken buluyor.

KENDİSİYLE DALGA GEÇEBİLENLERE

New York'un hızlı medya ve sosyete dünyasında var olma çabası içindeki bir editörün anılarına dayanan romanından uyarlanan "HOW TO LOSE YOUR FRIENDS & ALIENATE PEOPLE ?", kimi kusurlarına rağmen başroldeki İngiliz komedyen Simon Pegg'in başarılı oyunuyla dikkat çekiyor.

EBRU ÇELİKTUĞ

"How to Lose Friends & Alienate People", Toby Young adlı bir İngiliz gazetecinin yazdığı çoksatan romanın uyarlaması. Sivri dili, alaycılığı ve kendine özgü mizahıyla ün sağlamış olan Young'ın "İngiltere'nin heteroseksüel Truman Capote"si olarak adlandırıldığını söylersek, belki nasıl biri olduğu hakkında çok genel bir bilgi vermiş olabiliriz. Kitabın adından da anlaşılacağı üzere Toby Young'ın anlattıkları adeta, kişisel gelişim uzmanlarının atası diyebileceğimiz Dale Carnegie'nin "Dost Kazanma ve İnsanları Etkileme Sanatı" adlı kitabının antitezi niteliğinde! "Negatif karizma"sıyla çalışma arkadaşlarını bazen çileden çıkaran Young'ın bir dönem ülkesi İngiltere'den New York'a taşınıp ünlü Vanity Fair dergisinde çalışması ve o sırada yaşadıklarını temel alıyor. Kitaptan uyarlanan bir tiyatro oyunu da var, birkaç yıl önce İngiltere'de sahnelenmiş ve Toby Young da bu oyunda rol almış. Kitap, Young'ın kendi sivri dilinden kendisinin de payını aldığı bir üsluba sahip. Young, kitabında, New York'un canlı sosyal hayatının içerisinde var olmak için yağcılığa varacak kadar ünlülere kendisini sevdirme arzusunu, fotomodelleri etkilemek için yaptıklarını –ve tabii iki yılın sonunda dergiden atılışını- büyük bir "samimiyet"le anlatmayı tercih etmiş ki, kitabı sattıran ve ona ün kazandıran da bu olmuş. Kitap perdeye uyarlanırken tabii bazı ayrıntılar da değiştirilmiş. Vanity Fair'in yerini Sharps dergisi almış; şef editör Graydon Carter Clayton Harding'e (Jeff Bridges); Toby Young ise Sidney Young'a (Simon Pegg) dönüşmüş. Young, Sharps dergisinde çalışmak için New York'a geldiğinde, hem sosyeteyi, ünlüleri küçümseyen hem de onların arasında var olmaya çalışan bir editör olarak, pek çok karışık durumun içerisinde buluyor kendini. Dergideki işleri aksatıyor, katıldığı partileri sakarlıklarıyla mahvediyor, insanların üzerine –yanlışlıkla da olsa- kusuyor ve hem meslektaşları hem de ait olmaya çalıştığı ünlüler dünyasında istenmeyen adam olarak ün yapıyor. Bu arada gönül işleri de karışıyor; yeni çıkış yapmak üzere olan bir yıldız adayı olan Sophie ile kendisine dergide en fazla toleransı gösteren çalışma arkadaşı Alison arasında kararsız kalıyor!

Dedikodulara bakılırsa, Toby Young, çekimler süresince sete alınmamış; çünkü oyunculardan Kirsten Dunst'ın nasıl oynaması gerektiğiyle ilgili yönetmene yaptığı öneriler Dunst'ın kulağına gitmiş ve olanlar olmuş: bu noktadan sonra da istenmeyen adam ilan edilmiş. Ama Young bu iddialara pek yüz vermiyor ve bazı şeylerin yanlış anlaşıldığı için bu noktaya geldiğini belirtiyor.

Yıllar önce "Uçurtmayı Vurmasınlar"ın yazarı Feride Çiçekoğlu, bir kitabın filme uyarlanmasını, "Aşkın evliliğe dönüşmesi" olarak tarif etmişti. Toby Young ise filmi seyrettiğinde hissettiklerini şu sözlerle dile getiriyor: "Bilirsiniz, bir akşam yemeğinde kendinizle dalga geçip küçümsediğiniz bir hikaye anlatınca herkes sizinle birlikte güler. Ama daha sonra bir başkası aynı hikayeyi başka bir akşam yemeğinde tekrar edince herkesin size güldüğünü hissedersiniz. İşte, kitabı yazdıktan sonra filmini seyredip karşılaştırırken hissettiğim duygu bu oldu."

Film, yönetmen Robert B.Weide'nin de ilk uzun metrajı aynı zamanda. Yapımı tam 12 yıl süren "Lenny Bruce: Swear to Tell the Truth" adlı, sıra dışı stand-up sanatçısı Lenny Bruce ile ilgili belgeseli Oscar adaylığı kazanmış olan Weide'in, sevilen TV dizisi

Megan Fox, Sidney'in gönlünü kaptırdığı güzel rolünde.

Jeff Bridges, "Sharps" dergisinin yaman editörünü canlandırıyor.

Kirsten Dunst, Örümcek Adam serisinden sonra adeta dinleniyor.

Bu dans sahnesi filmin en komik sahnelerinden biri olarak nitelendiriliyor

How to Lose Your Friends & Alienate People?

"Curb Your Enthusiasm"a da emeği geçmişti. Bu projeyle buluşmasıysa, aslında çok klasik bir yolla olmuş: ajans aracılığıyla. Yapımcıların senaryoyu göndermesi ve Weide'nin ilgi göstermesi sonrasında kurulan bu bağlantı, oyuncu kadrosunun belirlenmesiyle devam etmiş. Weide, Toby Young'ın çok satanından haberdar değilmiş ve Peter Straughan'ın uyarladığı senaryoyu okuduktan sonra kitabı okumuş. Senaryonun romana çok bağlı olmasa da, roman kadar komik ve iyi yazılmış olduğunu söyleyen yönetmen, Straughan'ın yeni karakterler ve temalar yarattığını –mesela Sidney (Simon Pegg) ve Alison (Kirsten Dunst) arasındaki romantik ilişki gibi- belirtiyor. Bu yüzden kitabın okurları, filmin başından itibaren Toby Young'ın yazdığından farklı olarak bir romantik komediye yaklaşmasından rahatsızlık duymuşlar. Weide, okurların kitaba olan bu bağlılıklarının doğal olduğunu ama senaryo uyarlamalarında bunun kaçınılmaz olarak gerçekleştiğini de söylüyor: "Kitabı okuduktan sonra Peter Straughan'ın senaryosunu daha fazla takdir ettim. Bu uyarlamayı yapmadığım için de müteşekkirim! Çünkü nasıl yapacağımı bilemezdim. Peter, romanın saygısız tavrını ve Toby karakterini süzüp senaryoya yansıtmakta ve pek çok unutulmaz anekdotu katmakta başarılıydı. Üstelik, senaryo çok katmanlı, duygusal ve çok komikti."

Danny Huston ve Gillian Anderson.

dikkatli davrandı: Sidney karakteri bazı zamanlarda çok sevimsiz ve rahatsız edici olabiliyordu. Sonuçta filmin adı da ortada! Öte yandan, hala onu sevmeye çalışıyor ve kızı elde etmesini istiyorsunuz. Pek çok kişi böyle bir hergeleyi nasıl sempatik ve hoş hale getirdiğimi sormaya devam ediyor. İki kelimelik bir cevabım var: Simon Pegg!"

En son "Sıkı Aynasızlar/Hot Fuzz" ile karşımıza çıkan komedyen Simon Pegg, Sidney Young rolünde başrolde. İngiliz komedyenin Hollywood çıkartması başarılı olmuşa benziyor. Pek çok hayran olduğu oyuncu ile tanışması da, filmdeki performansına yapılan övgülerin yanında kendisine kar kalmış. Yönetmen Edgar Wright ile verimli bir ikili oluşturan Pegg, sadece oynamakla kalmayıp senaristliğiyle de tanınan ve isim yapan bir oyuncu. Wright ile 1996'da "Asylum" adlı, bir akıl hastanesinde geçen gerçeküstü kara komedi dizisinde başlayan ortaklıkları, 1999'da bir başka

FİLMİN OYUNCU ANLAMINDA BAŞKA AĞIR TOPLARI DA VAR. BUNLARIN BAŞINDA, SIDNEY YOUNG'IN ÇALIŞMA ARKADAŞINI CANLANDIRAN ALISON ROLÜNDE İZLEYECEĞİMİZ KIRSTEN DUNST GELİYOR.

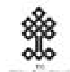
Weide, Sidney Young rolü için öncelikle aklındaki oyuncunun Steve Coogan olduğunu söylüyor. Ama ekibindekiler bir de Simon Pegg'i düşünmesini istemiş. "Shaun of the Dead"e başladığı anda, her ne kadar Coogan'a hayran olsa da, Sidney Young rolünün Pegg için biçilmiş kaftan olduğuna karar vermiş: "Pegg'in rol aldığı pek çok diziyi izledim, henüz 'Sıkı Aynasızlar' vizyona girmemişti, 'Spaced'in ve 'Asylum'un bütün DVD'lerini toplayıp seyrettim. Yani ödevimi tamamladım. Bir oyuncu olarak Simon'a aşık oldum! Birlikte çalışmaya başladıktan sonra da çok iyi vakit geçirdik. Simon bir başka konuda da oldukça

komedi serisi "Spaced" ile sürmüş; 2004'te çektikleri "Zombilerin Şafağı/Shaun of the Dead" ile uluslararası başarıya ve artık bir komedi ekolüne dönüşmüştü. George A. Romero'nun "Yaşayan Ölüler" serisinin ardından yapılmış en iyi zombi filmlerinden biri olan bu korku komedi, İngiliz komedisi denince artık akla Pegg ve Wright ikilisinin geleceğini müjdelemişti adeta. Her ne kadar zombi filmleriyle dalga geçiyor gibi gözükse de, İngiliz toplumunun belki de hali hazırda zombilerden daha ölü bir hayat yaşadığının eleştirisini yapmaktan geri kalmıyordu. Önümüzdeki aylarda "Uzay Yolu"nda Scotty ve Spielberg'ün "Tenten'in Maceraları"nda Müfettiş Thompson rolünde izleyeceğimiz Pegg, 2010'da vizyona girmesi planlanan "The World's End"de yine Edgar Wright ile bir araya gelecek.

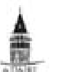
Filmin oyuncu anlamında başka ağır topları da var. Bunların başında, Sidney Young'ın çalışma arkadaşını canlandıran Alison rolünde izleyeceğimiz Kirsten Dunst geliyor. Yönetmen Weide ile Dunst'ın tanışıklıkları ise çok eskiye dayanıyor. Dunst henüz 13 yaşındayken, yani 1995 yılında rol aldığı Kurt Vonnegut uyarlaması "Mother Night"nın senaryo ve yapımcılığında Weide'nin de ismi geçiyor. O zamandan beri Dunst ve ailesiyle bağı hiç kopmayan Weide, Dunst'ın Örümcek Adam serisinin ardından daha küçük bir filmde hatta mümkünse bir komedide rol almak istediğini öğrenince Alison rolü için genç oyuncuya teklifte bulunmuş.

Kirsten Dunst'ın yanı sıra en son "Gizli Dosyalar"da izlediğimiz Gillian Anderson, Jeff Bridges ve Megan Fox da filmde rol almakta.

"How to Lose Friends & Alienate People" ile ilgili eleştiriler, Toby Young'ı tanıyan ve kitabı sevenler için biraz düş kırıklığı içeriyor. Film, "Şeytan Prada Giyer" ile kıyaslanıyor. Simon Pegg'in adeta Toby Young'ı oynamak için dünyaya geldiğini söyleyen ünlü eleştirmen Roger Ebert, filme verdiği yıldızları bol tutarken, mesela RottenTomatoes gibi bir eleştiri sitesinde, filmin aldığı olumsuz eleştiriler, romantik komediyle satiri birleştirme çabasının bir karmaşaya dönüşmüş olması noktasında birleşiyor.

BÜYÜKŞEHİR

Aşkın ruh hali

"DİLBER'İN SEKİZ GÜNÜ", yönetmen Cemal Şan'ın "Zeynep'in Sekiz Günü" ile başladığı ve önümüzdeki ay gösterime girecek filmi "Ali'nin Sekiz Günü" ile tamamladığı aşk üçlemesinin ikinci halkası. Yönetmenle bu üçlemeyi merkeze alan bir söyleşi gerçekleştirdik.

EBRU ÇELİKTUĞ

Kendisini "tamamen alaylı" bir sinemacı olarak tanımlayan Cemal Şan, iktisat ve işletme okumuş. "Dönersen Islık Çal", "Her Şey Yolunda", "Işıklar Sönmesin" gibi filmlerin ödüllü senaryolarında imzası var. "Uçurtmayı Vurmasınlar"da Tunç Başaran'ın asistanlığını yapmış. "Yazdığım senaryoları iyi çekemedikleri için yönetmen olmaya karar verdim; yoksa yönetmenlik yapmak gibi bir niyetim yoktu. Yazmak daha keyifli" diyor. Daha sonra, yapımcıyla düşülen anlaşmazlık sonucu vizyona girmeyen "Ali-Sakın Arkana Bakma" adlı ilk uzun metrajını da anmak gerek, çünkü ilk filminin "Zeynep'in Sekiz Günü" olduğu yanılsamasına düşmek zor değil! İskenderiye Film Festivali'nde Cemal Şan'a artistik başarı ödülü kazandıran "Zeynep'in Sekiz Günü" farklı tarzı, minimal yapısı ve Fadik Sevin Atasoy'un akıllarda yer eden oyunculuğuyla (genç oyuncu bu rolüyle geçen yıl Ankara Film Festivali'nde ödül kazanmıştı) dikkat çekmişti. Önümüzdeki ay üçlemenin son halkası "Ali'nin Sekiz Günü" de gösterime girecek.

Kalp, ruh ve aklı temsil eden üç filmden oluşan aşk üçlemenizden bahseder misiniz?

"Dilber'in Sekiz Günü" bir aşk üçlemesinin son filmi. "Zeynep'in Sekiz Günü" kalp ile ilgiliydi, "Ali'nin Sekiz Günü" akıl, "Dilber'in Sekiz Günü" ise ruh ile ilgili. Bana göre bunlar, aşkı var eden üç öğe. Bunlar, bu üç film benim duygularım. Hatta "Zeynep'in Sekiz Günü"ndeki bütün diyaloglar, birinin birine söylediği şeylerdir. "Zeynep'in Sekiz Günü" diğer filmlerden biraz daha farklıdır çünkü içinde birtakım kodlar vardır: masanın üzerindeki kitabın anlamı vardır, masadaki

Yönetmen Cemal Şan.

resimdeki kişinin anlamı vardır, kapının kapanmasının bir anlamı vardır, bir sürü kodlar vardır. Sonrakilerde çok yoktur, ama "Zeynep'in Sekiz Günü"nün kahramanları bile vardır fotoğrafta. Eğer dikkatle bakarsanız kimin yaşadığı durur orada. Gerçek bir hikâyedir, şöyle ki, o kadar vahşi şekilde yaşanmamıştır ama oradaki diyalogların tamamı söylenmiştir. Oradaki masada duran fotoğraftakiler birbirlerine söylemiştir. O film biraz daha alt okumalara müsait bir filmdir. Bu iki film de öyledir ama daha düz, daha sadedir. Hepsinin de içinde bir mektup, bir pusula, bir not var. O notlarda, birinde mesela "Kalbimin prensesi", bir diğerinde "Aklımın prensesi", diğerinde de "Ruhumun prensesi" yazıyor. Bu üç film arasında böyle bir bağlantı var.

Üçlemenin izlediğimiz iki filminin kahramanları, yani Zeynep ve Dilber her açıdan birbirinden farklı karakterler. Üç karakter arasında bir bağ kurmak mümkün mü?

"Zeynep'in Sekiz Günü"ndeki Zeynep karakteri teknolojinin, karmaşanın olduğu kentte, dev blokların arasında kendine bir ev kurmuş; bir işi var ama işinin ne olduğu belli değil, her gün aynı şeyi yapıyor. Hep aynı saatte kalkıyor, aynı yemeği yiyor, aynı otobüse biniyor, aynı otobüsteki

Dilber'in öyküsü,sevdiği gencin başkasıyla evlenmek zorunda kalmasıyla başlıyor.

aynı koltuğa oturuyor. Her gün bu izole hayatına devam ediyor. Oradaki kahraman, toplumun kurallarına karşı kendi kurallarını oluşturmuş, izole hayatını yaşıyor. Fakat toplumdan biri gelip onun hayatını değiştirerek o kuralların tamamını yıkıyor. Sonrası belli değil. Hayatına devam edecek mi belirsiz kalıyor. "Ali'nin Sekiz Günü"ndeki tip de biraz onun gibi. Onun da hayatı Balat'ta bir bakkalda geçiyor. Her gün aynı şeyleri yapıyor, aynı şekilde kalkıyor, aynı yemeği yiyor, aynı defteri açıp borçları yazıyor. Bir gün mahalleye bir kadın geliyor, Ali kadına yanlış anlaşılma sonucu müthiş bir tutkuyla bağlanıyor. Oysa kadın başka birine çok aşık, ondan kurtulmak için mahalleye yerleşmiş; bu yanlış anlama yüzünden de Ali'nin hayatı değişiyor, çünkü o da Zeynep gibi biri. Onun da hayatına biri girerek kendi koyduğu kuralların parçalanmasına, dağılmasına neden oluyor.

Dilber ise daha farklı bir karakter, değil mi?

Evet, diğer ikisi, Zeynep ve Ali çok pasifler. Ama Dilber öyle değil. Türk filmlerinde genellikle kız gelip "Beni evlendiriyor-

lar" der ve dağılıp açı çeker ya, burada kız toplumun kurallarına karşı kendi kurallarını koyuyor ve direniyor, çarpışma başlıyor. Diğerleri gibi pasif direnmiyor, bayağı ciddi ciddi çatışıyor.

"Dilber'in Sekiz Günü", "Zeynep'in Sekiz Günü"ne göre daha olumlu eleştiriler aldı.

Evet, daha çok beğenildi, çünkü hem entelektüellerin, hem de her kesimden insanın beğeneceği bir yapısı var. Aslında "Dilber'in Sekiz Günü"nde benim yapmak istediğim sinemanın kendisi. Daha sade, daha tespit eden, daha durumu aktarmaya çalışan, ne oyuna ne dış dünyaya fazla müdahale etmeyen, artistik hareketler yapmadan, artistik oyunlara girmeden sadece varolan durumu gösterme çabasına giriştiğim bir film oldu. Yapmak istediğim de bu aslında. Ben küçük insanların hikâyelerini anlatmak istiyorum; her gün yanından geçtiğimiz ama önemsemediğimiz, görmediğimiz insanların hikâyelerini.

"Zeynep'in Sekiz Günü" daha çok Zeynep'in iç dünyasına odaklı psikolojik bir dramdı. "Dilber'in Sekiz Günü" biraz daha kalabalık bir hikâyeye sahip, sadece Dilber'in öyküsü değil.

"Zeynep'in Sekiz Günü"ne baktığında İstanbul'da geçiyor gibidir ama tek bir İstanbul görüntüsü yoktur, Avrupa'nın herhangi bir kentinde geçebilir. Kent insanının topluma ve kendine yabancılaşmasını anlatan bir hikâyedir. "Dilber'in Sekiz Günü" de öyledir, Doğu'da gibidir ama İç Anadolu'da da geçebilir, veya İstanbul'un varoşlarından birinde de yaşanabilir. Evrensel olması için buna çok dikkat ediyorum. Nedir bu hikâyeleri evrensel yapan? İnsanın yazgısı. Aşkla ilgili bu üç hikâye, burada da yaşanabilir, Almanya'da da böyle yaşanmış olabilir.

Fırat Tanış, Dilber ile evlenip dünyasını değiştirin Mehmet rolünde.

Dilber karakterini teyzenizden ilham alarak yazdığınız doğru mu?

Bu aslında Antalya'da söylediğim talihsiz bir şeydi. Teyzemden esinlenmiştim ama sonuçta bambaşka bir şey çıktı, deforme ettim. Benim böyle bir teyzem vardı, böyle biriyle de evlendi! Ondan sonrası benim uydurduğum şeylerdir. Sevdiğine vermediler, o da bir başkasıyla evlendi, çok da mutlular, çocukları var. Keşke bunu söylemeseydim, çünkü bir dünya kurdum, ama "A! Teyzesini yazmış" gibi yorumlanınca içi boşaldı biraz sanki.

"Ali'nin Sekiz Günü" ve "Dilber'in Sekiz Günü"nü kısa sürelerde, hatta sekiz günde çekmişsiniz. Daha fazla bütçe ve daha geniş bir zamanda çekseydiniz sonuç farklı olur muydu?

Bunun iki nedeni var, biri ekonomik. Bu hikâyelere kimse para yatırmak istemiyor. Biz kendi ekonomimizle çektik. Hiçbir kurum ve kuruluştan destek almadık. Tamamen çalışanlarına "bağımlı" bir "bağımsız" film bu. Ama asıl nedeni gerçek zamanı yakalama çabasıydı. Sekiz günde geçiyordu hikâye. Ona göre de kurulmuş, 3-5 kişilik hikâyeler bunlar. Minimal. Bu üç filmle ilgili şunu söyleyeyim: Bana çok büyük bir bütçe de verselerdi, beş ay gibi bir zaman da verselerdi, ne herhangi bir çerçevem değişirdi, ne oyuncu yönetimimle ilgili başka bir şey olurdu, yine bu olurdu. Çünkü ben bu küçük bütçeye göre yazdım bu senaryoyu. Senaryoda müthiş ayrıntılar vardı, ön çalışmayı uzun tuttum, bildiğim insanlarla çalıştım ve onlar da bana böyle bir şey yaptı. Sonuçta bu üç filmi çok param olsaydı da bu biçimde çekerdim, hiçbir şey değişmezdi.

Yakın zamanda bitirdiğiniz "Acı"dan da biraz bahseder misiniz?

Aslında benim sinemam "Dilber'in Sekiz Günü" ile olgunlaştı. O sadelik çok iyi oldu ve orada üzerine gideceğim dediğim şey belki -bana göre- "Acı"da daha iyi oldu gibi. Hikâyesinden çok bahsetmek istemiyorum, çünkü hikâyesini anlatırsam filmin yapısı dağılır. Ama, 25-26 yaşlarındaki bir torunla, bütün baskılara rağmen köyünü terk etmek istemeyen bir yaşlı adamın hikâyesi olduğunu söyleyebilirim.

Sizle yapılmış fazla röportaja rastlamadık, özel bir nedeni var mı bunun?

Ben aslında dikkat edersen filmlerimin arkasına ismimi bile yazmıyorum. Röportajlara çıkmıyorum. Bu da filmlerle ilgili yazılanları eksik bıraktı, o yüzden şimdi bunu kırdım. Konuşmuyordum aslında, böyle bir kararım vardı. Neden diye soracak olursan, yaşadığımız bu çağda insanlar kendilerini çok önemsiyorlar. Bu önemseme içinde biz sessizliği ve görünmezliği tercih ettik. Yani kendimizi öldürüp, bütün egolardan, insani duygulardan sıyrılıp işimizi yapalım, yaratıcı olalım diye uğraşıyoruz; o yüzden adımı yazmıyorum, çok önemsemiyorum ama sinemayı çok önemsiyorum. Yönetmenliği marangozlukla, aşçılıkla eşit değerde görüyorum, çünkü onların yaptığı iş de çok önemli. Bir film yapanla bir yemek yapan, bir masa yapan arasında hiçbir fark olduğunu düşünmüyorum.

Dilber'i Azeri kökenli genç oyuncu Nesrin Cevadzade canlandırıyor.

“Geçmişteki filmlerime benzemiyor”

Ali Özgentürk adalet kavramı üzerine kurduğu yeni filmi “YENGEÇ OYUNU”nda, bir Anadolu şehrinde ayakta kalmaya çalışan kadınların neşeli ve hüzünlü hikâyesini anlatıyor.

Ali Özgentürk

MÜJDE IŞIL

Yeni filmi “Yengeç Oyunu”nun renk çalışmalarını yaptığı yoğun bir gününde, sahibi olduğu Asya Film'in ofisinde görüştük Ali Özgentürk ile. Röportaja başlamadan önce sektöre ilişkin düşüncelerini ve sitemlerini paylaştı bizimle. “Keşke yeniler de eskiler kadar güzel film yapabilse” diyen Özgentürk, sinemada teknolojinin gelişmesine ve yapılan film sayısının artmasına rağmen dünyada şapka çıkaracak işlerin azaldığından dem vurdu. Yaratıcı, zeki ve farklı filmlerin sayısının artmadığının tam tersine taklitlerin çoğaldığını; yaratıcı sinemanın da ticari bir şekle dönüştüğünün altını çizdi. Ona göre ticari sinema ile yaratıcı sinemanın kesin bir ayrımı kalmamıştı ve festivaller de ticarileşmişti. “Satın alındıkça gelişen, geliştikçe satın alınan bir sanat türü olan çağdaş sanat (enstalasyon) ile sinema alanındaki festivallik filmleri birbirine çok akraba görüyorum” diyordu yönetmen. Şikâyetçi olduğu bir diğer konu ise sinema elitizmiydi: “Festival yöneticileri, eleştirmenler ve sinema alanında uzmanlaşmış kişilerden oluşan bir çevre yani sinema eliti, kendilerine bir sinema planeti kuruyorlar ve orada sadece kendi sinemalarını müdafaa ediyorlar, kendi sinemalarını izleyip ödül veriyorlar. Kendilerini bu planette soyutluyorlar. Uzmanlaştıkça gerçeği görememeye başlayan bir sinema planetinden uzak ve ayrı görüyorum kendimi” diyordu.

“Sinema olmadan yaşayamayan biri değilim. Sinema maddi anlamda hayatımı sürdürmemi sağlayan bir meslek. Aynı zamanda, yaparken bazen bir çocuk oyunu gibi çok keyif aldığım bir sanat dalı ve bir oyun” diyen Ali Özgentürk'ün ilerisi için planlarında ise yapımcılıktan çekilip sadece yönetmen ve senarist olarak çalışmak var. Kendisini çok etkileyen, hayallerini kışkırtan bir hikâyenin kahramanlarıyla cilveleşerek yaptığı ferah bir sinema filmi olarak tanımladığı “Yengeç Oyunu”nda adalet kavramını sorguluyor yönetmen. Film, üniversitede tarih asistanlığı yapan Asya'nın (Ayça İnci) beş yaşındaki kızı İpek'le, İstanbul'dan doğduğu şehre, Eskişehir'e gelmesiyle başlıyor. Buradaki üniversitede iş bulan Asya, 1917'de beraatle sonuçlanmış bir cinayet davasını öğrencileriyle birlikte kurduğu bir mahkemede yeniden incelemeye karar veriyor.

“Yengeç Oyunu”nun macerası nasıl başladı?

ODTÜ'lü bir asistanla adalet kavramı üzerine bir senaryo çalışmaya başlamıştım. Bu senaryonun müsvedde halini Kültür Bakanlığı'na gönderdim. Destek aldı. Adı “Adalet”ti. Adalet kavramıyla oynaşan eğlenceli bir hikâye olarak tasarlamıştık. Sonra ODTÜ'lü yazardan biz koptuk. Bu hikâyenin çekirdeğini muhafaza edip 6-7 kere yazarak bugünkü haline geldi ve “Yengeç Oyunu”na dönüştü.

‘Adalet’ kavramı nasıl ortaya çıkmıştı?

2006'da bir haber okudum. Ülkemizin yetiştirdiği çok değerli tarihçilerden Halil İnalcık, Sabancı Üniversitesi'nde, Osmanlı toplumunda 16.yy'da kadınların verdiği kararları inceleyen bir ders oluşturuyordu. Yani kadınların kağıt üzerinde aldığı kararları inceliyorlar. Sosyolojik ve tarihsel bir çalışma. Bu ilgimi çekti. 18 yaşındaki gençler 15-16. yy'a gidiyorlar. Hocalarıyla birlikte olaylara bugünün gözüyle bakıyorlar. Kendi kendime dedim ki, bugünde geçen bir hikâye yazsak... Geçmişteki bir olaydan yola çıkarak adalet kavramını inceleyen ama bir ders gibi değil, eğlenceli bir oyun gibi... Bunu inceleyen bugünün genç insanlarının hayatlarında adalet ve adaletsizlikler nasıl yaşanmaktadır? Adalet kavramı bugünün toplumunda nasıl yaşanıyor? Eğlenceli bir şekilde bu nasıl anlatılabilir sinema yoluyla? Ve böylece “Yengeç Oyunu” çıktı. Ama 15.yy'a değil 70-80 yıl öncesine uzanan, yaşanmış bir olaydan yola çıkıp tamamen bugünü anlatan bir film “Yengeç Oyunu”.

Hikâyedeki kadın ağırlığına bakılınca “Yengeç Oyunu” kadın filmi olarak tanımlanabilir mi?

Filmin bütün anakarakterleri kadın. Anne, üç kızı, üniversite öğrencileri... Elbette kadınlar üzerine bir film, kadın fil-

Daha önce "O Şimdi Mahkum" ve "Semum"da izlediğimiz Ayça İnci, "Yengeç Oyunu"nun başrol oyuncusu.

mi denebilir. Bu tanımlar bana çok yakın gelmiyor ama isteyen bu tanımı kullanabilir. Ben bundan da ürküyorum. Çünkü bir kategoriye hapsediliyor; eşyalaşıyor. Her şey insani... Benim acım, benim derdim olarak anlatıyorum. Bu hepimizin izleyebileceği, hepimizin acısı ya da neşesi olan bir film. Adalet zemini üzerinde cilveleşen, neşe ya da hüzün üreten bir film.

Filmde sizi sürükleyen unsur neydi?
Kadın, insan halleri tamam ama bu filmde beni bir kelime yönetti; ferahlık... Yani filme girdiğinde su gibi aksın istedim. Bu aynı zamanda hoşnutluk da içeren bir şey. Ben filmin böyle geçmesini istedim seyirci için. Filmde kimse ağlamıyor, ağıt yakmıyor, bağırmıyor çağırmıyor durumlar üzerine. Felaket ticareti yapan, acı sömüren bir film değil. Filmin çekim süreci de su gibi geçti. Aslında filmin adını "Su Gibi Geçti" koysaydım (gülüşmeler). Çünkü bu cümle hep vardı kafamda. Ben hep film çekimlerinden önce bir kelime takarım, onunla çekerim filmi. Bu filmi nasıl bitirdiğimizi anlamadım. Bu da su gibi akmakla ilgili bir şey. Benim birkaç filmimi görenler, buradaki film anlayışına çok şaşıracak. "Yengeç Oyunu"nun geçmişteki filmlerime benzediğini zannetmiyorum.

Yengeç, filmde hem bir kahramanın adı hem de kadının toplumda nasıl bir kıskaç içinde yaşadığını simgeliyor. Sembolleri farklı olsa da filmin adının akıllara "Yengeç Sepeti"ni getirme ihtimali sizi rahatsız etmedi mi?
Hiç aklıma bile gelmedi öyle bir şey. Hiç rahatsız olmadım.

Filmin adını neden internet oylamasıyla belirlemeyi tercih ettiniz?
O oyun da hoşuma gitti. Filmdeki oyun gibi... Filmde de üniversite öğrencileri anakahramanımızla birlikte bir oyun gibi başlıyorlar. Bu da bir oyun; filmin adını bulma oyunu... Bir adı vardı "Adalet" diye... Sonra bir gazeteden öneri oldu. Bir sürü isim kondu gazetenin internet sitesine. İsimlerin bazılarını biz önerdik, bazılarını internetten okur önerdi. İnsanlar siteye girip "Yengeç Oyunu"nu seçtiler. Hoşuma gitti birileri tarafından seçilmesi.

EURIMAGES ve Kültür Bakanlığı'nın desteği, ciddi oranda bir katkı sağladı mı?
Filmin yüzde 30-35'i oranında destek sağladı. Filmin bütçesi şimdilik 1 milyon 200 bin TL civarında. Ben ilk defa Kültür Bakanlığı'ndan destek aldım bu filmle.

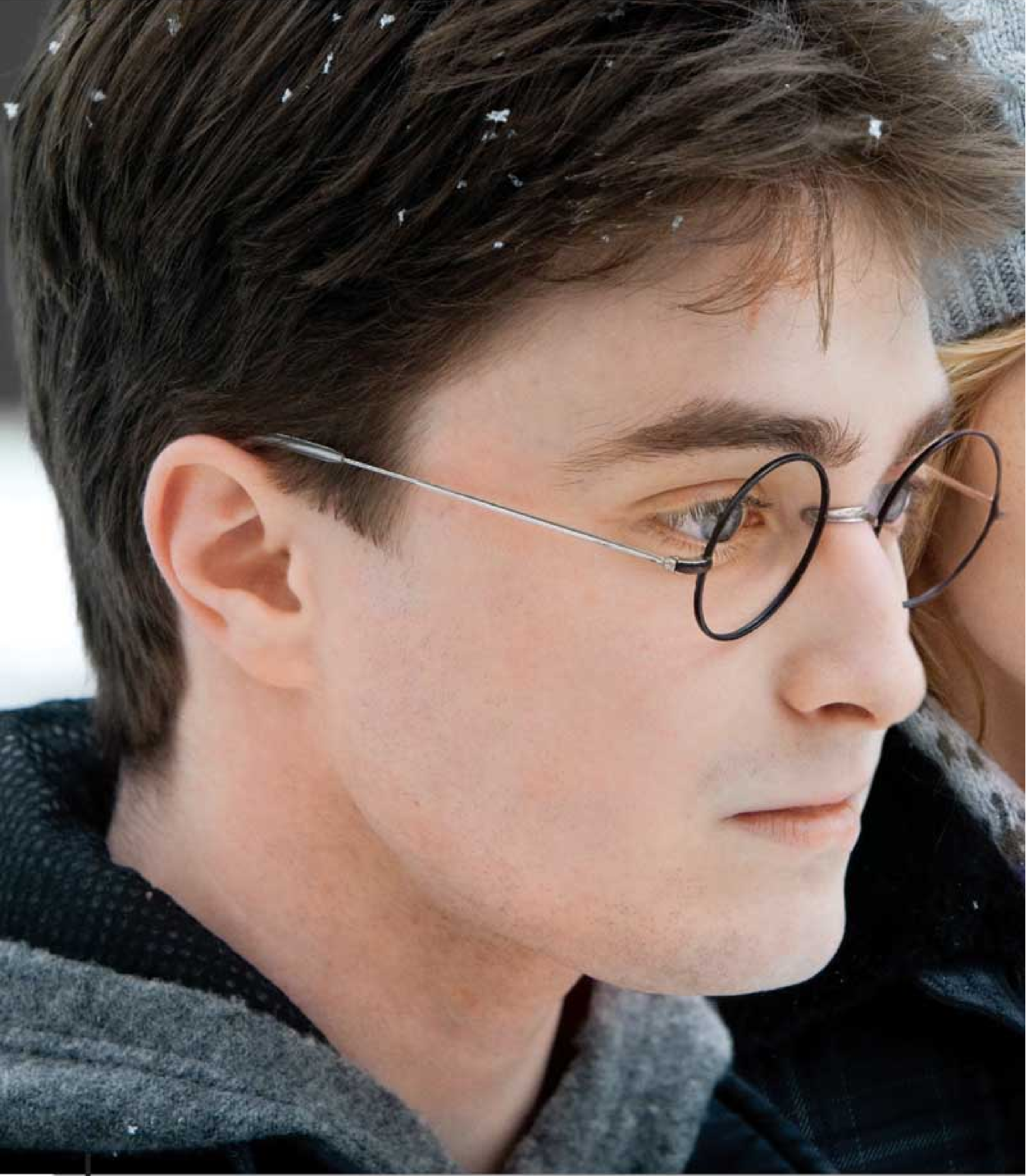
Filmin oyuncu kadrosunda ilk olarak Özgü Namal, Begüm Birgören ve Ali Uyandıran'ın adı geçiyordu. Daha sonra neden yıldız olmayan ve sinema dışından isimlerle çalışmayı tercih ettiniz?
O isimlerle çalışma arzusu vardı ama tarih uymaması gibi bir sürü nedenle olmadı. En sonunda çok çok memnun olduğum bu kadroyla çalıştım. Burada bir takım rastlantılar oldu. Bunlar da beni çok istediğim bir oyuncu kompozisyonuna götürdü. Eskişehir'de iki konservatuvar ve tiyatrolar var. Onların içinden oyuncular seçtim. İstanbul'dan ise hem tiyatro hem de dizilerde oynamış Ayça İnci, Ayşe Kökçü, Özcan Varaylı vardı.

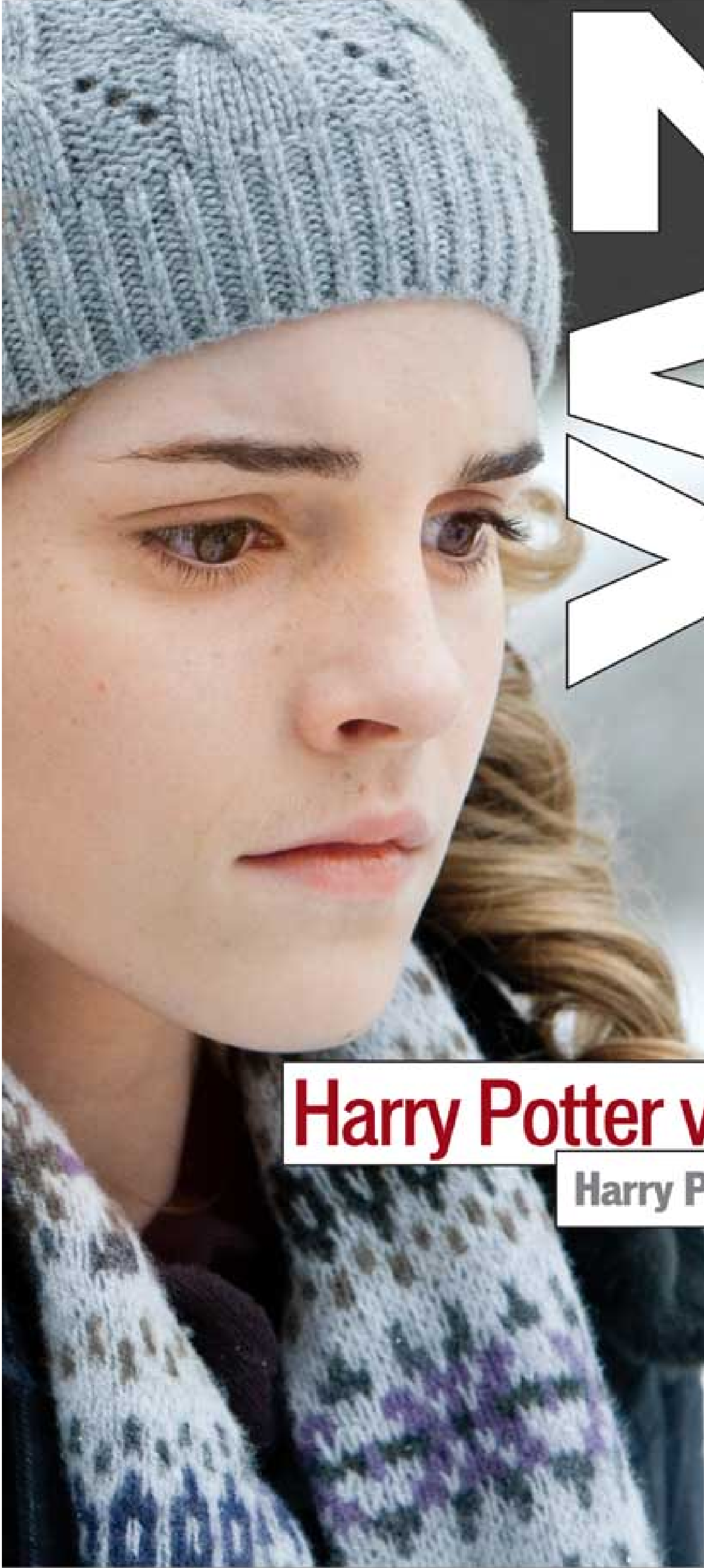
Filmi Eskişehir'de çekmenizin özel bir nedeni var mıydı?
Ben zaten Anadolu'da bir şehirde çekmek istedim bu filmi. Çünkü uzakta, bir Anadolu şehrinde ne gizli kahramanlar, ne gizli kadın kahramanlar vardır derdim kendi kendime. Ayakta kalmak, hayatta kalmak için, kendilerini ifade edebilmek için mücadele eden isimsiz kahramanlar... Televizyonlar, gazeteler onlarla ilgilenmez. Hiç kimsenin bilmediği, kendi bulundukları küçük şehirlerde, insanlığın biriktirdiği faziletleri ifade edebilmek ve hayatlarında onları var etmek için yaşayan küçük kahramanlar üzerine bir film yapmak istedim. Eskişehir çok uygar bir şehir. Türkiye'de bütünlüğü olan çok az şehir var. Eskişehir'de bütünlük var. Yani kamerayı bu tarafa çevirdiğinizde aynı mimari, diğer tarafa çevirdiğinizde aynı... Yollar mesela, hepsi aynı... Sonra, müthiş bir öğrenci şehri. Eskişehir'de 100-150 bin öğrenci var. Bu oraya gençlik enerjisi getiriyor. Zaten bu film, üniversite öğrencileri filmi biraz da. Büyükşehir Belediye Başkanı Yılmaz Büyükerşen ve Eskişehir Anadolu Üniversitesi Rektörü Fevzi Sürmeli filmi çok güzel desteklediler.

Şimdi sırada o hep çekmek istediğiniz komedi filmi mi var?
"Balalayka" için öyle yola çıkmıştım. Kemal rahmetli olunca olmadı. "Kalbin Zamanı"ndan önce de tasarladığım bir şey vardı. O da olmadı. Şimdi de var. Hatta çok tanınmış bir oyuncuyla düşünüyorum. Bu komediyle ilgili yazdığım bazı hikâye taslakları var. Çok istiyorum. Oyuncu kadrosunu oluşturursam Ekim, Kasım gibi çekmeyi düşünüyorum.

Ayşe Kökçü (soldan ikinci) yıllarca rol aldığı Bizimkiler dizisinde olduğu gibi "Yengeç Oyunu"nda da bir anneyi canlandırıyor.

Filmin çekimleri Eskişehir'de gerçekleştirildi ve 4 haftada tamamlandı.

YAZ BOMBALARI

Kış aylarını durağan geçiren büyük stüdyolar, artık tüm kozlarını yaz aylarına saklamaya başladı. Gişe canavarlarının kış uykusundan uyanıp sinemaları dolaştığı dönem Mayıs itibarıyla başlıyor. Ve işte karşınızda bu yazın bomba filmleri! "Harry Potter", "Wolverine", "Inglourious Basterds", "Public Enemies", "Uzay Yolu", "Terminator Salvation", "Angels & Demons" ve "Ice Age: Dawn of the Dinosaurs"tan ilk haberler dosyamızda.

Harry Potter ve Melez Prens

Harry Potter and the Half-Blood Prince

Yön: David Yates
Oyn: Daniel Radcliffe, Emma Watson, Rupert Grint, Michael Gambon
Gösterim Tarihi: 17 Temmuz 2009

Normal şartlarda Harry Potter serisinin altıncı filmini geride kalan Kasım ayında izlemiş olmamız gerekiyordu. 21 Kasım 2008 olarak ilan edilen ilk gösterim tarihine sadık kalınabilseydi eğer, hayranlar şimdiye dek filme kavuşmuş, forumlar filmle ilgili yorumlar, fotoğraflarla dolup taşmış, eleştiriler peşi sıra dizilmiş ve "serinin en karanlık filmi" klişeleri havalarda uçuşmuştu bile. Tüm bun-

Hogwarts'taki altıncı yılında Harry, Voldemort'un karanlık geçmişini öğreniyor.

■ Filmde Ron'un aşık olduğu Lavender Brown'ı canlandıran Jessica Cave, alışık olduğumuz üzere yoğun bir araştırmanın sonucunda bu rolü aldı ve 7000 adayın içinden seçildi.

■ Ralph Fiennes, filmde Tom Riddle'ı (Voldemort'un gençliği) canlandıran Hero Fiennes-Tiffin'in dayısı.

■ 1989 doğumlu genç oyuncu Robert Knox, filmin çekimlerinden sadece birkaç gün sonra bıçaklanarak öldürüldü.

■ Narcissa Malfoy rolü için ilk düşünülen isim Naomi Watts'dı, ancak aktris programı uymadığı için kadroya katılamadı.

■ Film kitapta yer almayan iki sahne içeriyor, bunlardan biri Millenium Köprüsü'nün kapanışı diğeriyse Burrow'da gerçekleşen Ölüm Yiyenlerin saldırısı.

lar gerçekleşmedi, zira Warner Bros.'un başkanı Alarn Horn, geçtiğimiz yıl endüstriyi kasıp kavuran senaryo yazarları grevinin yankıları nedeniyle Harry Potter serisinin altıncı filmi "Harry Potter ve Melez Prens"in gösterim tarihini ertelemeye karar verdiklerini açıkladı. Warner'ın verdiği bu erteleme kararı kadar, ertelemenin gerekçesi de oldukça enteresandı. Warner Bros. biraz da, filmi daha çok IMAX salonda gösterime sokabilmek için gösterim tarihini değiştirmişti. Film Kasım ayında gösterime girseydi eğer, ancak 40 Imax salonda gösterim şansı bulabilecekti, Temmuz ayındaki gösterimi Harry Potter'a 100 Imax salonun 60'ının kapılarını açmış oldu.

Büyüme sancıları devam ediyor

Kitabın sadık hayranlarının da hemen hatırlayacağı gibi, "Melez Prens"te Harry Potter, Hogwarts'daki altıncı yılına başlar. Kendisi büyüdükçe sorunları da büyüyen ve her yıl okulda yaşadıkları daha da heyecanlı bir hale gelen Potter'ın hayatındaki ilk değişiklik, okula yeni gelen öğretmen Horace Slughorn olur. Bu yeni öğretmeni, onun düşündüğünden çok daha bilgedir ve kendisine büyük yararı dokunacaktır. Bu değişimin haricinde Harry, Melez Prens'e ait olduğunu öğrendiği bir kitap bulur. Kitapta, Melez Prens'e ait olan çok eski iksirler ve hem güçlü hem de tehlikeli büyüler vardır. Bu kitap, Melez Prens'in Hogwarts'daki yaşamıyla ilgili birçok bilgiyle doludur aynı zamanda. Harry bu yıl ayrıca, Profesör Dumbledore'dan özel dersler almaya başlamıştır. Bu dersler sırasında, Lord Voldemort'un karanlık geçmişiyle ilgili birçok detay da öğrenen Harry, bu bilgileri, Karanlık Lord'u alt etmek için kullanabilmeyi ummaktadır kuşkusuz. Zira aralarındaki mücadele bitmiş değildir. Üstelik etrafında olup bitenler de, her an başına bir iş gelebilecekmiş gibi Harry'yi tedirgin etmektedir; örneğin Draco Malfoy. Malfoy, her yıl Harry'nin okuldaki yaşamını daha da stresli hale getirdiği yetmiyormuş gibi, bu yıl iyiden iyiye şüpheli davranışlar içine girer ve sürekli olarak Harry'yi gözetlemeye başlar. Harry, bu durumdan fena halde rahatsızdır, o nedenle Malfoy'un bu gizemli oyununa bir son vermek için harekete geçer. Böylelikle kendisiyle ilgili karanlık planların bir kısmına ulaşabilmeyi hedeflemektedir.

Bu arada Harry bir yandan da arkadaşlarıyla gündelik yaşamına devam eder. Ron, Lavender Brown adlı yeni bir kız arkadaş edinmiştir. Biraz şımarık bir öğrenci olan Brown'la Ron'un ilişkisi nedeniyle Hermione biraz sıkıntılıdır. Harry'yse, iki arkadaşının arasındaki bu gerginliğin ortasında kalır. Bu tatsız durum sürerken, Harry bir de tutup en iyi arkadaşı Ron'un kız kardeşine aşık olmuştur: Ginny Weasley! Üstelik Ginny, sınıftan bir çocukla birliktedir. Bu nedenle Harry'nin romantik hayali, çabucak çileli günlere doğru yelken açar…

Lord Voldemort'un geçmişiyle ilgili ortaya çıkan sırlar, okuldaki gündelik yaşamın günden güne daha da stresli hale gelmesi ve insanların ikiyüzlülüğü, serinin bu bölümünde de Harry'ye pek çok yeni deneyim yaşatacaktır. Voldemort'sa son hamlesini henüz yapmamıştır.

Serinin bir önceki filmi "Zümrüdüanka Yoldaşlığı"nın yönetmeni David Ya-

Voldemort'un çocukluğunu, Ralph Fiennes'in yeğeni Hero Fiennes-Tiffin canlandırıyor.

Ron'un sevdalandığı Lavender Brown rolünde Jessica Cave var.

zorunda kaldı ve altıncı filmin yönetmenliği yine Yates'e kaldı. Bir önceki filmde de Yates, Jean Pierre Jeunet ve Mira Nair gibi isimlerin arasından filmi yönetmesi için seçilmiş, nedense hiçbir zaman yapımcıların ilk tercihi olmamıştı.

Ayrıca bu filmde, ilk dört filmi de yazan ve beşinci filmde görevini bırakan Steve Kloves bir kez daha kalemi eline aldı (Zümrüdüanka Yoldaşlığı'nın yazarı Michael Goldberg'ti). Özellikle "Azkaban Tutsağı"nda oldukça başarılı bir uyarlama ortaya koyan Kloves, nedeni belirsiz bir şekilde beşinci film "Zümrüdüanka Yoldaşlığı"ndan uzaklaştırılmıştı. Bu filmdeyse senarist yeniden görevinin başına döndü. Bu arada altıncı filmin senaryo aşamasında J. K. Rowling ve Steve Kloves arasında bir anlaşmazlık yaşandığını da belirtelim. Zira Rowling, Kloves'un "Melez Prens" için yazdığı senaryoyu okumuş ve senaryoda, Profesör Dumbledore'un gençken sevdiği bir kızdan bahsettiğini görmüş. Bunun üzerine, Dumbledore'un aslında eşcinsel olduğunu ve ömründe sadece, daha sonra bir düelloda öldürmek zorunda kaldığı büyücü Grindelwand'a aşık olduğunu yapımcılara bildirmiş. Hatta serinin son kitabı "Harry Potter and Deathly Hollows"ta da bu konudan bahsederek meseleyi okurların da bilgisine sunmuştu. Bu konuda yapımcıların ne gibi bir karar verdiğini ve meselenin filme nasıl yansıyacağınıysa ancak filmi gördüğümüzde anlayabileceğiz.

Daniel Radcliffe: Bir casting başarısı

Temel oyuncu kadrosunu koruyan filmde Daniel Radcliffe altıncı kez Harry Potter olarak karşımıza çıkıyor. Geçtiğimiz yıl içerisinde, oyuncunun küçük çaplı rahatsızlığını abartarak "Harry Potter eriyor" kabilinden manşetlerle duyuran medyada çıkan haberlere rağmen profesyonelliğinden taviz vermeden ciddi bir oyunculuk kariyeri inşa etmeye çalışan Radcliffe, hakkında çıkarılan onlarca söylentiye kulak asmadan işini yapmaya devam ediyor ve son yılların en önemli casting başarılarından biri olduğunu ispatlıyor. Zira bir başkası, hem de onun yaşındayken, bunca baskıya dayanamayabilirdi. Kadronun diğer değişmez isimleriyse, Hermione rolündeki Emma Watson, Ron'u canlandıran Rupert Grint, Dumbledore rolünde izleyeceğimiz Michael Gambon ve Severus'u canlandıran Alan Rickman. Ekibin yeni üyeleriyse, beşinci filmde kadroya dahil olan Bellatrix Lestrange rolündeki Helena Bonham Carter ile okula yeni gelen öğretmen Horace rolünde izleyeceğimiz usta aktör Jim Broadbent. Ayrıca Harry'nin dermansız dertlere düşmesine sebep olacak Ginny Weasley'i canlandıran Bonny Wright da kadronun yenilerinden. Ekipteki en büyük sürprizse, Voldemort'un çocukluğunu, yani Tom Riddle'ı canlandıracak olan Hero Fiennes Tiffin. 12 yaşındaki oyuncu, filmde Voldemort'u canlandıran aktör Ralph Fiennes'ın yeğeni oluyor. "Harry Potter'da bile yeğencilik var" kabilinden bir fikre kapılabilirsiniz belki, ancak kapılmayın. Zira kendisi birçok aday içerisinden seçilmiş ve bizzat David Yates'in isteğiyle kadroya dahil edilmiş.

Çekimleri 24 Eylül 2007'de başlayan yapım, 17 Mayıs 2008'de post prodüksiyon aşamasına gelmişti bile. Fakat yukarıda bahsettiğimiz nedenlerden ötürü filmin gösterim tarihi ertelenmişti. Şimdiyse film, her şeyiyle hazır biçimde izleyicisiyle buluşmayı bekliyor. Eh izleyicisi de hasretle onu...

STEVE KLOVES'UN SENARYOSUNDA DUMBLEDORE ESKİ BİR KIZ ARKADAŞINDAN BAHSEDİYORDU, J. K. ROWLING'SE BUNA HEMEN KARŞI ÇIKTI VE DUMBLEDORE'UN EŞCİNSEL OLDUĞUNU AÇIKLADI.

tes'in, bu filmde de yönetmen koltuğundaki yerini koruduğunu görüyoruz. Aslında Yates'in altıncı filmin yönetmen koltuğundaki yeri beşinci film sonrasında tehlikeye girmiş, "Melez Prens"i Guillermo Del Toro'nun yöneteceği söylentileri ortaya çıkmıştı. Ancak Del Toro, "Hellboy II: The Golden Army" ve "Hobbit"in ön hazırlığı nedeniyle bu projeyi reddetmek

X Men Origins: Wolverine

Yön: Gavin Hood
Oyn: Hugh Jackman, Liev Schreiber, Ryan Reynolds
Gösterim Tarihi: 1 Mayıs 2009

NİHAYET ARKAMIZA YASLANIP ŞÖYLE AĞIZ TADIYLA BİR WOLVERINE/ SABERTOOTH KAPIŞMASI İZLEYEBİLECEĞİZ.

Bryan Singer'ın 2000 yapımı filmi "X-Men"in en başarılı yönlerinden biri, çizgi roman dünyasında bolca hayranı bulunan Wolverine'in tasvir edilişiydi belki de. Gerek gerçek bir casting başarısı olarak bu rol için Hugh Jackman'ın seçilmiş olması, gerekse karakterin hikâyedeki yeriyle film, başarılı bir çizgi roman uyarlaması olmanın yanı sıra, popüler sinema dünyasına yeni bir figür daha eklemeyi becermişti.

Wolverine, sadece X-Men dünyasının değil, paralel evrenler olarak da düşünebileceğimiz Marvel çizgi romanlarındaki birçok başka karakterin de imrendiği bir kahraman. Haliyle gruptan ayrılıp solo albümünü yapmaması için hiçbir sebep yok. Zira tek başına da bir yıldız olabilecek, bir hikâyeyi sürükleyebilecek malzemeye sahip. Bu durum evvela çizgi romanlarda kendisini göstermiş, birçok hikâyede meselesini kendi başına halleden Wolverine, X-Men çizgi romanlarından ayrı maceralarıyla da kendi adını taşıyan bir seri haline getirilmişti. Şimdi bu durum sinemada da devam ediyor ve üç filmlik X-Men serisinin süper yıldızı, kendi ismini taşıyan filmiyle izleyicilerin karşısına çıkıyor.

X-Men serisi, son film "Son Direniş"le birlikte miadını doldurunca, yapımcılar tıpkı çizgi romanlarda olduğu gibi, her karaktere ayrı bir film yapmaya karar verdi. Bu uzun vadeli projeye göre ilk çekilecek film, seride dramatik derinlik açısından en zengin hikâyeye sahip olan Magneto'nun filmi olacaktı. Ancak Magneto'nun yeterince popüler olmadığına ve ilk film için daha güçlü bir isim tercih etmek zorunda olduklarına kani olan yapımcılar, rotayı Magneto'nun ardından Wolverine'e çevirdi. Muhtemelen en doğrusu da buydu. Zira Magneto, her ne kadar esaslı bir karakter olsa da, Wolverine'in yakaladığı popülariteyi hiçbir zaman yakalayamazdı. Nitekim 18 Haziran'da Wolverine'in çekimleri başladı. Filmde Wolverine'in kapışacağı diğer kahramansa, nedense sadece ilk X-Men filminde yer verilip hemen harcanan ve sonradan karşımıza çıkmayan Sabertooth olacaktı.

"Wolverine", uzun yıllar boyunca mutant olarak zor bir yaşam süren Logan'ın (Wolverine), Weapon X (mutant eğitimi) programı sonrasındaki hayatını ve kız arkadaşının ölümünden sorumlu olan Victor Creed'ten (Sabertooth) intikam almak için yaşadığı macerayı konu ediyor. Filmin başrolüyse elbette Hugh Jackman'a emanet. "X-Men" serisi başladığında, yeni bir şöhret olarak piyasaya giren ancak sektörde geçirdiği sekiz yılın ardından, ellerine Oscar töreninin emanet edildiği prestijli bir oyuncu haline gelen aktörün filmde rol almasındaki en önemli etkenlerden biri, aynı zamanda yapımcı olması! "Wolverine", aktörün dostu John Palermo'yla kurduğu Seed Production'ın ikinci filmi (İlki de ortak yapımcısı olduğu "X-Men: Son Direniş"ti). Filmin oyuncu kadrosunda, Sabertooth'u canlandıran Liev Schreiber (ilk filmde Sabertooth'u canlandıran Tyler Mane kadrodan çıkarılmış), Deadpool'u canlandıran Ryan Reydolds ve Beak'i canlandıran Dominic Monaghan gibi isimler de mevcut. Filmin yönetmeniyse, daha önce 2005 yapımı Oscar ödüllü "Tsotsi" ve 2007 yapımı "Rendition" gibi filmlere imza atan Güney Afrikalı Gavin Hood. "Wolverine"in de devam filmi gelir mi bilinmez, ancak "X-Men" serisinden bir iki film daha yakın gelecekte karşımıza çıkabilir.

- İlk iki "X-Men" filminin yönetmeni Bryan Singer, bu projeyi yönetmeyi reddetti. Daha sonra proje için Zack Snyder'e teklif götürüldüyse de Snyder hem "Watchmen"le meşgul olduğundan hem de filmin "R" uyarısıyla (Sınırlı gösterim) gösterilmesini istediğinden affını istedi. Zira stüdyo filmin en fazla PG-13 yaş sınırıyla gösterilmesini istiyordu. Filmle ilgilenen yönetmenler arasında Brett Ratner ve Len Wiseman da vardı ancak "Wolverine"ın yönetmeni Güney Afrikalı Gavin Hood oldu.
- Eğer şansımız yaver gider de sahneleri kesilmezse, bu film X-Men hikâyelerinin en şahane karakterlerinden biri olan Gambit'in görüneceği ilk film olacak.
- Filmde Sabertooth'u canlandıran Liev Schreiber aynı zamanda Hugh Jackman'ın yakın arkadaşı ve filmde rol almayı kabul eden ilk isimlerden.

Angels & Demons

Yön: Ron Howard
Oyn: Tom Hanks, Ayelet Zurer, Ewan McGregor, Stellan Skarsgard
Gösterim Tarihi: 15 Mayıs 2009

"ANGELS AND DEMONS", SENARYO YAZARLARI GREVİ'NDEN ETKİLENEN İLK BÜYÜK PRODÜKSİYON OLDU.

Dan Brown'ın ortalığı birbirine katan romanı "Da Vinci Şifresi"ni sinemaya uyarlayan Brian Grazer-Ron Howard ikilisi büyük bir sansasyon yaratmayı başarmışlardı, ancak Oscar ve gişe rekoru gibi beklentileri boşa çıkınca, bu hikâyenin peşini bırakırlar sanmıştık. Meğer böyle bir niyetleri yokmuş. Zira, Dan Brown'un imzasını taşıyan ve "Da Vinci Şifresi"nin devamı niteliğindeki "Angels & Demons"ın uyarlaması da yine bu ikilinin imzasını taşıyor.

"Angels & Demons" aslında gecikmiş bir proje. Zira yapımcı Brian Grazer, ilk filmin hemen ardından "Angels and Demons"ı tamamlamak ve gösterime sokmak için kolları sıvamış, kadrolu senaryo yazarı Akiva Goldsman ve Ron Howard'ı alarma geçirmişti. Akiva Goldsman çalışmalarına başlayıp, senaryoyu belirli bir seviyeye getirdikten sonraysa, senaryo yazarlarının grevi patlak verdi. Bu sırada senaryo halen çekilebilecek durumda değildi ve Goldsman da meslektaşlarından ayrılmayıp greve katılmak durumundaydı. Haliyle film, senaryo yazarları grevi nedeniyle yarıda kalan ilk büyük proje olmanın gurunu yaşamış oldu! Elbette bunu bir de projeye 100 milyon dolarlık bütçe ayıran Grazer'a sormak lazım, ancak filmin yapımındaki gecikmeyi senaristler uzun zaman bir zafer olarak sundu. Grevin ardından, Goldsman'ın yazdığı senaryonun yanı sıra, usta senarist David Koepp de senaryoya el attı. Bunda ilk elden Goldsman'ın grevi tercih edip projeyi yarıda bırakmasının etkisi var mıdır bilinmez, ancak senaryoya son halini Koepp'in verdiğini söylemek mümkün. Filmin çekimleriyse, 5 Haziran'da nihayet başlamıştı.

Oyuncu kadrosunda Profesör Langdon rolünü yineleyen Tom Hanks, geçtiğimiz yıl "Vantage Point"te izlediğimiz Ayelet Zurer, Evan McGregor ve Stellan Skarsgard gibi isimlerin yer aldığı filmde kahramanımız Langdon, yine Vatikan'ı hedef alan gizemli bir cinayetin izini sürüyor. Hikâyeye göre Papalık seçimleri yaklaşmıştır ve adaylardan dördü öldürülür. Bunlardan biriyse Leonard Vetra'dır. Leonard'ın kızı Vittoria, cinayeti çözmesi için sembol uzmanı Profesör Robert Langdon'dan yardım ister. Böylece Langdon, bir kez daha kendisini Vatikan'ın da içinde bulunduğu bir vakayı çözmeye çalışırken bulacaktır. Bu sefer ipuçları, yüzlerce yıldır suskun kalan gizli bir topluluğu Illuminati'yi göstermektedir…

- İlk filmde Opus Dei'nin önde gelen isimlerinden Manuel Aringarosa'yı canlandıran aktör Alfred Molina, "Angels and Demons"ın fragmanını seslendirerek bir jest yaptı.
- Hikâyede önemli bir yere sahip olan St. Peter Meydanı, Vatikan'dan izin alınamadığı için filmde kullanılamadı ve ekip çekimler için meydanın bir kısmını farklı bir mekânda yeniden inşa etmek zorunda kaldı. Bilindiği gibi Vatikan, Dan Brown'ın eserleriyle ilgili olumsuz görüşlerini ilk kitap filme alındığında beri dile getiriyordu.
- Ayelet Zurer'in canlandırdığı Vittoria rolü, daha önce Naomi Watts'a teklif edilmişti.

Terminator Salvation

Yön: McG
Oyn: Christian Bale, Bryce Dallas Howard, Helena Bonham Carter
Gösterim Tarihi: 5 Haziran 2009

SENARYODA JONATHAN NOLAN, PAUL HAGGIS GİBİ İSİMLERIN İZLERİ VAR. ASIL METNİYSE "ANGEL" DİZİSİNİN SENARİSTİ SHAWN RYAN KALEME ALDI.

James Cameron efsanesi "Terminator" gösterime gireli 25 yıl oluyor. Şimdilerde televizyon dizisi "Sarah Connor Günlükleri"yle de hikâyenin ilk iki filmde yer almayan kısımlarını izleyiciyle paylaşan ve çalakalem yazılıp çekilen "Terminator 3: Rise of the Machines"in ardından proje üzerine ciddi şekilde kafa yoran yapımcılar, şimdi de sinema serisinin dördüncü filmini karşımıza getiriyorlar. Tam da ilk film 25'inci yaşını kutlarken…

Senaryo yazarı olarak Jonathan Nolan, Paul Haggis gibi isimlerin de dahil olduğu "Terminator Salvation", "Terminator" ve "Terminator: Judgement Day"de bahsedilen o karanlık geleceği konu ediyor. Sırf Nolan ve Haggis'in isimleri bile, projeye olan ilgimizin artmasına sebep oluyor kuşkusuz. Filmde, Skynet insanlığı ortadan kaldırmak için harekete geçmiş ve tüm dünyadaki canlı varlığı yok eden nükleer bir katliam yaratmıştır. Bu katliamdan sağ çıkan bir avuç insansa, Skynet'in korkunç silahlarıyla baş etmek için savaşmak zorundadır. Bu mücadelenin lideriyse, öngörüldüğü gibi Sarah Connor'ın biricik oğlu John Connor'dan başkası değildir. Dijital zeka Skynet, son hamlesini yapıp sağ kalanları da yok etmeyi planlarken, John ve yoldaşı Marcus, bunu durdurmak için ellerinden geleni yapmaya kararlıdır. Katliamın ardındaki korkunç gerçekle karşılaştıklarındaysa artık herkes için çok geç olacaktır…

Filmin yönetmen koltuğunda, daha önce "Charlie'nin Melekleri" ve "Charlie'nin Melekleri Tam Gaz"ı yöneten reklam-klip yönetmeni McG oturuyor. McG, tam bir bilimkurgu hayranı olduğunu ve filmdeki dünyayı Philip K. Dick'in romanlarındaki gibi tasarladığını belirtse de, daha önceki filmlerindeki performansını hatırlamak bizleri ürkütmüyor değil. Filmin senaryo aşamasıysa tam bir karmaşa. Önce Jonathan Nolan ve Anthony Zuiker'in yazdığı senaryo, sonradan Paul Haggis'in ellerinde şekil değiştirmişti. Ancak projenin başlamasına üç hafta kala Haggis senaryodan çekilmek istediğini belirtince, stüdyo senaryoyu tamamlaması için Shawn Ryan'la anlaştı. Ryan senaryoyu üç hafta içinde değiştirmek zorunda kaldı.

- Daha önce "Terminator 3: Rise of the Machines"te Kate Brewster'ı canlandıran Claire Danes, bu filmde rol almayı istemedi. Onun yerine Brewster'ı Bryce Dallas Howard canlandırdı.
- Filmde Tilda Swinton'ın da yer alması düşünülüyordu (Serena), ancak Swinton çekimlere çok kısa bir zaman kala filmden ayrıldı. Onun yerini bu kısa sürede Helena Bonham Carter doldurdu.
- Çekimler devam ederken Helena Bonham Carter'ın ailesinden dört kişi araba kazasında hayatını kaybetti. Carter'ın cenazelere katılabilmesi için filmin çekimleri durduruldu.
- Yaz aylarında gerçekleşen çekimler sırasında, aktör Christian Bale'in sinir krizi geçirerek görüntü yönetmenine bağırıp çağırdığı bir kayıt internete düştü. Bu görüntüler nedeniyle aktörle uzun süre dalga geçilmişti. Bale'in öfkesinin sebebi, görüntü yönetmeni Shane Hurlbut'un sette sürekli dolaşmasından ötürü rolüne konsantre olamamasıydı.

Public Enemies

Yön: Michael Mann
Oyn: Johnny Depp, Billy Crudup, Christian Bale, Leelee Sobieski
Gösterim Tarihi:
10 Temmuz 2009

ÇOĞU KİŞİ, MICHAEL MANN'İN BİZLERE 30'LU YILLARDA GEÇEN BİR 'HEAT' HAZIRLADIĞI İDDİASINDA.

Kariyeri boyunca suç öyküleri ve toplum dışı portreler arasında gidip gelen Hollywood'un güçlü simalarından Michael Mann, birçokları için hayalkırıklığıyla sonuçlanan "Miami Vice"ın ardından iddialı bir dönem filmiyle karşımıza geliyor. Şimdiden "1930'larda geçen bir Heat" izleyecekmişiz gibi heyecanlanmamıza sebep olan yeni projesi "Public Enemies"te usta yönetmen, ünlü kanun kaçağı John Dillinger ve onun amansız takipçisi FBI ajanı Melvin Purvis'in destansı öyküsünü anlatıyor. Film, Bryan Burrough'un "Public Enemies: America's Greatest Crime Wave and the Birth of the FBI, 1933–34" adlı kitabından sinemaya uyarlandı ve filmin taslak senaryosunu Michael Mann bizzat kaleme aldı. "Public Enemies"in (Toplum Düşmanları) senaryosuna son şeklini veren isimse, "10 Days To War" dizisinden tanıdığımız yazar Ronan Bennet. Senaryoyla bir dönem Ann Biderman'ın da ilgilendiğini ve metni revize ettiğini biliyoruz. Amerikanın ekonomik olarak derin bir kriz yaşadığı Büyük Bunalım yıllarında geçen gerçek suç öykülerine odaklanan filmde, FBI ajanı Melvil Purvis ve dönemin en büyük soyguncusu John Dillinger hikâyenin iki ayrı kutbunu oluşturuyorlar…

1930'lu yılların başından itibaren çetesiyle birlikte ABD'de nam salan John Dillinger, Bebek Surat Nelson, Şık Çocuk Floyd ve Homer Van Meter gibi isimlerle birlikte medyada bir süper yıldız muamelesi görüyordu ve her biri toplum düşmanı ilan edilmişti. FBI ajanı Purvis'se, toplum düşmanı ilan edilen bu isimleri birer birer yakalamak konusunda çok hırslıydı. Kanun güçleri ve dönemin bu ünlü soyguncuları arasındaki kedi fare oyunu, ortaya inanılmaz bir savaş çıkarmış, bu mücadelede masum ile suçlu arasındaki çizgi giderek belirsiz bir hal almıştı.

Birçok Mann projesinde olduğu gibi efsanevi sahnelere ve unutulmaz diyaloglara gebe bir film olan "Public Enemies", yıldız geçidi kadrosu ve 80 milyon dolarlık bütçesiyle bu yazın en ağır toplardan biri. Filmin oyuncu kadrosu, ustanın Pacino-De Niro ikilisini bir araya getirdiği "Heat" filmini aratamayacak cinsten… Son on yılda kariyerine müthiş performanslar ekleyen Johnny Depp'in, ünlü kanun kaçağı John Dillinger'ı canlandırması bile başlı başına bir olayken, filmde FBI ajanı Purvis'i Christian Bale, toplum düşmanları ekibinde yer alan Alvin Karpis'i Gioanni Ribisi, Homer Van Meter'i Stephen Dorff canlandırıyor. Ayrıca Billy Crudup, Emilie De Ravin, Leelee Sobieski ve John Dillinger'ın sevgilisi Billie Frechette rolündeki Marion Cotillard da kadronun sürprizleri arasında yer alıyor. Film, devasa kadrosu ve 80 milyon dolarlık bütçesiyle şimdiden yazın en önemli olayları arasındaki yerini almış durumda.

- Proje ilk açıklandığında Johnny Depp ve Marion Cotillard'ın programı "Public Enemies"te oynamalarına müsaade etmiyordu. Ancak Senaryo Yazarları Grevi nedeniyle Depp'in Mira Nair imzalı "Shantaram", Cotillard'ın da Rob Marshall'la çekeceği "Nine" adlı projeleri iptal olunca, yönetmen her iki oyuncuyu da kadrosuna dahil etti.
- John Dillinger rolü için ilk tercihlerden biri Leonardo DiCaprio'ydu.
- Mann, filmin bir sahnesini, John Dillinger'ın gerçekten çatışmaya girdiği Little Bohemia Lodge adlı bölgede çekti.

Uzay Yolu

Star Trek

Yön: J. J. Abrams
Oyn: Chris Pine, Eric Bana, Simon Pegg, Winona Ryder
Gösterim Tarihi: 8 Mayıs 2009

FİLM BİZLERİ HİKAYENİN BAŞLANGICINA GÖTÜRECEK VE EKİBİN İLK YILLARINI ANLATACAK.

Şu sıralar beşinci sezonuna giren "Lost"un yaratıcılarından J. J. Abrams, dizideki ekibiyle birlikte imza attığı yeni sinema filmi "Uzay Yolu"yla, alıp başını giden seriye yeni bir yaklaşım getirmeyi hedefliyor. 1979 yılındaki ilk sinema filmi "Star Trek The Motion Picture"den bu yana çekilen 11'inci "Uzay Yolu" filmi olan yapımda, orijinal televizyon dizisindeki karakterlere sadık kalındı ve dizideki görsel tasarımlar yenilenerek ortaya 2009 model bir "Uzay Yolu" çıkarıldı. Çekilen on filmin de izleyiciden uzaklaştığını ve artık geçmişte diziyi izleyenlerin dahi sinema filmlerine burun kıvırdığını düşündüğümüzde, J. J. Abrams'ın bu televizyon efsanesine yeniden can verme çabasından ötürü heyecanlanmamak elde değil. Üstelik yanında, "Lost" gibi muazzam bir kurguya imza atan Demon Lindelof ile Bryan Burk de varken… "Uzay Yolu", bizleri hikâyenin en başına götürecek ve Kaptan Kirk'ün gemisinde görev yaptığı ilk yıllarında yaşadığı maceralara odaklanacak. Her Abrams projesinde olduğu gibi hikâyenin detaylarıyla ilgili pek fazla bir bilgi bulunmamakla birlikte, senaryo yazarı Roberto Orci'nin anlattıklarına göre film daha çok Kaptan Kirk ve Mr. Spock'un dostluklarına odaklanacak. Bu ikiliyi bir nevi John Lennon-Paul McCartney olarak gördüğünü söyleyen Orci, bir söyleşisinde bu ilişkinin ilk evrelerine ve birlikte yaşadıklarına şahit olacağımıza dair ipuçları verdi.

"Uzay Yolu" sinema filmi projesinin geçmişi, neredeyse dizinin yayınlandığı 1968 yılına kadar uzanıyor. O yıllarda senaryo yazarı Gene Roddenberry, dizinin evveliyatını anlatan bir sinema filmi yapmak istemiş, hatta bunun için bir proje sunmuştu, ancak bu fikir bir türlü tam anlamıyla hayata geçmedi. Ta ki Paramount Şirketi, "Görevimiz Tehlike 3"ü çektiği sıralarda J. J. Abrams ve Roberto Orci-Alex Kurtzman ikilisiyle temasa geçip, bu fikre nasıl yaklaşacaklarını yoklamaya karar verinceye kadar. Her biri birer "Trekkie" (Uzay Yolu hayranı) olan ekip, yanlarına yapımcı-senarist Demon Lindelof ve yapımcı Bryan Burk'ü de alarak, Abrams'ın yapımcılığını üstlendiği "Canavar"ın ardından hayata geçirmek üzere "Uzay Yolu" filmi projesine balıklama daldılar. Sonuçsa herkes tarafından merakla bekleniyor kuşkusuz. Başrollerin Chris Pine (Kirk) ve Zachary Quinto (Spock) gibi iki yeni yetmeye emanet edildiği, yan rollerdeyse Simon Pegg (Scotty), Eric Bana (Nero), Winona Ryder (Amanda) ve Karl Urban (McCoy) gibi isimlerin yer aldığı projenin bütçesiyse 150 milyon dolar gibi hayli yüksek bir rakam.

- J. J. Abrams'ın "Uzay Yolu" projesini çekeceğini öğrendiğinde, Matt Damon hemen kendisine telefon etmiş ve Kirk rolünü oynamak istediğini belirtmiş. Abrams'ın cevabıysa olumsuz olmuş. Zira Damon'ın bu rol için fazla yaşlı olduğunu düşünüyormuş.
- Eric Bana'nın canlandırdığı Nero rolü için Abrams'ın diğer tercihi Russell Crowe'du, ancak rol Bana'da kaldı.
- Gişedeki başarısızlıkların ardından tam yedi yıldır bir Uzay Yolu filmi yapılmıyordu. Bu film, uzun zaman sonra çekilen ilk Uzay Yolu filmi oldu; ve aynı zamanda 150 milyon dolarlık bütçesiyle en pahalısı.
- Televizyon dizisinde Mr. Spock'ı canlandıran Leonard Nimoy, filmde Spock'ın yaşlı hali olarak karşımıza çıkacak ve şöyle bir görünecek.
- "Uzay Yolu"nun ABD'deki ilk tanıtım filmi, "Canavar"ın hemen öncesinde gösterilmişti.

Inglourious Basterds

Yön: Quentin Tarantino
Oyn: Brad Pitt, Diane Kruger, Daniel Bruhl
Gösterim Tarihi: 21 Ağustos 2009

Quentin Tarantino'nun yaklaşık on yıldır senaryosuyla boğuştuğu devasa projesi "Inglourious Basterds" nihayet Ağustos ayında izleyici karşısına çıkıyor. "Inglourious Basterds" ile ilgili verdiği röportajlarda sıklıkla filmin bir İkinci Dünya Savaşı filmi değil, İkinci Dünya Savaşı sırasında geçen bir spagetti western olduğunu vurgulayan ve yanlış anlaşılmak istemediğini söyleyen Tarantino'nun ortaya nasıl bir iş çıkardığı merak konusu. Başrollerinde Brad Pitt, Diane Kruger, Daniel Bruhl ve Mike Meyers gibi isimlerin yer aldığı film, İkinci Dünya Savaşı'nda bir nevi ölüm görevine gönderilen The Basterds adlı grubun öyküsünü anlatıyor. Bu grup, idam mahkumu ABD'li Yahudi askerlerden oluşuyor…

Birçok sahnesi Fransa ve Almanya'daki gerçek mekânlarda ve Almanya, Brandenburg'daki stüdyolarda çekilen "Inglourious Basterds", "Ucuz Roman"dan bile eski bir Tarantino projesi. Bir aralar filmin ismini, Sergio Leone'nin "Once Upon A Time In The West"ine gönderme olarak "Once Upon A Time In Nazi Occupied France" (Bir Zamanlar Nazi İşgali Altındaki Fransa'da) koymayı düşünen Tarantino, sonradan bu ismi filmin tagline'ı ve film içindeki bir bölümün ismi yapmaya verdi. Filmin dünya galası Mayıs ayında Cannes Film Festivali'nde gerçekleştirilecek.

- Quentin Tarantino "Kill Bill" filmlerinden önce "Inglourious Basterds" i çekecekti, ancak yönetmen senaryonun finalinden bir türlü emin olamadığı için filmi çekmekten caymıştı.
- Bu filmde Quentin Tarnatino ve Brad Pitt ilk kez birlikte çalışıyor. Pitt daha önce Tarantino'nun yazdığı "True Romance"da oynamıştı lakin filmin yönetmeni Tony Scott'tı.
- Filmdeki Madame Mimieux rolü için Tarantino'nun ilk tercihi Isabelle Huppert'ti. Yönetmen, Huppert'in görüşmelerdeki tavırları nedeniyle onunla çalışmaktan vazgeçip rolü Maggie Cheung'a teslim etti.
- Filmde Brad Pitt haricinde Leonardo DiCaprio'nun da yer alması planlanıyordu. Daha sonra Tarantino bu rolde Almanca konuşabilen bir oyuncunun daha iyi olacağını düşündü ve rolü Christoph Waltz aldı.

Ice Age: Dawn of the Dinosaurs

Yön: Carlos Saldanha
Ses: Ray Romano, Seann William Scott, Queen Latifah, John Leguizamo
Gösterim Tarihi: 1 Temmuz 2009

SEVİMLİ MAMUT MANNY VE DOSTLARININ BAŞINDAKİ YENİ BELA ÇOK BÜYÜK: DİNOZOR ÇAĞI

Fox ve Blue Sky Stüdyoları'nın, Dreamworks, Disney, Pixar gibi büyüklerle mücadele edebilmesini sağlayan yegâne seri Ice Age, üçüncü filmiyle de sabık hayranlarını memnun edecek gibi görünüyor. Dostane mamutumuz Manny ve arkadaşlarının öyküsü, ikinci film "Global Erime"nin ardından bu kez de dinozorlar devrinde devam ediyor. Yönetmenliğini ilk iki filmin yardımcı yönetmeni olarak tanıdığımız ve bir diğer animasyon "Robotlar"ın da yaratıcılarından olan Carlos Saldanha'nın üstlendiği "Ice Age: Dawn Of The Dinosaurs" (Buz Devri: Dinozorların Şafağı), kahramanlarımızı yeni bir maceranın ortasında bırakıyor. Filmde Manny, Scrat, Sid ve Diego, adeta dünyayı istila eden dinozorların arasında yaşamaya çalışmaktadır. Manny, Ellie ile birlikte doğacak çocuklarının heyecanı içindedir, Scrat'sa biricik aşkı meşe palamudunun peşinden koşmaya devam etmektedir. Sid kendisine ait bir aile kurmanın hayallerini kurarken, daha önce bu alemin en güçlülerinden olan Diego, dinozorların yanında olsa olsa bir sokak kedisi kadar tehlikelidir. Ekibin her üyesi bu yeni yaşamlarına uyum sağlarken elbette başlarına olmadık işler açılacaktır… Filmin seslendirme kadrosunda hiçbir fire yok, kadro ilk iki filmdeki görünümünü koruyor. "Ice Age" serisinde bir klasik haline gelen aylar öncesinden yayınlanan kısa tanıtım filmiyse, şimdiden hayranları heyecanlandırmış vaziyette.

- Filmin kısa tanıtım filminde bir kez daha sincap Scrat karakteri kullanıldı ve film ilk olarak "Horton Hears A Who" adlı animasyon filminin öncesinde gösterildi.
- Filmle aynı adı taşıyan bilgisayar oyunu, gösterim tarihinden bir gün önce 30 Haziran 2009'da piyasaya sürülecek. Oyun Wii, PS2 ve Nintendo versiyonlarıyla piyasaya çıkacak.
- Filmin çekileceği ilk olarak 1 Ocak 2007'de açıklanmıştı. Ancak yapım tam iki buçuk yıl sonra gösterime girebildi.

HERKES İÇİN

BİR FİLM

Bir yıllık hasret sona erdi. Bu yılki programıyla film çeşitliliğinde tavan yapan ve onlarca ülkeden, onlarca filmi seyirciyle buluşturacak olan 28. İSTANBUL ULUSLARARASI FİLM FESTİVALİ (04-19 Nisan), Peter Greenaway ile Bill Plympton gibi ustaları da ağırlıyor. Sizler için seçtiğimiz 40 yeni film ve programın öne çıkan yönetmenleri dosyamızda.

Hazırlayanlar: **MURAT EMİR EREN, ENGİN ERTAN, ALKAN AVCIOĞLU**

Sadece İstanbullu sinemaseverlerin değil, ülke çapında tüm sinemaseverlerin ilgisine mahzar olan İstanbul Film Festivali, sanatın yenileyici, iyileştirici ve zenginleştirici gücünü hatırlatarak ekonomik krizin sebep olduğu karamsar havayı dağıtmak üzere tam zamanında yetişti doğrusu.

Festival bu yıl da dünyanın belli başlı festivallerinde gösterilip Türkiye'de merakla beklenen çoğu filmin ilk gösterimine ev sahipliği yapacak. Programdaki film çeşitliliğiyse bu yıl diğer yıllara nazaran şaşırtıcı derecede fazla. Bu çeşitlilik her zevke, her sinemasevere izleyecek bir film bulabilme şansı da vermiş oluyor. Festivalin geleneksel "Dünya Festivallerinden", "Genç Ustalar", "Mayınlı Bölge" ve "Ustalara Saygı" gibi bölümleri yerini koruyor. Bu bölümlerden seçtiğimiz yeni filmleri ilerleyen sayfalarımızda bulmanız mümkün. Ayrıca "Gümüş Ülke, Altın Sinema: Arjantin" ve "Aşk Olsun" gibi yeni bölümlerle festival, sinemada yeni yönelimlere dikkat çekecek. "Asiler, Azizler, Âşıklar", "Anılarına" gibi bölümlerle de klasik sinemanın unutulmaz örneklerine yer verecek. Bu bölümlerdeki klasik filmler arasında geçtiğimiz yıl kaybettiğimiz Sydney Pollack'ın imzasını taşıyan "Atları da Vururlar", Elia Kazan'ın "Viva Zapata" (Büyük resim), Andrei Tarkovski'nin "Andrey Rublev" ve yenilenen kopyasıyla izleyebileceğimiz Ö. Lütfi Akad klasiği "Vurun Kahpeye" gibi filmler mevcut. Festival bu yıl sinemamızın unutulmaz filmlerinde rol alan aktris Hale Soygazi'ye de Onur Ödülü takdim edecek. Hale Soygazi ile birlikte sinema yazarı ve arşivci Agah Özgüç'le, yönetmen Erdoğan Tokatlı da festivalin açılış gecesinde Onur Ödülü alacak. Ayrıca Hale Soygazi'nin rol aldığı "Cazibe Hanım'ın Gündüz Düşleri" ve Erdoğan Tokatlı'nın imzasını taşıyan "Son Kuşlar" da festival programında izleyiciyle buluşacak.

Ulusal ve Uluslararası yarışma bölümlerindeyse bu yıl filmler En İyi Film, En İyi Yönetmen ve En İyi Erkek-Kadın Oyuncu dallarının yanı sıra, En İyi Senaryo ve En İyi Görüntü Yönetmeni ödülleri için de yarışacak. Uluslararası Yarışma'da Javor Gardev'in "Zift", Dominique Abel, Fiona Gordon ve Bruno Romy'nin "Rumba", Olivier Assayas'ın "Yaz Saati", Steve Jacobs'un "Utanç", Ilan Duran Cohen'in "Şarkı Söylemenin Keyfi", Ian Fitzgibbon'un "Bu Filmde Ben Varım", Andrey Khrzhanovsky'nin "Bir Buçuk Oda", Pablo Larrain'in "Tony Manero", Ventura Pons'un "Yabancılar", Semih Kaplanoğlu'nun "Süt", Erik Poppe'un "Bulanık Sular" ve Tatia Rosenthal'ın "S9.99" adlı filmleri yer alıyor. Yarışmanın jüri başkanlığını Goran Paskaljevic üstleniyor. Ulusal Yarışma bölümündeyse "Gölgesizler", "Süt", "Pandora'nın Kutusu", "Mommo", "Ali'nin Sekiz Günü", "Köprüdekiler", "Vicdan", "İki Çizgi", "11'e 10 Kala", "Hayat Var", "Kara Köpekler Havlarken", "Hayatın Tuzu", "Uzak İhtimal" ve "Başka Semtin Çocukları" filmleri yarışacak. Ulusal yarışmanın jüri başkanıysa Kutluğ Ataman.

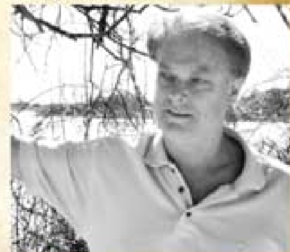
Birçok yabancı yönetmen ve sinema yazarını ağırlayacak olan festivalin konukları arasında sinemaseverlerin festival heyecanını artıracak iki önemli isim de var. Bunlardan biri 12 yıl önce festivale konuk olan ve bu yıl bir kez daha festival izleyicisiyle buluşmaya hazırlanan yönetmen Peter Greenaway. "Rembrandt: İtham Ediyorum" adlı belgeseliyle programdaki yerini alan Greenaway, aynı zamanda Boğaziçi Üniversitesi'nde bir söyleşi de gerçekleştirecek. Festivalin diğer önemli konuğuysa, animasyon dünyasının önemli isimlerinden Bill Plympton. Plympton'ın son filmi "Şarkı" da dahil olmak üzere yedi uzun metraj animasyon filmi festivalde gösterilecek. Ayrıca sanatçı izleyicilere Akbank Sanat'ta sinema dersi de verecek.

İstanbul Film Festivali'nin Beyoğlu'ndaki sinemalarına bu yıl Yeni Rüya Sineması da ekleniyor. Beyoğlu'nun tarihi salonlarından Rüya Sineması, ses düzeninden koltuklarına kadar tamamen yenilendikten sonra 640 kişi kapasitesiyle salonlar arasında yerini alacak. Festivalin gösterimleriyse Beyoğlu'nda Emek, Atlas, Beyoğlu, Yeni Rüya, Pera Müzesi Sineması ile Kadıköy'de Rexx sineması ve hafta sonları Nişantaşı CityLife Cinema (City's) olmak üzere toplam 7 sinemada gerçekleşecek. Festivalin bilet fiyatlarıysa biletler tam 10 TL, öğrenci ile 65 yaş ve üstü için 7 TL olacak. Festivalde hafta içi gündüz seansları ise yalnızca 3,50 TL. Akbank Galaları'nın bilet fiyatları 15 TL. Festivalin Türk Sineması bölümünde yer alan filmler için de bilet fiyatı tüm seanslarda yine 3,50 TL. olarak belirlendi.

Erdoğan Tokatlı

Hale Soygazi

Kutluğ Ataman

Bill Plympton

Yaz Saati

L'heure d'été

Bu sene sadece bir tane Fransız aile draması izleyecekseniz ibrenin yönü "Bir Noel Hikâyesi"ne doğru çevrilebilir. Gelgelelim "Yaz Saati" de Olivier Assayas gibi kariyeri iniş çıkışlı, uzlaşmaz bir yönetmenin bugüne kadarki en olgun çalışması. Yönetmenin kendi sinemasının köklerine döndüğü de söylenebilir: Jean Renoir ve Claude Sautet etkilerini hissettiren film ince ayrıntılar üzerine son derece özenli bir çalışma sunuyor. Oyuncu kadrosunun gücüyle de avantaj sağlayan filmin başrolünde ise Juliette Binoche var. A.A

Tony Manero

John Travolta'nın "Saturday Night Fever"daki karakteri ile kafayı bozmuş 50 yaşında bir sosyopatı anlatan bu özgün Şili filmi, Cannes Film Festivali'nin göze çarpanlarından biriydi. Diskoyu ve diktatörlüğü bir araya getiren film, sosyal-gerçekçi bir kontekst etrafına bir popüler kültür farsı inşa ediyor. Başroldeki Alfredo Castro'nun filmi baştan sona sürükleyen 'tek adam şov'u kadar, onu bu merkeze yerleştiren yönetmen Pablo Larrain'in bol sıçramalı kurgusu ve hareketli omuz kamerasıyla yakaladığı dinamik görüntüler de dikkat çekiyor. A.A.

Utanç

Disgrace

Öğrencilerinden biriyle ilişkisi olduğu için Cape Town Üniversitesi'nden ayrılmak zorunda kalan Profesör David Lurie'nin öküsünü anlatan "Utanç", Nobel ödüllü yazar J.M. Coetzee'nin 1999 tarihli romanından beyazperdeye uyarlandı. Film, saygınlığını, mesleğini ve onurunu kaybeden Güney Afrikalı bir üniversite profesörünün öyküsü üzerinden ülkedeki genel gidişat üzerine tespitlerde bulunmakta. İkinci filmine imza atan yönetmen Steve Jacobs'sa aslen Amerikalı bir oyuncu. "Utanç"ın Toronto Film Festivali'nde Fipresci Ödülü kazandığını da eklemek gerek. M.E.E.

Zift

Hapisten çıkan eski bir suçlunun hikâyesini anlatan "Zift", bu yıl Bulgaristan'ın Oscar adayıydı. Tersine doğru işleyen, kanun adamlarını değil, suçluyu ön plana çıkaran bir kara film olarak da okuyabileceğimiz film, yönetmeni Javor Gardev'e Moskova Film Festivali'nde En İyi Yönetmen Ödülü getirdi. Filmde Güve lakaplı eski bir suçlu, hapiste ömür çürüttükten sonra aniden salıverilir. Komünist rejimin hâkim olduğu 1960'lı yılların atmosferinde geçen filmde, Sofya'da yapayalnız kalan Güve, uzun zamandır uzak kaldığı dışarıdaki yaşama ayak uydurmaya çalışsa da geçmişi peşini bırakmayacaktır. M.E.E.

Rumba

2005 yılında "L'Iceberg" isimli ilk uzun metraj filmleriyle epey beğeni toplayan Dominique Abel, Fiona Gordon ve Bruno Romy üçlüsü, bu yıl "Rumba" ile Altın Lale için yarışıyorlar. Öğretmenlik yapan bir çiftin Latin danslarına yönelik ilgisi üzerine yoğunlaşan bu komedi, iyimserliği ve özgün mizahıyla dikkat çekiyor. Tıpkı "L'Iceberg"de olduğu gibi Jacques Tati'yi anımsatan mizansenler ve gözalıcı bir stil denemesi filmi daha da keyifli kılıyorlar. Diyalog kullanımı konusunda ziyadesiyle tutumlu olan yönetmenler, bir bakıma sessiz sinemanın ve erken dönem komedilerin ruhunu da çağırıyorlar. E.E.

Afyon Savaşı

Opium War

Politik açıdan son derece manidar ve tehlikeli noktalara parmak basan "Osama" adlı dramla tanıdığımız Sıddık Barmak, bu kez bir kara komediyle karşımızda. "Osama"da neredeyse ABD'nin Afganistan'daki varlığını onayan bir alt metinle karşımıza çıkan yönetmen, "Afyon Savaşı"nda da bir Afyon tarlasına düşen helikopterden sağ kurtulan iki Amerikan askerinin öyküsünü anlatıyor. Bağnaz beyaz bir subayla, siyah bir teğmenden mütevellit ikili, tarlanın sahibi olan aileyle tanışırlar. Bu aileyse terk edilmiş bir Sovyet tankında yaşamaya çalışan çiftçi, üç karısı, deli kızları ve küfürbaz oğullarından oluşmakta. M.E.E.

İki Bacaklı At

Asbe Du-Pa

İran sinemasının tanınmış ailesi Makhmalbaf'ların yetenekli kızı Samira Makhmalbaf, Afganistan'da geçen bu filminde yoksul Mirvais'in öyküsünü anlatıyor. İşsizlikten ve parasızlıktan bezen Mirvais, uzun süren çabaları sonucu tuhaf bir işe girmeye hak kazanır. Bu işe göre kafasına bir at başı takıp, sakat bir çocuğun atı olacak ve onu sırtında taşıyacaktır. Neden sonra, çocuk ona türlü eziyetler etmeye, iyi niyetini ve çaresizliğini istismar etmeye başlar. Öyküsü, Mohsen Makhmalbaf'a ait olan film, San Sebastian Film Festivali'nden Jüri Özel Ödülü'yle döndü. M.E.E.

Kuduz Köpek Johnny

Johnny Mad Dog

Bu yıl Moskova Film Festivali'nde En İyi Film Ödülü kazanan ve gösterildiği birçok festivalden ödülle dönüp övgüye boğulan "Kuduz Köpek Johnny", günümüz Afrikası'nda yaşanan bir vahşet öyküsü sunuyor. Silahıyla önüne geleni öldürmekten çekinmeyen ve çetesi Ölüm Tacirleri ile dehşet saçan on beş yaşındaki çocuk asker Johnny, bölgenin belalı isimlerinden biridir. Laokole adlı gençse, sakat babasını işgal altındaki şehirlerden ve Johnny'nin vahşetinden kaçırmaya çalışmaktadır... Film özellikle görselliğiyle son derece etkileyici olmayı başarıyor. M.E.E.

8

Dünya Sineması'nın sekiz usta ismini bir araya getiren ve global yoksulluk oranını aşağılara çekebilmek için Birleşmiş Milletler'in ortaya koyduğu sekiz hedefin her biriyle ilgili birer filmden oluşan "8", açılışını ünlü oyuncu Catherine Deneuve'le yapıyor. Bu filmlerde Gael Garcia Bernal ilköğretim hakkı üzerine, Gaspar Noe AIDS sorunu üzerine, Mira Nair kadın erkek eşitliği üzerine, Jane Campion çevre sorunları üzerine giderken, Gus Van Sant global bebek ölümlerini, Jan Kounen sorunlu sağlık hizmetlerini, Abderrahmane Sissako açlık sınırında yaşayan insanları, Wim Wenders ise gelişim için harcanması gereken ortak çabaları konu ediyor. M.E.E.

Uzak İhtimal

İstanbul'da, Galata'da yaşayan bir müezzin, bir rahibe adayı ve bir sahafın ilişkilerini konu eden "Uzak İhtimal", henüz ilk filmini çeken Mahmut Fazıl Coşkun'un imzasını taşıyor.
Türkiye'deki ilk gösterimi İstanbul Film Festivali'nde gerçekleşecek olan yapım, bu üç enteresan karakter arasındaki dostluğu anlatırken, bir yandan da rahibe adayı ile müezzin arasındaki gizli aşka odaklanıyor. Rotterdam Film Festivali'nde yarışan ilk Türk filmi olan ve yarışma jürisi tarafından Altın Kaplan En İyi Film ödülüyle taçlandırılan yapım, Coşkun'un özgün mizansenleriyle ve sekmeyen ritmiyle dikkat çekiyor. M.E.E.

Keskin bir gözlemci

SHANE MEADOWS

1972 doğumlu İngiliz yönetmen, 2006 yapımı filmi "Burası İngiltere/This Is England" ile büyük bir başarı kazanmış ve pek çok festivalden ödüllerle dönmüştü. Seyirci ve eleştirmenlerden de takdir toplayan bu "hit film" öncesindeyse, 2004 yapımı "Dead Man's Shoes" ile dikkat çeken Meadows, yakın dönem İngiliz sinemasının en önemli yönetmenlerinden birisi olarak kabul görüyor.

Burton Koleji'nde performans sanatları üzerine eğitim alırken sinema ve müziğe yönelik ilgisini keşfeden Meadows, aynı dönemde tanıştığı Paddy Considine ile bir rock grubu kurmuş. Daha sonraki yıllardaysa Considine, Meadows'un yönettiği "A Room for Romeo Brass"da oynamış, filmin senaryosunu yönetmenle beraber yazmıştı.

Meadows'un filmlerine bakınca, İngiliz usulü gerçekçiliğin izlerini görmek mümkün. Yönetmen çoğunlukla işçi sınıfına dair hikâyeler anlatırken özellikle Ken Loach'un benzer dramalarını anımsatan bir sahicilik yakalıyor. Bunda zaman zaman amatör oyuncularla çalışmasının veya oyuncularının doğaçlama yapmasına imkân tanımasının da büyük etkisi var. Diğer yandan Meadows'un filmleri yönetmenin kişisel deneyimlerinden ve keskin bir gözlemcilikten de büyük ölçüde besleniyorlar.

Diğer yandan Meadows'un karamsar dramlar çekmediğini de eklemek gerek. Yönetmen anlattığı hikâyelerin ağır dramatik yönlerini çoğunlukla yerinde bir mizahla dengelemeyi tercih ediyor. Öte yandan müzisyen tarafının da etkisiyle filmlerinin ses bandını özenle seçilmiş şarkılarla besliyor. Bu yıl festivalde gösterilecek "Somers Town" ise tipik bir Shane Meadows filmi. Bu mütevazı gençlik filmi hem gerçekçiliğiyle seyircisini avucuna alıyor, hem de baştan sona koruduğu mizah duygusuyla karşı konulmaz bir cazibe taşıyor. Siyah beyaz görüntüleri ve Gavin Clark ile Ted Barnes'ın elinden çıkma müzikleriyse bu hikâyeye eşsiz bir nostalji duygusu katıyor... E.E

11'e 10 Kala

"Oyun" adlı belgeseliyle tanınan ve hem Türkiye'de hem de dünyada birçok ödül kazanan Pelin Esmer, bu kez kurmaca filmi "11'e 10 Kala" ile karşımıza geliyor. İlk olarak "K ile Ali" ismiyle ortaya çıkan ancak daha sonra ismi değişen yapım, aynı apartmanda yaşayan iki farklı insanın öyküsünü anlatıyor. İlk olarak İstanbul Film Festivali'nde gün yüzüne çıkacak olan yapım, üst düzey eğitimli Mithat Bey'le, ondan çok daha farklı dertleri olan kapıcısı Ali'nin öyküsüne odaklanıyor. Hayatın farklı şekillerde davrandığı bu iki adam, tanıştıkları andan itibaren kaderlerini değiştireceklerdir. Filmin başrollerinde Nejat İşler ve Mithat Esmer var. M.E.E.

Köprüdekiler

Daha önce kısa filmleriyle dikkat çeken Aslı Özge, ikinci uzun metraj filminde kamerasını İstanbul'dan sıradan insan portrelerine çeviriyor. Çoğu ilk kez kamera karşısına geçen oyunculardan kurulu bir ekiple yola çıkan film, Boğaziçi Köprüsü'ne çalışmaya gelen üç kişinin hayallerine dair bir öykü sunuyor. Kaçak gül satan on yedi yaşındaki Fikret, dolmuş şoförü Umut ve trafik polisi Murat, şehrin bitmek bilmeyen trafiğinde sürekli karşılaşmaktadır. Meslekleri farklı olsa da, hayat öyküleri ve hayalleri birbirine benzemektedir. "Köprüdekiler" de yine ilk kez İstanbul Film Festivali'nde görücüye çıkacak filmlerden. M.E.E.

Mommo

Ali ile kız kardeşi Ayşe, üvey anneleri onları istemediği için dede Hasan'ın yanında kalan iki kardeştir. Yaşına rağmen olgun bir çocuk olan Ali, kardeşi Ayşe için hem abi, hem anne hem baba, hem de bilge bir akıl hocası olmaya çalışır. Babasına karşı öfke dolu olsa da, Ayşe onları yanında istemeyen babalarını her daim özlese de, Ali hiçbir zaman yaşadıkları kötü olayları Ayşe'ye hissettirmek istemez. Bu olaylar Ayşe'nin sürekli korktuğu öcü Mommo'dan farksızmış gibi davranır... Gerçek bir yaşam öyküsünden yola çıkılarak beyazperdeye aktarılan ve dünya galası Şubat ayında Berlin Film Festivali'nde yapılan "Mommo", Atalay Taşdiken'in yazıp yönettiği ilk uzun metrajlı sinema filmi. M.E.E.

Bir Terör Filmi: Der Baader Meinhof

Almanya'da bu yıl büyük ses getiren, ülkede şimdiye dek yapılmış en pahalı filmlerden biri olan ve aynı zamanda En İyi Yabancı Film dalında Oscar adaylığı kazanan "Baader Meinhof Complex", eleştirmenlerden farklı tepkiler almış olsa da festivalin dikkate değer filmlerinden biri. Film, Almanya'nın azılı kökten solcu terörist grubu Kızıl Ordu Fraksiyonu'nun 1967'de başlayıp 1977'de çetenin elebaşlarının hapiste intihar etmesiyle son bulan hikâyesini detaylarıyla anlatmak derdinde. Yönetmen Uli Edel'in hiçbir karakterini romantize etmeden objektif bir tavır yakalamaya çalıştığı filmde, özelikle sanat yönetimi ve Moritz Bleibtreu, Martina Gedeck gibi oyuncuların performansları son derece üst düzey. M.E.E.

Tapınma

Adoration

Cannes Film Festivali'nden Kiliseler Birliği Ödülü'yle dönen "Tapınma", "Where the Truth Lies"la silkinip kendine gelen Atom Egoyan'ın nispeten daha iddiasız ve sakin bir filmi. Filmde, yaptıkları saldırı sırasında ölen terörist bir çiftin haberini okuyan ve onlarla ilgili bir hikâye yazan genç Simon'un öyküsü anlatılıyor. Simon, yazdığı hikâyede trafik kazasında kaybettiği anne ve babasını bu terörist çiftin yerine koymuş, meseleyi son derece farklı ve dramatik bir çehreye bürümüştür. Dostları, terörizm üzerine kafa yoranlar ve o terör saldırısından sağ kurtulanlar, hepsi birden hikâyeden çok etkilenir. Bu arada Simon, ailesinin sırlarını aralamaya başlar. M.E.E.

Mamut

Mamooth

New York'ta zenginlik ve refah içinde bir yaşam süren Tom, Tayland'a yaptığı bir iş gezisi sırasında hayatında bir değişiklik yapmak istediğinin farkına varır. Tom'un bu kararı, karısı Ellen, kızları Jackie ve ailenin Filipinli bakıcısı Gloria'nın yaşamını çok etkileyecektir. Üç farklı kıtada, üç yıla yakın bir sürede çekilen Mamut, bugüne kadar çekilmiş en büyük çaplı ve en pahalı İsveç filmlerinden biri. Müthiş "Daima Lilya" ve şok edici "Yüreğimde Bir Delik"le tanıdığımız İsveçli yönetmen Lukas Moodysson'un imzasını taşıyan "Mamut", Gael Garcia Bernal ve Michelle Williams gibi kalburüstü oyuncularıyla da dikkat çekiyor. M.E.E.

Ricky

Geçtiğimiz ay Berlin'de Altın Ayı için yarışan François Ozon'un yeni filmi "Ricky", festival programında hemen öne çıkanlardan. Yönetmenin ilk dönem işlerindeki fırlamalığı ve absürt mizah duygusunu, diğer filmlerinin ciddiyeti ve gerçekçiliğiyle birleştiren "Ricky" fazlasıyla şaşırtıcı. Her şey küçük kızıyla yaşayan dul Katie'nin, göçmen işçi Paco ile tanışmasıyla başlıyor ve bu sıradan insanların hayatı bir mucizeyle renkleniyor. Filmin beklenmedik bir anında hikâyeye dahil olan sürpriz o kadar keyifli ki, sizlere önerimiz izlemeden önce "Ricky" ile ilgili fazla araştırma yapmamanız. E.E.

Gir Kanıma

Låt den rätte komma in

Son yılların en tatmin edici vampir filmlerinden biri olan "Gir Kanıma" neredeyse her tarzdan sinemaseverin gönlünü fethedebilecek bir film. İzleyicisini ağır ağır eşsiz bir sinemasal dünyanın içine çeken "Gir Kanıma", geçtiğimiz senenin zirve noktalarından biriydi. Sayısız ödül toplayan film hiçbir stüdyo tarafından satın alınmamasına rağmen Amerika'da büyük gürültü kopardı ve başarılı bir gişe hasılatı elde etti. Şans yanında olursa, seneler sonra bile üzerine konuşulacak küçük bir klasiğe dönüşebilir. Amerikan versiyonu yolda olan bu İsveç başyapıtını perdede izlemek için büyük bir fırsat. A.A.

35 Tek Rom

35 Rhums

80'li yıllardan bu yana çektiği hemen her filmiyle beğeni toplayan Claire Denis, "35 Tek Rom"da aile bağları ve göçmenlik teması üzerine yoğunlaşıyor. Aynı apartmanda yaşayan bir grup insanın kurduğu alternatif aileyi perdeye taşırken, modern hayatın kısıtlayıcı etkisine de değiniyor. Konsere giderken yağmurda kalan karakterlerin kapanmak üzere olan bir bara sığındıkları sekans bile filmi görmek için yeterli bir sebep. Fassbinder oyuncusu Ingrid Caven'in kısa rolü ve Denis'nin tüm son dönem filmlerinde olduğu gibi ses bandına eşlik eden Tindersticks'in müzikleriyse "35 Tek Rom"un diğer artıları. E.E.

Zaman ve Şehre Dair

Of Time and the City

Bir senfoni, bir tablo kadar buram buram sanat kokan bir şaheser; "Zaman ve Şehre Dair" kahramanların, hikâyenin yerini görüntülerin, müziğin ve sesin alıp merkeze oturduğu bir film. Katıksız melankolisi ve nostaljisiyle öne çıkan fazlasıyla kişisel bir film. Tesir gücünü kelimelerle anlatmak son derece yetersiz kalabilir. Lakin Guy Maddin'in doğduğu şehir için bir sene önce "My Winnipeg" adlı eserinde yaptığına benzer bir şeyi Terrence Davies gibi bir ustanın elinden izlemek de kaçırılmaması gereken bir fırsat. Üstadın verdiği sekiz sene aradan sonraki ilk filmi olduğunu da not düşmek gerek. A.A.

Jim Jarmusch'un izinde

FERNANDO EIMBCKE

Düşük bir bütçeyle kotarılan ilk uzun metraj filmi "Ördek Mevsimi" (Temporada de patos) uluslararası festivallerde ilgi ve beğeniyle karşılanınca, genç Meksikalı yönetmen Fernando Eimbcke de çabucak sinemaseverlerin takip edilesi yönetmenler listesinde yerini almıştı. "Ördek Mevsimi" siyah beyaz olarak çekilmesi haricinde mizah duygusu, minimal tarzı ve sıradışı karakterleri nedeniyle de Jim Jarmusch'un erken dönem filmlerine benzetilmişti.

Eimbcke'nin geçtiğimiz yıl Berlin Film Festivali'nde Altın Ayı için yarışan ikinci filmi "Tahoe Gölü/Lake Tahoe" ise bahsettiğimiz benzerliğin ve kazanılan başarının bir tesadüf olmadığının kanıtıydı. Yönetmen bu sefer de tek bir gün içerisinde genç bir erkek karakterin yaşadıklarını perdeye taşıyordu. Uzun plan sekanslarla, mizansen üzerinden gelişen absürt bir mizahta ısrarcı olan Eimbcke, böylece Jarmusch veya Kaurismäki gibi yönetmenlerin takipçisi olduğunu açıkça belli ediyordu.

Her ne kadar sinema filmlerinde minimal bir tarzdan yana tercih kullansa bile, aslında Eimbcke video klip kökenli bir yönetmen. Belki de adını andığımız, etkilendiği usta isimlerden ayrıldığı noktanın sebeplerini burada bulabiliriz. Zira yönetmenin sineması kendi kültüründen, daha doğrusu Meksika'nın gündelik yaşamından olduğu kadar, genç bir hayat anlayışından da besleniyor. Başka bir deyişle hem "Ördek Mevsimi", hem de "Tahoe Gölü"nün dozunda bir fırlamalığı olduğunu söyleyebiliriz.

Alfonso Cuarón veya Guillermo del Toro gibi tüm dünyada tanınan Meksikalı yönetmenlerin de ilgisi ve desteğini gören Eimbcke, ileride bu isimler kadar ünlü olursa şaşırmayın. Festivalin "Genç Ustalar" bölümünde Berlin'den FIPRESCI ödülüyle dönen "Tahoe Gölü" ile yer alan Fernando Eimbcke'yi vakit kaybetmeden keşfetmenizde yarar var. E.E

Sarışın Bir Kızın Tuhaflıkları

Singularidades De Uma Rapariga Loura

30'lu yıllardan bu yana sinema yapan ve yaşayan en yaşlı yönetmenlerden biri olan Manoel de Oliveira, yüzüncü yaşında gösterime giren ve ilk gösterimi Şubat 2009'da Berlin Film Festivali'nde gerçekleşen bu son uzun metrajlı filminde talihsiz aşk maceraları yaşayan Macario'nun öyküsünü anlatıyor. Lizbon'daki amcası Francisco'nun yanında muhasebeci olarak çalışan Macario, karşı evde yaşayan sarışın bir kıza aşık olur. Ancak bu birlikteliğe itiraz eden amcası onu kapı dışarı eder. Macario, çok para kazanıp amcasının rızasını kazanmak için Cabo Verde'ye gider... Macario'yu yönetmenin torunu Ricardo Trepa canlandırıyor. M.E.E.

Sislerin İçinden

In The Electric Mist

Geçtiğimiz yıllarda festivalin konuğu olarak ülkemize de gelen usta yönetmen Bertrand Tavernier, James Lee Burke'ün aynı adlı eserinden sinemaya uyarladığı bu iddialı gerilim filminde Tommy Lee Jones, John Goodman ve Peter Saarsgard gibi isimlere de yer veriyor. Şubat ayında Berlin Film Festivali'nde Altın Ayı için yarışan film, cinayet, yolsuzluk, ırkçılık ve hayaletler hakkında bir hikâye sunuyor. Sevgili detektifimiz Dave Robicheaux, kırk yıl arayla işlenen bir dizi korkunç cinayetin sır perdesini aralamaya çalışırken, gangster Bebek Ayak'ın da olayla ilgisi olduğunu anlar ve işte o andan itibaren hayatı kabusa döner. M.E.E.

Ölümsüz Anlar

Maria Larssons eviga ögonblick

İsveçli usta yönetmen Jan Troell, verdiği yedi yıllık aranın ardından yeniden kamera arkasına geçti ve "Ölümsüz Anlar"a imza attı. Bu yıl, "Gir Kanıma" gibi son derece güçlü bir adayı geride bırakarak İsveç'in Oscar adayı olan, daha sonra Akademi tarafından En İyi Yabancı Film Oscar adayları arasına alınan film, bir ev hanımının ailesi aracılığıyla ülkedeki toplumsal değişimleri irdeliyor. 1900'lerin başlarında geçen hikâyede işçi sınıfından genç bir kadın olan Maria, çekilişten bir fotoğraf makinesi kazanır ve hayatı tamamen değişir. Dünyaya farklı gözlerle bakmasına vesile olan bu alet, alkolik kocası içinse bir tehdit unsuru haline gelecektir. M.E.E.

Hoşçakal Solo

Goodbye Solo

Daha önce "Seyyar Satıcı ve Küçük Çırak" adlı filmiyle dikkatleri üzerine çeken genç yönetmen Ramin Bahrani'ye bu yıl Venedik Film Festivali'nde Fipresci Ödülü getiren "Hoşçakal Solo", intihar etmeye çalışan William ve ona yardımcı olması için tuttuğu Solo'nun öyküsünü anlatıyor. Solo, Kuzey Carolina'da taksi şoförlüğü yapan gariban biridir ve günün birinde karşısına kendisini intihar etmek istediği dağa götürmesini isteyen bir müşteri çıkar. William adlı bu adamın teklifini kabul eden Solo'nun asıl arzusuysa bu adamı verdiği karardan caydırabilmektir... M.E.E.

Bir Noel Masalı

Un conte de Noël

Arnaud Desplechin'ın geçtiğimiz yıl Cannes'da yarışan ama hak etmediği şekilde eli boş dönen filmi "Bir Noel Masalı", dört başı mamur bir aile dramı. Fakat Desplechin'in klasik bir melodram çekmediğini de eklememiz gerek. Çok sayıda karakterin öykülerinin iç içe geçtiği dramatik yapı, bir bakıma Robert Altman'ın en iyi işlerini akla getiriyor. Filmin son derece başarılı kurgusu ve görüntü yönetimi bir yana, birinci sınıf grup oyunculuğu da dikkat çekiyor. 2008'in eleştirmenlerden en çok övgü toplayan filmleri arasında öne çıkan "Bir Noel Masalı" festivalin mutlaka görülmesi gerekenlerinden. E.E.

Bitmeyen Yürüyüş

Aruitemo, aruitemo

Ozu'nun minimalist başyapıtı "Tokyo Hikâyesi"ni hatırlatan "Bitmeyen Yürüyüş", Japon yönetmen Hirokazu Kore-eda'nın bir samuray hikâyesi olan "Hana"dan sonra çektiği son filmi. Neşeyle hüznün ustaca dengelendiği bir aile dramı hüviyetindeki yapım, değerli aile bağlarının kimi zaman insan hayatını darmaduman da edebileceğini gözler önüne seriyor. Artık yaşı kemale eren bir çiftin oğluyla kızı, çocuklarını ve eşlerini de yanlarına alıp aile ocağına gelirler. Ailenin en büyük oğlunun ölüm yıldönümüdür. Her ailede olduğu gibi, dargınlıklar ve sırlar yüzünden araları açılan aile üyeleri arasında halen bir sevgi bağı vardır... M.E.E.

Belalı Düğün

Brúogumin

Geçtiğimiz yıl çektiği karanlık polisiye "Bataklık"la ülkesi İzlanda'da önemli bir gişe başarısı elde eden Baltasar Kormákur, bu kez Çehov'un İvanov'undan serbestçe uyarladığı ve İzlanda'nın Oscar adayı olarak dikkat çeken bir komediyle beyazperde macerasına devam ediyor. Profesör Jon, yarı yaşlarındaki eski bir öğrencisiyle evlenmeye karar verir. Bu ikinci evliliği olacaktır ancak Jon'un önünde birkaç engel vardır. Bunlar arasında müstakbel kayınvalidesi, zilzurna sarhoş sağdıcı ve duygusal bir kadın olan eski karısı vardır... "Belalı Düğün" İzlanda'da yılın çok izlenen filmi oldu. M.E.E.

Tokyo Sonatı

Tokyo Sonata

Cannes Film Festivali'nde Belirli Bir Bakış Jüri Özel Ödülü kazanan "Tokyo Sonatı" görünüşte son derece sıradan ve normal bir ailenin sessiz parçalanışını anlatıyor. Korku ve gerilim türünde Uzakdoğu sinemasının kült isimlerinden biri olan Kiyoshi Kurosawa'nın bu filmle ilk kez el attığı melodram türünün kusursuz bir örneğini verdiğinin altını çizmek lazım. Nitekim dehşet konusunda uzmanlaşmış bir yönetmenin atmosfer yaratma konusundaki tüm yeteneklerini bir aile draması için kullandığını görmek her zaman nasip olacak bir şey değil. A.A.

Acı Süt

La Teta Asustada

Claudia Llosa, etkileyici filmi "Madeinusa" sonrasında sinemasal yolculuğuna devam ediyor ve kamerasını, ülkesi Peru'nun tarihindeki terör olaylarıyla dolu karanlık bir döneme çeviriyor. "Acı Süt", bu dönemin toplumsal hafızada edindiği yere odaklanırken, Fausta adında bir kızın öyküsünü anlatıyor: Fausta, "acı süt" tabir edilen bir hastalıktan mustariptir. Terör günlerinde tecavüze uğrayan annesi Perpetua'dan geçen bu hastalık yüzünden çok sıkıldığında ya da gerildiğinde Fausta'da kanamalar görülür. Annesi Perpetua'nın ölümüyle Fausta yapayalnız kalır. M.E.E.

Somers Town

İki yıl önce "This is England/Burası İngiltere" ile hepimizin beğenisini toplayan Shane Meadows, bu sefer düşük bütçeli, süresi kısa, mütevazı bir gençlik filmiyle karşımızda. "İşte İngiltere"nin son derece başarılı çocuk oyuncusu Thomas Turgoose, bu sefer evinden kaçıp Londra'ya gelen yeniyetme Tomo rolünde. Burada tanıştığı Polonya göçmeni Marek ile kısa zamanda arkadaş oluyor ve iki genç erkek aynı kıza abayı yakıyorlar. Siyah beyaz görüntüleriyle ayrıca nostaljik bir hava yakalayan "Somers Town" duyarlı ve bir o kadar eğlenceli. E.E.

İzleyicinin kanına girdi!

TOMAS ALFREDSON

İsveç sinemasının son yıllardaki yükselen isimlerinden biri olan Tomas Alfredson, kariyerine 90'lı yıllarda televizyon için çektiği aile dizileriyle başladı. 1965 yılında Stockholm'de dünyaya gelen Alfredson'un bu yıl dünya festivallerinde büyük ilgi gören ve şöhreti kulaktan kulağa yayılan "Let The Right One In" adlı filmiyse yurtdışındaki ilk başarısı. Aslında Alfredson ülkesinde gayet tanınan ve filmleri sinemaseverlerce takip edilen biri. Örneğin, ileride ismini sıklıkla duymamıza vesile olacakmış gibi görünen "Let The Right One In" öncesinde çektiği 2004 yapımı "Fyra nyanser av brunt/Four Shades of Brown" adlı filmi, İsveç'te bir nevi "Babam ve Oğlum" etkisi yaratmış ve çok popüler olmuştu. 192 dakikalık süresiyle dikkat çeken ve komediyle dramı iç içe geçiren yapımın bu denli popüler olmasının sebebi kimilerine göre İsveç'in toplumsal yaşamını ve aile ilişkilerini başarıyla yansıtmasıydı. Alfredson'un televizyon kariyerinin de etkisiyle ana akım sinemaya yakın durduğu, ancak özgün ve yaşadığı coğrafyanın sükunetini de üzerinde taşıyan bir yönetmenlik anlayışı geliştirebildiği kesin. Bunu yeni filmi "Let The Right On In"le de bir kez daha anlıyoruz. "Fyra nyanser av brunt/Four Shades of Brown"ın ardından çektiği filminde vampir mitini eğip bükerek bambaşka bir vampir hikâyesi ortaya koymayı başaran yönetmen, türler arası bir film olarak da düşünebileceğimiz "Let The Right One In"de, vampir filmlerinin kimi özelliklerini ödünç almak suretiyle, dramatik yönü çok güçlü bir filme imza atmış. Özellikle mekan kullanımı, karakter portreleri ve görsel anlatımdaki becerisiyle, Alfredson'un izleyicinin kanına girmeyi başardığını gönül rahatlığıyla söyleyebiliriz! M.E.E

Rövanş
Revanche

"Antares" isimli filmiyle hatırlayabileceğiniz Avusturyalı Götz Spielmann "Rövanş"ta buz gibi soğuk bir intikam hikâyesi anlatıyor. Kız arkadaşının ölümüne sebep olan polisin hayatını mahvetmeye kararlı Alex rolündeki Johannes Krisch'in performansı özellikle başarılı. Spielmann'ın mesafeli yaklaşımı ve minimal sinema diliyse karakterlerinin ruh hâlini etraflıca çözümlemesine olanak tanıyor. İlk gösterimi geçtiğimiz yıl Berlin Film Festivali'nde yapılan "Rövanş", gösterildiği diğer festivallerde de övgü toplamış ve Yabancı Dilde En İyi Film kategorisinde Oscar'a aday gösterilmişti. E.E.

Başsız Kadın
La mujer sin cabeza

Sadece iki film çekmiş olmasına rağmen Lucrecia Martel, Yeni Arjantin Sineması'nın en önemli kadın yönetmenlerinden biri olarak gösteriliyordu. 3. filmi "Başsız Kadın" bu yeri sağlamlaştırdığı gibi bu özgün yönetmenden gelecekteki beklentilerimizi de arttırıyor. Arabasıyla bir köpeğe çarpan bir kadının yaşadığı sarsıntıyı hafıza kaybı, dezoriyantasyon ve bastırma ekseninde anlatan film farklı okumalara açık bir yapı sunuyor. "Başsız Kadın" izleyiciyi eğlendirmek konusunda pek gönüllü olmayan seyri zor bir film. Fakat yönetmenin görsel ve işitsel öğeler üzerindeki hâkimiyeti ve rafine hikâye anlatımı parmak ısırtıyor. A.A.

Tahoe Gölü
Lake Tahoe

İlk filmi "Ördek Mevsimi" sonrasında sıklıkla Jim Jarmusch ile karşılaştırılan Meksikalı genç yönetmen Fernando Eimbcke, ikinci filmi "Tahoe Gölü"nde de aynı tarzı koruyor. Film Juan'ın yaptığı araba kazasıyla başlıyor ve daha sonra genç erkeğin gün boyunca arabasını tamir ettirmek için tanıştığı sıradışı insanlarla yaşadıklarını izliyoruz. Eimbcke bu kısıtlı anlatıyı eşsiz bir mizah duygusu ve birinci sınıf bir gözlemcilikle zenginleştiriyor. Geçtiğimiz yıl Berlin Film Festivali'nde Altın Ayı için yarışan ve FIPRESCI ödülüne layık görülen "Tahoe Gölü", keşif arayan sinemaseverler için birebir. E.E.

Ziyaretçi
Muukalainen

Yılın dikkat çekici filmlerinden olan "Ziyaretçi", Tarkovski ve Sokurov'dan miras aldığı sessizliğini, bu yönetmenlerle ortak temalar, yenilikçi bir anlatım, türler arasında gelip giden bir hikâye yapısı ve etkileyici bir atmosferle destekliyor. Zaman zaman bir kara film atmosferine bürünen yapım, öyküsündeki sırları da sessiz ve uzun planların ardına gizliyor. Filmde, taşrada yaşayan ve babası hapiste yatan genç bir oğlan çocuğunun öyküsü anlatılıyor. Annesiyle yaşayan genç çocuk, ara sıra babasını hapiste ziyarete giderek, evde annesine yardımcı olarak günlerini geçirmektedir. Günün birinde evlerine gelen gizemli bir ziyaretçiyle, tüm ailenin yaşamı alt üst olur. M.E.E.

Kuzey
Nord

"Kuzey", geçirdiği sinir krizinin ardından yıllardır müptelası olduğu kayak sporunu bırakarak inzivaya çekilen Jomar'ın öyküsünü anlatan gerçek bir yol komedisi. İnzvada geçen beş yılın ardından Jomar kar motosikletine binip, yeni bir başlangıç yapmak için gerçekliğe, eski kız arkadaşının ve o zamana dek varlığından bihaber olduğu oğlunun yanına, terk ettiği kuzey topraklarına doğru tuhaf ve zaman zaman komikleşen zaman zaman da dramatik hale bürünen bir yolculuğa çıkar. Film Berlin Film Festivali'nin Panorama bölümünün açılış filmiydi. Ayrıca "Kuzey", yönetmeni Rune Denstad Langlo'nun ilk uzun metraj çalışması ve son derece eğlenceli bir anlatıma sahip. M.E.E.

Uzaklık
Distanz

Engellenemeyen ve net bir sebebi olmayan şiddet eğilimi, ansızın çıkagelen aşkla durdurulabilir mi? Thomas Sieben'ın ilk uzun metraj filmi bu soru üzerine gelişen bir drama. "Uzaklık" adının çağrıştırdığı mesafeliliğe uygun şekilde, seyircisinin hikâyeye duygusal anlamda dahil olmasına pek imkân tanımıyor. Daha ziyade uzun plan sekanslar ve minimal bir tarzla ele aldığı durumu tahlil etmeye çalışıyor. Bu ağır tempolu anlatımın herkesin kalemi olmadığı kesin, ancak son dönemin dikkat çeken akımlarından "Berlin Okulu"nun bu taze örneği festivalin en sağlam keşiflerinden çıkabilir. E.E.

Şirin
Shirin

Anlatımda yeni yollar arayan ve sinemanın sınırlarını zorlayan sanatçılardan Abbas Kiarostami, "Şirin"le bu macerasını sürdürüyor. Klasik aşk hikâyesi "Hüsrev ile Şirin", Pers Kralı'yla bir prenses arasındaki ilişkiyi konu eder. Kiarostami'nin Şirin'i ise, aralarında Juliette Binoche'un da bulunduğu 112 İranlı kadın oyuncunun, yönetmenin bizlere göstermemeyi tercih ettiği bir perdede, efsanenin film versiyonunu seyrederkenki portrelerinden ve doğal tepkilerinden oluşuyor. Kimi zaman tek tek, kimi zaman ise diğerleriyle birlikte yakın plandan vizöre alınan kadın izleyicileri, gerek güler, gerek hüzünlenirken görürüz. M.E.E.

Kör Domuz Uçmak İstiyor
Babi buta yang ingin terbang

Rotterdam Film Festivali'nin şaşırtıcı keşiflerinden olan ve izleyenleri meftun eden "Kör Domuz Uçmak İstiyor", yeni Asya Sineması'nın en ilginç örneklerinden biri. Farklı bir ülkede yaşamak üzerine mizahla örülü küçük öyküler anlatan filmin kahramanları arasında, Yeşil Kart kurasını kazanmayı hırs haline getirmiş bir baba, kocası motosikletli bir kadına kaçan eski bir milli badminton şampiyonu, herkes Endonezya'da yaşayan bir Çinli sandığı için aşağılanan bir oğlan, çatapatların ruhları kaçırdığına inanan bir genç kız yer alıyor... Tam cümbüş. M.E.E.

Akileus ve Kaplumbağa
Achilles and the Tortoise

Dünyanın en çalışkan insanı Takeshi Kitano, her yıl yeni bir film üretmeye devam ediyor. "Takeshis" ve "Yaşasın Yönetmen!"le, geçmiş yıllardaki ufak çılgınlıklarını, deliliğe vardıran Kitano, bu kez de bu iki filmden aşağı kalmayan yeni filmi "Akileus ve Kaplumbağa" ile karşımızda. Gerçeküstücü kişisel özgeçmiş üçlemesinin son parçası olan film, bir kez daha hevesli bir sanatçının başarısızlıklarla dolu yaşam öyküsünü anlatıyor ve ressam Machisu'nun yaşamına odaklanıyor. Adını Elealı Zenon'un Akileus ve Kamplumbağa paradoksundan alan yapım, yönetmenden asla sıkılmayan ve her ne ederse güzel eylediğine inanan iflah olmaz Kitano hayranları için kaçırılmayacak bir film. M.E.E.

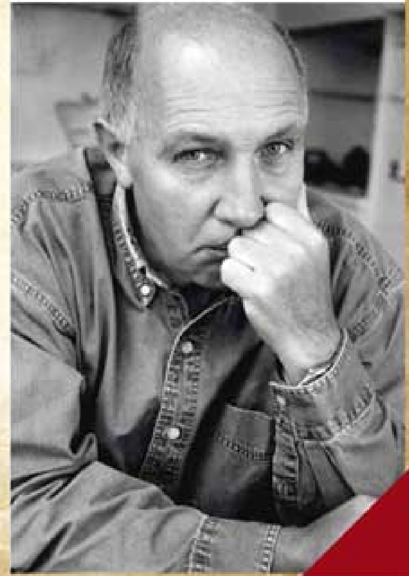

Takipçi
Chugyeogja

Zamanında suçluların korkulu rüyası bir polisken, sonradan mesleği bırakıp bir kadın satıcısına dönüşen Joong-ho, günün birinde pazarladığı kadınların birer birer kaybolduğunu öğrenir. Bu şüpheli kayıp vakalarından sorumlu olduğunu düşündüğü bir adamın peşine düşen bu eski polis, adamın yakaladığı kızlara işkence edip öldürdüğünü öğrendiğinde önce kendi yakasını kurtarmaya çalışsa da, bir süre sonra yeni bir kız daha kaybolunca, hem zamanla hem de polisle yarışarak kızı kurtarmaya çalışacaktır. Son derece stilize bir film olan bu yağmur, kan ve karanlıkla örülü yapım, izleyeni içine çekmeyi başaran, başarılı bir atmosfere sahip. Filmin yönetmeniyse henüz ilk filmiyle dikkatleri üzerine çeken Güney Koreli Hong-jin Na. M.E.E.

Acılara ve sevinçlere bakmak
RAYMOND DEPARDON

60'lı yıllardan bu yana yakın tarihin kırılma noktalarını bizzat gözlemleyerek tüm dünyaya yansıtan ünlü gazeteci, fotoğrafçı ve belgeselci Raymond Depardon, 1942 yılında Fransa'nın Rhone şehrinde dünyaya geldi. Çiftçi bir aileden gelen Depardon, 1958 yılında evinden ayrılıp bir fotoğrafçı olabilmek umuduyla Paris'e taşındı ve burada geçirdiği zaman süresince küçük bir ajans için fotoğraf çekmeye başladı. İlk işiyse, Jean Luc Godard'ın "Serseri Aşıklar"ının gala gösteriminde fotoğraf çekmekti! 1966 yılında üç gazeteci arkadaşıyla birlikte ünlü Gamma Ajansı'nı kuran Depardon, sadece para için değil özgür biçimde haber yapabilmek için kurduğunu söylediği bu ajanstaki çalışmalarıyla gerçek bir efsaneye dönüştü. Ajans bünyesinde bir sinema departmanı da oluşturan ve ekibiyle birlikte belgesel filmler üreten Depardon Arap ülkeleri, Orta Doğu ve Uzak Doğu ülkelerinde birçok kısa belgesel çekti. 80'li yıllardaki uzun metraj belgesel çalışmalarında meslektaşlarını, John Lennon'ı, Fransa'daki ünlü adli vakaları konu eden usta, 1990 yılında çektiği, gerçek olaylara dayalı uzun metraj filmi "La Captive du désert/Çöl Tutsağı"yla Cannes Film Festivali'nde Altın Palmiye kazandı. Depardon, 2008 yapımı son belgeseli "Modern Hayat/La Vie Moderne", "Çiftçi Portreleri: Günlük Hayat", "Suçüstü", Altın Palmiyeli "Çöl Tutsağı", "Fotoğraf Yılları", "Üçüncü Sayfa Haberleri" ve "1974, Bir Seçim Kampanyası" adlı filmleriyle, "Ustalara Saygı" bölümünde yer alacak. Bu seçki, yakın dönemin acılarını ve sevinçlerini korkusuzca yansıtmayı başaran Pulitzer ödüllü ustayla tanışmak için çok iyi bir fırsat. M.E.E

Sinema İçin Yeniden Doğan HİKÂYE

KUTLUKHAN KUTLU

"FORREST GUMP"IN SENARİSTİ ERIC ROTH VE YÖNETMEN DAVID FINCHER, YAŞLI DOĞUP YILLAR GEÇTİKÇE GENÇLEŞEN ADAMIN HİKÂYESİNİ ANLATIRKEN SCOTT FITZGERALD'IN ORİJİNAL ÖYKÜSÜNDEN UZAKLAŞILABİLECEĞİ KADAR UZAKLAŞIYORLAR... VE SONUNDA ONUN HİÇVİNDEN ESER TAŞIMAYAN AMA TAMAMEN KENDİ ÖZEL DÜNYASINI KURAN BİR FİLM ORTAYA ÇIKARIYORLAR.

Kimi uyarlamalar kaynaklarının sadık bir yansıması olmaya çalışır... Kimileriyse kaynaklarına başka bir mecraya her parçası sadakatle aktarılacak bir şey olarak değil, sadece bir esin kaynağı olarak bakar. İlk yöntem bambaşka dile sahip iki ayrı mecra arasında gerçekten de bir "tercüme"nin olabileceğine inanır... İkincisiyse düzlem değiştiğinde mecburen dil de değişeceği için anlatılan öykünün çekirdeğini bulup onu sinema için baştan kurgulamaya. Belki ilk bakışta ilk yöntem daha idealist, ikincisiyse daha yaratıcı görünüyor ama iki yöntemin de sinema tarihinde unutulmaz ürünleri var. Mesela ilkine John Huston'ın sadık Dashiell Hammett uyarlaması "The Maltese Falcon", ikincisine ise Antonioni'nin orijinal öyküye adeta pamuk ipliğiyle bağlı "Blowup" uyarlaması örnek gösterilebilir.

David Fincher'ın "Benjamin Button"ı, ikinci yolu takip ediyor. F. Scott Fitzgerald'ın Tuhaf Hikayesi/The Curious Case of Benjamin Button"ı...

Curious Case of Benjamin Button", F. Scott Fitzgerald'ın hikâyesiyle ancak uzaktan akraba sayılabilecek bir film bu: Temeldeki fikri alıp üzerine bambaşka bir öykü kuruyor. Belki bu durum Fitzgerald'ın hikâyesini perdede görmek isteyenler için potansiyel bir hayalkırıklığı oluşturuyor ama bir taraftan da yönetmen Fincher ve senarist Eric Roth'un önünde, orijinal öykünün kısıtlı alanından çıkıp başka alanları incelemeyi mümkün kılan bir kapı açıyor. Nihayetinde çıkan film belki "Blowup" ya da "Blade Runner" türü bir serbest uyarlama klasiği değil; ama en azından cesurca bir karardan yola çıkıp kendi dünyasını yaratan, kendi ayakları üzerinde duran bir film olduğu kesin.

Bir Uyarlama: Benjamin Button'ın Tuhaf Hikayesi

Güzelliğiyle nam salmış oyuncuların giderek yaşlanmasını izlemek filmin sunduğu sinemasal deneyimin önemli bir parçası.

Twain demiş ki...

Rivayete göre Fitzgerald'a bu öykü için ilham veren şey, Mark Twain'in bir sözü olmuş: "80 yaşımızda doğup yavaş yavaş 18'imize doğru ilerlesek hayat çok daha mutluluk dolu olurdu."

Biraz George Bernard Shaw'un "Gençlik ne kadar harika bir şey. Çocukların elinde heba etmek ne büyük suç," deyişini hatırlatan bu söz, tam da Mark Twain'in o keskin mizah anlayışına uygun bir alıntı. İnsan ister istemez bundan hareketle böyle bir öyküyü Twain yazsa nasıl olurdu acaba diye düşünüyor. Çünkü nihayetinde Twain, Fitzgerald'ın tam aksine, en sürreal öykü konseptini bile varolduğu zaman ve mekânla ilgili, tıkabasa toplumsal yorumla yüklü hale getirebilecek bir realistti.

Fakat önce bu tuhaf hikâyenin başladığı yere dönelim. Fitzgerald'a ve kısa öyküsüne.

Yitik Kuşağın Öncüsünden Sıradışı Bir Öykü

Scott Fitzgerald, "Benjamin Button'ın Tuhaf Hikâyesi"ni 1920'lerin başında yazmıştı; yani adını yeni yeni duyurduğu yıllarda. Ne ilginçtir ki o yıllar nihayetinde Fitzgerald'ın tüm kariyerinin en parlak dönemini teşkil edecekti. Yazar, bugün Amerikan kültüründe "kükreyen yirmiler" olarak da hatırlanan döneme "Caz Çağı" adını yakıştıran kişiydi -ve tabii ki dönemin sadece isim babası değil, en önemli gözlemcilerinden, anlatıcılarından da biri olmuştu. Şimdi Fitzgerald'ın öykülerini okuduğunuzda benzerini J.D. Salinger'da görebileceğiniz türden keskin bir gözlemcilikle koyu bir romantikliği bir arada buluyorsunuz. Birbirine zıt gibi görünen bu iki kutup beraber etkili bir karışım ortaya çıkarıyor, her an düşsellikle dirsek temasında büyüleyici bir tablo oluşturuyorlar.

Gelgelelim o düşselliği fantaziyle karıştırmamak gerekiyor, çünkü Fitzgerald'ın 1925'te "Muhteşem Gatsby" ile zirvesini bulan edebiyatına asıl gücünü veren şey kendi romantik penceresinden süzdüklerinin nihayetinde hayli keskin olan gerçekliği aslında. Yazdıklarında epey otobiyografik öğe bulunması da Fitzgerald'ın yaratıcılık macerasında hayalle gerçeğin nereden başlayıp nereye doğru seyahat ettiğini gösteren önemli bir ipucu zaten. Belki de bu yüzden, ters taraftan yola çıktığı bir eser olan "Benjamin Button'ın Tuhaf Hikâyesi" ("The Curious Case of Benjamin Button"), bu müthiş romantik gözlemciyi güçlü bir yazar haline getiren birçok nitelikten yoksun bir öykü. Öte yandan, Fitzgerald'ın iş yapmaktan pek hazetmediği Hollywood'un bayıldığı o "high-concept", yani insanlar hemen kulak kabartsın diye dizayn edilmiş gibi duran fikirler kulvarına çok iyi oturuyor.

Eski Hollywood'un İzinde

Eh, bu durumda Hollywood'un bu kısa hikâyeye uzun süredir ilgi duyuyor olması şaşırtıcı değil tabii. Belki şaşırtıcı olan, bu işin nihayetinde David Fincher'a kalması. Hatta daha da şaşırtıcı olanı, Fincher'ın bu öyküyü karanlık ve yer yer hayli sinik arka bahçesine çekmek yerine, öteden beri rahat ettiği alandan dışarı adım atıp eski tip Hollywood sinemasını kucaklaması. "Benjamin Button'ın Tuhaf Hikayesi", zamanında Frank Capra ve William Wyler gibi yönetmenlerin hayat verdiği "o eski Hollywood sihri"nin peşine düşüyor. Üstelik de bunu, mesela, yanında insan boyunda (ve kimsenin göremediği) bir tavşan olduğunu iddia eden adamın öyküsü "Harvey" gibi mizahın cankurtaran desteğine de sırtını yaslamaksızın yapmaya soyunuyor. Fitzgerald'ın öyküsü fikre açıkça gülen bir mizahla yaklaşmayı reddetse bile olan bitenin tuhaflığını kendi betonlaşmış kalıplarımıza bıyıkaltından gülmek için kullanan bir öykü sonuçta; Fincher'ın filmiyse meseleye mizahi bir konsept olarak yaklaşmayı en baştan reddedip, "geriye doğru giden yaşam"dan alabildiğine ciddi, samimi ve dokunaklı bir öykü çıkarmayı hedefliyor. Amerikalılar'ın çok sevdiği bir deyişle, apaçık bir meydan okuma bu aslında. Ve işte bu tavır senarist Roth ile yönetmen Fincher'ın filmini Fitzgerald'ınkinden farklı temalarla ilgilenen, bambaşka bir öykü haline getiriyor.

Ölümle başlayıp emin adımlarla ölüme doğru ilerlese de, ölümle dolu

Ölüm döşeğindeki yaşlı Daisy ve günlüğünü okuyan kızının öyküsü, çerçeve öykü olarak kullanılıyor.

olsa da bu öykü, tam da bu yüzden, hayata şapka çıkaran bir öykü. Gençleşme, genç görünme gibi giderek zamanımızın en büyük takıntısı haline gelen bir "düş" imgesini alıp ciddiyetle yaklaşarak, aslında tabii ki insanların (özellikle gençliğe ve güzelliğe tapan Hollywood ile Batı popüler kültürünün) korkularına ayna tutuyor. Tersten de yaşandığında hayatın nihayetinde bir "süreç" olduğu ve bir başı sonu olacağı fikrinden hareketle, kaçınılmazı kabullenebilmenin ve hiç de kaçınılmaz olmayanı kabullenmemenin erdemleri üzerine uzun, dingin ama her an izleyiciye ne yaşattığıyla ilgili bir "sürreal deneyim" sunuyor bize.

Tersle Karşılaşan Düzler

Burada mesele Benjamin'in içinde bulunduğu duruma dair kaygımızdan ziyade, öyle birini gördüğümüzde içimizde uyanan temel endişeler aslında. Çünkü hayatını tersten yaşayan adamın öyküsünü anlattığınızda aslında ister istemez tüm diğer insanların, yani hayatını düzden yaşayanların öyküsünü anlatmış oluyorsunuz... Tamamen kaide dışı karakterinizin aykırılıkları, aslında bir yerde kaidenin kendisini, o karakterin tezat teşkil ettiği "normal"leri anlatır hale geliyor. "Tam ters yönde giden birisi" okuyucuyu ya da izleyiciyi sadece kendi parlak rengiyle etkilemiyor; geriye kalan bizlerin özelliklerini ortaya çıkaran bir tür turnusol kağıdı işlevi de görüyor.

Belki bunun bilinciyle, "Benjamin Button'ın Tuhaf Hikayesi"nin filmi de aslında Brad Pitt'in karakterinin iç dünyasına dair bir şeyler söylemeye hiç mi hiç niyetleniyormuş hissi vermiyor baştan sona. Onu sadece itinayla genel kabule "düzgün bir tip" olarak not düşülebilecek bir şekilde biçimlendirmekle yetiniyor. Metaneti, insancıllığı, hatta küçük zaafları bile aslında onun "kendisine" değil de "durumuna" kafa yormamız için çizilmiş bir şablonun parçaları adeta. O normalin içine doğru bakmayı ne kadar denerseniz deneyin kısa süre sonra gözlerimiz karşılarındaki ezici sıradanlık manzarasından ister istemez sıradışı olana, yani Fincher ve ekibinin çarpıcı bir şekilde resmettikleri o "tersine yaşayan adam" yüzeyine, Brad Pitt'in giderek gençleşen yüzüne kayıyor. Tabii oradan da, o yüze tıpkı bizim gibi şaşkınlıkla bakan diğer karakterlere.

Benjamin'e Bak Şaşır

Peki o yüze bakanlar ne görüyorlar? İşte Fincher'ın filmine kişiliğini veren ve onu Fitzgerald'ın öyküsünden ayıran şey de bu sorunun cevabı zaten. Kısa öyküde Benjamin'e baktıklarında insanlar bastırmak istedikleri şeyleri görüyorlardı: Toplumdaki yeri konusunda pek hassas babası, muhakkak "kabul edilemez" görülecek bir sıradışılık görüyordu... Karısı ilk başta tam aradığı gibi, kendi genç yaşıtlarının "boş kafalılığını" geride bırakmış olgun bir adam, sonraları ise onunla insanlar içinde birarada görülmekten hiç haz etmediği, kendisini yaşlı gösteren birini görüyordu... Zamanla oğlu onu bir sıkıntı ve utanç vesilesi olarak görüyor; misafirlerin yanında gencecik bir çocuğun ona adıyla hitap etmesinin utanç vericiliğinden dolayı ondan kendisine "amca" de-

"BENJAMIN BUTTON'IN TUHAF HİKAYESİ", ZAMANINDA FRANK CAPRA VE WILLIAM WYLER GİBİ YÖNETMENLERİN HAYAT VERDİĞİ "O ESKİ HOLLYWOOD SİHRİ"NİN PEŞİNE DÜŞÜYOR.

ŞAŞIRTICI OLAN, FINCHER'IN BU ÖYKÜYÜ KARANLIK VE YER YER HAYLİ SİNİK ARKA BAHÇESİNE ÇEKMEK YERİNE, ÖTEDEN BERİ RAHAT ETTİĞİ ALANDAN DIŞARI ADIM ATIP ESKİ TİP HOLLYWOOD SİNEMASINI KUCAKLAMASI.

Fincher, geriye doğru giden yaşamdan alabildiğine ciddi, samimi ve dokunaklı bir film çıkarmayı hedefliyor.

mesini istiyordu... Herkesin ona tepkisi, gösterdiği yaşla ilgiliydi -yani "an"la ve "konum"la- ve bu durum öykünün görünüş konusundaki hassasiyetimizle dalga geçme niyetine gayet iyi hizmet ediyordu.

David Fincher'ın filmindeyse insanların -yani en azından Benjamin'in yakınlık kurduklarının- ona bakarken dış görünüşe kanmayıp bir şekilde "gerçek yaş"ını, "içerideki insan"ı sezdiği, ona göre davrandığı söylenebilir. Bu yüzden altmışlarında görünürken Kaptan Mike onun için bir nevi "baba figürü" oluyor (onu ilk cinsel deneyimini yaşaması için tutup randevuevine bile götürüyor)... İlk ilişkisini yaşadığı, İngiliz bir casusun eşi olan Elizabeth (Tilda Swinton) ona yaşlı bir adama değil de saf ve deneyimsiz bir gence yaklaşırmış gibi yaklaşıyor... Hayatının aşkı Daisy ise (Cate Blanchett) onunla ilk tanıştığında Benjamin yetmişlerinde, kendisiyse henüz çocuk yaşta olmasına rağmen, ona kendi yaşıtıymış gibi davranıyor.

Tersten de Başlansa, Hayat Hâlâ Bir Kutu Çikolata...

Çünkü nihayetinde film, insanların belli anlarda toplum tarafından nasıl algılandığıyla değil, ne yaşadığıyla ilgileniyor. Ve tek tek yaşlara ya da döneme değil, sürecin kendisine odaklanıyor. Yani hayata, yaşamaya. Filmin üzerinde ölüm baştan sona kara bir bulut gibi gezinse de, nihayetinde "Benjamin Button'ın Tuhaf Hikayesi" Hollywood'un hayatın varlığını kutlayan ve ona şükreden filmler geleneğinin yılmaz bir temsilcisi çünkü: İçerdiği onca baş edilmez, içinden çıkılmaz duruma rağmen sonuçta "hayatın yaşamaya ve çıkarılabileceği kadar tadını çıkarmaya değer bir şey" olduğuna yönelik sarsılmaz inancını elinde parlak bir meşale gibi taşıyor.

Ölümü, hayatı kendini engellemeden yaşamak için kabullenilmesi gereken bir olgu, trajediyi ise insanın özündeki iyiliği keşfetmesi için bir fırsat olarak alan bir duruş bu. Roth'un senaryosunun Benjamin'i daha doğduğu gece ailesinin kucağından alıp bir yaşlılar yurduna koyması boşuna değil: Seksenlik bir insanın rahatsızlıklarından, romatizmasından ve kırışıklarından mustarip bu bebek, daha doğduğu andan itibaren yaşlılığa, ölüme yakın yaşamaya alışıyor. Bebekliğinden itibaren ölüme sık sık tanık oluyor ve hayata epey "sorunlu" başladığından kendisine başlarda pek az ömür biçiliyor; bu yüzden de ölümü yaşamın gayet olağan ve sıkça karşılaşılan bir parçası olarak kabul ediyor. Belki bu kanıksamışlık yüzünden onun asıl ilgisini çeken şey, tadını çıkaracağına pek de ihtimal verilmeyen hayat, yani "dışarıdaki dünya".

Fakat tıpkı bu konuda pek şans tanınmayan bir diğer karakter gibi, Forrest Gump gibi, Benjamin Button da dışarıdaki o dünyayı dolu dolu deneyimliyor sonuçta. Denizlere açılıyor, başka ülkelere gidiyor, savaşı yaşıyor, aileden kalma bir Düğme Fabrikası miras alıp iş dünyasında başarılı, varlıklı biri haline geliyor, bedeni gençleştiğinde kendini Hindistan yollarına vuruyor... Nasıl ki Forrest Gump pek ileri olmayan zeka seviyesine karşın sıradışı işler yapıyorsa; Benjamin Button da bu kadar kısa ömürlü olması beklenen birinden beklenmeyecek bir dolulukta yaşıyor hayatı -hatta David Fincher onun bedeninin tersine sürdüğü bu hayat üzerinden bize 20. yüzyılın görsel olarak hayli cazip bir popüler dökümünü bile sunuyor. Bütün bu Gumplıklar çok da şaşırtıcı değil aslında, çünkü ne de olsa filmin senaristi Roth, nihayetinde "Forrest Gump"ın da senaryosunu yazan kişi...

Bununla birlikte Forrest Gump'ın aksine Benjamin Button'ın öyküsü "destansı başarılar"la dolu değil çünkü onun asıl başarısı dışsal değil, içsel bir şey: Hayatı kabullenmedeki, dolayısıyla da nihayetinde ölümü kabullenmedeki başarısı. "Forrest Gump" en önemli engellerin insanların kendi önlerine koydukları engeller olduğunu, birçok "dış engel"in aşılabileceğini söyleyen bir filmdi ve "aşma" işini de ses getiren başarılarla (pinponda başarı, uzun mesafe yürüme rekoru, savaşta gösterilen kahramanlık) temsil ediyordu. Benjamin Button için ise aslolan dışsal başarılar değil, içsel bir denge hali. O yüzden de Fincher'ın filmi genel olarak neşeden çok huzurla ilgilenen, hüzünlü bir film. Filmin en dokunaklı anlarının ölüm ve cenazelerle bağlantılı olması da boşuna değil -öyküyü takip etmeden doğrudan bu sahneleri izleseniz bile filmin meramını bu anlarda dile dökmeye çalıştığını görebilirsiniz.

Görsel Bir Yolculuk

Bu noktada "Benjamin Button'ın Tuhaf Hikayesi"nin en büyük erdeminden söz etmek gerekiyor. Pek az uyarlamanın başardığı bir işi başaran, kaynağının edebi etkisinden tamamen sıyrılabilen bir film bu. Bütünüyle sinemanın işleme biçimi üzerine tasarlanmış gibi duruyor: İmgelerini, temposunu, hatta yıldızlarını elinden aldığınızda ne kadar gücü varsa tamamen yitirecek, kağıda döküldüğünde meramını ifade edemez hale gelecek bir film. O yüzden de genlerini hakikaten de esinlendiği edebi öyküde değil, Hollywood'un

eski günlerinde aramak gerekiyor. Perdede devasa boyutlarda gördüğümüz o yüzlerin seyircinin iç dünyasında nasıl bir karşılık bulduğunu, yıldızları yıllar boyunca aralıklarla izleyip o yüzlerin yaşlanışına tanık olmanın etkisine -ve şüphesiz daha sonra, o yıldızlar göçüp gittikten sonra bile onları elli, altmış, yetmiş sene önceki gençlikleri ve enerjileriyle, ışıltılarıyla yeniden izleyebilmenin büyüsüne- önem veren bir film. Dolayısıyla da Fitzgerald'ın fikrini sinemasal olarak yeni baştan inşa etmiş bir film.

Öyküyü bir an kenara bırakın: Güzellikleriyle de nam salmış iki oyuncudan birinin giderek yaşlanışını (Cate Blanchett), öbürününse giderek gençleşmesini (Brad Pitt) izlemek, bu filmin sunduğu sinemasal deneyimin çok önemli bir parçası (ve popüler kültür bombardımanından nasibini alan herkese kendisi hakkında önemli şeyler anlatıyor). Aynı şekilde, en taze "eski asır" olan 20. yüzyıla kimi hayli beylik anlar ve parçalar aracılığıyla da olsa Fincher'ın gözünden (görüntü yönetmeni Claudio Miranda) bakmak da öyle. Benjamin Button'ın babasının son günbatımına tanık olmak da öyle. Filmin uzunluğu bile bu yolculuğun bir parçası -karakterinin yolculuğuna uygun bir şekilde dinginlikle ama emin adımlarla ilerleyen bir yapısı var. Ölümü baştan kabullenmiş birinin sakin huzuruyla ve hayatı yavaş yavaş kabullenen birinin merakı ve romantikliğiyle dolu bir film bu.

Öykü Anlatmak Üzerine

Filmin kaynağından tamamen uzaklaşıp kendine mal ettiği bir başka noktaysa, öykü anlatmaya yönelik sevgisi, hatta tutkusu. Eric Roth'un senaryosunun Benjamin Button'ın hikâyesine bir "çerçeve öykü" (hastanede ölüm döşeğinde yatan yaşlı Daisy ve günlüğü ona okuyan kızının öyküsü) vasıtasıyla girmesi, filmin insanlar olarak öykü anlatma ihtiyacımıza ve içgüdümüze ilgisinin ilk göstergesi aslında. "Benjamin Button'ın Tuhaf Hikayesi" öykülere insanların birbirleriyle etkileşiminin, birbirlerine hakikaten ulaşmasının ve dokunmasının en güçlü yollarından biri olarak bakıyor. Illa ki yazılı değil, sözlü öyküler bir parçası bunun üstelik: Birinin yaşadığı bir öyküyü ya da anlattığı bir öyküyü dinlerken kendi dünyamızın dışına çıkıp tamamen başka bir zihnin, kişiliğin penceresinden dünyayı görüyoruz. Bu ister Benjamin Button'ın günlüğü olsun, ister yedi kere yıldırım çarpan adamın öyküsü olsun, ister Manş Denizi'ni yüzerek geçen ilk kadın olmasına ramak kala bunu bırakan ve kendi de sebebini bilmemesine rağmen bir daha hiç buna kalkışmayan kadının öyküsü... Benjamin'in şüphesiz kendi evreninde dilden dile dolaşacak olan hikâyesi gibi, bunlar da insanların kendilerini birbirlerine açtığı, ilham verdiği ve dünyaya başka bir pencereden ışık tuttuğu benzersiz etkileşim anları oluşturuyorlar.

Eric Roth ve David Fincher belki kimi "Magnolia"-vari anlarda bu yaklaşımın şehvetine kendini fazlaca kaptırıp ana öykünün yaklaşımıyla ilgili olmayan ve zorlama duran "tesadüf romantizmi" anları da ortaya çıkarıyorlar ama "Benjamin Button'ın Tuhaf Hikayesi"nin öykülere ve insanlara yönelik samimi ilgisi genellikle filmin lehine işliyor. Bu filmin hayata her zaman anlatmaya ve dinlemeye değer, ilginçliklerle dolu bir hikâye olarak baktığı söylenebilir -ki bu da hayli ironik bir şekilde, orijinal öyküde pek esamesi okunmayan o meşhur Fitzgerald romantizmini uzaktan da olsa çağrıştırıyor.

Orijinal Öykü Bambaşka

Scott Fitzgerald'ın öyküsünde Benjamin Button yaşlı görünüşlü bir bebek falan değil, düpedüz aksi bir ihtiyar olarak doğup giderek gençleşiyor. Babası hastaneye yeni doğan oğlunu görmeye gittiğinde dehşet ve utanç içindeki hemşire, ona doğum odasında bir köşede duran, bebek gibi sarmalanmış ama besbelli yetmişli yaşlarında olan bir adamı gösteriyor. Nasıl olduysa anasından yeni doğmuş bu ihtiyar ise durumundan memnun değil: Yaşlı bir sesle, söyleniyor da söyleniyor ama "baba"sına saygıda kusur etmemeye de dikkat ediyor: "Sen daha uzun yaşadın baba, sen daha iyi bilirsin."

Baba filmdeki gibi çocuğu başkasının kapısına bırakmak yerine mecburen alıp eve götürüyor ve onun -filmdekinin aksine- düpedüz olgun bir adam olduğunu inatla görmezden gelip onu bir çocuk gibi giydirmeye, çocuk gibi yaşatmaya çalışıyor. Ama heyhat! Çocuk puro tüttürüp dedesiyle sohbet etmeyi tercih ediyor.

Öykü daha sonra Benjamin Button'ın kendinden yaşlı olgun erkeklerden hoşlanan genç ve güzel Hildegarde ile evlenişine, çocuklarının oluşuna, Benjamin'in giderek gençleşmesi dolayısıyla karısının ufak ufak ona sinir olup birlikte görünmekten kaçınmasına, onun ise karısını çekici bulmamaya başlamasına yer veriyor... Bir noktada Benjamin evden ve karısından da uzaklaşmak için, savaşa katılıyor ve madalyayla geri dönüyor. Yıllar önce gerçek yaşı uygun ama görünümü uygun değilken başvurup "deli" diye kapısından gönderildiği üniversitenin en büyük rakibine, Harvard'a kaydoluyor... Ve giderek hem bedeni, hem de zihni çocukluğa, bebekliğe doğru ilerliyor.

Benjamin Button dışında karakterler de, olay örgüsü de tamamen filmdekinden farklı. Ve filmdeki gibi bir "çerçeve öykü" tekniğine, yani asıl öyküye girizgâh olarak kullanılan bir dış öyküye başvurulmuyor.

Komşum Bir Vampir!

Philip Ridley'nin yönettiği "THE REFLECTING SKIN" zengin içeriği kadar, birleştirdiği türler ve kusursuz sinematografisiyle de gerçek bir sinemasever filmi. Hikâyesindeki kimi rahatsız edici unsurlar ve gerçeküstü yapısı nedeniyle gösterime girdiği dönemde bir kesim eleştirmen ve seyirciden olumsuz tepkiler almış olsa bile, sadık hayran kitlesi sayesinde gündemde kalmayı becermiş olan filmin herhangi formatta bir kopyasına ulaşmaksa ne yazık ki pek kolay değil.

Çocukluktan ergenliğe geçiş döneminin sancıları, korku veya fantastik türlerinin mitolojisiyle kusursuz şekilde örtüşebiliyor. Şöyle bir düşününce bu meseleyi bahsettiğimiz türler çerçevesinde ele alan pek çok film hatırlayabiliriz. Ülkemizde de büyük ilgi gören "Pan'ın Labirenti" veya Hayao Miyazaki'nin kusursuz animasyonu "Ruhların Kaçışı" hemen akla gelen örnekler. Bu ay İstanbul Film Festivali'nde seyirciyle buluşacak olan İsveç yapımı "Gir Kanıma" (Låt den rätte komma in) da andığımız filmlerle bu açıdan akraba sayılır.

İngiliz yönetmen Philip Ridley'nin hak etmediği şekilde gözden kaçmış filmi "The Reflecting Skin" de küçük bir çocuğun hayatın gerçekleriyle tanışma sürecini vampir mitolojisi üzerinden anlatıyor. 1950'li yıllarda, Amerikan kırsalında geçen hikâyenin başkarakteri 9 yaşına girmek üzere olan Seth (Jeremy Cooper). II. Dünya Savaşı sırasında asker olarak Pasifik'e giden ağabeyi Cameron (Viggo Mortensen) henüz eve dönmemiş olan çocuk, tüm günlerini sorunlu bir anne ve babayla geçiriyor. Anne Ruth (Sheila Moore) kokular konusunda aşırı hassas, obsesif kompulsif bir kadın. Baba Luke (Duncan Fraser) ise ailesiyle ilgilenmekten ziyade ucuz romanlar okumayı tercih eden, içine kapanık bir adam. Bu bunaltıcı gündelik hayat içerisinde Seth'in ritüelleri de hayvanlara işkence etmek veya esrarengiz komşuları Dolphin (Lindsay Duncan) ile uğraşmaktan oluşuyor. Kocasıyla yıllar önce Amerika'ya taşınan ama eşinin intiharı sonrasında bu kasabada yalnız başına kalan İngiliz Dolphin, Seth için gerçek bir muamma. Küçük çocuk bu yabancıdan hem nefret ediyor, hem de korkuyor. Babasının okuduğu bir roman ise kafasındaki soru işaretlerine cevap oluyor. Seth kitabı anlatan babasının yaptığı vampir tarifinin Dolphin'e ne kadar benzediğini şaşkınlıkla fark ediyor. Önce kadının bir vampir olduğuna inanıyor, daha sonraysa arkadaşlarını ikna etmeye çalışıyor. Aynı günlerde kasabada çocukları öldüren bir seri katilin ortaya çıkması işleri daha da karıştırıyor. Seth katilin Dolphin olduğundan eminken, beklenmedik şekilde ağabeyi Cameron askerlik görevinden geri geliyor. Cameron ve Dolphin arasında duygusal bir yakınlaşma başlaması üzerine Seth bu ilişkiyi sona erdirmeye karar veriyor.

Her ne kadar yazıya çocukluktan ergenliğe geçiş döneminin sorunlarından bahsederek başlasak da "The Reflecting Skin" başka pek çok konuya da el atan, ziyadesiyle zengin bir içeriğe sahip. Her şeyden önce, yine filmin kullandığı korku filmlerine ait mitlerle de bağlantılı olarak, "öteki" mevzuu özellikle öne çıkıyor. Filmin hikâyesi kadar, yapım süreci de yabancılık duygusu üzerine pek çok anlam barındırıyor. Öncelikle İngiliz bir yönetmenin Kanada'da çektiği bu filmin klasik Amerikan Gotiği'nin ruhunu bu kadar kusursuz şekilde yakalaması şaşırtıcı. "The Reflecting Skin" sanat yönetimi kadar, gündelik hayatın bunaltıcılığını ve bunun altında yatan hastalıklı ruh hâlini ortaya çıkartışı veya gerçeküstüyle bağlarına kadar türün özelliklerini eksiksiz şekilde taşıyor. Zaten bir iddiaya göre film için düşünülen ilk isim de "American Gothic" imiş.

Cameron: Neden dışarı çıkıp arkadaşlarınla oynamıyorsun ki?
Seth: Hepsi öldü.

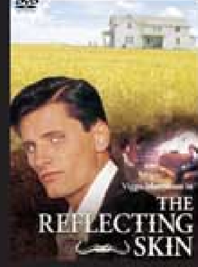
Öteki konusunda kalmaya devam edersek, aslında "The Reflecting Skin"in Amerika'yla ilgili bir film olduğunu iddia etmek gayet mümkün. Seth'in Dolphin'e karşı duyguları, yabancı veya farklı olana karşı önyargılardan elbette bağımsız değil. Korku filmlerinde canavarların ötekini temsil edişlerinin tersine çevrilmiş versiyonu olarak, "The Reflecting Skin"de ötekinin canavar olduğuna inanma sürecini izliyoruz. Tüm bunların küçük ve tutucu bir Amerikan kasabasında geçiyor olması da meseleye cuk oturuyor. Fakat hikâye ilerledikçe mevzubahis korkunun sadece Dolphin'e yönelik olmadı-

Engin Ertan
engin_ertan@yahoo.com

THE REFLECTING SKIN

Yönetmen: Philip Ridley. **Yapımcı:** Dominic Anciano ve Ray Burdis. **Senaryo:** Philip Ridley. **Görüntü Yönetmeni:** Dick Pope. **Set Tasarımı:** Andrea French. **Kurgu:** Scott Thomas. **Müzik:** Nick Bicât. **Kostüm Tasarımı:** Joanne Hansen. **Oyuncular:** Jeremy Cooper (Seth Dove), Lindsay Duncan (Dolphin Blue), Viggo Mortensen (Cameron Dove), Sheila Moore (Ruth Dove), Duncan Fraser (Luke Dove). 1990 İngiltere/Kanada ortak yapımı, 95 dakika.

ğını görüyoruz. Seth'in babası sırf eşcinsel eğilimleri nedeniyle çocuk cinayetlerinin şüphelisi olarak görülünce, aile de yavaş yavaş kasaba halkı tarafından dışlanıyor. Başka bir deyişle Seth, Dolphin'e yönelik çıkarımlarıyla ötekinin ötekisini yaratmış oluyor.

Filmin Amerika'yla ilgili hesaplaşması sadece yabancılara yönelik önyargılar aşamasında da kalmıyor. "The Reflecting Skin" Cameron karakteri üzerinden II. Dünya Savaşı ve atom bombasına dair çıkarımlar da içeriyor. Seth ağabeyinin saçlarının dökülüşünü, sürekli zayıflıyor olmasını ve benzeri fiziksel değişimleri Dolphin'e bağlıyor. Vampirin ağabeyini ısırdığına ve Cameron'ın bu nedenle yaşlandığına inanıyor. Halbuki Cameron'ın fiziksel sorunlarının sebebi açık şekilde askerlik görevi esnasında etkisinde kaldığı kimyasal maddeler. Filmin ismi de yine atom bombasına açık bir gönderme içeriyor. Bir sahnede Cameron kardeşine askerdeyken çektiği bir fotoğrafı gösteriyor. Fotoğrafta atom bombasına maruz kalmış bir çocuk var. Cameron çocuğun içinde bulunduğu durumu, "cildi öylesine yanmıştı ki rengi değişmişti, neredeyse güneş ışığını yansıtıyordu" diye anlatıyor.

Bu iki temayı birarada düşününce, "The Reflecting Skin" ile ilgili şöyle bir çıkarım yapmak da mümkün. Ridley'nin filmi, Amerika'nın bizzat sebep olduğu sorunlarının sebebini sürekli dışarıda araması ve bu nedenle farklı ve yabancı olana dair geliştirdiği reflekslerle ilgili. Neredeyse 20 yıl önce çekilmiş olsa bile, bu tartışmanın hâlâ geçerli olduğunu reddetmekse elbette mümkün değil.

İçeriğindeki zenginlik bir yana, film anlatımıyla da özellikle dikkate değer. Kimi sinema yazarlarınca "Blue Velvet/Mavi Kadife" ve "Days of Heaven"ın bir karışımı olarak nitelendirilen "The Reflecting Skin", gerçekten de son derece özgün. Ridley'nin tercih ettiği, farklı türleri birleştiren yapının bir benzerine rastlamak pek mümkün değil. Diğer yandan filmin görsel açıdan da ziyadesiyle etkileyici olduğunu eklemek gerek. Daha önce değindiğimiz sanat yönetimi kadar, Dick Pope'un imzasını taşıyan görüntü yönetimi de birinci sınıf bir işçiliğin eseri.

Şu ana kadar saydığımız tüm bu ilginç ve olumlu özelliklerine rağmen, "The Reflecting Skin"in genel bir beğeniyle karşılanmadığını da belirtelim. Grotesk yapısı ve anlatısındaki çocuk tacizi gibi kimi rahatsız edici unsurlar nedeniyle bir kesim eleştirmen ve seyirciden "hastalıklı" damgası yiyerek dışlanmış bir film karşımızdaki. Gerçekten de genel beğeniye pek hitap etmeyen "The Reflecting Skin"in gündemde kalmasını sağlayanlarsa hayranları. Yine de bu fanatik kitlesi filmin düzenli şekilde gösterim ağında dolaşmasını sağlayamıyor. Yıllardır VHS formatında mevcudu bulunmayan ve ikinci el kopyaları fahiş fiyata satılan "The Reflecting Skin"in tekrar piyasaya sürülmesi sabırsızlıkla bekleniyor. An itibarıyla filmin çeşitli formatlarda ikinci el veya "bootleg" kopyalarına eBay gibi internet siteleri üzerinden ulaşmanız mümkün. Almanya'da piyasaya çıkan 2. Bölge DVD ise dublaj olması nedeniyle tercih edilesi bir seçenek değil ne yazık ki. Her ne kadar bir kopyasını elde etmek çaba gerektirse bile, bunun karşılığını seyircisine fazlasıyla veren, alışılmadık ve benzersiz bir film "The Reflecting Skin". Dolayısıyla farklı deneylerden hoşlanan sinemaseverlere şiddetle önermekte sakınca yok.

Hikayenin başkarakteri Seth (Jeremy Cooper) abisi Cameron'la (Viggo Mortensen).

Dehanın dayanılmaz çekiciliği

Two And A Half Men ve Dharma & Greg gibi popüler yapımların yaratıcısı Chuck Lorre bir grup dahi gencin asosyal maceralarını anlattığı yeni dizisiyle bir kez daha hedefi 12'den vurdu. İmkan verilse atomu parçalamakta en ufak bir tereddüt göstermeyecek denli ileri zekalı bu çocuklar son yılların en komik dizilerinden birini getiriyor ekranlarınıza.

Ortaokul-lise yıllarınızı getirin gözünüzün önüne. Çoğunuz için çok da sevimli olmayan hatıraları canlandıracağına eminiz böylesi bir flash-back olayının, ama kendinizi biraz daha zorlayın ve en kötü anlarınızı anımsamaya çalışın. Tamam, işte şimdi tam da oradasınız, fizik dersinin son 10 dakikasında. Kısa boylu, saçları seyrelmiş (ki buraya kadar olan tarifi kendi anılarınıza göre yeniden şekillendirebilirsiniz), zeka fışkıran gözlerindeki öfke izleri daha da keskinleşmiş, muhtemelen beyaz önlüklü fizik hocanız her an size doğru dönebilir ve tahtadaki formülün hangi komplike problemde kullanıldığını sorabilir. Çığlık çığlığa uyanmak istediniz değil mi? Oysa sınıfın ön sıralarındaki "inekler" için en güzel rüyalara eşdeğer anlardır bu anlattıklarımız. Onlar işte bu sorular, bu formüllerle kaplı karatahtalar ve bu beyaz önlüklü hocaların aferinleri için yaşarlar. Zil çaldığı andaysa her şey tersine döner ve siz özgürlük duygusunun verdiği hafiflikle kendinizi koridora doğru atarken, o "inekler" hüzünlü bakışlarıyla hocalarını uğurlarken, kimsenin yanlarına yaklaşmayacağı teneffüs zamanlarında çözülecek problemler atarlar birbirlerinin önüne.

Amerikalılar'ın "geek" ya da "nerd" diye tabir ettiği o "inek"ler okul yıllarında zorlandıkları o asosyal hayatı günün birinde kendi avantajlarına dönüştüreceklerdir elbette. Kimileri Bill Gates olmanın hayaliyle yaşarken, bir kısmı yüksek maaşlarla büyük şirketlere kapağı atacak, kimileri de –kimbilir?- günün birinde Spielberg gibi dünyayı peşlerinden sürükleyecek yapımlara imza atacaktır. Steve Jobs, Quentin Tarantino, Howard Stern ve hatta Woody Allen okul yıllarında kendilerine tepeden bakan "cool" tayfanın hayatlarında hayal bile edemeyecekleri başarılara imza atan "geek"lerin sadece küçük bir kısmı. İşte The Big Bang Theory'nin,

"Geek is new sexy", sloganı da bu manzaranın net bir tezahürü.

Televizyon kariyerinde önce Dharma & Greg ardından da hala devam eden Two And A Half Men gibi başarılı komedilere imza atan Chuck Lorre'nin son numarası The Big Bang Theory California'da aynı üniversitede öğretim görevlisi olarak çalışan dört genç dahi ile topu topu bir güzel kızdan oluşan sosyal çevrelerini konu ediniyor. Aynı evi paylaşan Leonard ve Sheldon ile

kapı komşuları Penny ise dizinin gerçek başrolleri aslında.

Zıt kutupların uyumu yasası

California'da aynı apartman dairesini paylaşan ama birçok bakımdan zıt karakter özelliklerine sahip olan Leonard ve Sheldon'ı tam da Penny'yle tanıştıkları anda görüyoruz ilk bölümde. Çok kısa bir süre içinde de karşımıza çıkan bu üçlünün iki farklı zıtlaşmanın tarafları olduğunu anlıyoruz. Penny ve diğerleri sosyal ama kıt zekalı bir genç kadınla, deha derecesinde zeki ama sosyal becerileri son derece kısıtlı iki genç erkeğin zıtlaşmasını temsil ederken; Leonard ve Sheldon birbirleriyle asgari müşterekte buluşup uyum sağlayan ama aslında birbirlerine hiç benzemeyen iki karakterin zıtlaşmasını temsil ediyorlar. Zıt kutupların uyumu ise fevkalade bir komedi biçiminde tezahür ediyor. İsterseniz dizinin ana karakterlerini daha yakından tanıyalım ve "geek"lerin dünyasına biraz olsun girmeyi deneyelim.

Dizide izleyicinin en çok özdeşlik kurduğu karakter konumundaki Leonard Hofstadter ilk bakışta teşhis edilebilecek denli "geek" görünüşlü bir arkadaşımız. Deneysel fizik alanında doktora sahibi Leonard, kalın çerçeveli gözlükleri ve rahatsız edici nazal ses tonuyla garip bir şekilde insanda şefkat ve sempati hissiyatı uyandıran bir tip. Kadınlarla olan ilişkilerinde son derece heyecanlı ve beceriksiz bir görünüm sergileyen Leonard, Penny öncesi hayatında topu topu iki kadınla birlikte olmuştur ama makus kaderini yenmeye de kararlıdır. Kendi gibi "geek" arkadaşlarıyla çok mutlu olsa da sosyalleşmek için fırsat arayan ve özellikle Penny'ye karşı bambaşka bir Leonard'ı oynamaya çalışan kahramanımızın bir diğer belirgin özelliği de süt ve süt ürünlerine karşı tehlikeli bir alerjiye sahip oluşudur.

Tüm komedi ikililerinde olduğu gibi her kavuklunun bir pişekarı, her Hacivat'ın bir Karagöz'ü vardır. Leonard Hofsadter'in panzehiriyse ev arkadaşı Sheldon Cooper'dan başkası değil. Her ne kadar IQ'larının toplamda 360'a eşit olduğunu söyleseler de, kısa sürede teorik fizik alanında iki kez doktora vermiş olan Sheldon'ın Leonard'dan daha da zeki olduğunu anlarız. Tabii bu olağanüstü zeka beraberinde irili ufaklı birçok takıntıyı da getirmiştir. Örneğin Sheldon her akşam ve sabah aynı kanepenin aynı köşesinde yemeğini yer ve kimsenin oraya oturmasına da izin vermez. "Orası benim yerim, ben orada yemeğimi yiyorum. Masamda ise çalışıyorum, orada yemek yiyemem" diyen Sheldon fiziksel görünümüyle de Leonard'ın zıddıdır. İnce uzun tipiyle titiz bir leyleği andıran Sheldon son derece kuralcıdır ve ev arkadaşıyla sıkı sıkıya bağlayıcı bir sözleşme imzalamıştır. Dünyanın tüm "geek"leri gibi Star Trek (Uzay Yolu) hayranıdır ve hayatta en sevdiği karakter de Mr. Spock'dır.

Leonard ve Sheldon'ın her Çarşamba Halo 3 (her haftasonu da Paintball) oynamak için bir araya geldiği arkadaşları Yahudi mühendis Howard Wolowitz ile parçacık astrofiziği konusunda uzmanlaşmış Hintli fizikçi Rajesh Koothrappali ise "geek" takımının diğer üyeleri. Kendini dünyanın en çapkın bilimadamı olarak lanse etmeye çalışan ama birlikte yaşadığı kabus gibi annesinden başka herhangi bir kadınla ilişki kuramayan Wolowitz grupta doktora sahibi olmayan tek kişi olarak sık sık Sheldon tarafından aşağılanmaktadır. Odada bir kadın varsa asla konuşamayan ve söyleyeceği her şeyi en yakın arkadaşı Wolowitz'in kulağına fısıldayan Koothrappali ise sadece sarhoş olduğunda bu engelini aşabilmektedir. Bu arada bu dörtlüyü "Rock Band" oynarken gözünüzün önüne getirmeye çalışmanızı öneririz. Vokalde Koothrappali, gitarda Sheldon, bas gitarda Leonard ve davulda Wolowitz'den oluşan grubun Red Hot Chilli Peppers parçası "Under The Bridge"i katlettikleri bir sahne var ki, görmeye değer.

Gelelim Penny'ye. Soyadını bilmediğimiz tek karakter olan Penny belki de dizinin en önemli harç malzemesi, zira o olmadan birçok şey anlamını yitiriyor. Penny kimi zaman (özellikle Leonard için) bir arzu nesnesi ve romantizm kaynağı, kimi zaman ise dehanın karşısındaki sıradan hatta vasat zeka olarak işlev görüyor. Depresyon zamanlarında alabildiğine dağınık ve özensiz (Darmadağınık evine girdiğinde Sheldon sorar: "Evine hırsız mı girdi?" Penny: "Hayır". Tekrar Sheldon: "Nasıl emin olabiliyorsun?") olan genç kızımız çoğunlukla yakışıklı sevgilileriyle Leonard'ın sinirini bozsa da karşı konulmaz sempatisi ve taşrakızı cinliğiyle vazgeçilmez olduğunu her bölümde kanıtlayacaktır. En büyük hayali ise, Los Angeles'a gelen her benzeri gibi, günün birinde Hollywood'a kapağı atıp ünlü bir yıldız olmaktır.

Son olarak Chuck Lorre'nin diğer dizilerinde başlattığı ve The Big Bang Theory'de de sürdürdüğü ilginç gelenekten bahsetmek istiyoruz. Her bölümün son karesini yaklaşık 2-3 saniyede okunması imkansız olan kişisel mesajlarına ayıran Lorre bu "kartlarıyla" televizyon dünyasında kültleşmeyi başardı bize sorarsanız. The Big Bang Theory'nin bölüm sonlarındaki bu ilginç "Vanity Card"ları merak ediyorsanız www.chucklorre.com adresine takılabilirsiniz.

Birleşik Devletler'de ikinci sezonu devam eden dizi, ülkemizde birinci sezon bölümleriyle Cnbc-e'de izlenebilir.

Leonard, Sheldon ve Penny.

SOUNDTRACK

Hazırlayan: Murat Emir Eren
murat.eren@turkuvazdergi.com.tr

Düğün şarkıcısı

İlk filmi "Mürekkep Balığı ve Balina"da yeteneğine hayran bırakan senarist-yönetmen Noah Baumbach ikinci filmi "Kızkardeşim Evleniyor"da aralarında Donovan, Blondie ve Alice Cooper gibi isimlerin yer aldığı müzisyenlerle işbirliği yaparak muhteşem bir soundtrack albüm hediye etmişti seyircisine.

1 Romeo's Tune
İcra/Beste: Steve Forbert
Ruh ikizi Wes Anderson'la birlikte 80'lere kafayı ciddi biçimde takmış olan Noah Baumbach'ın tozlu raflardan çıkarıp karşımıza getirdiği Steve Forbert, zamanında yeni Bob Dylan olarak anılmış Missisippi civarından bir gitarist, şarkıcı. Filmde yer alan şarkısı Romeo's Tune'sa 1980 yılında listelerde üst sıralara yükselen ünlü bir eseri. Parça filmde kız kardeşi Pauline'in düğününe gelen Margot ile onun oğlu Claude'u karşılamakla görevlendirilen taze damat Malcolm'un arabasında işitilebilir.

2 Genesis
İcra/Beste: Jorma Kaukonen
Jefferson Airplane'den de tanıdığımız efsanevi gitarist Jorma Kaukonen'in imzasını taşıyan Genesis, Margot'nun kardeşi Pauline'in evindeki ilk kahvaltı sahnesinde fonda işitilir. Bu kahvaltı sahnesi, filmde aile saadetinin hissedildiği nadir anlardan biri.

3 One Fine Summer Morning
İcra: Evie Sands Beste: Al Gargoni
Filmdeki şarkıların çoğunu, bir müzik eleştirmeni olduğunu iddia eden Malcolm'ın (Pauline'in müstakbel eşi) tercihiyle, evde, sofra başında işitiriz. 60'larda şöhrete kavuşan yorumcu Evie Sands'in bu parçası ise yine Margot, Malcolm ve Pauline'in aile dostlarıyla yedikleri bir akşam yemeği sırasında filme duhul oluyor.

4 Goin' Down to Laurel
İcra/Beste: Steve Forbert
Steve Forbert, Romeo's Tune'un ardından bu kez de Goin' Down To Laurel adlı şarkısıyla karşımıza çıkıyor. Parça, Margot'nun bir ağacın tepesinde kalıp, itfaiye tarafından kurtarıldığı bölümün hemen peşine, bir diğer neşeli aile sohbetine denk düşüyor.

5 The Wagon
İcra: Dinosaur Jr.
Beste: Joseph Mascis
80'lerde kurulan alternatif rock grubu Dinosaur Jr'ın 1990 tarihli albümü Green Mind'da yer alan parçası, Margot, Pauline'in belalı komşularını azarlayıp haklıyken suçlu duruma düştükten hemen sonra evdeki bir tartışma sırasında devreye girer.

6 See How We Are
İcra: X Beste: Exene Cervenka ve John Doe
70'li yılların punk efsanesi X'in bu hisli eseri, Margot ve Pauline'in filmde baş başa kaldıkları ender anlardan birinde devreye girer ve iki kız kardeşin şarap eşliğinde birbirleriyle ilgili anılarını anlattıkları bir sahneye eşlik etmekte.

7 Sunday Girl
İcra/Beste: Blondie
Margot'nun en az kendisi kadar nevrotik bir kişiliğe sahip oğlu Claude, evde eline bir ses kaydedici alır ve şarkı söylemeye başlar. Kaydetmeye çalıştığı şarkı, Blondie'nin 1979 yılında listeleri alt üst eden parçası Sunday Girl'dür. Albümde şarkının orijinal versiyonu yer alıyor.

8 Everything Changes
İcra/Beste: Lesley Duncan
İngiliz şarkıcı Lesley Duncan'ın 70'lerde çok ünlenen eseri Everything Changes de bu tozlu şarkılar arasındaki yerini alıyor. Şarkı, komşu çocukları Maisy, Ingrid ve Claude'un evde yalnız kaldığı dakikaları süslüyor.

9 Northern Blue
İcra/Beste: Dean Wareham ve Britta Phillips
Baumbach'ın ilk filmi "Mürekkep Balığı ve Balina"da da yer verdiği müzisyen Dean Wareham ve eşi Birtta Phillips'in seslendirdiği Northern Blue, Margot, Pauline, Malcolm ve Margot'yla kırıştıran aile dostları Dick'in bir gece yolculuğuna eşlik ediyor.

10 Union City Blue
İcra: Blondie Beste: Deborah Harry ve Nigel Harrison
Bu tartışmalara gebe gece yolculuğu sırasında Northern Blue'nun hemen ardından Blondie imzalı Union City Blue da otomobil teybinden kulağımıza çalınır. Şarkı, grubun 1979 tarihli Eat to the Beat adlı albümünden de hatırlanabilir...

11 You and Me
İcra: Alice Cooper Beste: Dick Wagner ve Alice Cooper
Heavy metal'in kutsal dedelerinden Alice Cooper, filmde hisli bir baladıyla kulağımızın pasını alıyor. Parça, Pauline'le kavga eden Malcolm ve Margot'nun kahvaltı masasındaki enteresan sohbetlerine eşlik ediyor.

12 Clair
İcra/Beste: Gilbert O'Sullivan
Mükemmeliyetçi bir insan olan Margot, onun tam aksine sarsak bir kaybeden görünümündeki Malcolm'la başbaşa kahvaltı ederken, Pauline'le kavga etmiş olan Malcolm'ın dertlerini dinlemekten zevk almaktadır adeta. İşte bu sırada kulağımıza çalınan "You and Me"nin hemen ardından devreye İrlandalı ünlü besteci-yorumcu Gilbert O'Sullivan'ın bu şarkısı girer.

13 Easy To Be Around
İcra/Beste: Diane Cluck
Manhattan'daki barlarda yapılan "açık mikrofon" gecelerinde ünlenen Diane Cluck, albümün nadir güncel isimlerinden biri. Cluck, bir roman yazan olan Margot'nun okurları önünde kendi romanından parçalar okuduğu, travmatik söyleşisinden hemen önce kulağımıza çalınıyor.

14 Nothing is Wrong
İcra: The dB's
Beste: Peter Holsapple
Peter Holsapple ve saz arkadaşlarından kurulu power pop grubu The dB's imzalı Nothing is Wrong, filmin kilit sahnelerinden birinde, Margot'yla Pauline'in aile bağlarını temsil eden bahçedeki ağacın Malcolm tarafından kesildiği sahnede devreye girer. Duygusal sıçramalarla dolu bu sahne Nothing is Wrong'la ölümsüzleşir gerçekten.

15 On and On
İcra: Michael Medeiros Beste: Stephen Bishop
Kült aktör Michael Medeiros filmde, Margot, evlenmekten cayan Pauline, Claude ve Ingrid'in sığındığı karaoke barda karşımıza çıkıyor ve Stephen Bishop'un bu duygusal parçasını seslendirirken adeta tüm ekibin hislerine tercüman oluyor.

16 Teen Angel
İcra/Donovan: Donovan
"Mürekkep Balığı ve Balina" kadar olmamakla birlikte, kendince etkileyici olan final sahnesinin hemen peşinden efsanevi müzisyen Donovan sazı eline alır ve jenerik boyunca seyirciyi koltuğuna mıhlayan Teen Angel'ı icra eder.

17 Something on Your Mind
İcra:Karen Dalton Beste: Chet Powers
1993 yılında kaybettiğimiz blues vokalisti Karen Dalton, birlikte defalarca sahne aldığı bir başka blues üstadı Chet Powers'ın şarkısı Something In Your Mind'la kapanış jeneriğini sona erdiriyor.

DVD Rehberi

Hazırlayanlar:
Kerem Sanatel, Murat Erşahin.

Ayın DVD'si: Quantum of Solace (2008)

İÇİNDEKİLER

Quantum of Solace	OOOO
Lorna'nın Sessizliği / Le Silence de Lorna	OOOO
Hayalet Şehir / Ghost Town	OOO
Gözcü / Lakeview Terrace	OO
Zor Karar / Bangkok Dangerous	OO
Max Payne	OO
96 Saat / Taken	OOO
Korku Çığlıkları / Scream of Fear	OOO
Özgürlüğün Şarkısı / Amazing Grace	OOO
Dogma	OOO
Dehşet Treni / Midnight Meat Train	OO
Dr. Jekyll'ın İki Yüzü / Two Faces of Dr. Jekyll	OO
Çığlık / Howling	OOO
Ölü Kız / Dead Girl	OOOO
Issız Adam	OOO
Devrim Arabaları	OOO
Çılgın Dostlar 2 / Open Season 2	OO
Romantik Katil / Grosse Pointe Blank	OOOO
80 Dakika / 80 Minutes	OO
Standart Operasyon / Standart Operating Procedure	OOOO
Sokağın Kralları / Street Kings	OOO
Pembe Panter / The Pink Panther (1963)	OOOO
Tropik Fırtına / Tropic Thunder	OOOO

GÖMÜLÜ HAZİNELER

Konstantin Lopushansky'nin Tarkovsky sinemasının izlerini taşıyan 1989 yapımı filmi "Posetitel Muzeya/Müze Ziyaretçisi", arthouse bilimkurgu sevenler için nadir bir film.

KLASİK SAHNE

1960'lara damga vuran filmlerden biri olan "The Graduate/Aşk Mevsimi"nin unutulmaz bir plan ve unutulmaz bir replikle sinema tarihine geçen ünlü sahnesi.

DVD KLASİK: Son Av I The Hunter (1980)

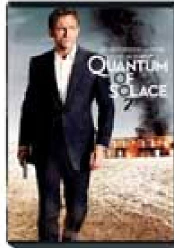

AYIN EN İYİSİ

Quantum of Solace (2006)

Bond teselli arıyor...

Yön: Marc Foster
Oyn: Daniel Craig, Olga Kurylenko, Mathieu Amalric
Süre: 106 dk.
Ses: İngilizce 5.1 DD
Görüntü: Geniş ekran 2.35:1
Altyazı: Türkçe
Şirket: Tiglon
Film: ○○○○
Ekstralar: ○○○

İLK BAKIŞ

Nefes kesici açılış? ✓
Öldürme yetkisiz Bond? ✓
En gerçekçi Bond kötüsü? ✓
İlkinden daha fazla aksiyon? –

2006 tarihli "Casino Royale", Ian Fleming'in yarattığı ünlü ajan James Bond 007'de büyük bir değişim gerçekleştirmişti. Yeni 007, Daniel Craig'ti ve Craig, 'Bond'luk müessesesine farklı bir bakış getiriyordu. Daha sert, daha maço, karanlık yönleri de olan acımasız bir Bond olmuştu Craig. Özellikle Roger Moore'un 'salon adamı Bond'luğu, Craig'le, yeni neslin aksiyon-macera değer ve istekleriyle yer değiştiriyordu. Yüksek teknolojinin, yoğun aksiyon sahneleriyle birlikte daha sık ve ağırlıklı kullanıldığı "Casino Royale", kaldığı yerden yeni bir macerayla devam ediyor: "Quantum of Solace". Bond, "Casino Royale"de kalbini çalan Vesper'ın ölümüne neden olan kötücül organizasyon Quantum ile mücadele ederken, yakışıklı ve gözüpek ajana, Ukraynalı güzel Olga Kurylenko ve usta Fransız aktör Mathieu Amalric eşlik ediyorlar. Giancarlo Giannini ve Jeffrey Wright ise, "Casino Royale"deki rollerini sürdürüyorlar. "Casino Royale"de Vesper'ı canlandıran Eva Green'den boşalan Bond kızı koltuğunu dolduran Olga Kurylenko, filmde Camille'i canlandırıyor ve aynı Vesper karakteri gibi, tipik Bond kızından farklı bir işlev üstleniyor. Hikâyenin kötü adamı Dominic Greene için Avrupalı aktörlerle deneme çekimleri yapılmış. Foster ve ekibi, ünlü Fransız oyuncu Mathieu Amalric'in bu role 'cuk' oturacağında birleşmişler. Özellikle "Kelebek ve Dalgıç"taki muhteşem performansıyla akıllara kazınan Amalric, soğukkanlı, tehlikeli ve zeki patron Greene rolünde filme çok şey katmış. M rolünde bilindiği üzere dev aktris Judi Dench'in yer aldığı soluk kesen maceranın yönetmeni ise; "Kesişen Yollar", "Düşler Ülkesi", "Lütfen Beni Öldürme" ve "Uçurtma Avcısı" gibi ses getirmiş nitelikli filmlerle tanıdığımız Alman asıllı genç usta Marc Foster. "Quantum of Solace", Bond tarihinin ilk devam filmi. Paul Haggis'in başı çektiği, Neil Purvis ve Robert Wade'den oluşan senaryo ekibinin kaleme aldıkları hikâye, "Casino Royale"in bittiği yerden başlıyor. Bond, önceki macerasında, aşık ol-

YÜZÜNÜZDE BİR GÜLÜMSEMEYLE İZLEDİĞİNİZ O ESKİ "HAFİF" AVANTÜRLERDEN BİR HAYLİ FARKLI BİR BOND.

duğu kadını, Vesper'i yitirmiştir. Vesper'ın ona ihanet edip etmediği, söylediklerinin ne kadarının yalan olduğu, neden ve hangi suç örgütü tarafından yok edildiği Bond'un cevabını aradığı sorulardır. Sevdiği kadını yitirmesine yol açan zorlu görevde karşısına çıkan ve terör örgütünün kasası konumundaki Le Chiffre'nin bağlantılarından yola çıkarak, kökü çok derinlerde olan bir örgütü ortaya çıkarmalı ve yok etmelidir. Ancak, bağlı olduğu bölümün başındaki M, Bond'un intikam duygularıyla mı, yoksa görev bilinciyle mi hareket ettiğine dair soru işaretleri taşımaktadır. Bu nedenle onu bu göreve gönderme konusunda çekimser kalır. Bond ise, görevini yapmanın yanı sıra, kalbinde yanan intikam ateşini söndürmek zorundadır. Quantum denen örgütün izini dünyanın dört bir yanında süren Bond, sonunda organizasyonun tepesindeki isme, Dominic Green'e ulaşır. Haiti'de tanıştığı gizem dolu Camille de, Dominic'in peşindedir. İkisi bir araya gelip, Dominic'i ele geçirmeye çalışırlar. Tertemiz çekilmiş ve iyi anlatılmış filmin klasik Bond'lardan ayrılan noktası, mizah içeren salon adamı Bond'a veda edip, aynı "Casino Royal"de karşımıza çıkan, her daim yumruk yumruğa vahşice kavga eden atletik, kaslı Bond'a merhaba demesi. Gelenekte yer alan bir takım alışkanlıklara, 'Adım Bond… James Bond…' sözcüklerine, başucu içkisi 'martini'ye ve tabii ki 007'nin pahalı oyuncaklarını, akıl almaz silahlarını üreten Q'ya da veda eden film, son derece tempolu bir aksiyon ve sorunsuz bir plastik içerse de, özellikle vurgulamalıyız, yüzünüzde bir gülümsemeyle izlediğiniz o eski 'hafif' avantürlerden, klasik Bond'lardan bir hayli farklı. Çekimleri Londra'daki Pinewood Stüdyoları, Şili, İtalya, Avusturya ve Meksika'da gerçekleşen aksiyon yüklü yapım, 225 milyon dolarlık dev bir bütçeye sahip. Son model arabalar, pahalı 'marka' giysiler ve aksesuarlar ile şık mekânlar, görkemli şovu destekliyor.

EKSTRALAR: Dergimiz yayına hazırlandığı günlerde filmin tek disk ve iki disk olmak üzere iki ayrı set halinde çıkıp çıkmayacağı kesinleşmemişti. Yine de ayrıntılar şu şekilde. Tek diskli baskıda sadece müzik klibi olacak. İki diskli sette ise altı yapım belgeseli bulunuyor. Aynı tarihlerde çıkması beklenen Blu-ray baskısında şimdilik farklı bir içerik olmayacak gibi. ***Murat Erşahin***

BUNU BEĞENDİYSENİZ

Bourne Üçlemesi / The Bourne Trilogy (2004-2007)

"Casino Royale" ile birlikte, "Quantum of Solace"ın geldiği yeni nokta, filmi "Bourne" serisiyle bir hayli örtüştürüyor. Aksiyon sahnelerine ve Bond karakterine getirilen gerçekçi bakış bu benzerliğin en büyük sebebi. "Quantum of Solace"ın ikinci ekip yönetmeni ve daha çok aksiyon sahnelerini tasarlamakla görevli Dan Bradley, belki de bu benzerliğin en önemli kanıtlarından. Bradley, Bourne serisindeki nefes kesen aksiyon sahnelerini, teknoloji kullanılmadan dublörlerle çekilen zor sahneleri tasarlayan isim.

Casino Royale (2006)

Yenileşme serisinin ilk halkası. Matin Campbell imzalı Bond filmi, Daniel Craig'i yeni 'James Bond' olarak karşımıza çıkarıyor ve Ian Fleming'in ünü karakteri, 007'nin maceralarına ve genel anlamda avantüre yeni bir anlayış getiriyordu.

Akıllı Ol / Get Smart (2008)

Bond hicvi olarak da nitelenebilecek aksiyon komedisi, en az Bond filmleri kadar heyecan verici, eğlenceli ve sürükleyiciydi. Komik ve beceriksiz gizli teşkilat analizcisi Ajan 86'yı Steve Carell canlandırırken Bond kızı muadili güzel Ajan 99 rolünü ise Anne Hathaway üstleniyordu. Peter Segal'in yönettiği komedide 'The Rock' olarak da tanıdığımız Dwayne Johnson ve usta aktör Alan Arkin'de rol almışlardı.

DVD Rehberi

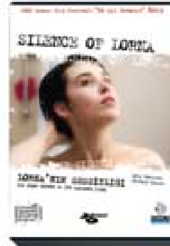
İLK BAKIŞ

Çok güçlü bir senaryo? ✔
Etkili oyunculuk? ✔
Politik ve sosyal içerik? ✔
Sistemle uzlaşma? –

Lorna'nın Sessizliği | Le Silence de Lorna (2008)

Gürültülü sessizlik...

"The Promise", "Rosetta", "The Son" ve "The Child" gibi ödüllü ve kalburüstü filmleriyle kıtalararası ün yapan yedinci sanatın Belçikalı ustaları Dardenne Kardeşler'e, Cannes Film Festivali'nde En İyi Senaryo ödülü getiren yürek parçalayıcı dram, Jean-Pierrre ve Luc Dardenne'in sert, tavizsiz ve duyarlı tarzlarının bildik izlerini taşıyor. İçinde nefes aldığımız gezegenin düzenine küfür eden yapım, kendi halinde, mütevazı bir tespit filmi. Adaletsiz, delirmiş, kudurmuş sistemin insanı yok edişini, Avrupa'nın orta yerinde her gün yüzlercesi yaşanan bir öyküde anlatıyor iki kardeş. Belçika'da yaşayan Arnavut kökenli Lorna'nın tek hayali, yine kendisi gibi Arnavut bir göçmen olan erkek arkadaşı Sokol ile birlikte, bir cafe-bar açabilmektir. Gerekli parayı bulmak için suç dünyasının, aslında günlük hayata kuralları koyan kapitalizmin acımasız ve insanlıktan sıyrılmış planlarına, daha doğrusu prosedürüne uymak zorundadır. Lorna, Belçika vatandaşlığı elde edebilmek için karanlık bir tip olan vatandaşı Fabio ile şeytani bir plan kurar: Claudy adlı uyuşturucu bağımlısı bir Fransız ile sahte bir evlilik yapacak, ardından da benzer şekilde Belçika vatandaşlığı kazanmak isteyen Rus bir mafya babasıyla evlenecektir. Ancak, bu ikinci evliliğin gerçekleşebilmesi için Fabio, Claudy'yi öldürmeyi planlar. Lorna, her zamanki gibi sessiz mi kalacaktır? Arnavut aktris Arta Dobroshi ve Jérémie Renier'in mükemmel performanslarıyla destekledikleri hüzünlü dram, yaşadığımız dünyanın yok edici gerçeklerini bir kez daha duyumsamak için adeta bir insanlık görevi. Filmde Fransızca konuşan Dobroshi'nin oyuncu kadrosuna seçilip, başrolü almadan önce, Fransızca olarak sadece gündelik dile dair birkaç kelime konuşabilmesi de ilginç bir yapım notu olarak göze çarpıyor. Alain Marcoen'in filmin ruhuyla örtüşen mat kareleri, Marie Hélene Dozo'nun matematik kurgusu, Dardenne kardeşlerin işini kolaylamış. Belçikalı yaratıcıların artık alıştığımız fakat her seferinde izleyiciyi şaşırtan bir ustalıkla örülmüş senaryoları ise inanılacak gibi değil. Bu denli yalın, alçak sesli; aynı zamanda bu kadar teferruatlı ve avazı çıktığı kadar bağıran bir öykü kaleme almak, sanıldığından da zor. Sarsıcı yapım, öykünün ruhunu besleyen ve adeta bir mesafeli bir gözlemci rolü oynayan görüntü yönetimi ve müziğiyle de dikkat çekiyor. ***Murat Erşahin***

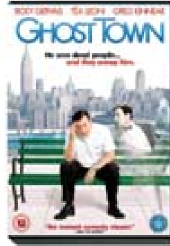
Yön: Jean-Pierre Derdenne, Luc Dardenne
Oyn: Arta Dobroshi, Jérémie Renier
Süre: 100 dk.
Ses: Fransızca 2.0
Görüntü: Geniş ekran 1.85:1
Altyazı: Türkçe
Şirket: Kanal D Home Video
Film: ○○○○

Hayalet Şehir | Ghost Town (2008)

Taciz etmeyen hayalet komedisi...

Yön: David Koepp
Oyn: Greg Kinnear, Ricky Gervais, Téa Leoni
Süre: 102 dk.
Ses: Türkçe, İngilizce 5.1 DD
Görüntü: Geniş ekran 1.85:1
Altyazı: Türkçe
Şirket: Tiglon
Film: ⚪⚪⚪ **Ekstralar:** ⚪⚪⚪

Fantastik komedi sevenler bir dönem (takriben 80'lerin ortasından başlayıp 90'ların ortasına kadar süren dönem) hayalet lafını duyunca bile kaçacak hale gelmişti. Hollywood komedileri hayalet fikrini çok sever. İşin ironik yanı, o tür filmlerde de karakterler, malum uzlaşma anına dek, hayaletlerden uzun bir süre kaçmayı sürdürür. Özel efektlerin neredeyse hiç yer almadığı, ölülerin yaşayanlara herhangi bir konuda hayat dersi verdikleri, hatta parmak salladıkları filmlerdi onlar. Çoğu da sempatik olmaya çalışıp daha da sevimsizleşirdi. O günlerin travmatik izleri bazılarımız için hâlâ geçerlidir. Koepp, şükür ki filminin büyük bölümünde bu travmayla çok güzel gırgırını geçiyor. Hikayede bir değil, bir sürü hayalet var. Üstelik onları biri görmeye dursun, hemen taleplerini sıralamaya başlıyorlar. Çok gıcıklar yani. Durumu bir de insanların canlısına bile tahammül edemeyen sosyopat dişçi Bertram Pincus'un (muhteşem Gervais) gözünden değerlendirmeye çalışın. Bertram, belki de "Küçük Korku Dükkanı"nda Steve Martin'in canlandırdığı dişçiden bu yana sinemanın en komik dişçisi. Sempatik çok az yanı var, ama doğal durumlara gösterdiği tiksinti ifadeleri, sinirinden gaklaya guklaya konuşması, hatta olduk olmadık yerde öğürmesi (hayat çok iğrenç, ne yaparsın!) onu çok komik kılıyor. Ölüleri görmeye başlamasının sebebi ise basit bir anestezi sırasında yedi dakikalığına resmen ölmesi. Yönetmen / senarist Koepp, ölüler ve hayaletlerle önceden de aşina olmuştu, ama ölümle gırgır geçtiği komedi girişimlerinde doğru notaya bastığı pek söylenemezdi. Hikayenin potansiyelindeki öbür dünya ve inanç klişelerine hiç bulaşmayıp mümkün olduğunca sıradışı bir komedi çıkarıyor bu kez. Özellikle hayaletlerin göründüğü tüm sahnelerde çok ince bir mizah anlayışı var. (Heyecanından yerinde duramayan küçümen hayaleti ıskalamayın!) Ta ki finale dek. Son dakikalarında bu türün genetiğinde yazılı kodlara teslim oluyor ve sayısız romantik komediden çok da farklı olmayan epey duygusal bir finalde noktalıyor her şeyi. Yani Scrooge misali, Bertram da sonunda ıslah oluyor. Sıkıcı Hollywood dünyası işte, ne yaparsın!

EKSTRALAR: Üç adet yapım belgeseli.

Kerem Sanatel

DİJİTAL KULAK

Ev sinemanızı ilgilendiren dedikodular.

Lionsgate stüdyosu, bugüne dek en fazla özel baskı çıkardığı filmlerinden biri olan "Terminator 2: Mahşer Günü" için sadece Blu-ray takipçilerinin ev sinemasını sarsacak bir bombaya hazırlanıyor. 19 Mayıs'ta ABD'de yayımlanacak "Skynet Edition"daki 1080p transfer THX sertifikası taşıyor. Ayrıca diskteki tam 8 saatlik ekstra içeriğe (birçoğu ilk kez yayımlanıyor) film esnasında PIP özelliğiyle anında geçiş yapılabilecek. Filmin Türkiye'deki DVD macerası da çok sancılı olmuştu. Bu yüzden Blu-ray için bakmanız gereken tek yer internet üzerindeki güvenli alışveriş siteleri olmalı.

DVD formatının en güçlü destekçilerinden biri olan Ridley Scott, son filmi "Yalanlar Üstüne / Body Of Lies" ile koleksiyoncuları biraz hayalkırıklığına uğratabilir, çünkü ilk gelen bilgilere göre ekstra içerikte sesli yorum ve yalnızca üç adet belgesel görünüyor. Filmi çok sevdiyseniz ve ekstralar sizin için hayati önem taşıyorsa (Hâlâ mı? Emin misiniz?) önüne dilediğiniz takıyı ekleyebileceğiniz bir edisyon beklemeniz faydalı olabilir.

Angelina Jolie'nin unutulmaz bir oyun sergilediği "Sahtekar"ın yolunu dört gözleyenler için, filmin eli kulağında diyelim. Ama ekstra içerikte ne yazık ki iki yapım belgeselinden fazlası olmayabilir.

DVD Rehberi

Gözcü | Lakeview Terrace (2008)

İyi komşu, kötü polis...

Yön: Neil LaBute
Oyn: Samuel L. Jackson, Patrick Wilson, Kerry Washington
Süre: 110 dk.
Ses: Türkçe, İngilizce 5.1 DD
Görüntü: Geniş ekran 2.35:1
Şirket: Tiglon
Film: ○○ **Ekstralar:** ○○

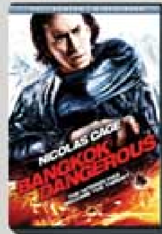
90'lardaki psikolojik gerilim furyasını yad ediyormuş gibi duran "Gözcü"nün yönetmen koltuğundaki ismi, kadın düşmanlığına dair unutulmaz ilk filmi "In The Company Of Men"in umut vaat eden yeni ismi olarak da anımsayabilirsiniz, 70'lerin efsanevi kült klasiği "The Wicker Man"i yeniden filme çekerek mahveden adam olarak da. LaBute, 10 yıllık kariyerinin bu iki uç noktası arasında çok da akılda kalıcı şeyler yapmadı, ama gerilim konusunda tamamen yeteneksiz de sayılmaz. Hikaye Los Angeles'ın üst gelir grubunun yaşadığı, havuzlu triplex evlerin bulunduğu nezih bir mahallede geçiyor. İki çocuklu dul bir devriye polisinin (Jackson) bu mahallede nasıl yaşadığını belki sorgulayabiliriz, ama Amerika'daki gelir dağılımı konusunda uzman değilsek, o konuya girmemek daha iyi olabilir. Görünüşe bakılırsa ağzından güvenlik, saygı, koruma, mahremiyet ve edep terimlerini hiç düşürmeyen bu polisle komşu olmaktan herkes memnun. (Yine de koskoca mahallede sadece üç aile oturuyor hissine kapılmamak imkansız.) Mahalleye yeni taşınan Mattson çifti hariç; çünkü memur Abel, önce kitabına uydurarak sonra da alenen bu çifti taciz etmeye başlıyor. Bahçeyi aşırı aydınlatan ışıklandırmayla başlayan küçük tartışma, elektrikli testereyle dalaşmaya kadar varıyor. 90'larda olsa bu hikayenin sonunda öldü sanılan kötü adam havuzdan böğürerek fırlardı. Neyse ki LaBute son ana dek mantık sınırını zorlamıyor. Ama Abel'in nefretini o kadar yüzeysel işliyor ki, manasız bir kötülük filminden fazlasına ulaşamıyoruz.

EKSTRALAR: Silinmiş sahneler ve üç adet yapım belgeseli. *Kerem Sanatel*

Zor Karar | Bangkok Dangerous (2008)

Uzakdoğuda can pazarı...

Yön: Oxide Pang, Danny Pang
Oyn: Nicolas Cage, Shahkrit Yamnarm, Panward Hemmanee
Süre: 95 dk.
Ses: Türkçe, İngilizce 5.1 DD
Görüntü: Geniş Ekran 1.85:1
Altyazı: Türkçe
Şirket: Sony BMG
Film: ○○ **Ekstralar:** ○○

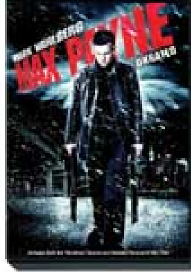
Profesyonel tetikçi Joe, bir suç patronunun dört düşmanını öldürmek üzere Tayland'ın başkenti Bangkok'a gelir. Ülkeyi hiç tanımadığı için kendisine Kong adında bir yardımcı bulan Joe, işini tamamladıktan sonra onu öldürüp izleri yok etmeyi planlamaktadır. Bu arada bir eczanede çalışan sağır ve dilsiz bir kıza aşık olur. Joe, Bangkok kentinin tekinsiz ve sarhoş edici güzelliği için de ilk kez işlerin istediği gibi gitmediğini görecek ve kendi varoluşunu sorgulayacaktır. Sinemanın Hong Kong'lu ikiz kardeş yönetmenleri Oxide ve Danny Pang, 1999'da beraber yönettikleri aynı adlı filmi, bu kez Hollywood için yeniden çekmişler. Sağır ve dilsiz bir tetikçinin öyküsünün anlatıldığı orijinal filmin, Hollywood versiyonunda bir takım köklü değişiklikler yapılmış. Tetikçi yerine onun aşık olduğu kız, sağır ve dilsiz hale getirilmiş. Çekimleri, orijinal filmde olduğu gibi yine Bangkok'ta yapılan dramatik aksiyonda başrolü, aynı zamanda filmin yapımcıları arasında yer alan Nicolas Cage üstlenmiş. 45 milyon dolarlık yapım bütçesine sahip aksiyonun görüntü yönetimi, 99 tarihli filmde de yer alan Decha Srimantra, orijinal müzik ise Brian Tyler imzalı. İlk filmin hayranları için farklı bir yapı içerse de, bir takım stilize sahneler ve öyküsü itibariyle, aksiyondan ve beyazperdede Uzakdoğu lezzetinden hoşlananlar için ilginç bir deneyim.

EKSTRALAR: Kamera arkası belgeseli ve alternatif son. *Murat Erşahin*

Max Payne (2008)

Valkyrie'nin sözlük anlamı.

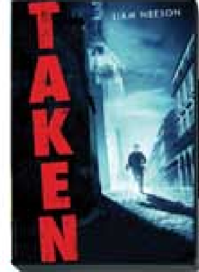
Yön: John Moore
Oyn: Mark Wahlberg, Olga Kurylenko, Beau Bridges
Süre: 100 dk.
Ses: İngilizce 5.1 DD
Görüntü: Geniş ekran 2.35:1
Altyazı: Türkçe
Film: ○○

Video oyunlarında en klişe hikayeler bile şaşırtıcı görünmeyi başarabilir. Nitekim karısıyla çocuğunun katillerinin peşine düşen intikamcı polis Max Payne'in yaşadıkları, Steven Segal filmlerinde defalarca izlediğimiz şeylerden pek de farklı değildi, ama yine de fiyakalı olmayı başarmıştı. Açıkçası zaten sinemadan ödünç aldığı hikayesini tekrar sinemaya iade etmesinden yepyeni bir şey çıkmasını beklemiyorduk. Yönetmen koltuğunda Uwe Boll yok belki, ama ortada yine kötü bir video oyunu uyarlaması var. Kötüden ziyade, öldüresiye sıkıcı ve monoton demek daha doğru olur belki. Galiba iyi bir aksiyon filminden asıl beklemediğimiz şey de bu! Payne'i sokakları atış poligonuna dönüştürmeye iten olay yine orada, ama olayın ardındaki gizem bu kez kötü oyun senaryolarından bile daha zorlama bir entrikaya bağlanıyor. Payne'in izini sürdüğü her kişi, gizemli biçimlerde ölüyor. Kanatlı şeytani yaratıkların birer sanrı olduğu, sebebinin de askeri deneylerde kullanılan kimyasal bir maddeden kaynaklandığı ortaya çıkıyor. Film baştan sona bu maddeyi piyasaya süren çetenin elebaşısını bulmaya çalışmakla, bir de Valkyrie'nin ne anlama geldiğini anlatmaya çalışmakla geçiyor. Uyuşturucu maddelerin tehlikeleri üzerine yapılmış bu naif ve gülünç eğitim setinde, seyirciyi 100 dakikanın sonuna kadar ayık tutabilecek çok az şey var. Biraz Wahlberg'in ona çok yakışan kasvetli oyunu, biraz da iç gıcıklayıcı iki insan güzeli Kurylenko ve Amaury Nulesco'nun varlığı, ama hepsi bu. Bridges'in kötü adamı ise galiba sinemanın en ezik kötülerinden biri olmaya aday. *Kerem Sanatel*

96 Saat | Taken (2008)

Kızım olmadan asla!

Yön: Pierre Morel
Oyn: Liam Neeson, Famke Janssen, Xander Berkeley
Süre: 90 dk.
Ses: Türkçe, İngilizce 5.1 DD
Görüntü: Geniş Ekran 2.35:1
Altyazı: Türkçe
Şirket: Sony BMG
Film: ○○○ **Ekstralar:** ○○

Dünyanın gidişatından memnun olmayan Bryan Mills, eşinden boşanmış bir kız babasıdır. Eski bir gizli ajan olan Bryan, günün birinde beklemediği bir kâbusla sarsılır. Canından çok sevdiği kızı Kim, Paris'te kadın ticareti yapan mafya tarafından kaçırılmıştır. Kim'in kaçırılış anını cep telefonu bağlantısıyla çaresiz ve hiçbir şey yapamadan dinleyen baba, soluğu hemen Paris'te alır. Ancak, genç kızları kaçırıp, satmakta uzmanlaşmış uluslararası tehlikeli örgüte karşı önünde sayılı saatler vardır. Zamana karşı yarış, adrenalin yüklü müthiş bir maceraya dönüşür. "Gladyatör"ün senaryosunu kaleme almış Robert Mark Kamen ve Fransız sinemasının dahi ismi Luc Besson'un yazdıkları kıpır kıpır senaryoyu, görüntü yönetmenliğinden yönetmen koltuğuna terfi eden ve 2004'te "Banlieu 13"ü imzalayan Pierre Morel yönetmiş. Liam Neeson'ı kızı kaçırılan öfkeli baba rolünde izleyeceğimiz gerilim yüklü aksiyon, çok iyi anlatılmış, çekilmiş ve oynanmış, sürükleyici bir seyirlik. Hollanda asıllı güzel aktris Famke Janssen ve Liam Neeson'ın kızı rolünde izlediğimiz güzel ve yetenekli Maggie Grace, filmin öne çıkan diğer isimleri. Liam Neeson, bilinen oyun gücünü bambaşka bir enerjiyle buluşturmuş. Sanki bütün filmlerinde bir aksiyon kahramanını canlandırıyormuş gibi, izleyenin başını döndüren sahnelerin altından başarıyla kalkan aktör, filmin dramatik yapısının yanı sıra, gittikçe artan bir gerilimle buluşan aksiyonun da hakkını vermiş.

EKSTRALAR: Kamera arkası belgeseli, söyleşiler.

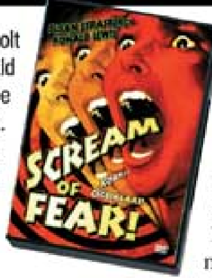
Murat Erşahin

Korku Çığlıkları
Scream of Fear (1961)

Yeşilçam kokulu korku filmi.

Yön: Seth Holt
Oyn: Susan Strasberg, Ronald Lewis, Christopher Lee
Süre: 78 dk.
Ses: İngilizce 1.0 Mono.
Görüntü: Tam ekran 1.66:1
Altyazı: Türkçe
Şirket: Tiglon
Film: ○○○

Şu mucizeye bakın ki, hangi tesadüften dolayıdır bilinmez, geçen ay İngiliz korku ekolü Hammer stüdyolarının iki filmi birden art arda yayımlandı. Hammer filmlerinin en iyi ve en öncelikli örneklerinden değiller belki. Ama her Hammer filminde olduğu gibi belli bir ilgiyi hak eden, eğlenceli filmler bunlar. Aynı dönemde çekilmiş Hollywood örneklerine kıyasla hep daha ayrıksı ve daha cesur bir yanları da var. Hammer'ın siyah-beyaz dönemine denk gelen bu örnek, biraz da 1989 yılında yenilenmiş kopyasına ulaşma şansına erişmemiz sayesinde, sinematografik açıdan da hayli cazip. Zaten Hammer emektarı senarist Jimmy Sangster'in senaryosu, bu tür hikayelerin benzerlerine kıyasla neredeyse dolu dizgin ilerliyor. Korku sahnesinde yine görkemli bir malikane ve bu koca evde çıldırtılmaya çalışılan, belden aşağısı felçli genç kız, Penny var. Üstelik Penny "gölgesinden bile korkmak" gibi kötü bir huya sahip. Penny (Strasberg) 10 yıldır görmediği babasının ricası üzerine, hiç tanışmadığı üvey annesini de görmek için, yanlarına gidiyor. Babası çıktığı iş gezisinden bir türlü dönemezken, Penny onun aslında öldüğünü düşünmeye başlıyor. Malikanenin aile şoförü (kuaförü değil!) ona inanıyor ve evin bir yerlerinde saklı olması muhtemel cesedi aramaya başlıyorlar. Bu arada Penny'nin babası, gece dirisini görseniz korkacağınız tipte bir adam. Hikayede her şey tahmin ettiğiniz gibi ilerliyor, ama finalde sırf seyirciyi ters köşeye yatırmak için öyle taklalar atılıyor ki, pes bayrağını çekmemek imkansız. ***Kerem Sanatel***

Özgürlüğün Şarkısı | Amazing Grace (2006)

Her şarkının bir öyküsü vardır.

Yön: Michael Apted
Oyn: Ioan Gruffudd, Romola Garai, Albert Finney
Süre: 118 dk.
Ses: Türkçe 2.0, İngilizce 5.1 DD
Görüntü: Geniş Ekran 1.85:1
Altyazı: Türkçe
Şirket: Tiglon
Film: ○○○ **Ekstralar:** ○○

1700'lü yılların sonundayız. Değişime karşı duranlar gibi, değişim ve ilerlemeye inananların da var olduğu bir çağda. Cesur sorgulamaları ve idealizmiyle Britanya İmparatorluğu'nda köle ticaretini bitiren William Wilberforce'nin gerçek yaşam öyküsünden esinlenen romantik biyografik dram, onun bu yılmaz mücadelesi esnasında parlamento üyeleri ve tutucularla düştüğü fikir ayrılıkları ve verdiği savaşımı öykülüyor. Bu zorlu yolda Wilberforce aradığı desteği, güzeller güzeli Barbara Spooner'da bulacaktır. "Agahta", "Coal Miner's Daughter", "Gorky Park", "Nell", Bond filmi "The World Is Not Enough" ve "Enigma" gibi ünlü filmlerden tanıdığımız usta İngiliz yönetmen Michael Apted imzalı İngiltere-ABD ortak yapımında başrolü, "King Arthur"da Lancelot ve "Fantastic Four"da Reed Richards olarak izlediğimiz Galler doğumlu aktör Ioan Gruffudd üstlenmiş. Güzel yıldız Romola Garai, usta aktörler Ciaran Hinds ve Rufus Sewell'in yanı sıra iki efsane oyuncu; Michael Gambon ve Albert Finney, özel kadronun diğer önemli isimleri. Senaryo ise, 2004'de "Dirty Pretty Things" ile Oscar adayı olmuş, Steven Knight'ın kaleminden çıkmış. Özellikle sanat yönetimine ağırlık verilmiş filmin genel yapım tasarımı üst düzey. İyi anlatılmış, ustaca yazılıp oynanmış, duygusal ve sürükleyici bir seyirlik.

EKSTRALAR: Filmin yapım aşamalarının yanı sıra, Özgürlüğü Bulmak adlı sürpriz bir bölüm de var.

Murat Erşahin

Dogma (1999)

Sensiz cennet bile sürgün sayılır

Yön: Kevin Smith
Oyn: Ben Affleck, Matt Damon, Salma Hayek
Bölge: 2 (Türkiye)
Süre: 130 dk
Ses: Türkçe 2.0, İngilizce 5.1 D.D
Görüntü: Geniş Ekran 1.78:1
Altyazı: Türkçe, İngilizce
Film: ○○○ **Ekstralar:** ○○

1994 yapımı "Tezgahtarlar / Clerks", "Mallrats" ve "Chasing Amy"yle kendine has bir hayran kitlesine ulaşan Kevin Smith, 1999 yılında büyük bir işe girişmiş, o döneme kadar yaptığı filmler arasındaki en kalabalık kadroya sahip, en yüksek bütçeli filmi "Dogma"yla karşımıza gelmişti. "Dogma" isminden de anlaşılacağı üzere inançlarla ve dinle ilgili ne kadar tabu varsa üzerine giden, özellikle Katolik ve ABD kilise kültürüyle ilgili hemen her kutsal öğeyi mizah malzemesi olarak kullanan son derece eğlenceli bir yapımdı. Film, cennetten kovulan iki melek ve onların yeniden cennete girmesine engel olmaya çalışan bir kürtaj hemşiresinin hikâyesini anlatıyordu. Ancak hikâye boyunca karşımıza, görevinden istifa eden Azrail, iki adet peygamber, düşmüş melekler, İsa peygamber ve Tanrı'nın bizzat kendisi çıkıveriyordu! İçerdiği dini espriler ve inanç dünyasına karşı eleştirel tavrı nedeniyle, yurt dışında koyu muhafazakarları bir hayli sinirlendirmekle beraber, kendisine sadık bir hayran kitlesi de edinen "Dogma", aslen "inanmadan önce düşün" kabilinden bir çıkış cümlesiyle hareket ediyor. Kevin Smith'in kült oyuncusu Ben Affleck'in yanısıra Matt Damon, Linda Fiorentino ve Salma Hayek'in yer aldığı oyuncu kadrosunda, Tanrı'nın sesi olarak da bilinen melek Metatron rolünde Alan Rickman, Azrail rolünde Jason Lee, 13'üncü havari Rufus rolünde Chris Rock, Tanrı rolünde de rock yıldızı Alanis Morisette var.

ESTRALAR: Diskte bonus olarak yalnızca filmin yönetmeni Kevin Smith ve oyuncularla yapılan kısa söyleşiler yer alıyor. ***Murat Emir Eren***

Dehşet Treni
Midnight Meat Train (2008)

Yön: Ryuhei Kitamura
Oyn: Vinnie Jones, Bradley Cooper, Leslie Bibb
Şirket: Tiglon
Film: ○○

Live Barker'ın kan dondurucu kısa öyküsü nihayet sinemada. Metroda geçen birçok korku filmi gördükten sonra etkisi biraz azalsa da, Barker'ın özgün fikri hâlâ akılda kalıcı sayılabilir. Bir seri katil New York metrosunda her gece korkunç cinayetler işliyor ve cesetler asla bulunmuyor. Ta ki bir görgü tanığı çıkana dek. Öyküye sadık kalan açılış ve final sahnesinin ortasında büyük bir boşluk var. Kitamura'nın filmi kan dondurucu olmaktan ziyade mide bulandırıcı. Dijital efektlere ve duygusal saçmalıklara çok fazla yer ayırıp öykünün atmosferini ıskalıyor. ***K.S.***

Dr.Jekyll'ın İki Yüzü
Two Faces of Dr. Jekyll (1960)

Yön: Terence Fisher
Oyn: Paul Massie, Dawn Adams
Şirket: Tiglon
Film: ○○

Yazar Robert Louis Stevenson'ın sayısız kereler sinemaya uyarlanmış "Dr.Jekyll ve Bay Hyde" hikayesine getirilen bu Hammer stüdyosu yorumu, neredeyse bir salon komedisi tadında ve elbette zerre kadar ürkütücü değil. Üstelik, kasıtlı mıdır bilinmez, kötü tarafı temsil eden Bay Hyde, mıymıntı Jekyll'dan çok daha ilginç ve karizmatik bir tipe dönüşmüş. İmalı müstehcen diyaloglarıyla baştan sona bir iktidarsızlık alegorisi gibi de okunabilir. Yan rollerin birinde, en keyifli kıvamında sayılamayacak Christopher Lee de var. Diskte 1988 yılında yenilenmiş versiyon bulunuyor ve gerçekten çok iyi görünüyor. ***K.S.***

Çığlık
The Howling (1981)

Yön: Joe Dante
Oyn: Dee Wallace, Patrick Macnee
Şirket: As Sanat
Film: ○○○
Ekstralar: ○○○

Zamanında John Landis'in "Amerikalı Kurt Adam"ının gölgesinde kalsa da bu filmin hiç şakası yok. Bu yüzden de ağırbaşlı ve korkunç kurt adam filmlerinin takipçileri tarafından özel bir saygıyla anılıyor. Dönüşüm sahneleri teknik açıdan türünün en iyilerinden sayılabilir. (Dijital değil, gerçek!) Ama çoğunluğu aydınlık oturma odalarında değil gece karanlığında gerçekleşiyor. Hikayede kurt adamlar haricinde bir de seri katil var üstelik. Senaryonun John Sayles imzalı olduğunu özellikle belirtmek gerek. Diskte 10 silinmiş sahne ve yapım belgeseli de var. ***K.S.***

Yön: Karen Moncrieff
Oyn: Toni Colette, Giovanni Ribisi, James Franco
Süre: 85 dk.
Ses: Türkçe, İngilizce 5.1 DD
Görüntü: Geniş ekran 1.85:1
Altyazı: Türkçe
Şirket: Tiglon
Film: ✪✪✪✪

Ölü Kız | The Dead Girl (2006)

Seri katil filmlerinin Manolya'sı mı?

"Ölü Kız", adı üstünde, pek çok seri katil filmi gibi bir cesedin bulunmasıyla başlıyor. Ama bundan sonra her şeyi, kurbanın bir şekilde tetiklediği olaylar zincirini, öncesi de dahil olmak üzere, diğer seri katil filmlerinde pek rastlamadığımız bir üslupla anlatıyor. Senaryo hem sarmal kurgu denilen anlayışa, hem de ters yüz edilmiş (ilk olayı en son izliyoruz) anlatım kalıplarına sadık. Ama hepsini çok az örnekte rastladığımız bir başarıyla harmanlıyor. Bu yüzden, başından bir türlü kalkamadığınız bir yapbozu andırdığını, elbette ki keyifli olmayan ama gözünüzü de ayıramadığınız bir suç antolojisine dönüştüğünü söylemek mümkün. Daha önce "Six Feet Under" dahil olmak üzere çeşitli TV dizilerinde yönetmenlik yapan ve henüz ikinci uzun metrajını çeken yazar / yönetmen Moncrieff, hiçbir grafik şiddet sahnesine başvurmaksızın, neredeyse her karesinde Amerikan suç tarihinin psikolojisine dair bir ipucu veriyor. Üstelik sinema tarihinin gerilim antolojilerine de hakim, onlara saygı duruşunda da bulunuyor. (Carrie'yi andıran ilk bölümde anneyi Piper Laurie canlandırıyor mesela.) Filmin oyuncu kadrosu da, tıpkı senaryo metni gibi, sürprizlerle dolu. Hepsi bir yana, Eastwood'un "Sahtekar"ının göklere çıkarıldığı şu günlerde görülmesi de ayrı bir önem taşıyor; çünkü Moncrieff "ölüm fikrini yadsıyan anne" olgusuna burada farklı bir açıdan bakıyor. Kadının erkek dünyasındaki kurban konumuna dair üzerinde düşünmeye değecek önermeleri de var. Iskalanma ihtimali en yüksek, ama ayın belki de en iyi filmlerinden biri.

Kerem Sanatel

Issız Adam (2008)

Eski plaklar, eski sevgililer.

Yön: Çağan Irmak
Oyn: Cemal Hünal, Melis Birkan, Yıldız Kültür
Süre: 113 dk.
Ses: Türkçe 5.1 DD
Görüntü: Geniş ekran 1.85:1
Şirket: Tiglon
Film: ✪✪✪

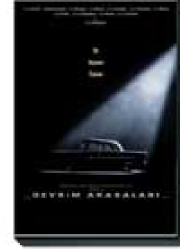
Çağan Irmak, "Ulak"ın ardından sessiz sedasız çektiği "Issız Adam" ile büyük ses getirmiş ve gişe başarısı elde etmişti. Başrollerini Cemal Hünal, Melis Birkan ve Yıldız Kültür'ün üstlendiği dram, hüzünlü bir aşk filmi. Hiç kimseye bağlanmadan yaşamaya alışmış, 'göreceli' bir özgür hayat süren, aslında son derece yalnız biri olan Alper ve aşık olduğu güzel Ada'nın ilişkileri, hepimizin geçmişinden, ilişkilerinden bir kesit sanki. Kendi restoranının sahibi olan otuzlarındaki Alper'in hayatı, Beyoğlu'nun sokaklarından birinde, aradığı eski bir plağı almak üzereyken değişir. Görüp çarpıldığı Ada, yirmili yaşların sonlarında mütevazı, genç bir kadındır. Ada ve Alper, yarının ne getireceğini düşünmeden aşklarını yaşamaya başlarlar. 70'li ve 80'li yılların unutulmaz, güzelim pop şarkılarını içeren nostaljik müzik çalışmasıyla Çağan Irmak, "Babam ve Oğlum"un ardından izleyiciyi yeniden hüngür hüngür ağlatacak sahnelerle geri dönüyor. Irmak'ın yazıp yönettiği filmde yer alan Ayla Dikmen'in seslendirdiği 'Anlamazdın' isimli şarkı, en az film kadar, hatta filmden daha fazla meşhur olmayı başarmıştı. Filmin yanında, birbirinden güzel eski şarkıların yer aldığı soundtrack'ı edinmeyi unutmamalı. Etkileyici finalde ağlamayanlar ise kendilerinde bir problem olduğunu düşünmesinler sakın! Herkesin hayatı, tutkuları, sevgisi ve öyküsü aynı değil çünkü… Duygusal film, ıssız adam ve ıssız kadınlar içinse ayrı bir önem arz ediyor.

Murat Erşahin

Yön: Tolga Örnek
Oyn: Taner Birsel, Selçuk Yöntem, Halit Ergenç
Süre: 115 dk.
Ses: Türkçe 5.1 DD
Görüntü: Geniş ekran 1.85:1
Şirket: Tiglon
Film: ✪✪✪

Birlik, azim ve başarı...

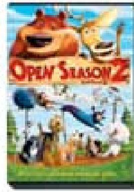
Devrim Arabaları (2008)

"Hititler" ve "Gelibolu" adlı belgesellerden tanıdığımız Tolga Örnek'in ilk kurmaca uzun metraj filmi "Devrim Arabaları", Türkiye'nin ilk yerli otomobili Devrim'i tasarlayan mühendislerin hikâyesini anlatan bir dönem filmi. Tarih:16 Haziran 1961. Devlet Başkanı Cemal Gürsel tümüyle yerli üretim bir otomobil yapılmasını emreder ve görevin TCDD işletmesine verildiği bildirilir. O gün orada bulunan 23 mühendis bu emri 'Türk insanının makûs talihine karşı bir meydan okuma' olarak algılarlar. En küçük bir tereddüt ya da endişe sergilenmeksizin derhal işe başlanır. Çalışma mekânı olarak Devlet Demiryolları'nın Eskişehir'deki Cer Atölyesi seçilir. Zaman ise azdır. Ekibin önünde, Cumhuriyet Bayramı'na dek yalnızca 130 günü vardır. Türkiye'nin ilk yerli otomobili olacak eserin adı da konmuştur: "Devrim". Başrollerini Taner Birsel, Selçuk Yöntem ve Halit Ergenç'in paylaştığı tarihi dramda, Vahide Gördüm, Serhat Tutumluer, Uğur Polat, Ali Düşenkalkar, Altan Erkekli ve Onur Ünsal, zengin oyuncu kadrosunun diğer ünlü isimleri olarak dikkat çekiyorlar. Dönemin ayrıntılarını yakalayan kaliteli yapım tasarımı, öyküsü ve geniş oyuncu kadrosuyla dikkat çekiyor "Devrim Arabaları" tanıtımında da yer aldığı gibi: Türk mühendisinin ve işçisinin, 20 sene öncesine kadar toplu iğne dahi üretemeyen bir ülkede kalkıştıkları bu meydan okumayı, bugün her şeye kolayca sahip olan nesillere, idealist zihniyeti ve zaferi de aktararak yaşattıkları bir birlik ve başarı öyküsü. Sırf bu yüzden çok önemli.

Murat Erşahin

Çılgın Dostlar 2
Open Season 2 (2008)

Yön: Matthew O'Callaghan
Seslendirenler: Mike Epps, Crispin Glover
Şirket: Tiglon
Film: ✪✪
Ekstralar: ✪✪

Bazı devam filmleri 2 Al 1 Öde kampanyaları gibidir. Yani animasyon stüdyoları genellikle bir uzun metrajın yanına bir de video filmi eklemek zorundadır. Tarihin en başarılı işlerinden olmadığı halde "Çılgın Dostlar"ın ikilemesi bu yüzden. Hikaye mi? Vahşi hayata katılan Mr.Weenie, leziz Hündfünd tuzağına kapılıp tekrar sahiplerinin eline düşüyor, ormandakiler de onu kurtarmaya çalışıyor. Görsel şakalardan ziyade kafa şişiren bir kakafoni eşliğinde hem de. Hayvanlardan soğumak için birebir. Diskte çocuklar uzaktan kumandayı bozsun diye yapılmış gibi duran bir sürü ıvır zıvır var yine. ***K.S.***

Romantik Katil
Grosse Pointe Blank (1997)

Yön: George Armitage
Oyn: John Cusack, Minnie Driver
Şirket: Tiglon
Film: ✪✪✪✪

Bu kiralık katil komedisi, 90'ların en hızlı külte dönüşmüş filmlerinden biri olmasına karşın, nedense Cusack hayranları tarafından bile ıskalanabiliyor. Bir lise mezunları toplantısı için büyüdüğü kente geri dönen Cusack, mesleğini nasıl ve nereye kadar saklayabileceğinin sıkıntısını yaşarken bir de azılı düşmanlarından biri ortaya çıkıp (Dan Aykroyd) işleri iyice zora sokuyor. Coen'ler bu tür hikayelerin artık tozunu attırmış olsa da, senarist Tom Jankiewicz'in ilk ve tek işinin benzersiz bir tonu var. Sinema tarihinde rastlayabileceğiniz nadide vakalardan üstelik. ***K.S.***

80 Dakika
80 Minutes (2008)

Yön: Thomas Jahn
Oyn: Gabriel Mann, Natalia Avelon
Şirket: Sony BMG
Film: ✪✪

Alman yapımı bir aksiyon-gerilim filmi. Yönetmen Jahn, aynı zamanda filmin yazarı. Alex, sevgilisi ile güzel bir doğum günü geçirmeye hazırlanırken, kapısı çalar. Borçlu olduğu Walter kapıdadır ve parasını 80 dakika içinde istemektedir. Alex, karşısındakinin ciddiyetini damarlarına çok güçlü bir zehir enjekte edildiğinde anlar. Panzehir, Walter'ın elindedir ve sinir sistemi alt üst olup, kalp krizi sonucu gerçekleşecek ölümüne dek, Alex'in önünde sadece 80 dakikası vardır. Bu süre, kim olduğunu ve neden yaşadığını yeniden hatırlamak için az bir zaman olsa da, ortadaki kesin gerçek budur. ***M.E.***

Son Av | The Hunter (1980)

McQueen kötü şoför!

Steve McQueen'in ölmeden önce çektiği son film olarak bilinen "Son Av" müthiş bir şakayla açılıyor. McQueen'in aktörlük kariyeri haricinde pistlerde fırtına gibi esen bir yarış pilotu olduğunu bilenlerin bile ıskalayabileceği bir şaka bu. Arabasıyla kaldırım kenarındaki iki aracın arasına girmeyi beceremiyor ve pahalı bir Cadillac'ın ön tamponunu kanırta kanırta park ediyor. Canlandırdığı "Papa" lakaplı karakter Ralph Thorson bir ödül avcısı olduğu için ilk etapta bunun "Kirli Harry"ye özgü bir meydan okuma olduğunu sanabilirsiniz. Oysa filmin ortalarında bir yerde kiralık son model bir Trans Am'i bomboş park yerinden doğru dürüst çıkartamadığını, hatta debriyaj ayarını tutturamayıp aracı silkeye silkeye kaldırdığını görünce bu şakanın anlamı iyice pekişiyor. Bir de kiralık araç acentesine mahçup ifadeyle "Daha eski bir aracınız yok muydu?" diye sorması yok mu! Bu Trans Am, dönemin naif aksiyon beklentilerine karşılık vererek daha sonra çizgi filmleri aratmayan bir espriyle havaya uçacaktır. Hemen not düşmek gerekir ki, bu "kötü şoför" şakasının mucidi senaryo yazarları değil, McQueen'in ta kendisi.

Sinema tarihinin sonsuz sarmalları içinde Ralph Thorson karakterinin o kadar çok benzeri var ki, kimin kimden esinlendiğini tespit etmek imkansız olabilir. Mesela ilk anda insanın aklına bu filmden bir yıl sonra çekilen Jean-Paul Belmondo klasiği "Profesyonel" bile geliyor. Thorson'u bir adım öne çıkaran özelliği ise onun gerçek bir kişilik, gerçek bir

Yönetmen: Buzz Kulik
Senaryo: Peter Hyams, Ted Leighton (Christopher Keane ve Ralph Thorson'un kitaplarından.)
Oyuncular: Steve McQueen, Eli Wallach, LeVar Burton
Süre: 93 dk.
Ses: İngilizce 1.0 Mono
Görüntü: Geniş ekran 1.78:1
Altyazı: Türkçe
Şirket: Tiglon

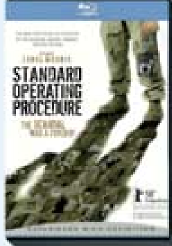
ödül avcısı olması. Ödül avcılığı (Bounty Hunter) terimi bazı sinema meraklıları için sadece Yıldız Savaşları serisiyle veya western'lerle sınırlı kalsa da, ABD'de neredeyse 20. yüzyılın sonlarına dek uygulanmış bir meslek. 1970'lerdeki açılımı ise, Thorson'un yaptığı gibi, hapisten kaçanların izini bulup yakalayarak tekrar kanuna teslim etmek şeklinde tanımlanıyor. 1994 yılında otomobiline bomba konularak öldürülen gerçek Thorson'u filmin sonlarına doğru yer alan bar sahnesinde barmen olarak görmek mümkün. (McQueen'in "Buraya konuşmaya değil, içmeye geldim" diye terslediği barmen.) Thorson'un çok daha haşin geçen hayatını kendi yazdığı kitabından öğrenmek mümkünse de, burada biraz daha romantik bir şekilde betimleniyor. (Antika oyuncak koleksiyonu yapacak kadar romantik hem de.) Ateşli silahlara çok nadiren başvuruyor ve kendisini asla Kirli Harry gibi kanunun üstünde görmüyor. Bir cezalandırıcıdan ziyade, komşunun bahçesine giren hırsızı enseleyen babacan bekçiye benziyor. Suçlularla arasında olgun bir itibar ilişkisi var. Onlarla müzakereye oturabiliyor, azarlıyor (asla küfretmiyor), hatta evinde kumar oynamalarına veya geçici bir süreliğine barınmalarına izin veriyor. Örneğin evinde sürekli eski elektrikli aletleri onarmaya çalışan genç suçlu Tommy Price'a kucak açması gibi. McQueen'in duru oyunculuğuyla da lezzetlenen Thorson karakteri, sinemanın en gerçekçi ve en cana yakın tiplemelerinden biri. Thorson, akşam olunca tekrar evine döndüğünde hamile sevgilisinin stresi karşısında müthiş zayıf bir adama dönüşüyor. Öyle ki, pompalı tüfekle yaylım ateşine tutulduğunda eli bile titremeyen bu adam, doğum sancısı tuttuğunda küt diye bayılıveriyor! Kısacası "Papa" lakaplı bu adam "baba olma" fikriyle başa çıkamıyor.

Gelgelelim, sıra aksiyona geldiğinde, filmin o denli gerçekçi görünme kaygısı yok. Hatta neredeyse tüm filme bir Looney Tunes anlayışı egemen. Thorson günlük çarşı alış verişine çıkar gibi her gün bir suçlunun peşine düşüyor. Suçlulardan biriyle kapışma sahnesi Godzilla veya eski Hulk filmlerinden farksız. Keza peşlerindeki Thorson'dan dinamit atarak kurtulmaya çalışan ve Dick Tracy / Spirit karelerinden fırlamış gibi duran tiplemeler de var. Üstelik patlayan bir aracın içinden azıcık "uf olmuş!" şekilde çıkıyorlar! TV yönetmenliğinden gelen ve klasik olmaya en yakın tek filmi "Son Av"dan ibaret kalan Buzz Kulik'in filmi kuşkusuz çok eğlenceli anlara sahip. Hantal anlarına karşın, tüm tadı biraz da dönemin TV dizilerini fazlasıyla andırmasından geliyor.

Kerem Sanatel

Standart Operasyon
Standart Operating Procedure (2008)

İnsanlığın unutulduğu yer.

Yön: Errol Morris
Katılanlar: Christopher Bradley, Robin Dill, Sarah Denning
Süre: 116 dk.
Ses: İngilizce 5.1 Dolby True HD
Görüntü: 1080p
Altyazı: Türkçe
Şirket: Tiglon
Film: OOOO **Ekstralar:** OOOO

Blu-ray'in gelip geçici bir format olduğunu ve asla DVD kadar yaygınlaşamayacağını iddia edenlerin öne sürdüğü en önemli göstergelerden biri olarak, bu yeni disklerde yayımlanan filmlerin büyük çoğunluğunun eğlencelik filmlerden ibaret olması, örneğin belgesellere veya bağımsızlara asla yer açılmaması gösteriliyordu. Daha önce "100 Yılın İtirafları / Fog of War" ile Amerikan dış politikasının kirli yüzünü ortaya seren Morris'in Berlin'de Gümüş Ayı kazanan son belgeseli, bu durumu değiştiriyor ve Blu-ray'in geleceği açısından çok isabetli bir hamleye dönüşüyor. 2004 yılındaki Abu Ghraib skandalını anımsarsınız. Ghraib hapishanelerinde Iraklı tutuklara yapılan işkencelerin fotoğraf ve video kayıtlarının kamuoyuna sızmasıyla ABD'nin bölgede bir "barış gücü" ve "kahraman" olmadığının çok önemli kanıtları da ortaya çıkmıştı. Morris, o fotoğrafları çeken ve aynı zamanda kötü muamelelere de seyirci kalan, hatta bizzat uygulayan askerleri, amirleri ve skandalın ortaya çıkışından sonra soruşturmayı yürüten uzmanları biraraya getiriyor. Hayli sağlam sinir gerektiren bu söyleşi derlemesinde Morris o denli soğukkanlı bir tavır sergiliyor ki, ortaya "başıboş bırakılan asker" psikolojisi üzerine benzersiz bir tablo çıkıyor. Diskte sadece Blu-ray baskısında izleyebileceğiniz, son kurguya dahil edilmemiş iki saatlik söyleşi daha var. Tıka basa dolu bir suç dosyasından farksız.

Kerem Sanatel

Pembe Panter
The Pink Panther (1963)

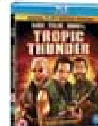

Yön: Blake Edwards
Oyn: Peter Sellers, David Niven
DTS-HD 5.1 / 1080p
Türkçe altyazı
Film: OOOO **Ekstralar:** OOO

Ünlü serinin daha sonra geleneksel hale gelen şablonlarının temellerini atan film değilse de "Karanlıkta Bir Çığlık"tan sonra en başarılısı. Yardımcı oyuncu Sellers'ın, başroldeki Niven'dan rol çalıp yıldıza dönüştüğü film olarak da bilinir. Görüntü yenilemede her zaman müthiş işler çıkaran MGM, 45 yaşını deviren filmin HD'ye geçişine o kadar güveniyor ki, bu baskıyı "öz hakiki Koleksiyon Versiyonu" diye anıyor.

EKSTRALAR: Daha önceki box-setten iki yapım belgeseli ve sesli yorum aynen korunmuş. BD'ye özel 27 dakikalık ek içerik ilginç olsa da diski edinmek için sebep yaratmayabilir. ***K.S.***

Tropik Fırtına
Tropic Thunder (2008)

Yön: Ben Stiller
Oyn: Ben Stiller, Robert Downey Jr.
Dolby True HD 5.1 / 1080p
Türkçe altyazı
Film: OOOO **Ekstralar:** OOOO

Sadece aksiyon filmleriyle değil Hollywood mantığıyla da gırgırını geçen film, Türkiye'de en çabuk tükenen DVD'lerden biri oldu. Blu-ray baskısı ise hem standart baskıda görmediğimiz yönetmen kurgusu hem de kalabalık bir içerikle karşımıza çıkıyor. Yani hâlâ görmediyseniz, bu üçüncü fırsat her bakımdan çok daha iyi görünüyor.

EKSTRALAR: İki diskli baskı her halükarda tek baskılı SD-DVD'den çok daha dolu bir içerik sunuyor. Özellikle silinmiş ya da alternatif sahneler bakımından çok zengin bir derlemeye sahip. Filmin en iyi baskısını beklediyseniz, kesinlikle tercihiniz bu olmalı. ***K.S.***

Sokağın Kralları
Street Kings (2008)

Yön: David Ayer
Oyn: Keanu Reeves, Forest Whitaker
DTS HD 5.1 / 1080p
Türkçe altyazı
Film: OOO **Ekstralar:** OOOO

"Hız Tuzağı"ndan bu yana Keanu Reeves'i LAPD memuru olarak görmeye hasret kaldıysanız alternatifi olabilir. James Ellroy'un bir kitabından serbestçe uyarlanan filmde "yozlaşmış teşkilata direnen ahlaklı polis" öykülerinden biri, en sürprizli, en dolambaçlı haliyle anlatılmaya çalışılıyor. Kusursuz görüntü bir yana, hayli agresif bir ses kuşağı var.

EKSTRALAR: Standart DVD'de iki diske sığabilen her şey burada da var. 15 silinmiş sahne, 10 alternatif sahne, 10 söyleşi ve 2 yapım belgeseli. BD'ye özel içerik tüm bunların bir nevi tekrarından oluşuyor. ***K.S.***

Hazırlayan: **Alkan Avcıoğlu**
alkanavcioglu@yahoo.com

Müze Ziyaretçisi
Posetitel Muzeya (1989)

Tarkovsky sinemasının izlerini taşıyan nadir bir bilimkurgu

Hikaye: *Bir felaket sonrası medeniyetin çöktüğü bir noktadan başlıyor hikaye. Bir yabancı, sular altında kalmış bir müzeye doğru zorlu bir yolculuğa çıkıyor.*

Her sinemasever sevdiği filmin bir benzerini, sevdiği yönetmenin stiline benzer filmler çeken yönetmenleri bulmak ister. Sevdiğiniz sinema üslubunda başka filmler izleme isteğinin törpülenemez bir sonucudur bu. Türdeş filmler bulmak görece daha kolaydır ama en sevdiğiniz yönetmene özdeş başka yönetmenler bulmak her zaman çok kolay değildir. Sinema tarihinde iz bırakmış bir ustaya gönül vermek genellikle hemen akabinde de benzer yönetmenlerin filmlerinin peşine düşmekle sonuçlanabilir. Ancak sözkonusu yönetmen Andre Tarkovsky gibi sineması bir muamma olan yönetmen ise işiniz zordur. Gerçekten Tarkovsky'nin tarifi verilemez sinemasına benzer örneklere rastlamak çok güçtür. Birçok noktada hayati farklılıklar taşıdığı inkar edilemez ancak biçimsel açıdan büyük benzerlikler taşıyan Alexander Sokurov veya Bela Tarr gibi birkaç istisnai örnek de mevcut. Ancak nihayetinde Tarkovsky sinemasını anlaşılmaz bir şekilde seviyorsanız bu sinemanın yüzlerce örneğiyle karşılaşmayacağınızı da zamanla anlarsınız. Kuşkusuz ki bu yüzden, hayranları için Tarkovsky filmlerinin büyüklüğüyle kıyas kabul etmese bile, bu sinemanın izinden giden kalburüstü bir örneğin değeri kat be kat artar.

Konstantin Lopushansky'nin "Müze Ziyaretçisi" bu açıdan nadir bir film olduğu gibi işin metafizik yönüne odaklanan arthouse bilimkurguları sevenler için de nadir bir film. Aslına bakılırsa Batı sinemasının bilimkurgu örneklerinin dışında kalan bilimkurgu filmleri tutkunları için

Lopushansky, ustası Tarkovsky'nin bir fotoğrafının asılı olduğu ofisinde.

Konstantin Lopushansky'nin filmografisi başlı başlına bir –Rus- hazine sandığı. Lopushansky'nin filmografisi "Stalker", "Solaris" ve "The Days of Eclipse" gibi filmlerle benzerlik gösteren post-apokaliptik filmlerden oluşuyor. Yönetmenin diğer filmlerine göre bulunması daha kolay olan 2006 tarihli son bilimkurgusu "Ugly Swans" da buna bir örnek. Gelgelelim her zaman aynı tonda post-apokaliptik filmler çeken Lopushansky'nin, ilk uzun metrajı "Letters From A Dead Man" ve sonraki filmi "Müze Ziyaretçisi" yönetmenin karanlık atmosferinin çok iyi uygulamaları. "Müze Ziyaretçisi", ilk filmi kadar radikal değil ancak ona göre çok

daha tutarlı ve uyumlu bir film.

"Müze Ziyaretçisi"nin yaygın olarak kullanımda olan bir İngilizce ismi yok. Aralarında ince farkların bulunduğu birkaç İngilizce ismi olduğundan filmin adını Türkçeleştirmeyi tercih ettik. Filme gelirsek "Müze Ziyaretçisi", "Stalker" ile Von Trier'in "Element of Crime"ı arasına bir yerlere konuşlanıyor. Nitekim oldukça karanlık bir film. Kamerasıyla ve kurduğu atmosfer ile ön plana çıkıyor. Düşük bütçeli, sade ama sihirli bir şekilde göz kamaştırıcı. Film, Tarkovsky'nin hayat, ölüm ve din üzerine mistik, felsefi sorgulamalarını olduğu gibi benimsediği gibi onun stilini de aynen uygulamaya devam ediyor. Lopushansky, Tarkovsky'nin öğrencisiydi. Yönetmen, Tarkovsky'ye büyük bir hayranlık duyduğu gibi Tarkovsky de onun kollayıcısı durumundaydı. "Stalker"da prodüksiyon asistanı olarak çalışmış olan Lopushansky'nin sinemaya adım atmasına ve ilk filmlerini çekmesine Tarkovsky'nin büyük yardımda bulunduğu biliniyor. Lopushansky, Tarkovsky'nin bir kitabının da editörlüğünü yapmıştı.

Sinemasal ritim anlayışıyla, doğal unsurların (ateş, dalga, rüzgar) hareketini kadrajlaştırmaya düşkünlüğüyle Tarkovsky'ye yakın duruyor "Müze Ziyaretçisi". Ancak ucuz bir taklit de sanılmasın: Tarkovsky'nin sinemasını hem derinden algılayabilmiş hem de üzerine özgün bir vizyon eklemleyebilmiş bir yönetmen Lopushansky. Tüm filmlerinde hissedilebilecek tartışılmaz bir author imzası var. Bu imza sadece "Müze Ziyaretçisi"nde bile fazlasıyla görülebilir. Karakterlerine sinen huzursuz arayış ve toplumsal değerleri zaman zaman ters yüz eden metaforlar bunlara örnek gösterilebilir. Fazlasıyla da formalist bir film aynı zamanda. Karanlığı ve kırmızı ışığı çoğu zaman baskın bir şekilde kullanmayı tercih ederken tekinsiz, tüyler ürpertici bir atmosfer yaratıyor. Lopushansky ayrıca filmde yerin altına hapsedilmiş ve dışlanmış mutantlar için yüzlerce zihinsel özürlü insana rol vererek bu atmosferi oldukça çarpıcı kılıyor. Tüm bunların yanında filmin hikayesinde ve rüya sahnelerinde birçok referans ile "Stalker"a saygı duruşunda bulunduğunu da dipnot olarak düşmek gerekiyor.

Lopushansky 1980'ler sonunda doğan yeni Rus sinemasının temsilcilerinden biriydi. Bu sinema içerisinde de sosyal gerçekçiliği ve ideoloji temelli eleştirileri sinemadan dışlayan ve mistik bir arayış içerisindeki görsel denemelerle dolu olan bir ekolün temsilcileri arasında yer alıyor. Uluslararası festivallerden birçok ödül kazanmış da olsa Lopushansky Batı'da hiç tanınmayan bir yönetmen. Post-apokaliptik bilimkurgu janrı üzerine eşsiz egzersizlerle dolu filmografisi hala keşfedilmeyi bekliyor. Umarız ki bir gün bir film festivalinde karşımıza yönetmenin bir retrospektifi çıkar.

Ne yazık ki "Müze Ziyaretçisi"nin sadece Rusya'da çıkan bir DVD baskısı mevcut. Yine de TV'deki yayınlarından kaydedilen VHS'ler ve VHS'lerden aktarılan DVD'lerin peşine düşülebilir. Criterion gibi bir şirket filmi remaster edip DVD'ye basana kadar bu düşük kalitedeki çözümleri sabırla aramak gerekebilir. www.notavailableondvd.com tarzı sitelere mesaj bırakmak faydalı olabilir.

Hazırlayan: **Alkan Avcıoğlu**
alkanavcioglu@yahoo.com

Aşk Mevsimi | The Graduate (1967)

Amerikan sinema tarihinin kilometretaşlarından "Aşk Mevsimi" 1960'lara damga vuran filmlerden biriydi. Çıktığı sene yılın en çok gişe yapan filmi olan "Aşk Mevsimi" 7 dalda Oscar adayı olmuştu. Yönetmenlik koltuğundaki Mike Nichols henüz ikinci filmiyle En İyi Yönetmen ödülünü kucaklamıştı. Nichols'a giden ödül Oscar tarihinin en fazla hak edilmiş yönetmen ödüllerinden biriydi. Nitekim Charles Webb'in aynı adlı romanından uyarlanan film başka kimselerin ellerinde bu unutulmaz klasiğe dönüşemeyebilirdi. Simon & Garfunkel'ın müzikleriyle iyice ölümsüzleşen filmin bugün hala hiç eskimemiş duruşunda, Nichols'un payı oldukça büyük.

Başrollerinde Dustin Hoffman ve Anne Bancroft'un oynadığı film okuldan mezun olduktan sonra boşluğa düşen ve geleceğiyle ilgili kafası karışık olan Benjamin'in hikayesini konu alır. Filmin birçok unutulmaz sahnesi arasında birisi var ki unutulmaz bir plan ve unutulmaz bir replikle sinema tarihine geçmiştir. Benjamin'in Bayan Robinson'u eve bırakmasından sonra başlayan bu sahne, "Bayan Robinson, beni baştan çıkarmaya çalışıyorsunuz. Değil mi?" repliğiyle zirveye çıkar. Tam da bu anda kamera Benjamin'i, Bayan Robinson'un yukarı kaldırdığı bacağının arkasından çeker ve bu alana hapsederek kadrajlar.

Bayan Robinson: Verandaya kadar önümde yürür müsün lütfen? Karanlık bir eve girmekten rahatsız oluyorum.
Benjamin: Ama içerisi aydınlık.
Bayan Robinson: Lütfen.
(İçeri girerler, Bayan Robinson paltosunu çıkartıp barın arka tarafına geçer)
Bayan Robinson: Ne içersin? Bourbon?
Benjamin: Bakın, Bayan Robinson, sizi eve getirdim. Hem de memnuniyetle ama kafam biraz karışık. Bunu anlayabilir misiniz?
Bayan Robinson: Evet.
Benjamin: Tamam.
Bayan Robinson: Ne içersin? Benjamin böyle davrandığım için üzgünüm, fakat evde tek başıma olmak istemiyorum.
Benjamin: Neden?
Bayan Robinson: Lütfen kocam eve gelene kadar bekle.
Benjamin: Ne zaman dönüyor?
Bayan Robinson: Bilmiyorum. İçer misin?
Benjamin: Hayır. (İçkiyi zorla Benjamin'in eline tutuşturur) Yalnız olmaktan her zaman bu kadar korkar mısın?
Bayan Robinson: Evet.
Benjamin: Peki neden sadece kapıları kilitleyip yatmıyorsunuz ki?
Bayan Robinson: Ben oldukça nevrozluyumdur. Sana bir soru sorabilir miyim? Benim hakkımda ne düşünüyorsun?
Benjamin: Ne demek istiyorsunuz?
Bayan Robinson: Nerdeyse bütün hayatın boyunca beni tanıyorsun. Mutlaka bir fikrin vardır.
Benjamin: Şey, her zaman sizin çok kibar bir insan olduğunuzu düşünmüşümdür.
Bayan Robinson: Alkolik olduğumu biliyor muydun?
Benjamin: (Aniden yutkunuverir) Ne?
Bayan Robinson: Bunu biliyor muydun?
Benjamin: Bakın, sanırım ben gitsem iyi olacak.
Bayan Robinson: Otur, Benjamin.
Benjamin: Bayan Robinson, kusura bakmayın ama bu sohbet biraz tuhaflaşmaya başladı. Eminim Bay Robinson her an gelebilir ve...
Bayan Robinson: Hayır.
Benjamin: Ne?
Bayan Robinson: Kocam oldukça geç gelecek. Dönmesi birkaç saat alır.
Benjamin: Aman Tanrım.
Bayan Robinson: Efendim?
Benjamin: Oh hayır, Bayan Robinson, hayır.
Bayan Robinson: Sorun ne?
Benjamin: Bayan Robinson, böyle bir şey yani beklemiyorsunuz değil mi?
Bayan Robinson: Ne?
Benjamin: Yani böyle bir şey yapabileceğimi gerçekten düşünmediniz değil mi?
Bayan Robinson: Ne gibi?
Benjamin: Neyi olabilir sizce?
Bayan Robinson: Hiçbir fikrim yok.
Benjamin: Tanrı aşkına, Bayan Robinson. Beni evinize getirdiniz, içki verdiniz. Müziği açtınız. Şimdi de bana özel hayatınızı açmaya başladınız ve kocanızın saatlerce eve gelmeyeceğini söylüyorsunuz.
Bayan Robinson: Eee?
Benjamin: Bayan Robinson, beni baştan çıkarmaya çalışıyorsunuz. Değil mi?
Bayan Robinson: Aslında hayır. Ama bunu iltifat kabul ediyorum.
Benjamin: Bayan Robinson, az önce söylediklerim için beni affedebilecek misiniz?
Bayan Robinson: Sorun değil.
Benjamin: Hayır bu bir sorun, bunlar şimdiye kadar birine söylediğim en kötü sözler.
Bayan Robinson: Otur.
Benjamin: Lütfen beni affedin. Çünkü sizi beğeniyorum. Sizin hakkınızda öyle düşünmüyorum. Fakat aklım karışmıştı.
Bayan Robinson: Sorun değil. Şimdi içkini bitir.
Benjamin: Bayan Robinson, size söylediklerim canımı sıkıyor.
Bayan Robinson: Şimdi unut bunu. İçkini bitir.

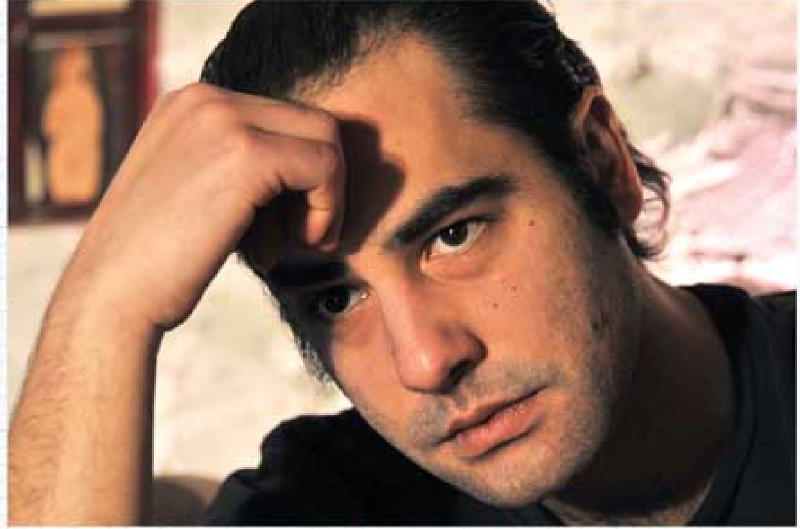

"Aşk Mevsimi"nin Türkçe dublajlı ve Türkçe altyazı içeren 2. bölge DVD'si tükenmiş olduğu için kolay bulunmuyor Yine de DVD satan mağazalara bakmakta veya web üzerinden aramakta fayda var.

Sinema Çıkışı

TAYANÇ AYAYDIN

İkinci sinema filmi "Pazar-Bir Ticaret Masalı"nın başrolündeki başarısı ödüllerle tescillenen genç oyuncu, günün birinde "III.Richard"ın Türk yapımı bir uyarlamasında rol almayı hayal ediyor.

Favori filmleriniz nelerdir?
Favori film deyince o kadar çok film var ki... Defalarca izleyebileceğim filmlerden birkaç tane söyleyeyim. Bir kere, "İçimdeki Deniz"i sıkılmadan defalarca izleyebilirim. "Scarface"i, "Grease"i de öyle. Bunların hepsinin çeşitli sebepleri var. "Grease" benim hayatımda sinemada seyrettiğim ilk filmdi, belki o yüzden. Bunlar gibi bir sürü başucu filmlerim var. Saçma ama "Truva"yı da defalarca izliyorum. Sıkılmıyorum.

Favori yönetmenleriniz kimlerdir?
David Lynch, Michael Haneke ve Einsenstein'ı çok seviyorum.

Hangi oyuncuları beğeniyorsunuz?
Oyuncular zor işte, bir sürü var. Ben kalbiyle var olan bütün oyuncuları çok seviyorum.

Çalışmak istediğiniz yönetmenler kimlerdir?
Ben kavga etmeyi çok seviyorum; kavga etmek derken, iş üzerine tartışmayı ve bir yere varana kadar da o tartışmayı, konuşmayı, paylaşmayı bitirmemeyi seviyorum. Dolayısıyla o kavgayı benle edecek her türlü yönetmenle çalışmak isterim. Bu kavgayı parantez içinde kullanıyorum tabii.

Yarısında çıktığınız bir film var mı?
Hiç çıkmadım. Herhalde çok tercih ederek gittim, çok seçici davrandım. Hiç de sürprizle karşılaşmadım şimdiye kadar.

İş gereği bulunduğunuz en acayip mekan neresiydi ve orada neler yaşadınız?
Bir kere bir hayvan pazarında çekim yaptık. At satılıyordu, at pazarı diyebiliriz. Çok enteresandı, minicik taylar, atlar etrafta, onlara dokunabiliyorsunuz. At zaten çok sevdiğim bir hayvandır, bir de etrafta en ufağından büyüğüne bir sürü olunca, enteresandı benim için. Belki bu sorunun cevabı değil ama...

Sizce son 10 yılın sinema olayı neydi?
Son on yılda bağımsız filmlerin de gişe filmleri kadar ilgi görmeye başlaması, benim için bir sinema olayı; çok umut verici bir gelişme. Son 10 yılın kendi hayatımdaki sürecine baktığım zaman bağımsız filmlerin yurdumuzda da ilgi görmeye başlaması, benim için özellikle önemli.

Mutlaka oynamak istediğiniz bir rol ya da içinde bulunmak istediğiniz bir proje var mı?
Projeyle beraber rol iç içe duruyor aslında. Ben Ian McKellen'ın "III.Richard"ını izlediğimde, çok imrenerek izlemiştim. Hep hayalini kurmuştum, bir gün bunu sinemaya uyarlayabilirsek kendi sosyal yapımıza ve bizim hikayemiz haline dönüştürebilirsek diye. Adı III. Richard olmayabilir de...

İdealinizdeki set ve yönetmen nasıl olmalı?
Herkesin kalbiyle ve yaratmak için var olduğu seti idealimdeki set olarak düşünüyorum. Setlerde çok başka biçimlerde, başka sebeplerle var olmaya çalışan insanlar da var ama, tek bir amaç için paylaşmak için ve birbirimiz geliştirmek için çabaladığımız bir sette var olmak benim için ideal. Bunu kurabilecek yönetmen de benim için ideal yönetmen olurdu herhalde.

Çocukken ne olmak isterdiniz?
Mutlu olmak isterdim, başka bir şey istemezdim.

Hangi konuda güçlüsünüz?
Karar verdiğim zaman kimse döndüremez, o konuda çok güçlüyüm. Yolun yarısında yanlış olduğunu düşünsem bile vermişim ya bir kere, geri dönmem.

Hangi konuda zayıfsınız?
Para yönetiminde çok zayıfım.

Batıl inançlarınız var mı? Doğaüstü olaylara inanır mısınız?
Bazı ritüellerim var mesela. Ama bunlar projeden projeye değişiyor. Ben onlara ritüel diyorum ama aslında batıl inanç. Doğaüstü olaylara da kimi zaman çok inanıyorum, şaşırıyorum; kimi zaman da saçma buluyorum. Ama sanırım inanıyorum. İnanmak bazen beni utandırıyor (gülüyor).

Ölümden sonra ne var?
Valla hiçbir şey yok ondan sonra!

En büyük hayaliniz nedir?
En büyük hayal... Ufak hayaller kurmaya çalışıyorum ki ulaşabildiğim hayaller olsun. Mesela son zamanlarda "bunu gerçekleştirmeliyim" dediğim hayalim-şu anda hayal gibi görünüyor dabir sürü hayvanla beraber bir çiftlikte yaşamaya başlamak. Bu benim hayallerimden bir tanesi. Hayallerimin en büyüğü mü bilmiyorum ama son zamanlarda rahatlamak için daldığım hayallerden biri bu.

Favori kelimeniz nedir?
Bir sürü var. Favorim değil ama "yani"yi çok sık kullanıyorum.

Bundan 10 yıl öncesine dönseniz kendinize ne öğüt verirdiniz?
"Çok fazla kalbinin sesini dinliyorsun, biraz da mantığını kullan" derdim. Ama herhalde yine de dinlemezdim kendimi, ben vermiş olsam da öğüdü.

Sabırsızlıkla beklediğiniz bir film, konser, sanat olayı vb var mı?
En son Tracy Chapman konseri vardı yurtdışında, çok isterdim ki o kadıncağız bizde de bir konser versin.

Hayatınız bir filme çekilse adı ne olurdu?
Bu soruya cevap vermek için çok gencim.

Yeni bir sinema projeniz var mı?
İnşallah Haziran sonu gibi var. Bunlar hep umutla beklenen projeler ama, set günü belirlenene kadar hiçbir şey belli olmuyor.